

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU
ZA 2020. GODINU**

Zagreb, svibanj 2021. godine

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. ODREDNICE NA KOJIMA SE TEMELJI RAD AGENCIJE.....	2
2.1 NACIONALNI I MEĐUNARODNI PRAVNI OKVIR	2
2.2 PRAVNI TEMELJ ZA OSNIVANJE I RAD AGENCIJE	2
2.3 TIJELA AGENCIJE.....	3
2.4 UNUTARNJE USTROJSTVO AGENCIJE.....	3
3. AKTIVNOSTI AGENCIJE U 2020. GODINI	4
3.1 POSLOVI SIGURNOSTI I ZAŠTITE CIVILNOG ZRAČNOG PROMETA.....	4
3.1.1 Nadzor sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa.....	4
3.1.1.1 Provedba nadzora sigurnosti civilnog zračnog prometa u nadležnosti Sektora letaćkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja.....	4
3.1.1.2 Provedba nadzora sigurnosti civilnog zračnog prometa u nadležnosti Sektora aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom.....	15
3.1.1.3 Provedba nadzora zaštite civilnog zračnog prometa u nadležnosti Ureda zaštite zračnog prometa	21
3.1.1.4 Pregled realizacije planova nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa u 2020. godini	26
3.1.2 Certificiranje zrakoplovnih subjekata	27
3.1.3 Licenciranje zrakoplovnog osoblja.....	30
3.1.4 Posebne aktivnosti u području zaštite civilnog zračnog prometa	32
3.1.5 Posebne aktivnosti vezano uz infrastrukturne projekte na aerodromima.....	36
3.1.6 Upravljanje sigurnosnim rizicima.....	36
3.2 SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM	43
3.3 NADZORI/INSPEKCIJE MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA I INSTITUCIJA	45
3.3.1 ICAO – USOAP nadzor	45
3.3.2 EASA standardizacija	47
3.3.3 EASA izvješće o kontinuiranom praćenju	48
3.4 RAD NA IZRADI NACRTA PRIJEDLOGA PODZAKONSKIH PROPISA	53
3.4.1 Pravilnici i ostale regulatorne aktivnosti	53
3.4.2 Praćenje EU propisa i nacrtu EU propisa	55
3.5 PROVEDBA AKTIVNOSTI VEZANIH UZ JEDINSTVENO EUROPSKO NEBO.....	56
3.5.1 Lokalni plan implementacije jedinstvenog europskog neba	56
3.5.2 Funkcionalni blok zračnog prostora Središnje Europe	56
3.5.3 Plan mjerenja učinkovitosti	57
3.6 OSTALI POSLOVI.....	58
3.6.1 Pokrenuti prekršajni postupci iz područja civilnog zrakoplovstva.....	58
3.6.2 Vođenje Hrvatskog registra civilnih zrakoplova	58
3.6.3 Odobravanje letova	60

3.6.4	Rješavanje o pritužbama za zaštitu prava putnika.....	64
3.6.5	Ekonomska regulacija u zračnom prometu	65
3.7	SURADNJA S DOMAĆIM I INOZEMNIM NADLEŽNIM TIJELIMA.....	68
3.7.1	Suradnja s domaćim nadležnim tijelima	68
3.7.2	Suradnja s inozemnim nadležnim tijelima	68
3.7.3	Civilno-vojna suradnja.....	72
3.8	ŠKOLOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE KADROVA.....	73
3.9	KOMUNIKACIJA SA ZRAKOPLOVNIM SUBJEKTIMA	77
3.9.1	Stručni skupovi.....	77
3.9.2	Internetske stranice	78
3.9.3	Odnosi s javnošću	79
3.9.4	Dodjela sredstava udrugama u 2020. godini	80
3.10	FINANCIJSKA REVIZIJA ZA 2019. GODINU	80
4.	RAZVOJNI PROJEKTI AGENCIJE U 2020. GODINI.....	82
4.1	PROJEKT EMPIC	82
4.2	PROJEKT REKONSTRUKCIJE I SANACIJE POSLOVNE ZGRADE	84
4.3	PRUŽANJE ELEKTRONIČKIH USLUGA KROZ SUSTAV E-GRADANI	85
4.4	PROJEKT ANALIZE, IZRADA I ODRŽAVANJA APLIKACIJA ZA INTERNO POSLOVANJE AGENCIJE.....	86
4.5	TWINNING LIGHT PROJECT – SJEVERNA MAKEDONIJA	86
4.6	SURADNJA SA EASA-OM NA MEĐUNARODNIM PROJEKTIMA.....	87
5.	RESURSI ZA RAD AGENCIJE U 2020. GODINI.....	88
5.1	LJUDSKI RESURSI.....	88
5.2	FINANCIJSKI RESURSI	91
5.3	MATERIJALNI RESURSI.....	91
6.	ZAKLJUČAK.....	93

PRILOZI

Prilog 1. Organizacijska karta – Tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo u Republici Hrvatskoj

Prilog 2. Organizacijska karta – Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

POPIS KRATICA I POJMOVA

ACAM (*Aircraft Continuing Airworthiness Monitoring*): nadzor kontinuirane plovidbenosti zrakoplova

AeMC (*Aero-medical center*): zrakoplovno-medicinski centar

AIP (*Aeronautical Information Publication*): Zbornik zrakoplovnih informacija Republike Hrvatske

AIS (*Aeronautical Information Service*): usluga zrakoplovnog informiranja

AME (*Aero-medical examinee*): zrakoplovno-medicinski ispitivač

Annex I zrakoplov: zrakoplov definiran Prilogom I Uredbe (EU) 2018/1139 o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa. Zrakoplov koji ne posjeduje EASA certifikat tipa.

ANS (*Air Navigation Services*): usluge u zračnoj plovidbi

AP (*Airports*): aerodromi

ASIL (*Air Safety Information Letter*): informacija od interesa za sigurnost civilnog zračnog prometa

ASM (*Airspace Management*): upravljanje zračnim prostorom

ASO (*Air Safety Order*): Naredba o zrakoplovnoj sigurnosti

ATCO (*Air Traffic Controller*): Kontrolor zračnog prometa

ATFM (*Air Traffic Flow Management*): upravljanje protokom zračnog prometa

ATM/ANS (*Air Traffic Management/Air Navigation Services*): upravljanje zračnim prometom i usluge u zračnoj plovidbi

ATO (*Approved Training Organisation*): ovlaštena organizacija za osposobljavanje

ATPL (*Airline Transport Pilot Licence*): dozvola prometnog pilota aviona

ATS (*Air Traffic Services*): operativne usluge u zračnom prometu

AWD (*Airworthiness*): plovidbenost

CAT (*Commercial Air Transport*): komercijalni zračni prijevoz

CAT A-A: komercijalni zračni prijevoz sa polijetanjem i slijetanjem na istoj lokaciji

CAT A-B: komercijalni zračni prijevoz između dvije lokacije

CCAA (*Croatian Civil Aviation Agency*): Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

CFIT (*Controlled Flight Into Terrain*): približavanje terenu u kontroliranom letu

CNS (*Communication, Navigation, Surveillance*): komunikacija, navigacija, nadzor

CPL (*Commercial Pilot Licence*): dozvola profesionalnog pilota aviona

DAAD (*Deviation Acceptance and Action Document*): dokument o prihvaćanju odstupanja i poduzetim mjerama

DG (*Dangerous Goods*): opasne robe

DPS (*Directorate Pan-European Single Sky*): Direkcija za paneuropsko jedinstveno nebo

DTO (*Declared Training Organization*): Organizacija za osposobljavanje s izjavom

EASA (*European Union Aviation Safety Agency*): Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa

EASA Odbor (*EASA Committee*): savjetodavni Odbor Europskoj Komisiji pri donošenju odluka

EASA TEBs (*EASA Technical Bodies*): tematske savjetodavne radne grupe Europske agencije za sigurnost zračnog prometa

EASP (*European Aviation Safety Programme*): Europski program zrakoplovne sigurnosti

EASp (*European Aviation Safety Plan*): Europski plan zrakoplovne sigurnosti

EC (*European Commission*): Europska komisija

ECAC (*European Civil Aviation Conference*): Europska konferencija civilnog zrakoplovstva

ECCAIRS (*European Coordination Centre for Accident and Incident Reporting Systems*): Europski centar za koordinaciju sustava za izvješćivanje o zrakoplovnim nesrećama

EMPIC-EAP (*European Aviation Processing System*): softver za civilne i vojne zrakoplovne vlasti za upravljanje, provedbu i provjeru provedbe civilnih zrakoplovnih propisa

ETOD (*Electronic Terrain and Obstacle Data*): elektronički podaci o terenu i preprekama

ETD (*Explosives Trade Detector*): zaštitne opreme za otkrivanje tragova eksploziva

EUROCONTROL (*European Organization for the Safety of Air Navigation*): Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe

FAB CE (*Functional Airspace Block Central Europe*): Funkcionalni blok zračnog prostora Središnje Europe

FSTD (*Flight Simulation Training Device*): uređaj za osposobljavanje pilota koji simulira let

GNSS (*Global Navigation Satellite System*): globalni navigacijski satelitski sustav

GPWS (*Ground Proximity Warning System*): sustav za upozorenje na blizinu tla

HACZ: Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

HKZP: Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o.

ICAO (*International Civil Aviation Organization*): Organizacija međunarodnoga civilnog zrakoplovstva

ICAO ADREP (*ICAO Accident/Incident Data Reporting*): izvještavanje o nesrećama i nezgodama

ICAO USOAP: ICAO Universal Safety Oversight Audit Programme

IFR (*instrument flight rules*): pravila instrumentalnog letenja

IR (*Instrument Rating*): ovlaštenje za instrumentalno letenje

LAPL (*Light Aircraft Pilot Licence*): dozvola pilota lakog zrakoplova

LIC (*Licensing*): licenciranje osoblja

LSSIP (*Local Single Sky Implementation Plan*): Lokalni plan implementacije Jedinstvenog europskog neba

MET (*Meteorology*): meteorologija

MTOM (*Maximum take-off mass*): najveća dopuštena masa pri polijetanju

MUP: Ministarstvo unutarnjih poslova

NOTAM (*Notice to Airmen*): obavijest zrakoplovcima

NSA (*National Supervisory Authority*): Nacionalno nadzorno tijelo

NSA CC (*National Supervisory Authority Coordination Committee*): Koordinacijski odbor nacionalnih nadzornih tijela

OJT (*On-Job Training*): osposobljavanje na radnom mjestu

OPS (*Operations*): letačke operacije

Part M: europski propis o vođenju kontinuirane plovidbenosti zrakoplova

Part 145: europski propis o održavanju zrakoplova

Part 147: europski propis o osposobljavanju zrakoplovno-tehničkog osoblja

PBN (*Performance Based Navigation*): navigacija temeljena na letnim sposobnostima zrakoplova

PPL (*Private Pilot Licence*): dozvola privatnog pilota aviona

PRB (*Performance Review Body*): tijelo za reviziju performansi

RAMP: pregledi stranih zrakoplova na stajanci zračne luke

RTG operator: operater na rendgenskom uređaju

SACA (*Safety Assessment of Community Aircraft*): sigurnosni pregled zrakoplova Zajednice na stajanci

SAFA (*Safety Assessment of Foreign Aircraft*): sigurnosni pregled inozemnog zrakoplova na stajanci

SEC (*Security*): zaštita civilnog zračnog prometa

SES (*Single European Sky*): Jedinstveno europsko nebo

SMS (*Safety Management System*): sustav upravljanja sigurnošću

SOP: standardno-operativni postupci

SPO (*Specialized Operations*): specijalizirane operacije zrakoplovima, tzv. radovi iz zraka (snimanje, zaprašivanje, dizanje tereta i sl.)

SSP (*State Safety Programme*): Nacionalni program sigurnosti u zračnom prometu

TAWG (*Threat Assessment Working Group*): radna grupa za procjenu prijetnji

TCO (*Third Country Operator*): operator iz treće zemlje

UAS (*Unmanned Aircraft System*): sustav bespilotnog zrakoplova

UCS (*Unit Competence Scheme*): shema stručnosti za lokaciju

USS: uzletno-sletna staza

VFR (*visual flight rules*): pravila vizualnog letenja

Zakon: Zakon o zračnom prometu («Narodne novine» broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14)

POPIS TABLICA

Tablica 1: Pregled ovlaštenih/certificiranih subjekata pod nadležnošću Sektora letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja.....	6
Tablica 2: Realizacija plana nadzora u 2020. godini – Sektor letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja	8
Tablica 3: Pregled certificiranih subjekata pod nadležnošću Sektora aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom.....	17
Tablica 4: Realizacija plana nadzora u 2020. godini – Sektor aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom.....	18
Tablica 5: Pregled certificiranih subjekata pod nadležnošću Ureda zaštite zračnog prometa	22
Tablica 6: Realizacija plana nadzora u 2020. godini – Ured zaštite zračnog prometa	24
Tablica 7: Realizacija planova nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa u 2020. godini – Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo	26
Tablica 8: Pregled izdanih certifikata o zdravstvenoj sposobnosti/izvještaja u 2020. godini	27
Tablica 9: Pregled broja važećih dozvola zrakoplovnog osoblja u nadležnosti Odjela licenciranja	31
Tablica 10.: Pregled broja pristupnika za stjecanje dozvola u 2020. godini	32
Tablica 11: Pregled infrastrukturnih projekata na aerodromima u Republici Hrvatskoj u 2020. godini.....	36
Grafikon 1: Broj događaja u civilnom zrakoplovstvu prema domenama.....	39
Grafikon 2: Kategorizacija događaja u civilnom zrakoplovstvu prema SSP pokazateljima Razine I	40
Grafikon 3: Kategorizacija događaja u civilnom zrakoplovstvu prema SSP pokazateljima Razine II	40
Grafikon 4: Kategorizacija događaja u civilnom zrakoplovstvu prema SSP pokazateljima Razine III.....	41
Grafikon 5: Prikaz razine efektivne implementacije (EI) prije i poslije ICVM po pojedinim područjima	46
Tablica 12: Standardizacijska ocjena i indeksi – objedinjeno po područjima krajem 2020. godine	50
Grafikon 6: Prosječni indeks reaktivnosti i standardizacijska ocjena – plovidbenost zrakoplova (AIR)	50
Grafikon 7: Prosječni indeks reaktivnosti i standardizacijska ocjena – letačke operacije (OPS)	51
Grafikon 8: Prosječni indeks reaktivnosti i standardizacijska ocjena – licenciranje zrakoplovnog osoblja (FCL) ...	51
Grafikon 9: Prosječni indeks reaktivnosti i standardizacijska ocjena – zrakoplovna medicina (MED).....	52
Grafikon 10: Prosječni indeks reaktivnosti i standardizacijska ocjena – simulatori letenja (FSTD)	52

Grafikon 11: Prosječni indeks reaktivnosti i standardizacijska ocjena – pružanje usluga u zračnoj plovidbi (ANS).....	53
Tablica 13: Struktura predmeta u Hrvatskom registru civilnih zrakoplova u 2020. godini.....	59
Tablica 14: Struktura predmeta za odobravanje letova u 2020. godini.....	60
Tablica 15: Pregled broja prigovora vezanih uz zaštitu prava putnika.....	65
Tablica 16: Pregled sudjelovanja u radu inozemnih nadležnih tijela u 2020. godini.....	71
Tablica 17: Pregled sudjelovanja u inozemnim nadležnim tijelima po unutarnjim ustrojstvenim jedinicama u 2020. godini.....	71
Tablica 18: Prikaz broja planiranih vanjskih školovanja po organizacijama za školovanje u 2020. godini.....	75
Tablica 19: Prikaz broja planiranih „on-line“ vanjskih školovanja po organizacijama za školovanje u 2020. godini.....	75
Tablica 20: Prikaz broja neplaniranih vanjskih školovanja po organizacijama za školovanje u 2020. godini.....	76
Tablica 21: Pregled školovanja po unutarnjim ustrojstvenim jedinicama u 2020. godini.....	76
Tablica 22: Pregled troškova školovanja po vrsti troška u 2020. godini.....	76
Tablica 23: Pregled održanih radionica u 2020. godini.....	78
Tablica 24: Pregled implementacije EMPIC-EAP modula.....	83
Grafikon 12: Pregled broja radnika Agencije po unutarnjim ustrojstvenim jedinicama.....	88
Grafikon 13: Pregled strukture radnika Agencije prema vrsti poslova.....	89
Grafikon 14: Pregled stručne spreme radnika Agencije.....	89
Grafikon 15: Pregled broja radnika Agencije prema spolu.....	90
Grafikon 16: Pregled starosne strukture radnika Agencije.....	90
Tablica 25: Pregled ostvarenja ciljeva Agencije u 2020. godini.....	97

POPIS GRAFIKONA I SLIKA

TIJELA AGENCIJE

VIJEĆE AGENCIJE

PREDSJEDNIK

Danijel Turkalj, bacc. ing. traff.

ZAMJENIK PREDSJEDNIKA

doc. dr. sc. Andrija Vidović

ČLANOVI

Mirko Božić dipl. ing.

Josip Čuletić, dipl. ing.

prof. dr. sc. Sanja Steiner

DIREKTOR AGENCIJE

Marin Puh, dipl. ing.

1. UVOD

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (dalje u tekstu: Agencija ili HACZ), temeljem članka 5. stavka 3. Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14 – dalje u tekstu: Zakon) i članka 9. stavka 1. Statuta Agencije, podnosi Vladi Republike Hrvatske Godišnje izvješće o radu za 2020. godinu (dalje u tekstu: Izvješće). Ovo Izvješće sadrži sve bitne elemente prikaza rada Agencije u 2020. godini, a naročito težišne aktivnosti, odnosno projekte, koji su bili od značajnog utjecaja na ostvarenje ciljeva proizlazih iz nadležnosti Agencije kao pravne osobe s javnim ovlastima i utvrđenih Godišnjim programom rada za 2020. godinu. Financijsko izvješće Agencije za 2020. godinu sastavni je dio ovoga Izvješća.

Agencija je pravna osoba, koja na temelju javne ovlasti obavlja poslove određene Zakonom, kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, te obavlja i druge poslove u skladu s propisima donesenim na temelju Zakona. Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava u skladu s odredbama Zakona obavlja Vlada Republike Hrvatske. Agencija je samostalna u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga, a za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske. Agencija predstavlja stručnu i operativnu organizaciju koja sukladno brzom tehničko-tehnološkom razvoju u području civilnog zrakoplovstva prati i provodi međunarodne standarde nužne za ispunjenje obaveza Republike Hrvatske u području sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa. Na nacionalnoj razini, Agencija je, uz Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture i Agenciju za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu, sastavni dio sustava tijela nadležnih za civilno zrakoplovstvo Republike Hrvatske koji je prikazan u Prilogu 1. ovoga Izvješća. Pored toga, Agencija je i sastavni dio sustava tijela nadležnih za civilno zrakoplovstvo Europske unije (dalje u tekstu: EU ili Unija) čiji glavni cilj je izgradnja i održavanje visoke razine sigurnosti civilnog zrakoplovstva u Europi. Sustav tijela nadležnih za civilno zrakoplovstvo u Uniji čine Europska komisija, Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa (*European Union Aviation Safety Agency - EASA*) te nadležne civilne zrakoplovne vlasti (*Competent Civil Aviation Authorities*) zemalja članica EU. Agencija je „produžena ruka“ EASA-e, odnosno Europske komisije u implementaciji zakonodavstva Unije u području civilnog zrakoplovstva u Republici Hrvatskoj.

Agencija je u 2020. godini provodila težišne aktivnosti propisane Godišnjim programom rada za 2020. godinu obavljanjem poslova iz svojih nadležnosti utvrđenih Zakonom i propisima donesenima na temelju Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima. Težišne aktivnosti Agencije u 2020. godini odvijale su se u okolnostima uzrokovanih pojavom pandemije bolesti COVID-19 koja je dramatično pogodila zrakoplovnu industriju i zračni promet globalno, pa tako i u Republici Hrvatskoj. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u razdoblju od siječnja do prosinca 2020. u hrvatskim zračnim lukama ostvarene su 54 tisuće slijetanja i polijetanja zrakoplova, što je pad od 58,3% u odnosu na isto razdoblje 2019. godine. U hrvatskim zračnim lukama u 2020. godini ukupno je ukrcan i iskrcan 2,1 milijun putnika, što je pad od 81,3% u usporedbi s 2019. godinom. Ukupan promet tereta u zračnim lukama u razdoblju od siječnja do prosinca 2020. godine pao je za 31,8% u odnosu na isto razdoblje 2019. godine te je iznosio 7,7 tisuća tona. Sve zračne luke u Republici Hrvatskoj ostvarile su manje prometa putnika, kako slijedi: Međunarodna ZL Franjo Tuđman - 73,2%, ZL Split – 79,8%, ZL Dubrovnik – 88,8%, ZL Zadar – 85,8%, ZL Pula – 89,7%, ZL Rijeka – 87,1%, ZL Osijek – 86,0%, ZL Brač – 85,8% i ZL Mali Lošinj – 65,8%.

Usprkos pandemiji bolesti COVID-19, težišne aktivnosti Agencije bile su usmjerene na osiguravanje europskih standarda sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa kroz nadzor, certificiranje i licenciranje zrakoplovnih subjekata, razvoj i implementaciju regulatornog okvira, te suradnju s nadležnim nacionalnim i međunarodnim institucijama kao i suradnju sa zrakoplovnom zajednicom. Agencija je, u okviru svoje nadležnosti, aktivno sudjelovala u izradi zdravstvenih standarda i mjera u zračnom prometu vezano uz COVID-19, te je o tome pravovremeno informirala zrakoplovne subjekte.

2. ODREDNICE NA KOJIMA SE TEMELJI RAD AGENCIJE

2.1 Nacionalni i međunarodni pravni okvir

Zračni promet u Republici Hrvatskoj uređen je Zakonom, Zakonom o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu («Narodne novine» broj 132/98, 63/08, 134/09 i 94/13), Zakonom o zračnim lukama («Narodne novine» broj 19/98, 14/11 i 78/15), Zakonom o osnutku Hrvatske kontrole zračne plovidbe («Narodne novine» broj 19/98, 20/00 i 51A/13), Zakonom o obveznim osiguranjima u prometu («Narodne novine» broj 151/05, 36/09, 75/09, 76/13 i 152/14), Zakonom o prijevozu opasnih tvari («Narodne novine» broj 79/07 i 70/17) i brojnim drugim propisima kao što su EU uredbe i direktive, zatim pravilnici kojima se omogućava primjena EU propisa te na kraju pravilnici kojima se reguliraju područja civilnog zrakoplovstva koja nisu regulirana EU propisima (tzv. nacionalni pravilnici).

Republika Hrvatska je od 9. svibnja 1992. godine na temelju pristupa (akcesije) stranka Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, odnosno članica Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (*International Civil Aviation Organization* – dalje u tekstu: ICAO) koja je osnovana istom Konvencijom u svrhu razvijanja načela, tehnologije te poticanja i razvoja međunarodnog civilnog zračnog prometa.

Republika Hrvatska članica je Europske organizacije za sigurnost zračne plovidbe (*European Organization for the Safety of Air Navigation* – dalje u tekstu: EUROCONTROL) od 1. travnja 1997. godine temeljem Odluke o pristupanju Međunarodnoj konvenciji o suradnji na sigurnosti zračne plovidbe – EUROCONTROL iz 1960., s Protokolima iz 1970., 1978. i 1981. i Mnogostranim sporazumom o rutnim naknadama iz 1981. Republika Hrvatska je članica i Europske konferencije civilnog zrakoplovstva (*European Civil Aviation Conference* – dalje u tekstu: ECAC) od 2. srpnja 1992. godine.

Republika Hrvatska članica je Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa (*European Union Aviation Safety Agency* – dalje u tekstu: EASA) od 1. srpnja 2013. godine temeljem članstva u EU. U tom smislu, Agencija aktivno sudjeluje u radu stručnih radnih tijela i grupa EASA-e. Sudjelovanje Agencije u radu EASA-e ključno je za utjecaj na donošenje i pravodobno praćenje zakonodavnih aktivnosti tijela EU u području civilnog zračnog prometa, a time i na ispunjavanje obveza koje Republika Hrvatska ima kao država članica. Najvažnija obaveza Agencije u tom procesu je ispunjavanje svih standarda koji su propisani pravnom stečevinom Unije koja čini regulatorni temelj zajedničkog europskog zračnog prostora u području civilnog zračnog prometa.

Agencija, u okviru svog djelokruga rada, u suradnji s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture sudjeluje u međunarodnim aktivnostima, uključujući i procese pregovaranja kod zaključivanja međunarodnih ugovora, sastancima i drugim oblicima suradnje vezanim za ICAO i druge međunarodne organizacije civilnog zračnog prometa, sudjeluje u radu njihovih stručnih tijela i radnih skupina te surađuje s inozemnim tijelima nadležnim za civilni zračni promet. Nadalje, Agencija vodi brigu o realizaciji aktivnosti i zadataka proizašlih iz sudjelovanja u radu navedenih međunarodnih organizacija, kao i drugih obveza koje proizlaze iz međudržavnih ugovora.

2.2 Pravni temelj za osnivanje i rad Agencije

Agencija je prikladna i praktična organizacija izvan sustava državne uprave koja neovisno provodi u okviru svoje djelatnosti upravne i druge poslove koji se odnose na nadzor sigurnosti civilnog zračnog prometa. Osnovana je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» broj 46/07). Zakonom o zračnom prometu («Narodne novine» broj 69/09) te njegovim izmjenama i dopunama («Narodne novine» broj 84/11 i 127/13) pridodavane su joj ovlasti u području: certificiranja subjekata u civilnom zrakoplovstvu, nadzora

sigurnosti i mjera zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj, regulatornih aktivnosti kao što su izdavanje obvezujućih naredbi o zrakoplovnoj sigurnosti, sigurnosnih direktiva te direktiva u području plovidbenosti i zaštiti civilnog zračnog prometa, ekonomska regulacija subjekata u civilnom zrakoplovstvu, podnošenja optužnog prijedloga i izdavanja prekršajnog naloga.

Na pitanja koja nisu uređena Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama («Narodne novine» broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08 i 127/19) i Statut Agencije. Statutom Agencije pobliže je uređeno: načela za unutarnje ustrojstvo, vrste unutarnjih ustrojstvenih jedinica i uvjeti za njihovo ustrojavanje, predstavljanje i zastupanje, financiranje, poslovno planiranje i godišnje izvještavanje, rad i poslovanje, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, tajnost podataka, javnost rada te druga pitanja značajna za rad Agencije.

Resorno ministarstvo za područje rada Agencije je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture (dalje u tekstu: Ministarstvo ili MMPI).

2.3 Tijela Agencije

Prema odredbama Zakona i Statuta Agencije, tijela Agencije su Vijeće Agencije i direktor Agencije.

Vijeće Agencije

Agencijom upravlja Vijeće Agencije koje se sastoji od pet članova, koje na prijedlog resornog ministra imenuje Vlada Republike Hrvatske. Članovi Vijeća Agencije imenuju se, nakon provedenog javnog natječaja, na vrijeme od četiri godine, s tim da mogu biti ponovno imenovani. Predsjednika i zamjenika predsjednika Vijeća Agencije imenuje Vlada Republike Hrvatske iz reda članova Vijeća Agencije.

Direktor Agencije

Voditelj poslovanja Agencije je direktor Agencije. Direktora Agencije imenuje i razrješava Vijeće Agencije uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske. Direktor Agencije se bira na temelju provedenog javnog natječaja. Mandat direktora Agencije je pet godina s tim da može biti ponovno imenovan. Direktor Agencije za svoj rad odgovara Vijeću Agencije i resornom ministru. Direktor organizira rad Agencije u skladu s ovlastima utvrđenima Statutom Agencije, poduzima trenutačne, potrebne i opravdane mjere u interesu sigurnosti civilnog zrakoplovstva, te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom Agencije.

2.4 Unutarnje ustrojstvo Agencije

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu uređuje se unutarnje ustrojstvo Agencije, nazivi unutarnjih ustrojstvenih jedinica i njihov djelokrug, poslovi i zadaće koje se u njima obavljaju, potrebna radna mjesta za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije, raspored radnih mjesta u unutarnjim ustrojstvenim jedinicama te način upravljanja, kao i druga pitanja od značaja za rad Agencije. Unutarnje ustrojstvo Agencije te način rada i rukovođenja Agencijom utvrđuju se tako da se osigura zakonito, stručno, efikasno i racionalno obavljanje poslova i zadaća, pravodobno i efikasno provođenje poslova iz nadležnosti Agencije, prava i obveze radnika uz potpuno korištenje njihovih stručnih sposobnosti, koordinacija i nadzor nad izvršavanjem poslova, kao i suradnja s nadležnim subjektima u svezi organiziranog, planskog i efikasnog izvršavanja svih poslova i zadaća iz nadležnosti Agencije.

Organizacijska karta koja prikazuje unutarnje ustrojstvo Agencije nalazi se u Prilogu 2. ovoga Izvješća.

3. AKTIVNOSTI AGENCIJE U 2020. GODINI

Agencija je u 2020. godini obavljala poslove iz svoje nadležnosti propisane Zakonom i Statutom. Poslovi su obavljani sukladno strateškom okviru za 2020. godinu koji je usvojen na 43. sjednici Vijeća Agencije održanoj dana 5. prosinca 2019. godine. Godišnjim programom rada za 2020. godinu utvrđeno je 5 strateških ciljeva, te s njima povezanih 11 težišnih aktivnosti, usmjerenih na daljnje unaprijeđenje rada i razvoja Agencije. Poslovanje Agencije tijekom 2020. godine izrazito je obilježila pandemija bolesti COVID-19 i njen izrazit utjecaj na zrakoplovnu industriju u cjelini. Zbog okolnosti uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19 u 2020. godini, otežana je bila realizacija većeg dijela poslova iz nadležnosti Agencije zbog smanjene aktivnosti, a u nekim slučajevima i prestanka aktivnosti zrakoplovnih subjekata, što je posljedično imalo utjecaja na realizaciju postavljenih ciljeva Agencije za 2020. godinu. Agencija je promjenama načina i organizacije rada u novonastalim okolnostima uvjetovanim pandemijom bolesti COVID-19 nastojala u najvećoj mogućoj mjeri realizirati postavljene ciljeve te osigurati nesmetano poslovanje zrakoplovnih subjekata u Republici Hrvatskoj. Pregled ostvarenja strateških ciljeva i s njima povezanih težišnih aktivnosti Agencije za 2020. godinu daje se u Zaključku ovoga izvješća.

3.1 Poslovi sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa

Poslovi vezani za sigurnost i zaštitu civilnog zračnog prometa su i u 2020. godini bili prioritetni u poslovanju Agencije. Nadzor sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa, certificiranje zrakoplovnih subjekata i licenciranje zrakoplovnog osoblja su obavljani u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu od strane zrakoplovnih subjekata. Agencija je provodila i posebne aktivnosti u području zaštite civilnog zračnog prometa uvjetovane promjenama stanja/sustava zaštite civilnog zračnog prometa na europskoj i međunarodnoj razini. Agencija je tijekom 2020. godine u području djelovanja internog sustava upravljanja sigurnošću nastavila raditi na razvoju, implementaciji, održavanju i kontinuiranom poboljšanju postupaka i radnih procesa vezanih uz upravljanje sigurnosnim rizicima u skladu s nacionalnim i međunarodnim zahtjevima, a koji za cilj imaju kontinuirano povećanje razine sigurnosti zračnog prometa.

3.1.1 Nadzor sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa

U 2020. godini nadzor sigurnosti civilnog zračnog prometa provodile su osnovne unutarnje ustrojstvene jedinice Agencije – sektori: Sektor letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja i Sektor aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom sa svojim unutarnjim ustrojstvenim jedinicama. Nadzor zaštite civilnog zračnog prometa provodio je Ured zaštite zračnog prometa.

3.1.1.1 Provedba nadzora sigurnosti civilnog zračnog prometa u nadležnosti Sektora letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja

Sektor letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja je obavljao poslove kontinuiranog nadzora izvođenja letačkih operacija u zračnom prostoru Republike Hrvatske, osposobljavanja letačkog, kabinskog i zemaljskog osoblja operatora zrakoplova, tehničke ispravnosti zrakoplova kojima se izvode letačke operacije i poslove licenciranja zrakoplovnog osoblja (piloti aviona, helikoptera, jedrilica, ovjesnih jedrilica, parajedrilica, balona, sportsko-rekreativnih zrakoplova, padobranc, piloti na daljinu bespilotnih zrakoplova, kontrolori zračnog

prometa, osobe za održavanje zrakoplova, dispečeri leta/operativni kontrolori zračnog prometa) u cilju osiguravanja udovoljavanja propisanim uvjetima za sigurnu uporabu zrakoplova u civilnom zračnom prometu

U okviru kontinuiranog nadzora, Sektor je provodio i nadzor nad zrakoplovnim subjektima certificiranim od strane Agencije kako bi se osiguralo kontinuirano udovoljavanje primjenjivim propisima

Krajem 2020. godine u djelokrugu rada Sektora bila su 224 ovlaštena/certificirana subjekta i 4 434 registrirana operatora UAS, kako slijedi u pregledu

Operatori zrakoplova	15 od čega: 6 operatora koji obavljaju CAT (A B) 4 operatora koji obavljaju CAT (A A) 4 operatora koji obavljaju SPO 1 operator složenih zrakoplova koji obavlja nekomercijalne operacije
Operatori sustava bespilotnih zrakoplova	4434 od čega 11 operatora kategorije C2 51 operatora kategorije C1 >3 000 operatora kategorija B2
Organizacije za osposobljavanje pilota aviona helikoptera, balona i jedrilica u skladu s europskim propisima	9 od čega: 7 ATO (avion) 1 DTO (avion) 1 ATO (helikopter)
Organizacije za osposobljavanje padobranaca	10
Organizacije za osposobljavanje jedrilčara	5
Organizacije za osposobljavanje ovjesnih jedrilčara	1
Organizacije za osposobljavanje parajedrilčara	4
Organizacije za osposobljavanje pilota sportsko rekreativnih zrakoplova	6
Organizacija za osposobljavanje za opasne robe	12
Otpremnici opasnih roba	18
Pošiljatelji opasnih roba	9
Pružatelji zemaljskih usluga prihvata i otpreme tereta certificirani za opasne robe	7
Imenovani poštanski operatori	1

Organizacije za održavanje zrakoplova	14 od čega: 12 Part 145 2 Subpart F
Organizacije za održavanje Annex I zrakoplova	2
Organizacije za vođenje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova	13
Organizacije za vođenje kontinuirane plovidbenosti Annex I zrakoplova	2
Organizacije za osposobljavanje osoba za održavanje zrakoplova	2
Operatori simulatora leta	2
Uređaji za osposobljavanje koji simuliraju let	3 od čega: 1 FFS (H) 1 FNPT II (H) 1 FNPT II (A)
Organizacije za utvrđivanje razine jezične sposobnosti pilota i kontrolora zračnog prometa	2
Ispitivači pilota zrakoplova u skladu s EU propisima	48
Ispitivači pilota zrakoplova u skladu s nacionalnim propisima	17
Organizacije za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti zrakoplovnoga osoblja	2
Zrakoplovno-medicinski ispitivači	20

Tablica 1: Pregled ovlaštenih/certificiranih subjekata pod nadležnošću Sektora letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja

Realizacija planova nadzora

Planirani nadzor sigurnosti provodio se prema odobrenim godišnjim planovima nadzora za 2020. godinu koji se utvrđuju na razini svakoga odjela/odsjeka u skladu s njegovim djelokrugom.

Sektor je provodio i neplanske (izvanredne) nadzore u slučaju pojave negativnih trendova ili narušavanja prihvatljive razine sigurnosti (temeljem analize sigurnosti koju Sektor kontinuirano provodi ili temeljem zaprimljenih informacija ili prijava o narušavanju sigurnosti iz domene nadležnosti Sektora). Po tom pitanju, za istaknuti je dobru suradnju i koordinaciju s Ministarstvom unutarnjih poslova.

Pandemija bolesti COVID-19 i s njom povezana ograničenja putovanja kao i značajno smanjenje aktivnosti zrakoplovnih subjekata, a kod nekih i potpuni prestanak aktivnosti u pojedinim dijelovima godine, značajno je otežalo provedbu nadzora. Uprkos tome, uz odgovarajuću prilagodbu organizacije rada te uvođenje tzv. *desktop*

audita sukladno smjernicama EASA-e, stupanj realizacije Plana nadzora za 2020. godinu je vrlo visok i sva obrazloženja za odstupanja od plana su objektivna i utemeljena.

Analizom broja nalaza i razine njihove ozbiljnosti utvrđenih nadzorima u 2020. godini te usporedbom s rezultatima nadzora prethodnih godina može se zaključiti kako nema značajnih promjena u broju i ozbiljnosti nalaza te nema negativnih trendova. Za istaknuti je da su nadzori nad zrakoplovnim subjektima prilagođeni situaciji vezano uz pandemiju bolesti COVID-19 pa su isti bili fokusirani na kvalitetu i sadržaj pripreme zrakoplovnih subjekata za ponovnu uspostavu operacija nakon proljetne stanke uzrokovane prvim valom pandemije.

Usprkos pandemiji, i u 2020. godini nastavljen je kontinuirani rast broja operatora sustava bespilotnih zrakoplova.

Realizacija planova nadzora sigurnosti civilnog zračnog prometa u 2020. godini u nadležnosti Sektora prikazana je u sljedećoj tablici:

Plan nadzora sigurnosti civilnog zračnog prometa u 2020. godini							
Odjel letaćkih operacija i školstva	Nadzor certificiranih operatora zrakoplova i operatora zrakoplova prema izjavljenoj aktivnosti	27	24	3	89%	8	32
	Nadzor generalne avijacije i operatora zrakoplova koji nisu složeni u nekomercijalnim operacijama	10	10	-	100%	4	14
	Nadzor organizacija uključenih u prijevoz opasnih roba	19	19	-	100%	-	19
	Nadzor operatora sustava bespilotnih zrakoplova	5	4	1	80%	-	4
	Nadzor osposobljavanja operatora zrakoplova i organizacija za osposobljavanje pilota zrakoplova u inozemstvu	7	5	2	71%	2	7
	Nadzor zrakoplovnih priredbi	3	3	-	100%	1	4
	Nadzor odobrenih organizacija za osposobljavanje pilota zrakoplova u skladu s EU propisima	9	8	1	89%	1	9
	Nadzor odobrenih organizacija za osposobljavanje pilota zrakoplova i padobranaca u skladu s nacionalnim propisima	16	13	3	81%	4	17
Odjel plovidbenosti	Nadzor Part 145, Part M, Part 147 i FSTD organizacija	43	43	-	100%	16	59
	Nadzor kontinuirane plovidbenosti zrakoplova (ACAM)	12	12	-	100%	-	12
	Provjera plovidbenosti zrakoplova (ARW)	90	86	4	96%	-	86

Realizacija plana nadzora u 2020. godini – Sektor letaćkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja							
	ACAM i Part M u inozemstvu*	3	3	-	100%	-	3
Odjel licenciranja	Nadzor ovlaštenih ispitivača pilota zrakoplova	5	2	3	40%	7	9
	Nadzor ovlaštenih ispitivača pilota zrakoplova u inozemstvu	5	2	3	40%	8	10
	Nadzor tijela za testiranje razine jezične sposobnosti	1	1	-	100%	-	1
Odsjek zrakoplovne medicine	Nadzor zrakoplovnih medicinskih centara i zrakoplovno medicinskih ispitivača	6	6	-	100%	6	12
Odsjek SAFA/SACA inspekcija	Pregledi stranih zrakoplova na stajanci zračne luke (RAMP)	115	56	20	49%	24	80

Tablica 2: Realizacija plana nadzora u 2020. godini – Sektor letaćkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja

Obrazloženja i pojašnjenja u vezi s realizacijom planova nadzora

Odjel letaćkih operacija i školstva

Nadzor certificiranih operatora zrakoplova i operatora zrakoplova prema izjavljenoj aktivnosti

Realizacija plana nadzora certificiranih operatora zrakoplova i operatora zrakoplova prema izjavljenoj aktivnosti obavljala se u skladu s dvogodišnjim ciklusom nadzora koji je završavao u 2020. godini. Od planiranih 27 nadzora, tri nadzora opravdano nije bilo moguće obaviti jer je kod jednog operatora došlo do prestanka aktivnosti, a u drugim slučajevima razlog je bio utjecaj pandemije bolesti COVID-19.

Tijekom prvog vala pandemije gotovo su potpuno prestale aktivnosti naših operatora zrakoplova pa je tako u području komercijalnog zračnog prijevoza zabilježen pad prometa veći od 90%. U tim okolnostima Odjel je operatorima prvenstveno pružao potporu u vidu distribucije smjernica u svezi primjene odgovarajućih epidemioloških mjera, te je isto tako uz stalnu koordinaciju s Agencijom Europske unije za sigurnost zračnog prometa osiguravao kontinuitet aktivnosti operatora odobravanjem izuzeća od primjene određenih regulatornih zahtjeva.

U drugom kvartalu 2020. godine došlo je do popuštanja epidemioloških mjera uslijed čega je i Odjel intenzivirao nadzore kod operatora zrakoplova i pri čemu je fokus nadzora bio usmjeren na pridržavanje operatora zrakoplova važećim Naredbama o zrakoplovnoj sigurnosti u svezi COVID-19, kao i funkcioniranju sustava upravljanja sigurnosti operatora zrakoplova u prepoznavanju opasnosti i povezanih rizika kao posljedice obustave njihovih aktivnosti, korištenja izuzeća i povratka u redovne aktivnosti. Važno je naglasiti da je pojava pandemije te posljedična nužnost fizičkog distanciranja prouzročila i potrebu da se teoretska osposobljavanja zrakoplovnog

osoblja počnu provoditi na daljinu. U tom smislu, te prateći europske i svjetske trendove i smjernice, Odjel je operatorima zrakoplova koji su uspjeli dokazati usklađenost s primjenjivim preporukama i smjernicama, odobrio takva osposobljavanja, ali jednako tako i provodio nadzore na daljinu tamo gdje se to pokazalo mogućim i učinkovitim.

Nadzor operatora sustava bespilotnih zrakoplova

Najatraktivnije prilike za upotrebu sustava bespilotnih zrakoplova najčešće su povezane s okupljanjima većeg broja ljudi poput festivala, javnih dočeka, sportskih priredaba, manifestacija i slično.

Tijekom 2020. godine ovakva su događanja zbog epidemioloških mjera postala ili zabranjena ili značajno smanjena u obimu aktivnosti i broju prisutnih ljudi. Osim toga, i mobilnost građana je zbog sprečavanja širenja bolesti COVID-19 bila dugotrajnije ograničena tijekom godine, a što je onemogućilo bilo kakva veća okupljanja pa je zbog toga i aktivnost Odjela u nadzoru ove vrste letaćkih operacija bila smanjena u odnosu na prethodne godine.

Usprkos ograničenim mogućnostima prisustvovanja na terenu, Odjel je u suradnji s MUP-om nastavio postupati u okviru svojih nadležnosti, a na temelju dostavljenih informacija pojedinih policijskih uprava o neovlaštenim i nepropisnim aktivnostima operatora sustava bespilotnih zrakoplova.

Valja naglasiti da je od 1. siječnja 2021. godine započela primjena Uredbe (EU) 2019/947, a koja na razini Europske unije propisuje letaćke operacije sustavima bespilotnih zrakoplova. Uredba predviđa da nadzor u otvorenoj kategoriji operacija provodi upravo policija, pa je Odjel u 2020. godini u tome smislu i koliko je to omogućavala epidemiološka situacija surađivao s Ravnateljstvom policije nudeći pomoć u informiranju policijskih službenika.

Bitno je istaknuti da je otvorenom kategorijom UAS-a obuhvaćen najveći dio operatora sustava bespilotnih zrakoplova. To je najraširenija kategorija jer se izvodi zrakoplovima mase do 25 kg, a koji su na tržištu vrlo rasprostranjeni i dostupni širokoj populaciji. Stoga je daljnja suradnja s MUP-om po ovom pitanju, ali i potpuno preuzimanje nadzora sigurnosti ove kategorije letaćkih operacija od strane MUP-a u nužno i za sada jedino moguće učinkovito rješenje.

Nadzor generalne avijacije i operatora zrakoplova koji nisu složeni u nekomercijalnim operacijama

S nadzorom generalne avijacije i operatora zrakoplova koji nisu složeni u nekomercijalnim operacijama, Odjel je na aerodromima i registriranim površinama započeo tek krajem lipnja 2020. godine, odnosno nakon smirivanja prvog vala pandemije i popuštanja epidemioloških mjera.

Već se temeljem prvih nadzora uvidjelo da je intenzitet letaćkih operacija na puno nižem nivou u odnosu na prethodne godine, a osobito zbog izostanka održavanja zrakoplovnih priredbi te izvođenja padobranskih skokova. Zbog pojave i drugog vala pandemije, Odjel je produžio vremenski period nadzora sve do kraja 2020. godine.

Usprkos svemu, a držeći se i dobre prakse da se nazočnost zrakoplovnih inspektora osigurava tamo gdje je to najpotrebnije, Odjel je prisutnošću na šest različitih lokacija uspio u cijelosti realizirati sve planirane nadzore za 2020. godinu.

Nadzor operatora zrakoplova i organizacija za osposobljavanje pilota zrakoplova u inozemstvu

Budući da se na lokacijama u inozemstvu nalaze uređaji na kojima operatori zrakoplova i organizacije za osposobljavanje pilota provode svoja osposobljavanja, Odjel je za 2020. godinu na tim lokacijama planirao provesti sedam nadzora.

Međutim, tijekom prvog vala pandemije bolesti COVID-19 i uvedenih epidemioških mjera, putovanje na te lokacije pa samim time i dostupnost tih uređaja postalo je onemogućeno; kako zrakoplovnim subjektima, tako i inspektorima Odjela.

Zbog toga je Odjel, prateći i smjernice Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa, uz odgovarajuće mjere za ublažavanje rizika, na polugodišnji rok izuzeo operatore zrakoplova od propisanih razdoblja valjanosti periodičkih osposobljavanja. Na taj način, odnosno alternativnim načinima osposobljavanja i bez obveze putovanja u inozemstvo operatori zrakoplova nastavili su obavljati svoj, uslijed pandemije, ionako smanjen obim letačkih operacija. S druge strane, zbog pandemije su određene organizacije za osposobljavanje pilota zrakoplova obustavile svoje aktivnosti, što se isto tako odrazilo na smanjen obim aktivnosti naših zrakoplovnih subjekata u inozemstvu.

Slijedom navedenog, i u danim okolnostima, Odjel je od planiranih sedam nadzora u inozemstvu tijekom godine ipak uspio obaviti nadzor nad njih pet, kontinuirano prateći epidemiološku sliku u Europi, aktivnosti u svezi popuštanja epidemioloških mjera te povratak zrakoplovnih subjekata uobičajenom načinu osposobljavanja.

Nadzor zrakoplovnih priredbi

Usprkos pandemiji bolesti COVID-19 i epidemiološkim mjerama, te posljedičnom značajnom padu broja zrakoplovnih priredbi, Odjel je u skladu s planom uspio obaviti planirana tri nadzora nad organizacijom i provedbom ove vrste zrakoplovnih aktivnosti. Pritom je u okviru nadzora zrakoplovnih priredbi dodatno obavio i nadzor padobranskog skoka.

Uz provođenje nadzora zrakoplovnih priredbi nastavilo se i s provođenjem nadzora izvođenja nekomercijalnih operacija zrakoplova, a čime se na učinkovit način osigurao istovremeni nadzor sigurnosti u više zrakoplovnih područja.

Tijekom odobravanja i provođenja nadzora zrakoplovnih priredbi Odjel je i u 2020. godini zabilježio pozitivan trend u svezi učinkovitosti primjene Pravilnika o zrakoplovnim priredbama, kako u smislu podizanja sigurnosti, tako i u smislu smanjenja administrativnog opterećenja za zrakoplovnu zajednicu.

Nadzor organizacija uključenih u prijevoz opasnih roba

Plan nadzora nad organizacijama uključenim u prijevoz opasnih roba Odjel je u 2020. godini izvršio u cijelosti s time da se zbog situacije nastale uslijed COVID-19 pandemije određeni broj nadzora obavio na daljinu.

Nadzor prijevoza opasnih roba kod operatora zrakoplova obavljao se u okviru utvrđenog plana nadzora certificiranih operatora zrakoplova, a zasebno se obavljao kod ostalih organizacija, a koje su uključene u prijevoz opasnih roba i za to certificirane temeljem Pravilnika o uvjetima i načinu prijevozu opasnih roba zrakom.

Nadzor organizacija za osposobljavanje pilota zrakoplova u skladu s EU propisima

Suočen s izazovima koje donijela pandemija bolesti COVID-19, Odjel je tijekom 2020. godine obavio gotovo cjelokupan plan nadzora izuzev jednog nadzora koji se opravdano nije mogao obaviti zbog područja aktivnosti koje se trebalo nadzirati, a nadzor se nije mogao obaviti na daljinu.

Valja naglasiti da je tijekom prvog vala pandemije došlo do potpune obustave rada svih naših organizacija za osposobljavanje pilota zrakoplova te da su ove organizacije sa svojim aktivnostima ponovno započele tek u drugom kvartalu 2020. godine. U tom smislu je i Odjel u 2020. godini prilagođavao rasporede nadzora, prateći epidemiološku situaciju u Republici Hrvatskoj i postepen povratak ovih organizacija svojim aktivnostima.

Tijekom 2020. godine na europskoj je razini došlo do daljnjeg usklađivanja po pitanju standarda osposobljavanja i licenciranja pilota jedrilica. Tako je tijekom 2020. godine, a s obzirom na zadnje izmjene i dopune Uredbe (EU) 1178/2011 i (EU) 2018/1976, došlo i do podnošenja prvih EU izjava temeljem kojih su organizacije za osposobljavanje pilota jedrilica prešle na europski sustav osposobljavanja.

Nadzor odobrenih organizacija za osposobljavanje pilota zrakoplova i padobranaca u skladu s nacionalnim propisima

Za organizacije za osposobljavanje pilota zrakoplova i padobranaca koje su odobrene u skladu s nacionalnim propisima, a koje nisu bile nadzirane u 2019. godini, izrađen je plan nadzora za 2020. godinu i to s naglaskom na organizacije koje su tijekom 2019. godine aktivno provodile osposobljavanje.

Tako je u planu za 2020. godinu bilo predviđeno 16 redovnih i tri uvjetna nadzora nad organizacijama za osposobljavanje pilota zrakoplova i padobranaca. Pojavom pandemije bolesti COVID-19 došlo je do pada aktivnosti u tim organizacijama, a što je utjecalo i na aktivnosti Odjela te opravdano neizvršavanje određenog broja planiranih nadzora.

Budući da se planirani nadzori opravdano nisu mogli obaviti u konkretnim organizacijama, Odjel je planirani radni resurs usmjerio u dodatne nadzore u organizacijama koje su ipak ostale aktivne tijekom pandemije. Osim toga, prateći europske i svjetske smjernice te trendove po pitanju osposobljavanja na daljinu, Odjel je ovim organizacijama odobravao programe osposobljavanja na daljinu te jednako tako i provodio nadzore tamo gdje se to pokazalo mogućim i učinkovitim.

Vrijedi napomenuti da je za organizacije za osposobljavanja pilota jedrilica tijekom 2020. godine dovršen i proces transfera iz nacionalnog u EU regulatorni okvir, a temeljem zadnjih izmjena i dopuna Uredbe komisije (EU) 1178/2011 i (EU) 2018/1976.

Odjel plovidbenosti

Nadzor Part 145, Part M, Part 147 i FSTD organizacija

Obzirom na utjecaj pandemije COVID-19, sredinom lipnja 2020. godine izvršena je revizija godišnjeg plana nadzora na način da je, zbog povoljnijeg stanja vezano za pandemiju bolesti COVID-19, većina planiranih nadzora iz prve polovice prebačena u drugu polovicu 2020. godine.

Bez obzira na povećani broj nadzora u kraćem vremenu, inspektori Odjela plovidbenosti uspjeli su ostvariti 100% planiranih nadzora ovlaštenih Part M, Part 145, Part 147 i FSTD organizacija uz strogo pridržavanje epidemioloških mjera zaštite. Time je izvršen plan da se, najmanje jedanput u kalendarskoj godini, obuhvate sve ovlaštene organizacije (Part 145, Part M, Annex I, Part 147 i FSTD) u cijelosti ili parcijalno nad njenim aktivnostima u sklopu odobrenih ovlaštenja.

Plan nadzora bazira se na temelju obaveznog nadzora organizacija u cijelosti u razdoblju od dvije godine, procjenom rizika koji bi mogli imati utjecaj na sigurnost i nakon evaluacije Odjela temeljem uočenih negativnih trendova i postojanja sumnje da je narušena sigurnost u obavljanju poslova određene organizacije. Procjena rizika bazira se na nepravilnostima utvrđenim tijekom prijašnjih nadzora pojedine organizacije, njene kompleksnosti i „zrelosti“, broju različitih tipova zrakoplova u odobrenim ovlaštenjima organizacije, učestalosti promjena odgovornih osoba unutar organizacije, značajnom povećanju ili smanjenju količine posla, uvođenju novih tipova zrakoplova, odlasku dugogodišnjih zaposlenika, prijemu novih zaposlenika te financijskoj stabilnosti organizacije.

U 2020. godini, temeljem iskustava iz prijašnjih godina, planirano je 10 uvjetnih nadzora koji se odnose na moguće certifikacije novih i odobrenja izmjena u postojećim organizacijama, izvanredne nadzore uslijed uočenih negativnih trendova i prijava ili *follow-up* nadzor novo-odobrenih organizacija. U 2020. godini izvršeno je više od planiranog broja nadzora, odnosno izvršeno je ukupno 16 uvjetnih nadzora od čega je tri bilo u funkciji inicijalne certifikacije novih organizacija, jedna inicijalna certifikacija linijske postaje, jedan izvanredni nadzor uslijed uočenih negativnih trendova i jedan nadzor amaterske gradnje. Ostalih 10 nadzora odnosili su se na bitne promjene unutar organizacija.

Nadzor kontinuirane plovidbenosti zrakoplova (ACAM)

Bez obzira na pandemiju COVID-19, u 2020. godini izvršeno je 100% od planiranog broja od 12 nadzora kontinuirane plovidbenosti zrakoplova (ACAM) u skladu s međunarodnim standardima i primjenjivim zahtjevima.

Od navedenog broja, u svrhu izvršenja plana nadzora, izvršen je nadzor nad dva „zamjenska“ zrakoplova koji su odabrani na način da su istovjetni ili slični u odnosu na kompleksnost izvorno planiranih.

Svih 12 ACAM pregleda obavljeno je, zbog pandemije COVID-19 i epidemioloških mjera, u Republici Hrvatskoj.

Provjera plovidbenosti zrakoplova

Provjera plovidbenosti zrakoplova provodi se na zahtjev stranke pa njihova realizacija isključivo ovisi o tome hoće li vlasnici/operatori podnijeti zahtjev za provjeru plovidbenosti svojeg zrakoplova Agenciji ili ne tako da se isti tretiraju isključivo kao uvjetni nadzori. Planirani broj tih nadzora temeljen je okvirno u odnosu na broj nadzora iz prethodnih godina.

Tijekom 2020. godine izvršeno je ukupno 86 pregleda zrakoplova za utvrđivanje njihove plovidbenosti koji su obavljeni na zahtjev vlasnika/operatora zrakoplova što je približno jednak broj pregleda zrakoplova u odnosu na 2019. godinu kada su provedena 84 pregleda zrakoplova i 2018. godinu kada je provedeno 86 pregleda istih.

Bez obzira na pandemiju COVID-19, inspektori Odjela plovidbenosti odgovorili su na sve zahtjeve stranaka i uspješno organizirali i izvršili preglede zrakoplova vezane za njihovu plovidbenost, uz strogo pridržavanje epidemioloških mjera.

Za istaknuti je novi regionalno organizirani pristup provjerama plovidbenosti zrakoplova po većim zrakoplovnim središtima u RH koji je Agencija uvela u praksu tijekom 2020. godine. Na taj način se grupno pozivaju svi vlasnici/operatori zrakoplova kojima ističe valjanost potvrde o plovidbenosti da u njima najbližem sportsko-zrakoplovnom aerodromu izvrše provjeru plovidbenosti zrakoplova, gdje će im za to biti na raspolaganju zrakoplovni inspektori.

Novim Pravilnikom o visini naknade za izvršeni pregled i provjeru zrakoplova („Narodne Novine“ broj 5/20) za tako organizirane preglede vlasnici/operatori zrakoplova su oslobođeni plaćanja putnih troškova i troškova smještaja zrakoplovnih inspektora za vrijeme pregleda.

Isto tako, gore navedenim Pravilnikom smanjen je i sam iznos naknade za produljenje plovidbenosti zrakoplova, poglavito za zrakoplove generalne avijacije i sportsko-rekreativne zrakoplove koji se koriste u nekomercijalne svrhe, a koji su i inače u financijski teškom položaju.

Tako regionalno organizirani grupni pregledi zrakoplova za provjeru plovidbenosti ujedno su iskorišteni i za održavanje radionica sa zrakoplovnom industrijom o aktualnim temama iz domene održavanja i kontinuirane plovidbenosti zrakoplova. Time je Agencija približila svoje aktivnosti direktnim korisnicima, a njima dodatno olakšala logistički i financijski teret dolaska na radionice koje su do sada bile organizirane u pravilu u sjedištu Agencije.

Organizirani grupni pregledi zrakoplova za provjeru plovidbenosti i smanjenje naknada za iste izrazito su dobro prihvaćeni od strane zrakoplovne zajednice u Republici Hrvatskoj jer su financijski i logistički značajno rasteretili vlasnike odnosno operatore zrakoplova.

ACAM i Part M u inozemstvu

Najveći utjecaj pandemija COVID-19, imala je na promjenu planova ACAM pregleda zrakoplova u inozemstvu odnosno na putovanja inspektora Odjela plovidbenosti izvan Republike Hrvatske. Obzirom na stanje vezano za pandemiju COVID-19 i epidemiološke mjere, odlučeno je, da se zbog čuvanja zdravlja zrakoplovnih inspektora i mogućih problema s putovanjem izvan granica, svi planirani ACAM pregledi izvrše u Republici Hrvatskoj, što je i realizirano.

Svi ACAM pregledi zrakoplova izvršeni su u skladu s međunarodnim standardima i primjenjivim zahtjevima.

Odjel licenciranja

U 2020. godini Odjel licenciranja je provodio nadzor ispitivača pilota, organizacija za testiranje razine jezične sposobnosti pilota i kontrolora zračnog prometa, a Odsjek zrakoplovne medicine je kontinuirano provodio nadzor zrakoplovno medicinskih centara i zrakoplovno-medicinskih ispitivača (AME).

Uz navedene nadzore, Odjel je u prosincu 2020. godine proveo godišnji tečaj osvježanja znanja za ispitivače zrakoplova, a radi standardizacije rada ispitivača certificiranih od strane Agencije. Zbog pandemije bolesti COVID-19, radionica je održana putem elektroničke platforme za udaljenu komunikaciju. Tečaj osvježanja znanja je 2020. godine imao međunarodni karakter pošto su na njemu sudjelovali ispitivači certificirani od strane drugih zemalja članica EU. Na tečaju je obrađen širok raspon aktualnih tema vezanih uz osposobljavanje i ispitivanje, ali i teme vezane za zdravstveno i psihičko zdravlje pilota uslijed pandemije bolesti COVID-19. U tečaj osvježanja znanja su prvi put bili aktivno uključeni i ispitivači pilota balona i jedrilica koji se detaljno upoznati s odredbama novih europskih propisa za licenciranje pilota balona i jedrilica te dužnostima u obavljanju praktičnih ispita i provjera sukladno novim zahtjevima.

Zbog velikog pada praktičnih ispita i provjera, kao i zbog ograničenih ljudskih resursa Agencije uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19, Odjel je sredinom lipnja 2020. godine revidirao plan nadzora ispitivača, kao i plan nadzora organizacija za provođenje testiranja razine jezične sposobnosti.

U 2020. godini Odjel je kontinuirano provodio nadzor ispitivača pilota zrakoplova i organizacija za testiranje razine jezične sposobnosti.

Nadzor ovlaštenih ispitivača pilota zrakoplova

Nadzor ispitivača certificiranih od strane Agencije koji se provodi na teritoriju Republike Hrvatske je ostvaren sa 40%. Naime, zbog pandemije bolesti COVID-19 dio ispitivača koji je bio planiran za nadzor u tekućoj godini uopće nije provodio praktične ispite i provjere s kandidatima i imateljima dozvola te iz objektivnih razloga nad njima nije bilo moguće provesti planirani nadzor. Od pet planiranih nadzora, provedena su dva. Uz to, Odjel je uspješno obavio sedam neplaniranih nadzora od čega jedan u svrhu stjecanja certifikata ispitivača, tako da je tijekom 2020. godine izvršeno ukupno devet nadzora.

Nadzor ovlaštenih ispitivača pilota zrakoplova u inozemstvu

Nadzor ispitivača pilota u inozemstvu je također ostvaren sa 40% zbog pandemije bolesti COVID-19 i činjenice da dio planiranih ispitivača nije obavljao provjere u 2020. godini. Od pet planiranih nadzora, provedena su dva.

Odjel je uz planirane nadzore uspješno obavio osam neplaniranih nadzora od čega dva u svrhu stjecanja certifikata ispitivača, tako da je tijekom 2020. godine izvršeno ukupno deset nadzora certificiranih ispitivača u inozemstvu.

Nadzor tijela za testiranje razine jezične sposobnosti (LPAB)

Odjel je u 2020. godini nad tijelima za testiranje razine jezične sposobnosti uspješno obavio jedan planirani nadzor, čime je plan realiziran u cijelosti.

Odsjek zrakoplovne medicine

Nadzor zrakoplovno-medicinskih centara i zrakoplovno medicinskih ispitivača

Unatoč pandemiji bolesti COVID-19 koja je u velikoj mjeri zahvatila subjekte ovih nadzora (svi subjekti su liječnici, uključujući one koji su aktivno radili u tzv. COVID bolnicama kao što je klinička bolnica Dubrava), Odsjek se uz aktivnu suradnju svih dionika i subjekata nadzora uspješno prilagodio novonastalim okolnostima te je u potpunosti realizirao plan nadzora bez potrebe za revizijom. Svih šest planiranih nadzora zrakoplovno-medicinskih centara i ispitivača su obavljani čime je plan realiziran u potpunosti te je uz to odrađeno pet neplaniranih nadzora.

Odsjek SAFA/SACA inspekcija

Pregledi stranih zrakoplova na stajanci zračne luke (RAMP)

Odsjek SAFA/SACA inspekcija, u cilju procjene sigurnosti inozemnih operatora zrakoplova koji slijeću/uzlijeću sa međunarodnih zračnih luka u Republici Hrvatskoj, obavlja poslove nadzora sigurnosti tih operatora putem planiranih i "ad-hoc" inspekcijskih pregleda na stajanci zračne luke (tzv. RAMP inspekcija), u skladu sa zahtjevima dijela ARO.RAMP Uredbe (EU) 965/2012. Prilikom planiranja RAMP inspekcija, težište se stavlja na sljedeće parametre i zahtjeve:

- osiguranje dostatnih resursa za provođenje RAMP inspekcija operatora i zrakoplova s EASA Liste prioritizacije SAFA inspekcija zrakoplova i operatora u okviru EU SAFA programa i putem redovite EASA SAFA analize koju objavljuje EASA;
- osiguranje dostatnih resursa za provođenje RAMP inspekcija sumnjivih zrakoplova u skladu s analizom i procjenom rizika koju provodi odsjek SAFA/SACA;
- fokus planiranja RAMP inspekcijskog nadzora je na provođenju RAMP inspekcija u ljetnim mjesecima i vikendima na međunarodnim zračnim lukama uz obalu i na otocima;
- ispunjavanje zadanog godišnjeg broja pregleda inozemnih operatora;
- ostvariti što veći uzorak operatora i zrakoplova koji slijeću na međunarodne zračne luke u RH;
- RAMP inspekcijama obuhvatiti sve međunarodne zračne luke u RH;
- provedbu RAMP inspekcija koordinirati s Odsjelom letačkih operacija i Odsjelom plovidbenosti.

Godišnji plan RAMP inspekcija nad inozemnim operatorima u 2020. godini temeljio se na proračunskoj metodologiji Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA) za svaku državu članicu ICAO EUR regije pojedinačno definiranoj Uredbom (EU) 965/2012 i iznad navedenim smjernicama. Uzimajući u obzir broj operatora, vrstu operacija koje obavljaju, broj njihovih slijetanja na međunarodne zračne luke u Republici Hrvatskoj u zadnjih 12 mjeseci kao i sigurnosne rizike koji iz navedenoga proizlaze te primjenom propisane metodologije, za 2020. godinu bilo je potrebno provesti 115 RAMP inspekcijskih nadzora na osam međunarodnih zračnih luka u Republici Hrvatskoj.

Planirani broj nadzora uslijed pandemije bolesti COVID-19 i značajnog smanjenja i otkazivanja dolazaka/odlazaka inozemnih operatora na međunarodne zračne luke u Republici Hrvatskoj, nije mogao u potpunosti biti realiziran.

U svojim smjernicama tijekom COVID-19 krize u 2020. godine (*EASA Return to Normal Operations (RNO) in Ramp Domain – Guidelines in relation to the COVID-19 pandemic*), EASA je odlučila da se postavljene ciljne vrijednosti dodijeljenog broja Ramp inspekcija za sve države članice potpisnice EU Ramp programa inspekcija postavljaju na nulu, tj. svakoj državi potpisnici ostavlja se slobodan odabir broja Ramp inspekcija, ovisno o zdravstvenoj situaciji u toj državi.

Tijekom 2020. godine ukupno je obavljeno 80 RAMP inspekcija na zračnim lukama u Republici Hrvatskoj od čega 56 planirana i 24 neplanirana (izvanredna) nadzora temeljem posebnih poruka upozorenja kojima EASA skreće pozornost na sumnjive operatore zrakoplova, kao i inozemnih operatera generalnog zrakoplovstva koji prvi puta slijeću na međunarodne zračne luke u Republici Hrvatskoj.

RAMP inspekcije su planirane i realizirane uglavnom tijekom ljetnog i jesenskog razdoblja kada je došlo do djelomičnog otvaranja turističke sezone. Inspekcije su provedene kroz 11 izlazaka na teren višechlanih timova (dva do tri člana u timu) pri čemu svaki izlazak u prosjeku traje četiri do pet dana, a uključuje i vikende.

Tijekom provedenih RAMP inspekcija u 2020. godini, utvrđeno je ukupno 11 nesukladnosti na zrakoplovima, od čega je:

- 5 imalo mali utjecaj na sigurnost (Cat. 1 nesukladnost),
- 2 imalo značajni utjecaj na sigurnost (Cat. 2 nesukladnost),
- 1 imao veliki utjecaj na sigurnost i rezultiralo je prizemljenjem zrakoplova do otklanjanja nesukladnosti (Cat. 3 nesukladnost), a
- 3 nije imalo direktnog utjecaja na sigurnost, već se radilo o općim napomenama.

Tijekom 2020. godine održana su dva on-line redovna sastanka radne grupe Odbora EU-a za sigurnost zračnog prometa (Air Safety Committee) i dva on line redovna sastanka EASA radne grupe za koordinaciju i standardizaciju Ramp inspekcija (EASA Ramp Inspection and Coordination).

3.1.1.2 Provedba nadzora sigurnosti civilnog zračnog prometa u nadležnosti Sektora aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom

Sektor aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom je, u skladu s primjenjivim epidemiološkim mjerama, obavljao poslove kontinuiranog nadzora udovoljavanja propisanim zahtjevima od strane aerodroma, pružatelja zemaljskih usluga te ovlaštenih organizacija za stručno osposobljavanje za obavljanje poslova od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu, te poslove kontinuiranog nadzora udovoljavanja propisanim zahtjevima od strane pružatelja usluga u zračnoj plovidbi i organizacija za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa.

Odjel aerodroma provodio je nadzore u područjima kontrole i dokumentiranosti podataka objavljenih u Zborniku zrakoplovnih informacija Republike Hrvatske (AIP), implementacije Uredbe Komisije (EU) br. 73/2010 od 26. siječnja 2010. o utvrđivanju zahtjeva o kvaliteti zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija za jedinstveno europsko nebo (SL L 23, 27.1.2010.) na zračnim lukama, implementacije Uredbe Komisije (EU) br. 139/2014 od 12. veljače 2014. o utvrđivanju zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s aerodromima (SL L 44, 14.2.2014.) (dalje u tekstu: Uredba 139/2014), kretanje i zadržavanje životinja na području aerodroma, kontrolu postupaka nadzora izgradnje oko aerodroma te kontrolu postupaka pri rekonstrukciji i gradnji na području aerodroma, aerodromske karte (*aerodrome chart, parking/docking chart, obstacle chart*), kontrolu vizualnih sredstava za navigaciju, kontrolu ispravnosti i kvalitete sustava održavanja infrastrukture aerodroma, posebice operativne površine (stajanke i manevarske površine) s pripadajućim uređajima i sredstvima, kontrolu spasilačko-vatrogasne zaštite na aerodromu te provjeru vremena reagiranja i operativnih postupaka SVS-a, upravljanje postupcima na stajanci i

kretanja vozila na operativnoj površini, kontrolu redovitosti i kvalitete održavanja vozila, sredstava i druge opreme koja se koristi u procesima prihvata i otpreme i spasilačko-vatrogasnoj službi, kontrolu osposobljenosti djelatnika pružatelja zemaljskih usluga, spasilačko-vatrogasne službe te održavanja, organizaciju i provedbu te dokumentiranost pojedinih procesa u prihvatu i otpremi zrakoplova, putnika, prtljage i tereta, kontrolu sadržaja, te ažuriranja i primjene aerodromskog priručnika, stupanj implementacije i primjene sustava upravljanja sigurnošću te nadzore u svrhu verifikacije implementacije korektivnih i preventivnih mjera.

Odjel usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom provodio je nadzor nad pružateljem usluga u zračnoj plovidbi - Hrvatskom kontrolom zračne plovidbe d.o.o. koja je jedina certificirana za pružanje usluga u zračnoj plovidbi u Republici Hrvatskoj, temeljem Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 2017/373 od 1. ožujka 2017. o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružatelje usluga upravljanja zračnim prometom/pružatelje usluga u zračnoj plovidbi i drugih mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom i za njihov nadzor (SL L 62/1) (dalje u tekstu: Uredba (EU) 2017/373). Odjel je u 2020. godini provodio nadzor nad:

- Operativnim uslugama u zračnom prometu (ATS),
- Uslugama komunikacije navigacije i nadzora (CNS),
- Uslugama zrakoplovne meteorologije (MET),
- Uslugama zrakoplovnog informiranja (AIS),
- Upravljanjem zračnim prometom (ASM),
- Upravljanjem protokom zračnog prometa (ATFM), i
- Oblikovanjem i utvrđivanjem načina, postupaka i drugih uvjeta za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na kontrolirani aerodrom (PANS OPS).

Težište nadzora u 2020. godini je bilo usmjereno na sustav upravljanja sigurnošću, sustav upravljanja kvalitetom, zahtjeve za analizu rizika i mjere ublažavanja rizika vezanih za promjene, tehničku i operativnu stručnost i sposobnost te usklađenost radnih metoda i operativnih postupaka s ICAO Annex-ima što je utvrđenom temeljem napravljene analize rizika. U 2020. godini je započeo je dvogodišnji ciklus provjere udovoljavanja pružatelja usluga u zračnoj plovidbi zahtjevima prema Uredbi (EU) 2017/373.

Odjel je u 2020. godini proveo redovite nadzore dvije organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa prema Uredbi Komisije (EU) 2015/340, čiji ciklus je završen u 2020. godini.

Također su na tom polju certificirane nove usluge koje su rezultat prilagodbe pružatelja usluga situaciji nastaloj zbog pandemije COVID-19.

Krajem 2020. godine, u djelokrugu rada Sektora bilo je ukupno 76 certificiranih subjekta, kako slijedi u pregledu:

Aerodromi sa svjedodžbom aerodroma	9
Aerodromi s odobrenjem za uporabu aerodroma	26 (10 aerodroma na vodi)
Helidromi s odobrenjem za uporabu	1
Organizacije za stručno osposobljavanje za obavljanje poslova od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu	9
Organizacije za pružanje zemaljskih usluga	28

Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi	1 od čega: Sjedište Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. Podružnica Zagreb/Lučko Podružnica Split/Brač Podružnica Dubrovnik Podružnica Zadar Podružnica Osijek Podružnica Istra/Kvarner
Organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa	2

Tablica 3: Pregled certificiranih subjekata pod nadležnošću Sektora aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom

Odjel aerodroma registrira površine za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova u skladu s člankom 18.b Zakona i ASO 2019-001-rev.0, te je krajem 2020. godine u evidenciji bilo 14 takvih površina.

Realizacija planova nadzora

Planirani nadzor sigurnosti provodio se prema odobrenim godišnjim planovima nadzora za 2020. godinu, te reviziji istog, koji se utvrđuju na razini svakog odjela u skladu s njegovim djelokrugom. Stupanj realizacije Plana nadzora za 2020. godinu je na visokoj razini i sva obrazloženja za odstupanja su objektivna i utemeljena. Razlika između planiranog i realiziranog broja nadzora je zanemariva što potvrđuje dobro planiranje nadzora kao i potrebnih resursa za provođenje tih nadzora, unatoč problemu s nedostatkom zrakoplovnih inspektora, koji je bio nadomješten kroz suradnju sa specijalistima Fakulteta prometnih znanosti, Zavoda za aeronautiku.

Manja realizacija nadzora pružatelja zemaljskih usluga je uvjetovana činjenicom da novi subjekti u 2020. godini nisu započeli s radom, te planirani nadzori nisu mogli biti provedeni.

Analizom broja nalaza i razine njihove ozbiljnosti utvrđenih nadzorom u 2020. godini te usporedbom s rezultatima nadzora prijašnjih godina može se zaključiti kako nema nekih značajnijih promjena u broju i ozbiljnosti nalaza te nema negativnih trendova.

Realizacija planova nadzora sigurnosti civilnog zračnog prometa u 2020. godini u nadležnosti Sektora prikazana je u sljedećoj tablici:

Realizacija planova nadzora sigurnosti civilnog zračnog prometa u 2020. godini							
Odjel aerodroma	Operatori aerodroma koji posjeduju Svjedodžbu aerodroma	9	9	-	100%	3	12
	Operatori aerodroma koji posjeduju Odobrenje za uporabu aerodroma	12	12	-	100%	1	13

Sektor aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom							
	Organizacije za stručno osposobljavanje	5	4	1	80%	-	4
	Pružatelji zemaljskih usluga	13	13	-	100%	-	13
Odjel usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom	HKZP Sjedište	2	2	-	100%	1	3
	Podružnica HKZP - Dubrovnik	1	1	-	100%	-	1
	Podružnica HKZP - Osijek	1	1	-	100%	-	1
	Podružnica HKZP Istra/Kvarner	3	3	-	100%	-	3
	Podružnica HKZP – Split/Brač	1	1	-	100%	-	1
	Podružnica HKZP - Zadar	1	1	-	100%	-	1
	Podružnica HKZP – Zagreb/Lučko	1	1	-	100%	-	1
	Nadzor promjena	3	3	-	100%	-	3
	Organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa (HKZP)	2	2	-	100%	1	3
Odjel usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom	Organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa (HUSK)	1	1	-	100%	-	1

Tablica 4: Realizacija plana nadzora u 2020. godini – Sektor aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom

Obrazloženja i pojašnjenja u vezi s realizacijom planova nadzora

Odjel aerodroma

Nadzor operatora aerodroma koji posjeduju Svjedodžbu aerodroma

Plan nadzora operatora aerodroma koji posjeduju Svjedodžbu aerodroma ostvaren je sa u potpunosti. Početkom 2020. godine Odjel aerodroma započeo je s novim ciklusom nadzora aerodroma i operatora aerodroma koji posjeduju EASA Svjedodžbu (Svjedodžba aerodroma izdana u skladu s Uredbom (EU) 139/2014). Uprkos događanjima i posljedicama prouzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19 do kraja 2020. godine provedeni su svi planirani nadzori te su odrađena i tri uvjetna/neplanirana nadzora koji su obuhvaćali nadzor radova na sanaciji uzletno-sletne staze Zračne luke Split, nadzor u sklopu tehničkog pregleda obavljenog na Zračnoj luci Dubrovnik i nadzor Operatora aerodroma Rijeka.

Nadzor operatora aerodroma koji posjeduju Odobrenje za uporabu aerodroma

Nadzor operatora aerodroma koji posjeduju Odobrenje za uporabu aerodroma ostvaren je u cijelosti i bez potrebe za revizijom plana nadzora. Uz planirane nadzore odrađen je i jedan neplanirani nadzor aerodroma Lučko.

Nadzor organizacija za stručno osposobljavanje

Plan nadzora organizacija za stručno osposobljavanje je ostvaren 80%. Od planiranih nadzora nije proveden jedan nadzor i to nadzor Školskog centra Tehničkog veleučilišta u Zagrebu zbog objektivnih razloga prouzrokovanih bolešću. Procijenjeno je da neprovođenje planiranog nadzora za kraj 2020. godine neće imati utjecaja na kvalitetu osposobljavanja.

Nadzor pružatelja zemaljskih usluga

Nadzor pružatelja zemaljskih usluga ostvaren je u cijelosti. Iako je došlo do smanjenja prometne opterećenosti odnosno broja operacija zrakoplova na aerodromima nadzori su izvršeni prema planu. Pokazalo se od iznimne važnosti da su inspektori Agencije prisutni odnosno da se provode nadzori na samom aerodromu bez obzira na okolnosti.

Svi nadzori provedeni su u skladu s aktualnim epidemiološkim mjerama.

Odjel usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom

Realizacija nadzora prema područjima nadzora

Nadzor pružatelja usluga u zračnoj plovidbi HKZP

Obzirom na pandemiju COVID-19, došlo je do revizije godišnjeg plana nadzora početkom lipnja 2020. godine. Revidirani planovi nadzora operativnih usluga u zračnom prometu (ATS), nadzora usluga zrakoplovnog informiranja (AIS), nadzora usluga zrakoplovne meteorologije (MET) i nadzora usluga komunikacije, navigacije i nadzora (CNS) u potpunosti su obavljeni.

Nadzor prema područjima nadzora usklađen je s konceptom analize rizika koja se provodi na dvije razine:

1. analiza rizika za izradu godišnjeg programa nadzora – analiza koja ima za svrhu identificirati koja funkcionalna područja nadzirane organizacije moraju biti predmetom nadzora što uključuje operativne usluge u zračnom prometu (ATS), usluge zrakoplovnog informiranja (AIS), usluge zrakoplovne meteorologije (MET) te usluge komunikacije, navigacije i nadzora (CNS), odnosno funkcije upravljanje zračnim prostorom (ASM), protokom zračnog prometa (ATFM), oblikovanje i utvrđivanje načina, postupaka i drugih uvjeta za sigurno uzlijetanje i

slijetanje zrakoplova na kontrolirani aerodrom (PANS OPS) te organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa. Rezultat analize je minimalan broj nadzora po području nadzora.

2. analiza rizika u svrhu identifikacije cilja i opsega nadzora - analiza koja ima za svrhu prilagoditi cilj i opseg nadzora prije obavljanja planiranog nadzora uzimajući u obzir sve do tada prikupljene činjenice (dogadaje vezane za sigurnost, prethodna izvješća s nadzora, nesukladnosti koje se odnose na područje koje je predmetom nadzora, promjene vezane za sigurnost, informacije o mogućim nesukladnostima te izmjene propisa koje se odnose na područje koje je predmetom nadzora).

Nadzor HKZP sjedišta

Uobičajeni nadzor prije početka letne sezone u 2020. godini nije bilo moguće obaviti, te je sukladno reviziji plana nadzora izvršen nadzor sjedišta pružatelja usluga u zimskom periodu letenja.

Planirani broj nadzora podružnica HKZP – Zagreb/Lučko, Dubrovnik, Istra/Kvarner, Split/Brač i Zadar u potpunosti je realiziran.

Nadzor promjena vezanih za sigurnost

Plan nadzora promjena vezanih za sigurnost revidiran je obzirom na situaciju s COVID-19 i takav je u potpunosti realiziran. Uz obavijesti koje je Odjel zaprimio od strane pružatelja usluga u zračnoj plovidbi (HKZP) o promjenama za koje je odlučeno kako će biti predmetom nadzora sukladno zahtjevima Uredbe (EU) 2017/373 kako će biti predmetom nadzora, obavljen je nadzor tri promjene.

Promjene funkcionalnog sustava koje su bile predmetom nadzora su:

- Redizajn sektorskih granica ATCC (Faza 1-Sektorizacija ACC Zagreb) i
- uvođenje novog načina rada vezanog za zrakoplovno informiranje (AIS), a predmet nadzora bila je i promjena koja zahtjeva prethodno odobrenje:
- Izmjena Postupka upravljanja promjenama Sustava upravljanja sigurnosti, Sustava upravljanja i pružanja usluga.

Organizacija za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa HUSK

Planirani broj nadzora je u potpunosti realiziran.

Obavljen je planirani redoviti godišnji nadzor organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa i Hrvatskog učilišnog središta za kontrolu zračnog prometa (HUSK) u svrhu provjere kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima Uredbe (EU) 2015/340.

Organizacija za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa HKZP

Planirani broj nadzora je u potpunosti realiziran. Obavljena su dva planirana redovita godišnja nadzora organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. u svrhu provjere kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima Uredbe (EU) 2015/340 te dodatni nadzor koji je nastavak redovnog nadzora obzirom da određeni zahtjevi nisu mogli biti inicijalno provjereni.

Uz redovite nadzore obavljeno je i dodatnih šest uvjetnih nadzora u svrhu odobrenja promjena u organizaciji, kako slijedi:

- novi tečaj za konverziju (CTC Central);
- novi tečaj osnovnog osposobljavanja (uz odobrenje uređaja za osposobljavanje RST i Zagreb BEST kao PTT);

- izmjene tečaja osposobljavanja za ocjenjivače (uz odobrenje uređaja za osposobljavanje RST i Zagreb BEST kao PTT);
- izmjene tečaja osposobljavanja za praktične instruktore OJT/STDI (uz odobrenje uređaja za osposobljavanje RST kao PTT);
- novi tečaj osposobljavanja za ovlaštenje ACS (uz odobrenje uređaja za osposobljavanje Zagreb BEST kao SIM).

Tijekom 2020. godine Organizaciji za osposobljavanje HKZP-a je odobreno:

- dva nova tečaja osposobljavanja za lokaciju – za pojedince;
- četiri nova tečaja osposobljavanja za lokaciju u svrhu obnavljanja posebne ovlasti za lokaciju;
- izmjena procedure za promjene koje ne zahtijevaju odobrenje HACZ-a;
- dvije izmjene Sheme stručnosti za lokaciju;
- pet promjena u organizaciji za osposobljavanje koje se odnose na:
 - nove vrste osposobljavanja: osnovno osposobljavanje i osposobljavanje za ovlaštenje ACS;
 - izmjene Plana inicijalnog osposobljavanja te dodavanje novih tečajeva osposobljavanja za inicijalno osposobljavanje;
 - odobravanja uređaja za osposobljavanje (simulatora) za potrebe provođenja novih ili izmijenjenih planova i tečajeva osposobljavanja;
 - izmjene tečajeva osposobljavanja za praktične instruktore (OJT/STDI) i ocjenjivače.

Koncept nadzora prema nadziranim cjelinama

Godišnji sveobuhvatni nadzor udovoljavanja zahtjevima Uredbe (EU) 2017/373 podijeljen je u dva dijela kako je i planirano Godišnjim programom nadzora za 2020.

Nadzor sjedišta pružatelja usluga u zračnoj plovidbi izvršen je na daljinu tijekom mjeseca studenog 2020. godine.

Drugi dio godišnjeg sveobuhvatnog nadzora obuhvatio je nadzor podružnica HKZP i uglavnom je obavljen na lokaciji, izuzev podružnice Osijek i Zagreb/Lučko. Nadzor lokacija obuhvatio je usluge ATS, AIS, CNS i MET i funkcija ATFM.

3.1.1.3 Provedba nadzora zaštite civilnog zračnog prometa u nadležnosti Ureda zaštite zračnog prometa

Poslovi nadzora zaštite civilnog zračnog prometa obavljaju se u skladu s odredbama Zakona, Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 4 i Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 2.

Nadzor zaštite primarno se temelji, pored aktivnosti u područjima zakonodavstva, dokumentacije, organizacije i osposobljavanja, na mjerama kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa te institutima i ovlastima određenim Uredbom Komisije (EU) 18/2010 od 8. siječnja 2010. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 300/2008 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi sa specifikacijama za nacionalne programe kontrole kvalitete u području zaštite civilnog zračnog prometa (SL L 7, 12.1.2010.) (dalje u tekstu: Uredba 18/2010) i člankom 133. Zakona. Mjere kontrole kvalitete na nacionalnoj razini određene su Nacionalnim programom kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 2. U cilju osiguranja implementacije, ocjene učinkovitosti i održivosti mjera zaštite temeljenih na zahtjevima određenim Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa, Nacionalnim programom kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa propisane su mjere kontrole kvalitete od kojih su sljedeće preventivnog karaktera i naročito relevantne za funkciju nadzora:

1. Audit zaštite,
2. Inspekcija zaštite,
3. Test zaštite, i
4. Prosudba zaštite.

Tijekom 2020. godine u djelokrugu rada Ureda bilo je ukupno 77 certificiranih subjekata, kako slijedi u pregledu:

Operatori aerodroma	35 od čega: 9 - Uredba 300/2008 26 - Uredba 1254/2009
Operatori zrakoplova	10 od čega: 2 - Uredba 300/2008 8 - NPZCZP
Ostali subjekti	32 od čega: 13 – teret i pošta, opskrba - Uredba 300/2008 1 – pružatelj usluga u zračnoj plovidbi 4 – pružatelj usluga određenih mjera zaštite 14 – osposobljavanje za zaštitu

Tablica 5: Pregled certificiranih subjekata pod nadležnošću Ureda zaštite zračnog prometa

Realizacija planova nadzora

Mjere kontrole kvalitete civilnog zračnog prometa obavljene su temeljem Plana kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa za 2020. godinu, metodologijom određenom Uredbom 18/2010 i Nacionalnim programom kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 2. Pojava pandemije bolesti COVID – 19 značajno je utjecala na proces i aktivnosti kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa. Preventivne epidemiološke mjere nametnule su ograničenja s posljedicama smanjene pokretljivosti, ograničenja socijalnog kontakta te značajno smanjenog broja operacija i putnika u zračnom prometu. Takve okolnosti ostvaruju izravan utjecaj na metodologiju provođenja mjera kontrole kvalitete odnosno njihovu provedivost, koja se temelji na izravnom uvidu u operativnu primjenu mjera, intervjuima te potrebnom statističkom uzorku za ocjenu sukladnosti.

Stoga je u mjesecu lipnju 2020. godine Plan kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa za 2020. godinu revidiran s ciljem obuhvata svih relevantnih setova mjera zaštite, kod svih subjekata, uz smanjen i objektivno provediv broj aktivnosti. Smanjenje broja aktivnosti prvenstveno je ostvareno u dijelu stranih operatora zrakoplova. Također, planiran je i određeni broj aktivnosti na on-line platformi, gdje sadržaj mjera zaštite to omogućuje. Za 2020. godinu planirana je 41 mjera kontrole kvalitete, što je u odnosu na plan za 2019. godinu smanjenje od 28% (2019. godine – 57 mjera kontrole kvalitete).

Broj planiranih aktivnosti određen je u skladu s propisanim zahtjevima za minimalnu frekvenciju mjera kontrole kvalitete te u korelaciji sa statističkom i analitičkom obradom nalaza i podataka prikupljenih obavljenim mjerama kontrole kvalitete tijekom 2019. godine, koja ukazuje na dobru razinu implementacije zahtjeva određenih Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa. Pored planiranih, obavljeno je i 14 dodatnih, neplaniranih mjera kontrole kvalitete. Tijekom 2020. godine obavljeno je ukupno 55 mjera kontrole kvalitete. Dodatne, neplanirane mjere kontrole kvalitete ostvarene su prvenstveno u dijelu testiranja mjera zaštite, u cilju

donošenja objektivne ocjene sukladnosti nadzirane mjere. Realizacija godišnjeg plana kontrole kvalitete na razini je od 100%.

Temeljem regulatornog zahtjeva određenog Uredbom 18/2010 kontrola kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa obavlja se redovito nad svim subjektima koji imaju odgovornost za zaštitu civilnog zračnog prometa. Područja primjene i odgovornosti subjekata određene Uredbom (EZ) 300/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o zajedničkim pravilima u području zaštite civilnog zračnog prometa (SL L 97, 9.4.2008.) (dalje u tekstu: Uredba 300/2008) na odgovarajući su način transponirana u Nacionalni program zaštite civilnog zračnog prometa Republike Hrvatske.

Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa određena su i dodatna područja primjene prilagođenih (alternativnih) mjera zaštite i odgovornosti za iste, koja se temelje na međunarodnim standardima i nacionalnim specifičnostima.

U korelaciji s regulatornom podjelom subjekata nadležnih za primjenu mjera zaštite civilnog zračnog prometa u procesima kontrole kvalitete, koje obavlja Agencija, određene su tri opće skupine subjekata nad kojima je nadzor sukladnosti obavezujući:

1. Operatori aerodroma,
2. Operatori zrakoplova/zračni prijevoznici,
3. Ostali subjekti.

Skupina operatora aerodroma, subjekata odgovornih za zaštitu i primjenu određenih kategorija mjera zaštite, dijeli se u dvije podskupine: operatori aerodroma/zračne luke koje primjenjuju mjere zaštite u skladu s Uredbom 300/2008 i posjeduju svjedodžbu aerodroma (9 aerodroma) i operatori aerodroma koji primjenjuju alternativne mjere zaštite u skladu s Uredbom Komisije (EU) 1254/2009 o utvrđivanju mjerila na temelju kojih se državama članicama omogućuje odstupanje od zajedničkih osnovnih standarda zaštite civilnog zračnog prometa i o donošenju alternativnih mjera zaštite (SL L 338 19.12.2009.) (dalje u tekstu: Uredba 1254/2009), a posjeduju odobrenje za uporabu aerodroma (26 aerodroma).

Skupina operatora zrakoplova koji obavljaju komercijalni zračni prijevoz dijeli se u dvije podskupine, zračni prijevoznici koji primjenjuju mjere zaštite u skladu s zajedničkim osnovnim standardima određenim Uredbom 300/2008 (dva operatora zrakoplova) i zračni prijevoznici operatori zrakoplova s najvećom dopuštenom masom pri polijetanju manjom od 5.700 kg koji primjenjuju pojedine mjere zaštite u skladu sa zajedničkim osnovnim standardima, temeljem zahtjeva utvrđenih Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa (10 operatora zrakoplova).

Skupina ostalih subjekata, koji primjenjuju standarde zaštite zračnog prometa, a koji djeluju unutar ili izvan prostora zračne luke i koji osiguravaju robu i/ili usluge zračnim lukama ili kroz njih, dijeli se u četiri podskupine: regulirani agenti/poznati pošiljatelji, pružatelji usluga u zračnoj plovidbi, pružatelji usluga određenih mjera zaštite temeljem ugovora s operatorom aerodroma i subjekti koji osiguravaju osposobljavanje u skladu s Uredbom 300/2008. Skupinu ostalih subjekata sačinjava 32 subjekta.

Realizacija planova nadzora zaštite civilnog zračnog prometa u 2020. godini u nadležnosti Ureda prikazana je u sljedećoj tablici:

Ured zaštite zračnog prometa	Mjere kontrole kvalitete zaštite CZP – operatori aerodroma	16	16	-	100%	13	29
	Mjere kontrole kvalitete zaštite CZP – operatori zrakoplova	16	16	-	100%	1	17
	Mjere kontrole kvalitete zaštite CZP – ostali subjekti	9	9	-	100%	-	9

Tablica 6: Realizacija plana nadzora u 2020. godini – Ured zaštite zračnog prometa

Obrazloženja i pojašnjenja u vezi s realizacijom planova nadzora

Realizacija godišnjeg plana kontrole kvalitete na razini je od 100%.

Inspekcije u području zaštite civilnog zračnog prometa u načelu trebaju biti nenajavljene, sukladno važećim EU propisima. Tijekom izvještajnog razdoblja, od 55 mjera kontrole kvalitete 29 je obavljeno u zračnim lukama, 17 kod operatora zrakoplova i devet u području ostalih subjekata.

Mjerama kontrole kvalitete ukupno je utvrđeno 47 nalaza o mjerama/postupcima/dokumentaciji koji nisu sukladni s odredbama Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 4. Nalazi o sukladnostima/nesukladnostima ocjenjuju se stupnjevima određenim Nacionalnim programom kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 2, među kojima su relevantni:

- 2 – udovoljava/poželjno poboljšanje
- 3 – ne udovoljava/manji nedostaci
- 4 – ne udovoljava/ozbiljni nedostaci

Od 47 utvrđenih nalaza o nesukladnostima s odredbama Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, 35 je utvrđeno kod operatora aerodroma, tri kod operatora zrakoplova, te pet nalaza kod ostalih subjekata.

U skupini operatora aerodroma osam nalaza su stupnja 2, 22 nalaza stupnja 3, a pet nalaza stupnja 4.

U skupini operatora zrakoplova jedan nalaz je stupnja 2, a dva nalaza stupnja 3.

U skupini ostalih subjekata dva nalaza su stupnja 2, a tri nalaza stupnja 3.

U dijelu neplaniranih mjera kontrole kvalitete obavljena je i prva Prosudba zaštite, u Zračnoj luci Rijeka, s ciljem utvrđivanja potencijalnih ranjivosti primijenjenih mjera zaštite, a zbog različitog tumačenja propisanih zahtjeva koja se pojavljuju u provođenju mjera zaštite iz nadležnosti Hrvatske kontrole zračne plovidbe i operatora aerodroma Zračna luka Rijeka d.o.o. Prosudbom su utvrđena 4 nalaza o nesukladnosti, odnosno potencijalne ranjivosti kod kojih je potrebno unaprjeđenje i usklađivanje.

Ukupan broj nalaza o nesukladnostima bitno je smanjen, 55% u odnosu na 2019. godinu (103 nalaza), pri čemu je posebno važno naglasiti nizak broj nalaza kategorije 4.

Broj nalaza o nesukladnosti tijekom 2019. godine utvrđen je istom metodologijom rada, uz neznatno manje utrošene vremenske resurse po pojedinoj aktivnosti. Statističkom i analitičkom obradom nalaza i podataka prikupljenih obavljenim mjerama kontrole kvalitete i operativnim aktivnostima, ocjenjuje se da je smanjenje broja nalaza u odnosu na 2019. godinu u isključivoj korelaciji s manjim ukupnim brojem nadzora, manjim uzorkom pojedinih elemenata nad kojim je obavljen nadzor (zaštitni pregled putnika i ručne prtljage, predane prtljage, zrakoplovnih operacija), ali i zadržanom razinom kvalitete mjera zaštite zračnog prometa odnosno s kvalitetom i održivošću korektivnih mjera koje su operatori aerodroma proveli u prethodnim planskim razdobljima. Ocjenjuje se da su subjekti zaštite očuvali spremnost za primjenu mjera zaštite, u uvjetima uobičajenog broja operacija, na zadovoljavajućoj razini.

Identificirana su i sljedeća područja/aktivnosti/mjere s višom razinom nesukladnosti s metodama i sredstvima zaštite propisanim Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 4, prvenstveno u dijelu nadležnosti operatora aerodroma i/ili pružatelja usluga određenih mjera zaštite:

1. Kontrola pristupa i kretanja u štićenim područjima zračnih luka - u dijelu granica, iskaznica i praćenog pristupa,
2. Zaštitni pregled osoba, stvari koje nose i vozila,
3. Zaštitni pregled putnika i ručne prtljage,
4. Zaštitna oprema.

3.1.1.4 Pregled realizacije planova nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa u 2020. godini

Realizacija planova nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa u 2020. godini						
Sektor letaćkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja	376	297	40	79%	81	378
Sektor aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom	55	54	1	98%	6	60
Ured zaštite zračnog prometa	41	41	-	100%	14	55

Tablica 7: Realizacija planova nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa u 2020. godini – Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Agencija je u 2020. godini izvršila ukupno 493 nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa. Od toga su 392 nadzora bila planirana, a 101 nadzor je bio neplanirani odnosno uvjetni.

Neplanirani i uvjetni nadzori su izvršavani u slučajevima potrebe certifikacije novih operatora, produljenja certifikata ili inicijalnog stjecanja certifikata ispitivača, pojave negativnih trendova ili narušavanja prihvatljive razine sigurnosti, zaprimanja informacija ili prijava o narušavanju sigurnosti, temeljem zahtjeva ovlaštenih organizacija vezano za promjene s obzirom na opseg odobrenja, promjene odgovornih osoba, dodavanje novih lokacija i prostora, temeljem zahtjeva za provjeru plovidbenosti zrakoplova ili temeljem zahtjeva za ishođenjem ovlaštenja za novu organizaciju, ishođenjem novih odobrenja za uporabu aerodroma, te u svrhu nadzora provedenih radova nadzora infrastrukture ili u svrhu recertifikacije organizacije za osposobljavanje.

Značajan utjecaj na realizaciju plana nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa za 2020. godinu imala je pandemija bolesti COVID-19 te s njom povezana ograničenja kretanja osoba te smanjenje, a u mnogim slučajevima i potpuni izostanak aktivnosti zrakoplovnih subjekata što se nije moglo predvidjeti u vrijeme izrade i donošenja plana. Opravdano nije izvršen 41 planirani nadzor, a radi se o slučajevima neaktivnosti operatora u razdoblju planiranog nadzora, isteka valjanosti certifikata i njegovog neobnavljanja prije planiranog termina obavljanja nadzora, odustanka ovlaštenih organizacija od odobrenja, privremenog oduzimanja Potvrda o plovidbenosti zrakoplova, nepodnošenja zahtjeva za konverziju svjedodžbe aerodroma, isteka odobrenja za uporabu aerodroma, neimanja uvjeta zbog propusta pružatelja usluga u implementaciji područja nadzora te neimanja potrebe za provedbom nadzora jer je planirani nadzor izvršen u sklopu drugog nadzora. Iz objektivnih razloga te nadzore nije bilo moguće izvršiti.

Realizacijom planova nadzora od 83%, odnosno 92% ako se izuzmu RAMP inspekcije zbog odluke EASA uvjetovane pandemijom COVID-19, Agencija je ostvarila značajan rezultat u provedbi nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa u 2020. godini imajući u vidu sve okolnosti i poremećaje u civilnom zrakoplovstvu nastale uslijed pandemije bolesti COVID-19.

3.1.2 Certificiranje zrakoplovnih subjekata

Sektor letačkih operacija i plovidbenosti zrakoplova

Odjel letačkih operacija i školstva

Tijekom 2020. godine Odjel je u skladu sa Zakonom o prijevozu opasnih tvari i Pravilnikom o uvjetima i načinu prijevoza opasnih roba zrakom certificirao jednog pošiljatelja i otpremnika.

Odjel plovidbenosti zrakoplova

U 2020. godini certificirane su tri organizacije za održavanje zrakoplova sukladno Prilogu II (Dio 145), Uredbe (EU) br. 1321/2014.

Odjel licenciranja

U 2020. godini certificirana su tri nova ispitivača i to dva za pilote aviona te jedan za pilote helikoptera.

Odsjek zrakoplovne medicine

U 2020. godini, Odsjek zrakoplovne medicine je certificirao jedan zrakoplovno-medicinski cetar.

Tijekom 2020. godine, zrakoplovno-medicinski centri (AeMC) i zrakoplovno-medicinski ispitivači (AME) su izdali sljedeći broj certifikata o zdravstvenoj sposobnosti/ izvještaja:

VRSTA CERTIFIKATA O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI/IZVJEŠTAJA	BROJ IZDANIH CERTIFIKATA O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI/IZVJEŠTAJA		UKUPNO
Certifikat o zdravstvenoj sposobnosti pilota zrakoplova i padobranaca	Kategorija 1	596	999
	Kategorija 2	245	
	Kategorija LAPL	158	
Certifikat o zdravstvenoj sposobnosti kontrolora zračnog prometa	Kategorija 3		291
Medicinski izvještaj za kabinsku posadu			109
UKUPNO			1.399

Tablica 8: Pregled izdanih certifikata o zdravstvenoj sposobnosti/izvještaja u 2020. godini

Odsjek je tijekom 2020. godine provodio poslove pregleda i evaluacije medicinske dokumentacije za gore navedene preglede.

Zbog pandemije bolesti COVID-19 tijekom 2020. godine, imateljima certifikata bilo je onemogućeno redovno produžavanje certifikata zbog nemogućnosti pristupa zrakoplovno-medicinskim centrima i ispitivačima. Odsjek je u tu svrhu donio izuzeće sukladno članku 71. Osnovne Uredbe (EU) 2018/1139 kojima je omogućio imateljima da na ograničeno kraće vremensko razdoblje produlje valjanost svojih certifikata bez obavljanja medicinskih pregleda.

Izuzeća su prijavljena Europskog agenciji za sigurnost zračnog prometa te je o njima obaviještena i Europska Komisija. Prilikom izrade i prijavljivanja izuzeća vodilo se računa da se jasnim i razumnim mitigacijskim mjerama niti na koji način ne naruši sigurnost zračnog prometa.

Na ovaj način produljena su 82 certifikata zdravstvene sposobnosti (57 certifikata kategorije 1, 6 certifikata kategorije 2, 18 certifikata kategorije 3 te 1 medicinski izvještaj za kabinsku posadu).

Odsjek je u studenom i prosincu organizirao i godišnji dvodnevni tečaj osvježanja znanja za zrakoplovno-medicinske ispitivače (*AME Refresher Course*). Zbog pandemije bolesti COVID-19, radionica je održana putem elektroničke platforme za udaljenu komunikaciju. Fokus tečaja očekivano je bio na utjecajima pandemije bolesti COVID-19 na psihofizičko stanje pilota i utjecaj na buduću medicinsku certifikaciju pilota. Tečaju je prisustvovao 21 polaznik.

Sektor aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom

Odjel aerodroma

Tijekom 2020. godine produljena su dva odobrenja za aerodrome.

Odjel aerodroma je u 2020. godini registrirao pet površina za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova.

U 2020. godini Odjel aerodroma izdao je tri nova te produljio sedam odobrenja pružateljima zemaljskih usluga. Odobren je jedan novi instruktor za stručno osposobljavanje u sklopu Službe za stručno osposobljavanje MZLZ d.d.

Odjel usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom

Organizacija za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa Hrvatske kontrole zračne plovidbe tijekom 2020. godine proširila je certifikat sukladno zahtjevima Uredbe Komisije (EU) 2015/340 u dva navrata. Krajem ožujka dodana je nova vrsta osposobljavanja – Osnovno osposobljavanje (Basic Training), a u rujnu je dodana nova vrsta osposobljavanja – Osposobljavanje za ovlaštenje ACS (ACS Rating Training).

Ured zaštite zračnog prometa

Tijekom 2020. godine nisu zaprimljeni zahtjevi pravnih osoba za ocjenu sposobnosti pružatelja usluga određenih mjera zaštite na aerodromu, koja se provodi u postupku standardiziranom Posebnim uvjetima za pravne osobe koje obavljaju određene poslove zaštite na aerodromu. Stoga i nadalje, u Republici Hrvatskoj samo četiri pravne osobe registrirane za obavljanje zaštitarske djelatnosti posjeduju ocjenu sposobnosti pružatelja usluga određenih poslova zaštite na aerodromu.

Procesi osposobljavanja i certificiranja zaštitnog osoblja bitni su elementi sustava zaštite civilnog zračnog prometa, propisani međunarodnim standardima, preporučenom praksom i EU zakonodavstvom (certificiranje od strane nadležnog tijela ili u ime nadležnog tijela). Certificacija određenih kategorija zaštitnog osoblja obveza je određena Poglavljem 11 Priloga 1 Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/1998 od 5. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih mjera za provedbu zajedničkih osnovnih standarda iz područja zaštite zračnog prometa (SL L 299, 14.11.2015.) (dalje u tekstu: Uredba 2015/1998) i Poglavlja 11 Dio 4 Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa. Na planirane aktivnosti u ovom području tijekom 2020. godine značajan utjecaj ostvaren je uvođenjem i trajanjem epidemioloških mjera uslijed pandemije bolesti COVID-19, s potencijalno negativnim utjecajem na ispunjenje potreba subjekata zaštite.

Poslovi certifikacije/recertifikacije zaštitnog osoblja tijekom 2020. godine obavljani su u tri od planiranih sedam redovnih ispitnih rokova. Certifikati su izdani u sklopu 547 upravnih postupka, kojima je završen proces koji uključuje teorijski ispit, OJT, praktičan ispit, i u većini slučajeva test provjere kompetencije (CAT) korištenjem namjenske aplikacije (ukupno 1.082 ispita). Broj provedenih ispita kao i broj recertificiranog/certificiranog osoblja na razni je 2019. godine, a potrebe subjekata zaštite u potpunosti su realizirane.

Primjena epidemioloških mjera nije rezultirala negativnim utjecajem na procese osposobljavanja i certifikacije, što je ostvareno kroz odgovarajuće izmjene organizacije ispitnih rokova.

U Republici Hrvatskoj status subjekta koji osigurava osposobljavanje RTG operatera i/ili ostalih kategorija osoblja koje provodi zaštitne kontrole u skladu s Uredbom 2015/1998 posjeduje 14 subjekata, osam operatera aerodroma, dva operatera zrakoplova, tri pružatelja usluga određenih mjera zaštite i Policijska akademija. Tijekom 2020. godine odobrena su dva nova programa osposobljavanja i dvije revizije programa osposobljavanja.

Status instruktora zaštite, za sve ili pojedine module osposobljavanja, posjedovalo je 25 osoba, odobrenih od Agencije u skladu s kriterijima određenim Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa.

U dijelu osposobljavanja i certificiranja tijekom 2020. godine započet je i novi proces, osposobljavanje i certificiranje pasa za detekciju eksploziva EDD (Explosive Detection Dogs). Zakonodavstvom u području zaštite civilnog zračnog prometa psi za detekciju eksploziva određeni su kao jedan od primjenjivih načina zaštitnih pregleda, koji odabire i utvrđuje subjekt odgovoran za zaštitu zračnog prometa. Svi subjekti zaštite u Republici Hrvatskoj do sada su koncipirali zaštitne preglede na metodama jednakovrijednim psima za otkrivanje eksploziva, koje se temelje na certificiranom ljudstvu i tehničkim uređajima. Ovaj proces provodi se kroz konzultacije i kontinuiranu koordinaciju s jednom pravnom osobom registriranom za zaštitarsku djelatnost – pružateljem usluga određenih mjera zaštite.

3.1.3 Licenciranje zrakoplovnog osoblja

U 2020. godini, Odjel licenciranja obavljao je poslove licenciranja zrakoplovnog osoblja (izdavanje dozvola; stjecanje, produžavanje i obnavljanje ovlaštenja, posebnih ovlasti i certifikata; priznavanje i konverzija dozvola, ovlaštenja, posebnih ovlasti i certifikata), kako slijedi:

- Part-FCL dozvola pilota aviona, helikoptera, u skladu s europskim propisima;
- Part-SFCL i Part-BFCL dozvola pilota jedrilica i balona,
- dozvola pilota jedrilica, balona, parajedrilica, ovjesnih jedrilica, padobrana s pogonom, sportsko-rekreativnih zrakoplova i padobranaca u skladu s nacionalnim propisima;
- Part-66 dozvola osoblja za održavanje zrakoplova;
- dozvola kontrolora zračnog prometa i studenata kontrolora zračnog prometa;
- dozvola dispečera leta/operativnog kontrolora leta

Zbog pandemije bolesti COVID-19, tijekom 2020. godine je imateljima dozvola onemogućeno redovno produžavanje dozvola i ovlaštenja zbog nemogućnosti pristupa uređajima za letenje i uređajima koji simuliraju letenje. Odjel licenciranja je reagirao donijevši nekoliko izuzeća sukladno odredbama članka 71. Osnovne Uredbe (EU) 2018/1139 kojima je omogućeno imateljima dozvola da na ograničeno vremensko razdoblje produžavaju valjanost svojih dozvola i ovlaštenja bez udovoljavanja redovnim zahtjevima primjenjivih propisa. Izuzeća su prijavljena EASA-i te je o njima obaviještena i Europska komisija.

Prilikom izrade i prijavljivanja izuzeća vodilo se računa da se jasnim i razumnim mitigacijskim mjerama niti na koji način ne naruši sigurnost zračnog prometa. Na ovaj način produljeno je 137 ovlaštenja imateljima dozvola pilota i kontrolora zračnog prometa.

Radi davanja uvida u opseg poslova u nadležnosti Odjela vezano uz licenciranje zrakoplovnog osoblja koje se provodi kontinuirano, u sljedećoj tablici nalazi se broj evidentiranih dozvola prema vrsti dozvole:

VRSTA DOZVOLE	BROJ DOZVOLA		UKUPNO
DOZVOLA PILOTA – AVION (PART-FCL)	ATPL(A)	364	1.021
	CPL(A)	254	
	PPL(A)	398	
	LAPL(A)	5	
DOZVOLA PILOTA – HELIKOPTER (PART-FCL)	PPL(H)	-	36
	CPL(H)	26	
	ATPL(H)	10	
DOZVOLA PILOTA – JEDRILICA (PART-FCL)	SPL	60	60
DOZVOLA PADOBRANACA		635	635
NACIONALNA DOZVOLA PILOTA JEDRILICE		180	180
DOZVOLA PILOTA BALONA		7	7
DOZVOLA PILOTA PARAJEDRILICE		501	501
DOZVOLA PILOTA OVJESNE JEDRILICE		78	78
DOZVOLA PILOTA PADOBRANA S POGONOM		6	6
DOZVOLA PILOTA SPORTSKO REKREATIVNOG ZRAKOPLOVA KLASA	Klasa I	74	146
	Klasa II	67	
	Klasa III	4	
	Klasa IV	1	
KONTROLOR ZRAČNOG PROMETA (ATC)	ATC	309	356

VRSTA DOZVOLE	BROJ DOZVOLA		UKUPNO
	ATC – student	47	
DOZVOLA ODRŽAVANJA ZRAKOPLOVA (PART-66)	PART 66	447	447
DISPEČERI LETA/ OPERATIVNI KONTROLORI PROMETA	FDO/ FOO	41	41
	UKUPNO		3.514

Tablica 9: Pregled broja važećih dozvola zrakoplovnog osoblja u nadležnosti Odjela licenciranja

Za istaknuti je da su novim Pravilnikom o visini naknade za utvrđivanje stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja te utvrđivanje udovoljavanju uvjeta za izdavanje, produžavanje, obnavljanje i priznavanje dozvole, ovlaštenja i posebnih ovlasti zrakoplovnog osoblja („Narodne novine“ broj 5/20) značajno smanjeni iznosi naknada za licencirano osoblje koje sudjeluje u nekomercijalnim aktivnostima zrakoplova generalne avijacije i sportsko-rekreativnih zrakoplova čime je Agencija doprinijela financijskom rasterećenju zrakoplovnih subjekata u navedenim segmentima zrakoplovstva.

Teorijski ispiti

U 2020. godini, Odjel je obavljao poslove organizacije, provođenja, nadzora i administracije teorijskih ispita u svrhu stjecanja Part-FCL dozvola i ovlaštenja pilota aviona i helikoptera te Part-66 dozvola osoblja za održavanje zrakoplova. Također su provedeni ispiti za nacionalne dozvole sportsko-rekreativnog zrakoplova i operatore sustava bespilotnih zrakoplova.

Bitno je za napomenuti kako Odjel zbog pandemije bolesti COVID-19 nije održavao ispite od ožujka do kolovoza 2020. godine te je ponovno počeo s provođenjem ispita u rujnu 2020. godine.

Radi davanja uvida u opseg poslova u djelokrugu Odjela, u nastavku se daje pregled broja pristupnika koji su tijekom 2020. godine polagali teorijski ispit za stjecanje dozvola:

VRSTA DOZVOLE	BROJ PRISTUPNIKA	
Part-FCL dozvola pilota aviona	PPL (A)	335
	CPL (A)	-
	ATPL(A)	390
	IR(A)	1
Part-FCL dozvola pilota helikoptera	PPL(H)	-
	CPL(H)	-
	ATPL (H)	19
	IR(H)	4
Part-FCL dozvola pilota jedrilica		-
Part-FCL dozvola pilota balona		11
Dozvola pilota parajedrilice		-
Dozvola pilota ovjesne jedrilice		2

Dozvola pilota jedrilice	10
Dozvola pilota balona	-
Dozvola pilota sportsko-rekreativnog zrakoplova	126
Dozvola padobranaca	-
Certifikat o položenom ispitu – operatori UAS	34
Part-66 dozvola osoblja za održavanje zrakoplova	122
UKUPNO	1.054

Tablica 10.: Pregled broja pristupnika za stjecanje dozvola u 2020. godini

3.1.4 Posebne aktivnosti u području zaštite civilnog zračnog prometa

Pored nadzora zaštite civilnog zračnog prometa, aktivnosti u području zaštite civilnog zračnog prometa uvjetovane su određenim brojem neplaniranih, izvanrednih događaja i promjenama stanja/sustava zaštite civilnog zračnog prometa na međunarodnoj i regionalnoj razini. U funkciji Nadležnog tijela u području zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj ostvarene su aktivnosti u područjima zakonodavstva i normativnog uređenja, suradnje s tijelima koja čine sustav zaštite civilnog zračnog prometa, uključujući i međunarodnu razinu, preventivnih mjera zaštite, tehničke opreme i infrastrukture za zaštitu zračnog prometa, općenito praćenja primjene Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa te osposobljavanja za zaštitu civilnog zračnog prometa.

Tijekom 2020. godine, kao ključne procese i događaje potrebno je izdvojiti:

1. Operativnu primjenu Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 4 i Nacionalnog programa kontrole kvalitete civilnog zračnog prometa, Izdanje 2, koje je Vlada Republike Hrvatske donijela u mjesecu svibnju 2018. godine;
2. Održavanje procesa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa na razini koja osigurava zadovoljavajuće stanje zaštite i spremnost sustava i subjekata zaštite za učinkovitu primjenu mjera zaštite u uvjetima porasta ili uobičajenog broja operacija, u kontekstu pandemije bolesti COVID-19;
3. Održavanje procesa osposobljavanja i certificiranja zaštitnog osoblja na razini koja osigurava ispunjenje potreba subjekata zaštite u dijelu ljudskih potencijala i njihovu spremnost za rad u uvjetima porasta ili uobičajenog broja operacija, u kontekstu pandemije bolesti COVID-19.

Navedeni događaji i procesi, zbog složenosti, značaja i potrebnog opsega angažmana radnika Ureda uvjetovali su radne prioritete i utjecali na sposobnost i mogućnost realizacije svih planiranih aktivnosti.

Zakonodavstvo i normativno uređenje

Proces razvoja i unaprjeđenja zakonodavnog okvira Republike Hrvatske u domeni zaštite civilnog zračnog prometa nastavljen je i tijekom 2020. godine. Agencija je kontinuirano obavljala aktivnosti praćenja razvoja i izmjena međunarodnih standarda i preporučene prakse, a posebno europskih regulatornih akata, u cilju usklađivanja nacionalnih zakonodavnih i provedbenih propisa te izravne operativne primjene.

Operativna primjena svih izmjena i dopuna europskog zakonodavstva u području zaštite civilnog zračnog prometa tijekom 2020. godine, koje je obvezujuće i izravno primjenjivo u državama članicama, obavljena je nadziranim procesima koordiniranim od Agencije, zbog nemogućnosti revizije Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 4, odgovarajućom dinamikom. Pored navedenih, temeljnih poslova u području zakonodavstva i normativnog uređenja, obavljen je niz aktivnosti u dijelu evaluacije, izrade i donošenja normativnih i operativnih provedbenih akata.

Tijekom 2020. godine izmjene europskog zakonodavstva u području zaštite civilnog zračnog prometa obavljene su donošenjem sljedećih provedbenih akata:

1. Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/111 od 13. siječnja 2020. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2015/1998 u pogledu odobravanja zaštitne opreme u civilnom zračnom prometu i u pogledu trećih zemalja za koje se priznaje da primjenjuju standarde zaštite jednakovrijedne zajedničkim osnovnim standardima zaštite civilnog zračnog prometa (SL L 21/1, 27.1.2020.) (dalje u tekstu: Uredba 2020/111).
2. Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/910 od 30. lipnja 2020. o izmjeni, zbog pandemije bolesti COVID-19, provedbenih uredbi (EU) 2015/1998, (EU) 2019/103 i (EU) 2019/1583 u pogledu ponovnog označavanja zračnih prijevoznika, operatora i subjekata koji provode zaštitne kontrole tereta i pošte u dolasku iz trećih zemalja te odgode određenih regulatornih zahtjeva u području kibersigurnosti, provjere podobnosti, standarda za opremu sustava za otkrivanje eksploziva i opreme za otkrivanje tragova eksploziva (SL L 208/43, 1.7.2020.) (dalje u tekstu: Uredba 2020/910).
3. Provedbena odluka Komisije C(2020) 4241 od 30. lipnja 2020. o izmjeni, zbog pandemije bolesti COVID-19, Provedbene odluke Komisije C(2019) 132 u pogledu odgode nekih regulatornih zahtjeva u području provjere podobnosti.

Nadzor provedbe i inicijative za izmjene Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa i Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa poslovi su i obveza Agencije temeljem članka 116. i 116.a Zakona.

Važeća izdanja Nacionalnih programa donijela je Vlada Republike Hrvatske na 97. sjednici održanoj dana 24. svibnja 2018.

Zbog potrebe usklađivanja s navedenim aktima Agencija je i tijekom 2020. godine, u kontinuiranom procesu, pripremala potrebnu reviziju Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa.

Pandemija bolesti COVID-19 rezultirala je određenim poremećajima u procesima nabave tehničke opreme, nemogućnošću primjene određenih odredbi zakonodavstva u području zaštite civilnog zračnog prometa te potrebom za alternativnim mjerama zaštite i određenim specifičnim mjerama. Zbog prevladavanja nastalog stanja i ujednačenosti postupanja država članica Europska komisija donijela je niz provedbenih smjernica, među kojima se naglašavaju:

- Nepredviđene i alternativne mjere zaštite zračnog prometa u kontekstu COVID-19 – provedbene smjernice, od 16. ožujka 2020.;
- Izuzetne mjere u prometu za suočavanje s COVID-19 nesposobnošću poštivanja određenih odredbi zakonodavstva EU-a, od 26. ožujka 2020.;
- Smjernice vezane za prijevoz cjepiva za COVID-19 i zaštitu zračnog prometa, od 8. prosinca 2020.;
- Smjernice vezane za detaljne odredbe vezane za izuzeća od zaštitnog pregleda i interpretacije u kontekstu prijevoza cjepiva, od 8. prosinca 2020.

Temeljem provedbenih smjernica sačinjene su upute za operativnu primjenu i dostavljene subjektima zaštite u cilju operativne implementacije.

Sustav zaštite i suradnja s nadležnim tijelima

Tijekom izvještajnog razdoblja, Agencija je, kao Nadležno tijelo u području zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj, inicirala i provodila aktivnosti koordinacije rada tijela i subjekata nadležnih u pojedinim segmentima zaštite civilnog zračnog prometa.

S Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Hrvatske ostvarena je kontinuirana suradnja prvenstveno na operativnoj razini, posebno u segmentu provjera podobnosti osoba i dodatnih mjera zaštite.

U skladu s nadležnostima određenim Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa i funkcijom Agencije kao Nadležnog tijela ostvarena je aktivna i kontinuirana suradnja tijela nadležnih za procjenu prijetnji civilnom zračnom prometu, SOA-e, MUP-a i Agencije, uz sudjelovanje predstavnika operatora zrakoplova i aerodroma.

U koordinaciji Agencije, tijekom izvještajnog razdoblja održana su tri sastanka radne grupe za procjenu prijetnji – TAWG, s ciljem procjene prijetnji civilnom zračnom prometu i određivanja razine prijetnji, sukladno specifičnoj klasifikaciji propisanoj Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa. Sastanci su održani u on-line formatu zbog primjene epidemioloških mjera. Procjenom prijetnji obuhvaćeni su mogući utjecaji djela nezakonitog ometanja na globalnoj i regionalnoj razini, eventualnih aktivnosti grupa/ skupina koje predstavljaju prijetnju vrstom svog djelovanja kao i mogućeg utjecaja preventivnih mjera za pandemiju bolesti COVID-19, koje su rezultirale značajnim padom broja operacija i putnika u zračnom prometu, a posljedično i potencijalnim ranjivostima. Temeljem obavljenih procjena nije utvrđena potreba za dodatnim mjerama reakcije, a prethodno utvrđene dodatne mjere zaštite zadržane su na istoj razini.

Suradnja, na konzultativnoj razini ostvarena je i s pravnim osobama registriranim za zaštitarsku djelatnost, konzultacijama o organizacijskim i kvalitativnim zahtjevima za ustrojstvo takvih subjekata obzirom na potencijalno preuzimanje poslova zaštitnog pregleda putnika i ručne prtljage, te sa subjektima u zaštićenom lancu opskrbe.

Mjere zaštite i posebni programi zaštite

Nadzor primjene mjera zaštite civilnog zračnog prometa obavljen je kontinuiranim praćenjem operativne prakse i analizom podataka, uključujući i podatke prikupljene mjerama kontrole kvalitete.

Pored nadzora preventivnih mjera zaštite koje subjekti zaštite primjenjuju temeljem Uredbe 300/2008 ostvarene su aktivnosti u području primjene alternativnih mjera zaštite civilnog zračnog prometa. Uredbom 1254/2009 i točkom 1.0.1, Poglavlje 1, Dio 3 Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 4, određeno je da Agencija može temeljem lokalne procjene rizika odobriti alternativne mjere zaštite, navedene točkom 1.8.2, Poglavlje 1, Dio 2 Nacionalnog programa, kojima se osigurava adekvatna razina zaštite u zračnim lukama ili demarkiranim područjima zračnih luka u kojima je promet ograničen s jednom ili više propisanih kategorija operacija (trenutno 26 aerodroma s odobrenjem).

U dijelu operativne primjene obvezujućih i izravno primjenjivih zahtjeva određenih Uredbom 1254/2009 i zahtjeva određenih Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 4, Agencija je kontinuirano pratila prijetnje i rizike za aerodrome koji primjenjuju alternativne mjere zaštite te obavila nadzor jednog operatora, u on-line formatu, u skladu s definiranim ciklusima nadzora.

Sigurnosni incidenti u području mrežnih i informacijskih sustava u porastu su, razmjerom i brojem. Na razini Europske unije, donošenjem Direktive (EU) br. 2016/1148 od 6. srpnja 2016. o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava širom Unije (SL L 194/1, 19.7.2016.) (dalje u tekstu: Direktiva 2016/1148), pokrenut je globalan i ujednačen pristup za djelotvoran odgovor na prijetnje mrežnim i informacijskim sustavima.

Donošenjem Zakona o kibernetičkoj sigurnosti operatora ključnih usluga i davatelja digitalnih usluga („Narodne novine“ broj 64/18) obavljen je prijenos Direktive 2016/1148 (tzv. NIS direktiva) u nacionalno zakonodavstvo.

Tijekom 2019. godine bitna izmjena europskog zakonodavstva u području zaštite zračnog prometa nastupila je Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1583 od 25. rujna 2019. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2015/1998 o utvrđivanju detaljnih mjera za provedbu zajedničkih osnovnih standarda iz područja zaštite zračnog prometa u pogledu mjera kibersigurnosti (SL L 246/15, 26. 9. 2019.). Provedbenom uredbom utvrđeni su detaljni zahtjevi iz područja kibernetičke sigurnosti u domeni zaštite civilnog zračnog prometa, potpuno kompatibilni s NIS direktivom, koje trebaju primjenjivati operatori aerodroma, zračni prijevoznici i ostali subjekti koji su određeni u Nacionalnom programu zaštite civilnog zračnog prometa. Uredbom je određen rok implementacije, dana 31. prosinca 2020. godine.

Uredbom 2020/910 regulatorni zahtjev u odnosu na rok implementacije izmijenjen je. Zbog ograničenja u kontekstu pandemije bolesti COVID–19 rok implementacije je produžen do dana 31. prosinca 2021. godine.

Tijekom 2020. godine Agencija je sudjelovala u aktivnostima priprema za implementaciju Uredbe 2020/910, u organizaciji i kordinaciji Europske komisije, koja je osnovala radnu grupu za implementaciju.

Procjenama prijetnji civilnom zračnom prometu, koje se obavljaju u redovitim razmacima, obuhvaćene su i potencijalne prijetnje u kontekstu terorističkih prijetnji u državama Europske unije i okruženja, te izmjene preventivnih mjera zaštite civilnog zračnog prometa propisane razvojem regulatornih zahtjeva Europske unije. Procjenom prijetnji utvrđeni su uvjeti za zadržavanje razine i opsega dodatnih mjera zaštite uvedenih nakon terorističkog napada u Parizu, početkom 2015. godine, u odnosu na javna područja zračnih luka (ASEO 001/2015).

Temeljem obaveza i nadležnosti određenih Zakonom, Ured je odobrio sljedeće posebne programe zaštite i statuse subjekta zaštite:

1. Aerodromi:
 - osam odobrenja Programa zaštite (zračne luke).
2. Domaći zračni prijevoznici:
 - četiri odobrenja Programa zaštite;
 - 13 odobrenja Programa zaštite operatora zrakoplova za komercijalni zračni prijevoz zrakoplovima manjim od 5.700 kg MTOM, u sklopu poglavlja 10 Operativnog priručnika – Zaštita;
 - jedno odobrenje statusa ACC3 prijevoznika.
3. Strani zračni prijevoznici:
 - četiri ocjene usklađenosti Programa zaštite.
4. Ostali subjekti koji primjenjuju mjere zaštite:
 - jedno odobrenje Programa zaštite reguliranog dobavljača zaliha za opskrbu tijekom leta;
 - jedno odobrenje Programa zaštite poznatog pošiljatelja;
 - četiri odobrenja statusa reguliranog agenta;
 - jedno odobrenje statusa reguliranog dobavljača zaliha za opskrbu tijekom leta.

Infrastruktura za zaštitu civilnog zračnog prometa

U području planiranja, izgradnje i rekonstrukcija zračnih luka te nabave i korištenja zaštitne opreme, tijekom izvještajnog razdoblja nastavljene su aktivnosti vezane uz analizu i odobravanje projektne dokumentacije, te konzultacija u svim značajnim projektima. U sklopu ovih aktivnosti izdana su posebna odobrenja na elaborat mjera zaštite civilnog zračnog prometa prilikom rekonstrukcije uzletno-sletne staze u Zračnoj luci Split, faze 1-3 (za svaku fazu izvođenja radova posebno) te suglasnosti na Glavni projekt Pristanišne zgrade u Zračnoj luci Brač i Glavni projekt „Pothodnik ispod USS-a“ u Zračnoj luci Rijeka.

U dijelu tehničke opreme nastupila je značajna izmjena europskog zakonodavstva, donošenjem Uredbe (EU) 2020/111. Uredbom je uveden sustav odobravanja zaštitne opreme u zračnom prometu s propisanim odgovornostima za odobravanje/certificiranje opreme, označavanje opreme oznakom „pečat EU-a“ i vođenje namjenske baze podataka, a u cilju standardizacije, osiguranja kvalitete zaštitne opreme i olakšanja nadzora. Sustav je na odgovarajući način implemetiran u Republici Hrvatskoj, kroz koordinaciju Agencije.

3.1.5 Posebne aktivnosti vezano uz infrastrukturne projekte na aerodromima

Obzirom na situaciju prouzrokovanu pandemijom bolesti COVID-19 i utjecaju na zračni promet u 2020. godini smanjen je broj infrastrukturnih projekata na zračnim lukama u RH.

Od projekata koji su završeni u 2020. godini valja istaknuti postavljanje sustava vertikalne signalizacije (znakova) na operativnoj površini Zračne luke Split kojime je ta zračna luka po prvi put dobila sustav vertikalnih znakova prikladan za upotrebu u uvjetima noći. Istim je, u predviđenom roku, otklonjeno odstupanje koje je tijekom certifikacije Zračne luke Split prema Uredbi Komisije (EU) 139/2014 evidentirano kao DAAD. Uz navedene radove, na Zračnoj luci Split su početkom 2020. godine izvršeni radovi na sanaciji središnjeg dijela kolnika uzletno-sletne staze te staze za vožnju na stajanci.

Zrakoplovni inspektori Odjela aerodroma su u 2020. godini sudjelovali u tehničkom pregledu izvedenih radova u sklopu projekta „Razvoj ZL Dubrovnik“ provedenom pod nadležnošću Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Projekti na aerodromima u Republici Hrvatskoj u 2020. godini		
1.	Zračna luka Split	Započeti i završeni radovi na postavljanju sustava vertikalne signalizacije (znakovi) operativne površine.
2.	Zračna luka Split	Sanacija središnjeg dijela kolnika uzletno-sletne staze te staze za vožnju na stajanci.

Tablica 11: Pregled infrastrukturnih projekata na aerodromima u Republici Hrvatskoj u 2020. godini

3.1.6 Upravljanje sigurnosnim rizicima

Sustav upravljanja rizicima je sastavni dio cjelovitog sustava upravljanja Agencije, a kao takav ima zadatak omogućiti efikasno upravljanje rizicima koji utječu ili bi mogli utjecati na poslovanje Agencije. Sustav upravljanja sigurnosnim rizicima se primjenjuje kako na interne organizacijske opasnosti, tako i na opasnosti vezane uz sigurnost zračnog prometa u cjelini. Proces upravljanja sigurnosnim rizicima Agencije opisan je u priručniku QSM-MAN-003, Part 3. Safety Risk Management.

Identifikacija internih organizacijskih opasnosti i upravljanje pridruženim rizicima je u najvećoj mjeri fokusirana na unutarnje rizike organizacije koji utječu ili bi mogli utjecati na provedbu procesa certifikacije i nadzora. Izvori informacija važnih za identifikaciju internih organizacijskih opasnosti su rezultati provedenih internih nadzora, promjene u organizacijskoj strukturi, glavnim (core) procesima Agencije, značajne promjene u propisima i okruženju i slično.

U skladu s definiranim procesom Agencija za interne organizacijske opasnosti vodi Registar rizika tzv. „HACZ Hazard Log“ u kojem su identificirane i analizirane potencijalne opasnosti, te definirane mjere za ublažavanja rizika. Sve identificirane opasnosti se sustavno i proaktivno analiziraju uzimajući u obzir ljudske faktore i organizacijske čimbenike Agencije, ključne procese, interno i vanjsko okruženje, točke suradnje, promjene itd. Tijekom 2020. godine provedba aktivnosti za kontrolu i ublažavanje ranije prepoznatih rizika, te evaluacija njihove efektivnosti se nastavila redovito pratiti kroz svakodnevni rad Ureda upravljanja kvalitetom i sigurnosti zračnog prometa, te sastanke Odbora za sigurnost Agencije.

Specifičnost 2020. godine s obzirom na pandemiju bolesti COVID -19 zahtijevala je od Agencije dodatne napore i resurse u identifikaciji i upravljanju specifičnim opasnostima i rizicima vezanim uz utjecaj pandemije na aktivnosti i procese Agencije kao nadležnog tijela, kao i utjecaj pandemije na sigurnost zračnog prometa u cjelini.

Na sastancima Odbora za sigurnost Agencije razrađen je zasebni dokument Registar rizika u cijelosti posvećen analizi utjecaja pandemije na procese i aktivnosti Agencije. Proaktivno su analizirane opasnosti i pridruženi rizici vezani uz potencijalnu nemogućnost Agencije da zbog izvanrednih okolnosti uzrokovanih proglašenom pandemijom provodi aktivnosti prema planu rada, definiranim zahtjevima i uspostavljenim postupcima. Razmatran je utjecaj potencijalnih opasnosti kao što su: narušeni izvori financiranja, gubitak kadrova, gubitak potrebnih kompetencija zrakoplovnih inspektora zbog nemogućnosti osiguranja zahtijevanih osposobljavanja, narušeni komunikacijski kanali, narušena motivacija i zdravlje radnika. Procijenjeno je da sve ove opasnosti za sobom povlače posljedice s umjerenom razinom rizika, zbog čega su u sustavu upravljanja Agencije definirane i implementirane brojne mitigacijske mjere za ublažavanje rizika, kao što su:

- razrada i objava smjernica za koordinaciju i rad radnika Agencije kada se obavljanje posla vrši od kuće,
- razrada i objava smjernica za nadzor subjekata tijekom pandemije COVID-19,
- razrada i objava smjernica za organizaciju i održavanje on-line sastanaka,
- revizija godišnjeg plana rada kako bi se resursi usmjerili na prioritetna područja područja povećanog rizika,
- revizija financijskog plana Agencije u okviru rebalansa proračuna,
- osiguranje online tečajeva za osposobljavanje i održavanje kompetencija inspektora, praćenje kvalitete istih i evaluacije utjecaja ovakve metode prijenosa znanja na održavanje kompetencija inspektora,
- dodatna logistička podrška planiranja putovanja u uvjetima pandemije itd.

Pandemija bolesti COVID-19 je tijekom 2020. godine imala drastičan utjecaj na zračni promet s obzirom da je zračni prijevoz putnika tijekom 2020. godine značajno smanjen, operacije u nekim područjima su gotovo u potpunosti obustavljene, a prizemljen je i veliki broj zrakoplova. Ova je situacija prouzročila ozbiljan financijski pritisak ne samo na zračne prijevoznike, već i na sve ostale pružatelje usluga (aerodrome, kontrolu zračnog prometa, organizacije za održavanje itd.) povlačeći za sobom i druge, do sada, neidentificirane opasnosti.

Stoga je tijekom 2020. godine Agencija kroz svoj sustav upravljanja sigurnošću proaktivno razmatrala i opasnost od narušene performanse sigurnosti zrakoplovnih subjekata zbog nemogućnost provedbe propisanih zahtjeva, narušene financijske sposobnosti, dugotrajnog smanjenja aktivnosti zrakoplovnih subjekata itd. Kako bi se sagledala cjelokupna situacija u industriji:

- provedena je snimka stanja u industriji (trenutne aktivnosti i daljnji planovi zrakoplovnih subjekata, problemi s kojima se subjekti suočavaju, organizacijske promjene, identificirani sigurnosni rizici itd.) i definirana prioritarna područja,
- revidiran je plan nadzora s fokusom na područja većeg rizika,
- objavljene Naredbe o sigurnosti vezane uz razradu i primjenu izuzeća koja su omogućila neometan nastavak aktivnosti imateljima dozvola, ovlaštenja, certifikata i potvrda u uvjetima kada im je radi objektivnih razloga uzrokovanih zaštitnim mjerama protiv širenja pandemije onemogućen pristup lokacijama, uređajima i organizacijama za produljenje i obnavljanje valjanosti istih,
- objavljene brojne Naredbe o sigurnosti i NOTAM-i koje se odnose na provedbu epidemioloških mjera u zrakoplovstvu,
- uspostavljena je kontinuirana distribucija važnih informacija prema zrakoplovnim subjektima i prijenos preporuka međunarodnih zrakoplovnih tijela vezanih uz pandemiju COVID-19, i drugo.

Za borbu protiv ekonomskih izazova povezanih s pandemijom, zrakoplovna industrija je uvela brojne promjene u poslovnom modeliranju i aktivnostima. Za Agenciju kao nadležno tijelo od presudnog je značaja bilo da prati i razumije svaku takvu mjeru i prepozna je sigurnosni utjecaj koji može rezultirati bilo kojom takvom promjenom. Stoga je za uspješno upravljanje rizicima sigurnosti u doba pandemije bolesti COVID-19 bilo potrebno preispitati efikasnost postojećih alata za procjenu rizika i razraditi metodologiju procjene i upravljanje rizicima koja premašuje uhodane i razrađene postupke definirane u primjenjivim zahtjevima i ICAO standardima. Fokus je stavljen na:

- održavanje otvorene i kontinuirane komunikacije sa zrakoplovnom industrijom radi praćenja i prikupljanja podataka o aktivnostima certificiranih subjekata,
- procjenu i utvrđivanje prioriteta rizika na temelju analize prikupljenih podataka,
- primjenu načela upravljanja sigurnošću kao potpora donošenju odluka,
- nadzor nad izuzećima odobrenim od strane Agencije, i drugo.

Na temelju podataka prikupljenih u komunikaciji sa zrakoplovnom industrijom, rezultatima provedenih nadzora i EASA smjernicama, Agencija je identificirala prioritarna područja te je i kontinuirani nadzor usmjerila na učestalije i detaljnije praćenje aktivnosti vezanih uz funkcioniranje sustava upravljanja, osposobljavanje, provjere i skorašnje iskustvo zrakoplovnog osoblja, ažuriranje informacija, održavanje infrastrukture i opreme, te financijske sposobnosti zrakoplovnih subjekata. Kako bi provela sve aktivnosti neophodne za osiguranje kontinuiranog nadzora sigurnosti, Agencija je morala prilagoditi svoje nadzorne aktivnosti s obzirom na brojna ograničenja kretanja koja su uvedena kao mjera suzbijanja pandemije. Agencija je objavila detaljne smjernice vezane uz razradu i provedbu aktivnosti kontinuiranog nadzora u doba pandemije bolesti COVID-19 s većim fokusom na tzv. nadzor temeljen na rizicima (*Risk Based Oversight*). Zbog ograničenja kretanja kod kontinuiranog nadzora, osim standardnog nadzora na licu mjesta, veći se naglasak dao i drugim alatima i metodama:

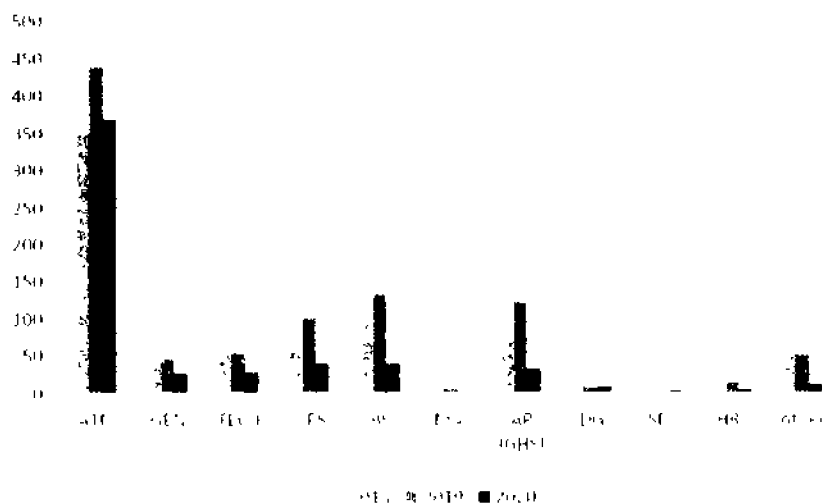
- desktop audit -provjere dokumentacije o usklađenost,
- intervjui na daljinu,
- konferencijski pozivi i video konferencije, i drugo.

Što se tiče identifikacije opasnosti vezanih uz sigurnost zračnog prometa u cjelini, Agencija je i tijekom 2020. godine nadzirala provedbu Uredbe (EU) 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu i Pravilnika o provedbi Uredbe (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu («Narodne novine» broj 107/15, 92/16). Uredba, između ostalog, definira i obvezu organizacije da procjeni rizik i analizira svaki događaj u kojemu je identificiran sigurnosni problem.

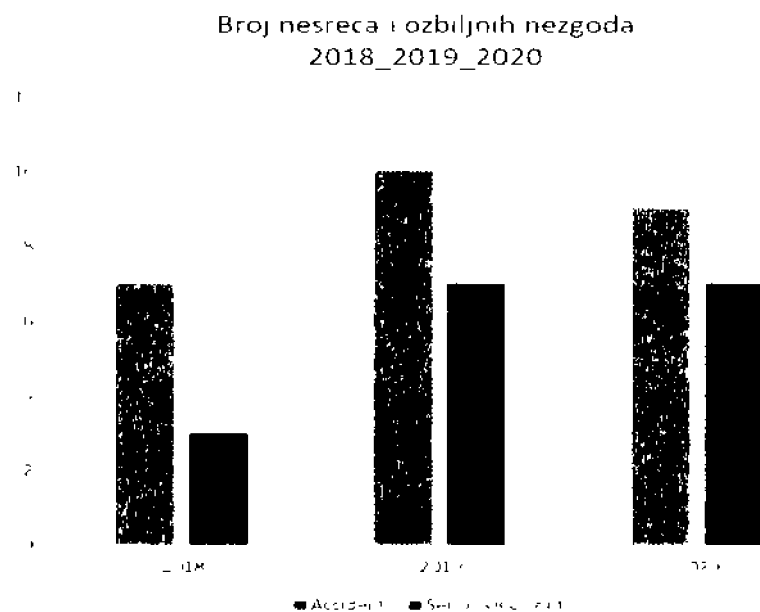
U skladu s utvrđenim procedurama Agencije, u 2020. godini održavani su redovni sastanci (u prostorijama Agencije i on-line sastanci) Odbora za sigurnost (*Safety Board*) Agencije na kojima su analizirana periodička izvješća o stanju sigurnosti u zračnom prometu. Izvješća predstavljaju statistički obrađeni podaci o događajima povezanim sa sigurnošću prijavljeni putem sustava obaveznog i dobrovoljnog izvješćivanja. Izvor podataka je ECCAIRS baza - softver koji koriste države članice i Europska središnja baza podataka za pohranu izvješća o događajima. Svaki se zaprimljeni događaj povezan sa sigurnošću analizira u cilju identifikacije opasnosti, procjene rizika i definiranja mjera za ublažavanje rizika, ukoliko je primjenjivo, a prikupljeni podaci se prate radi definiranja pokazatelja sigurnosti (*safety indicator*) i ciljeva sigurnosti (*safety target*), kao važnih elemenata Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu. Svi prijavljeni događaji razvrstavaju se po domenama i pokazateljima definiranim u Nacionalnom programu sigurnosti zračnog prometa. Za svaki pokazatelj određene su granične vrijednosti, a trendovi kretanja istih se prate i analiziraju. Značajnija odstupanja se detaljnije analiziraju i u slučaju prepoznavanja opasnosti se definiraju aktivnosti usmjerene na smanjivanje/ublažavanje rizika.

Prva razina pokazatelja performanse sigurnosti (*Safety Performance Indicators - SPI*) su podaci o broju nesreća i ozbiljnih nezgoda u određenom vremenskom razdoblju. Druga razina pokazatelja performanse sigurnosti su podaci o broju događaja kategorizirani kao nezgode u određenom vremenskom razdoblju. Nezgode se razvrstavaju prema kategorijama događaja u skladu s ICAO ADREP taksonomijom. Za potrebe praćenja relevantnih pokazatelja performanse sigurnosti na ovoj razini se prate sljedeće kategorije rizika: CFIT (Kontrolirani let u teren), LOCF (Gubitak kontrole nad zrakoplovom u letu), MAC (Opasno približavanje/gubitak separacije/sudar zrakoplova u zraku), RI (Neodobreni upad na uzletno-sletnu stazu), RE (Izlijetanje sa uzletno-sletne staze), BS (Sudar s pticom), ADRM (Događaj vezan uz dizajn aerodroma, usluge ili funkcionalnosti) i RAMP (događaj povezan s pružanjem zemaljskih usluga). Treća razina pokazatelja performanse sigurnosti su pokazatelji vezani uz praćenje definiranih specifičnih događaja prema određenim kategorijama, kako je definirano u Nacionalnom programu sigurnosti zračnog prometa. To su događaji koji mogu predstavljati rizik za sigurnost civilnog zrakoplovstva, a koji prema procjeni rizika nisu kategorizirani kao nesreće i nezgode.

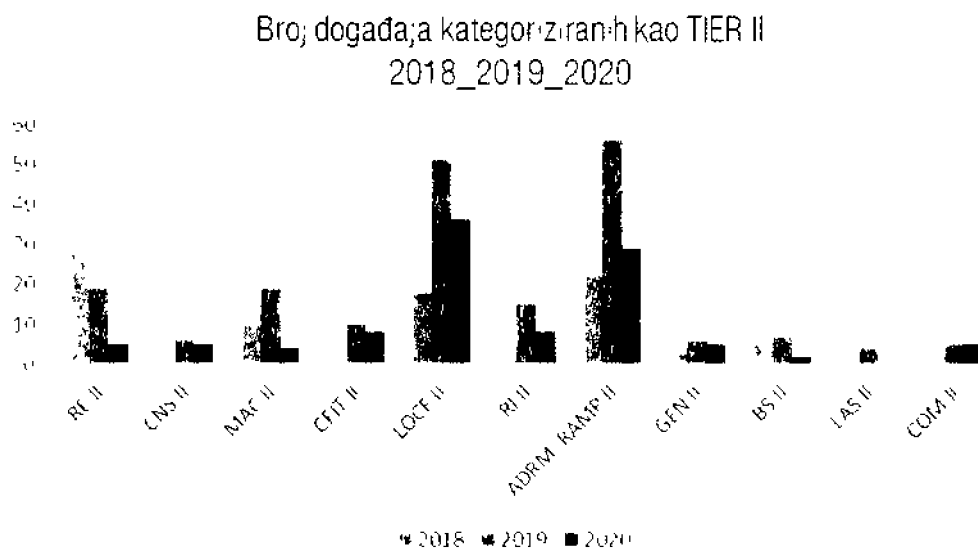
Pripremljeno je i analizirano Godišnje izvješće o razini sigurnosti u zračnom prometu za 2020. godinu (*Yearly Aviation Safety Report*) temeljeno na podacima iz ECCAIRS baze podataka o događajima povezanim sa sigurnošću. U grafikonima koje slijede prikazani su trendovi kretanja broja događaja prema postavljenim kategorijama te kategorizacija događaja u civilnom zrakoplovstvu prema SSP pokazateljima Razine I, II i III.

Grafikon 1: Broj događaja u civilnom zrakoplovstvu prema domenama

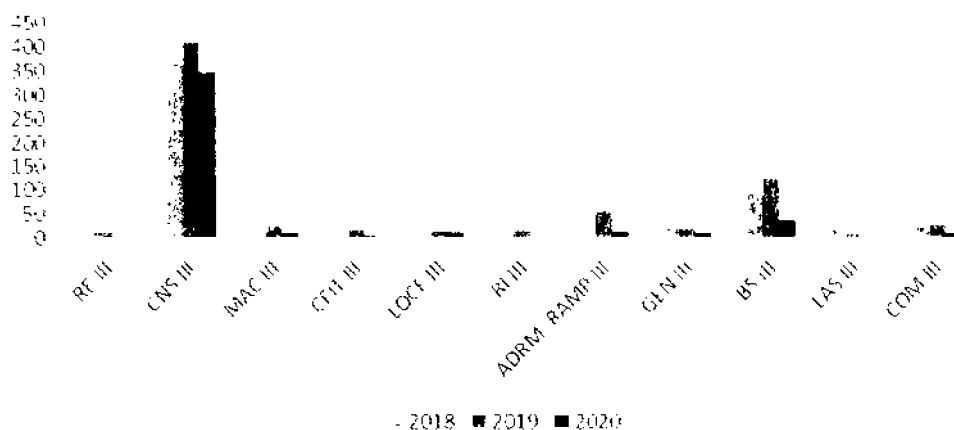

Grafikon 2: Kategorizacija događaja u civilnom zrakoplovstvu prema SSP pokazateljima Razine I

Grafikon 3: Kategorizacija događaja u civilnom zrakoplovstvu prema SSP pokazateljima Razine II

Broj događaja kategoriziranih kao TIER III
2018_2019_2020

Grafikon 4: Kategorizacija događaja u civilnom zrakoplovstvu prema SSP pokazateljima Razine III

Tijekom 2020. godine zaprimljeno je 574 izvješća o događajima, što u odnosu na isto razdoblje prošle godine predstavlja pad od 40%. U istom ovom razdoblju zbog krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 operacije i aktivnosti svih zrakoplovnih subjekata (zračne luke, operatori, ANSP) bilježe značajan pad.

Iako je došlo do značajnih promjena u okruženju, postojeći indikatori sigurnosti SPI vezani uz aktivnosti i događaje nisu identificirali područja povećanog rizika te je stoga bilo potrebno preispitati efikasnost postojećih alata za procjenu i praćenje rizika vezanih uz pandemiju bolesti COVID-19.

Također je zaključeno da promjene u organizaciji i operacijama subjekata kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 mogu negativno utjecati na sigurnosne performanse industrije, te da je stoga bilo važno da Agencija proaktivno sagledava probleme i bude spremna odgovoriti na ovaj izazov na dinamičan i efikasan način. Statistički indikatori su sagledavani u kombinaciji s izvješćima o rezultatima nadzora, identificiranim problemima i rizicima sigurnosti od strane industrije, EASA smjernicama itd.

I dalje se najveći broj izvješća bilježi u domeni ATM specifični događaji. Uglavnom se radi o ispadima i automatskom ponovnom pokretanju primarnih radara, te o ispadima i kvarovima CNS opreme (*Communication, Navigation, Surveillance* – Komunikacija, navigacija, nadzor) koji su u većoj mjeri uzrokovani nepovoljnim vremenskim uvjetima početkom godine. Ovi tehnički događaji nisu direktno vezani uz operacije zrakoplova, te se dešavaju nevezano uz to da li ima ili nema zrakoplovnih aktivnosti.

Događaji su u najvećoj mjeri kategorizirani kao događaji bez utjecaja na sigurnost bez zajedničkog sustavnog uzroka. Agencija je prilikom nadzora utvrdila da pružatelj usluga u zračnoj plovidbi prati zahtjeve vezane uz raspoloživost pružanja ATC usluga u pojedinim En-route i TMA sektorima kako je definirano Operativnim sporazumom, da prati odstupanja te, ukoliko je potrebno, poduzima adekvatne korektivne mjere.

Mali broj prijavljenih događaja u domeni GEN (General aviation operations/operacije generalnog zrakoplovstva) i dalje ne odražava pravo stanje sigurnosti jer su gotovo sve nesreće zrakoplova iz civilnog registra koje su se desile tijekom zadnje tri godine vezane upravo za zrakoplove generalne avijacije. I dalje je najveći broj nesreća i ozbiljnih nezgoda vezan uz letenje jedrilica i parajedrilica.

S obzirom na vrlo nisku stopu izvješćivanja, Agencija je u sklopu redovnih nadzora i prilikom organizacije radionica sa zrakoplovnom zajednicom, koliko su to prilike dozvoljavale, nastavila raditi na aktivnostima vezanim uz praćenje kvalitete školovanja koja se provode u generalnoj avijaciji, te promociju sustava izvješćivanja.

S ciljem podizanja razine kvalitete prilikom izvješćivanja o događajima povezanim sa sigurnošću, Agencija je u suradnji s Agencijom za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu, organizirala u rujnu 2020. godine virtualnu radionicu na temu „Unaprjeđenje kvalitete sustava izvješćivanja“ prema zahtjevima Uredbe (EU) 376/2014 Europskog Parlamenta i Vijeća o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu i Provedbene Uredbe 2015/1018 o utvrđivanju popisa u kojem se klasificiraju događaji u civilnom zrakoplovstvu koje treba obvezno prijaviti. Cilj radionice bio je dati smjernice za poboljšavanje kvalitete izvješća o događajima povezanim sa sigurnošću te smanjiti radno opterećenje za izvestitelje i nadležna tijela u korištenju ECCAIRS softvera kojeg primjenjuju države članice i Europska središnja baza podataka za pohranu izvješća.

U međuvremenu je Europska komisija, koju predstavlja DG-MOVE, ovlastila Agenciju Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA) da preuzme od Zajedničkog istraživačkog centra, odnosno JRC (*Joint Research Centre*) upravljanje softverskim paketom ECCAIRS. Izražena je potreba zajednice ECCAIRS korisnika za radom s najnovijim alatom, s poboljšanim korisničkim sučeljem i iskorištavanjem najnovijih tehnologija kako bi bili učinkovitiji, te je donesena odluka da se ECCAIRS softver u potpunosti preoblikuje kako bi bio zasnovan na modernijoj arhitekturi, potpuno zasnovanoj na webu. Slijedom toga, program ECCAIRS 2, financiran od strane Europske komisije, pokrenut je u siječnju 2018. godine, a prva faza bila je usmjerena na funkcionalnu analizu u suradnji s ključnim korisnicima, odnosno predstavnicima nadležnih tijela za civilno zrakoplovstvo i istraživanje nesreća u zračnom prometu iz država članica EASA-e. Agencija je u suradnji s Agencijom za istraživanje nesreća aktivno pratila rad grupe koja u okviru EASA-e radi na razvoju i testiranju nove verzije ECCAIRS 2.0 (EC2) sustava.

Predstavnici Agencije su i tijekom 2020. godine aktivno sudjelovali u on-line radu EASA SM TeB (*Safety Management Member States Technical Body*). TeB-ovi su tehničke skupine koje se fokusiraju na određeno područje u nadležnosti EASA-e i u najvećoj mjeri imaju za cilj razmjenu informacija i najbolje prakse, te savjetovanje država članica o pitanjima provedbe zahtjeva u pojedinim domenama.

SM TeB koji se bavi praćenjem domene sustava upravljanja sigurnošću se tijekom 2020. godine bavio temama vezanim uz funkcioniranje sustava upravljanja sigurnošću tijekom krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 i utjecaj krize na certificirane subjekte i nadležna tijela. Članovi SM TeB su sudjelovali u razradi liste rizika tzv. „*safety risk portfolio*“, unaprjeđenju alata za procjenu efektivnosti sustava upravljanja, evaluaciji usklađenosti primjenjivih zahtjeva sa standardima ICAO Annex 19, te praćenju statusa aktivnosti za implementaciju kulture pravičnosti.

Razrađen je pregled mogućih posljedica pandemije na zrakoplovne subjekte i razrađene su smjernice koje pomažu u održavanju robusnog i održivog sustava upravljanja koji će podržati organizacije tijekom povratka u normalne operacije (*Return to Normal Operations* - RNO). Uspostavljen je u mehanizam za praćenje faze povratka u normalne operacije.

Predstavnici Agencije sudjelovali su i u radu Mreže analitičara zrakoplovne sigurnosti (*Network of Analysts - NoA*) koja ima za cilj razmjenu informacija, utvrđivanje mogućih problema u vezi sa sigurnošću i ključnih područja rizika na razini Unije. Mreža analitičara zrakoplovne sigurnosti osobito pridonosi poboljšanju zrakoplovne sigurnosti u Uniji, posebice izvršavajući sigurnosne analize kao potporu Europskom programu zrakoplovne sigurnosti i Europskom planu zrakoplovne sigurnosti. Tijekom 2020. godine održana su četiri redovita sastanka i tri *ad-hoc* webex sastanka.

Aktivnosti mreže analitičara su u najvećoj mjeri bile fokusirane na definiranje indikatora performanse sigurnosti vezanih uz funkcioniranje Europske centralne baze podataka (ECR), podrška zemljama članicama u harmoniziranoj implementaciji zahtjeva vezanih uz funkcioniranje ECCAIRS softvera, te stručna podrška u razvoju liste (portfelja) sigurnosnih rizika vezanih uz pandemiju COVID-19.

U skladu s internim dokumentom Agencije - Priručnik osposobljavanja (Training Manual - TR-MAN-001) i Programom i planom osposobljavanja, tijekom 2020. godine održano je početno osposobljavanje novih djelatnika Agencije u području sustava upravljanja sigurnošću. Osposobljavanjem su, između ostalog, obuhvaćene teme vezane uz identifikaciju opasnosti i upravljanje rizicima, što je bitno za uspostavu sustava upravljanja rizicima i kako provoditi efektivni nadzor komponenti i elemenata SMS-a, modele procjene sigurnosti - *Safety Assessment*, obveze koje proizlaze iz Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu itd. Održana su i tri osposobljavanja obnove znanja u području sustava upravljanja sigurnošću s fokusom na unaprjeđenje znanja vezanih uz proces upravljanja rizicima sigurnosti i korištenje alata za procjenu rizika.

3.2 Sustav upravljanja kvalitetom

U skladu s odredbama europskih propisa, nacionalna nadležna tijela su tijela koje je odredila država članica, a koja imaju potrebne ovlasti i dodijeljene odgovornosti za obavljanje zadaća u vezi s certifikacijom, nadzorom i osiguravanjem provedbe propisa iz područja civilnog zračnog prometa. Nacionalna nadležna tijela su dužna uspostaviti i održavati sustav upravljanja, koji uključuje dokumentirane politike i postupke za opisivanje organizacije, načina i metoda za postizanje sukladnosti s Osnovnom Uredbom (EU) 2018/1139 i njezinim provedbenim pravilima u odnosu na obveze certificiranja, nadzora i osiguranja provedbe primjenjivih zahtjeva. Sustav upravljanja pruža radni okvir unutar kojeg se izvršavaju te obveze i planirani ciljevi na efikasan i učinkovit način. Sustav upravljanja kvalitetom (*Quality Management System – QMS*) je temelj sustava upravljanja na kojem se gradi poslovanje Agencije. Neprekidnim održavanjem i unaprjeđivanjem Sustava upravljanja kvalitetom osigurava se sukladnost procesa i procedura Agencije s referentnim zahtjevima.

Obveza uspostave sustava upravljanja između ostalog uključuje i obvezu uspostave funkcije praćenja sukladnosti sustava upravljanja nadležnog tijela s relevantnim zahtjevima (unutarnji nadzor) i procese upravljanja sigurnosnim rizicima. Sustav praćenja sukladnosti (*Compliance Monitoring*) je detaljno opisan u HACZ Priručniku sustava upravljanja (QSM-MAN-001), dok su procesi upravljanja sigurnosnim rizicima razrađeni u Priručniku sustava upravljanja sigurnošću (QSM-MAN-003). U skladu s primjenjivim propisima koji se odnose na sustav upravljanja nadležnih tijela (*Authority Requirements*), Ured upravljanja kvalitetom i sigurnosti zračnog prometa u skladu s planom internih nadzora koji se bazira na dvogodišnjem ciklusu provodi interne nadzore svih domena Agencije kao i njenih ključnih procesa i procedura. Osim što interni nadzori za cilj imaju pravovremeno utvrđivanje i otklanjanje eventualnih nesukladnosti sustava s relevantnim zahtjevima, oni su i izvor informacija koji olakšavaju Agenciji prepoznavanje potrebnih poboljšanja, smanjenje sustavnih rizika i veću efikasnost.

Prema planu internih nadzora Agencije za 2020. godinu, provedeni su interni nadzori Odjela plovidbenosti, Odjela licenciranja i zrakoplovne medicine, Ureda Agencije – u dijelu osposobljavanja i Odjela pravnih poslova, ljudskih resursa i pisarnice. Proveden je i interni nadzor Odjela usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom koji je 2019. godine bio odgođen zbog implementacije Provedbene Uredbe Komisije (EU) 2017/373 o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružatelje usluga upravljanja zračnim prometom/pružatelje usluga u zračnoj plovidbi i drugih mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom i za njihov nadzor, o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 482/2008 i provedbenih uredbi (EU) br. 1034/2011, (EU) br. 1035/2011 i (EU) 2016/1377, te značajnih organizacijskih promjena u ovom Odjelu. Za potrebe provedbe ovoga nadzora osigurana je i provedba odgovarajućeg *on-line* osposobljavanja novog internog auditora.

Zbog izvanrednih okolnosti, neplanirane najave nadzora Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) u prosincu 2020. godine, interni nadzor Odjela aerodroma odgođen je za početak 2021. godine.

Skupnom analizom pojedinačnih izvješća s internih nadzora iz 2020. godine utvrđeno je kako su najčešći nedostaci vezani uz proces praćenja i dokumentiranja aktivnosti vezanih uz implementaciju novoobjavljenih propisa, te osiguranje pravovremenog ažuriranja odjelskih priručnika.

Nesukladnost vezana uz neažuriranost podataka koji se objavljuju putem produkata zrakoplovnih informacija (AIP) inicirala je korektivne mjere vezane uz cjelovitu provjeru točnosti svih objavljenih informacija, kao i bolju koordinaciju i praćenje aktivnosti kontinuiranog monitoringa od strane svih involviranih odjela.

Za sve nesukladnosti utvrđene internim nadzorima je provedena analiza uzroka, te su definirani i usvojeni planovi korektivnih mjera. U skladu s primjenjivim propisima koji se odnose na sustav upravljanja nadležnih zrakoplovnih tijela, Agencija je uspostavila sustav praćenja efikasnosti i pravovremenosti poduzimanja korektivnih i preventivnih mjera. Praćenje sukladnosti uključuje i sustav povratnih informacija kojim se na redovitoj dvotjednoj bazi rukovodstvo Agencije izvješćuje o statusu provedbe potrebnih korektivnih mjera, eventualnim odstupanjima i potrebnim resursima.

Tijekom 2020. godine nastavljene su aktivnosti vezane uz otklanjanje nesukladnosti s prethodnih nadzora u većoj mjeri usmjerene na poboljšanja u području sustava osposobljavanja, sustava dokumentiranja procesa nadzora, te kvaliteti nadzora efektivnosti sustava upravljanja.

Prepoznati nedostaci su uzeti u obzir i prilikom procjene internih opasnosti, te su obrađeni u dokumentu Registar rizika „HACZ Hazard Log“. Mjere mitigacije rizika su definirane i njihova se provedba kontinuirano nadzire.

Kako bi se održala kompetentnost svih zrakoplovnih inspektora Agencije u području sustava upravljanja kvalitetom i nadzora istog, u skladu s Programom i planom osposobljavanja zrakoplovnih inspektora Agencije u 2020. godini održano je interno školovanje za obnovu znanja u području Sustava upravljanja. Model praćenja kompetencija (znanje, vještine i stav) koji je uspostavila Agencija usredotočen je posebno na potrebe vezane uz osiguranje kvalitetnog nadzora efektivnost sustava upravljanja u pojedinim tehničkim domenama. Te kompetencije danas trebaju svakom zrakoplovnom inspektoru kako bi mogao adekvatno procijeniti robusnost i učinkovitost sustava upravljanja nadziranih organizacija, te njihovu usklađenosti s propisima. Fokus osposobljavanja bio je, većim dijelom usmjeren na korištenje alata za izradu i evaluaciju analize za utvrđivanje uzroka nesukladnosti (*Root Cause Analysis- RCA*),

Sukladno postupku QM-62 (Upravljanje promjenama) Priručnika sustava upravljanja i zahtjevu ARX.GEN.220 bilo kakva promjena u sustavu upravljanja treba biti sustavno analizirana radi proaktivne identifikacije opasnosti koje bi mogle utjecati na sposobnost Agencije da ispunjava postavljene ciljeve i udovoljava traženim zahtjevima. U sustav se sa promjenama mogu nenamjerno uvesti opasnosti, koje mogu utjecati i na postojeće procese i aktivnosti za ublažavanje rizika sigurnosti. Stoga sustav upravljanja sigurnošću zahtijeva da se opasnosti koje proizlaze iz promjena sustavno identificiraju te da se rizicima koji proizlaze iz promjena aktivno upravlja. Vezano uz promjene unutarnjeg ustrojstva i organizacijske strukture Agencije planirane krajem 2020. godine inicirana je analiza utjecaja promjene ustrojstva na postojeći sustav. Proaktivno su sagledane opasnosti vezane uz nejasan ili nepotpun prijenos obveza i odgovornosti, nedostatak ljudskih resursa i kompetencija, nedostatne procedure i liste provjere, neadekvatnu koordinaciju između ustrojstvenih jedinica itd. Na temelju provedene procjene rizika definirane su mjere koje Agencija treba poduzeti kako bi se postojeća politika, pravila i procedure uskladile s novim elementima. Između ostalog prepoznata je potreba revizije Priručnika sustava upravljanja i Priručnika sustava osposobljavanja, razrada operativnih procedura novoosnovanih odjela, revizija godišnjeg programa rada, izmjena ugovora o radu, izmjena plana klasifikacijskih oznaka i promjene u CENTRIX-u itd.

U skladu s uspostavljenim postupcima u lipnju 2020. godine provedeno je preispitivanje sustava upravljanja kvalitetom i Politike kvalitete od strane rukovodstva Agencije tzv. Ocjena uprave (*Management Review*) u cilju osiguranja kontinuirane prikladnosti, primjerenosti i djelotvornosti svojih procesa i sustava upravljanja s obzirom na politiku i ciljeve sustava upravljanja. Ocjena uprave obuhvaća i procjenu mogućnosti za daljnja poboljšanja sustava upravljanja. Ocjenom uprave su, između ostalog, obrađene teme vezane uz *follow-up* zadataka s prethodne ocjene uprave, analizu i status nalaza internih nadzora, analizu i status nalaza vanjskih nadzora, realizaciju plana osposobljavanja, status realizacije ciljeva za tekuću godinu, analizu promjena koje mogu utjecati na sustav upravljanja i procese Agencije. Na sastanku se raspravljalo o promjenama koje mogu utjecati na procese Agencije, kao što su:

- utjecaj pandemije Covid-19 na poslovanje i aktivnosti Agencije,
- financijska kriza u civilnom zrakoplovstvu,
- odljev kadrova,
- otežano vanjsko osposobljavanje novih kadrova,
- promjene unutarnjeg ustrojstva i osnivanje Edukacijsko informativnog centra,
- reforma javne uprave.

Na kraju sastanka definirane su preporuke za daljnja poboljšanja radnih procesa i sustava upravljanja Agencije.

3.3 Nadzori/inspekcije međunarodnih organizacija i institucija

U cilju praćenja primjene međunarodnih propisa i standarda, te osiguranja njihove ujednačene provedbe, Agencija je, kao nadležno tijelo za nadzor sigurnosti i zaštite zračnog prometa, i sama predmet kontinuiranog nadzora od strane međunarodnih organizacija i institucija. Svrha ovih nadzora je ocjena sukladnosti sustava s važećim međunarodnim propisima i standardima.

3.3.1 ICAO – USOAP nadzor

Obzirom da je zadnji nadzor Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) u Republici Hrvatskoj proveden još 2010. godine, te uzimajući u obzir činjenicu da je tada postignut rezultat efektivne implementacije (EI) od 76,15% danas niži od prosječne razine implementacije EU država članica, Agencija je u suradnji s ICAO Nacionalnim koordinatorom tijekom 2020. godine kontinuirano radila na pripremi za ICAO *follow-up* nadzor koji bi u sklopu ICAO USOAP CMA (*Continuous Monitoring Approach*) programa trebao verificirati provedbu korektivnih mjera. Zatvaranje nalaza nesukladnosti je preduvjet za podizanje razine efektivne implementacije ICAO standarda (EI) prema prosjeku EU država članica. Početkom ožujka 2020. godine održan je sastanak s ICAO Nacionalnim koordinatorom (MMPI) na temu pripreme za ICAO *follow-up* nadzor.

Kako bi se što bolje pripremili za predstojeći nadzor, u Agenciji su tijekom 2020. godine provedene opsežne radnje vezane uz preispitivanja trenutnog stanja i ažuriranje svih do sada dostavljenih informacija. Ažurirani su ICAO protokolni upitnici (APQ - *Audit Protocol Questions*), liste usklađenosti (CCL - *Compliance Checklist*) po svim ICAO Annexima, revidirani su planovi korektivnih mjera, te popunjeni ICAO upitnici o zrakoplovnim aktivnostima u Republici Hrvatskoj (*State Aviation Activity Questionnaire*).

Dogovoreno je da će ažuriranje stanja na standarde iz područja nadležnosti resornog Ministarstva i drugih uključenih tijela koordinirati ICAO Nacionalni koordinator.

ICAO Nacionalnog koordinatora su u rujnu 2020. godine kontaktirali predstavnici ICAO EUR/NAT ureda s prijedlogom održavanja virtualne validacijske misije (ICVM).

Obzirom na vrlo kratki rok najave nadzora, ali i uzimajući u obzir specifičnosti situacije uslijed pandemije bolesti COVID-19 preduvjeti za održavanje ovakvog virtualnog ICVM nadzora su uz prethodni pristanak države bili i spremnost države da se na vrijeme pripremi za virtualni ICVM, dostupnost neophodne IT infrastrukture i mogućnost rada i komunikacije putem videoveze.

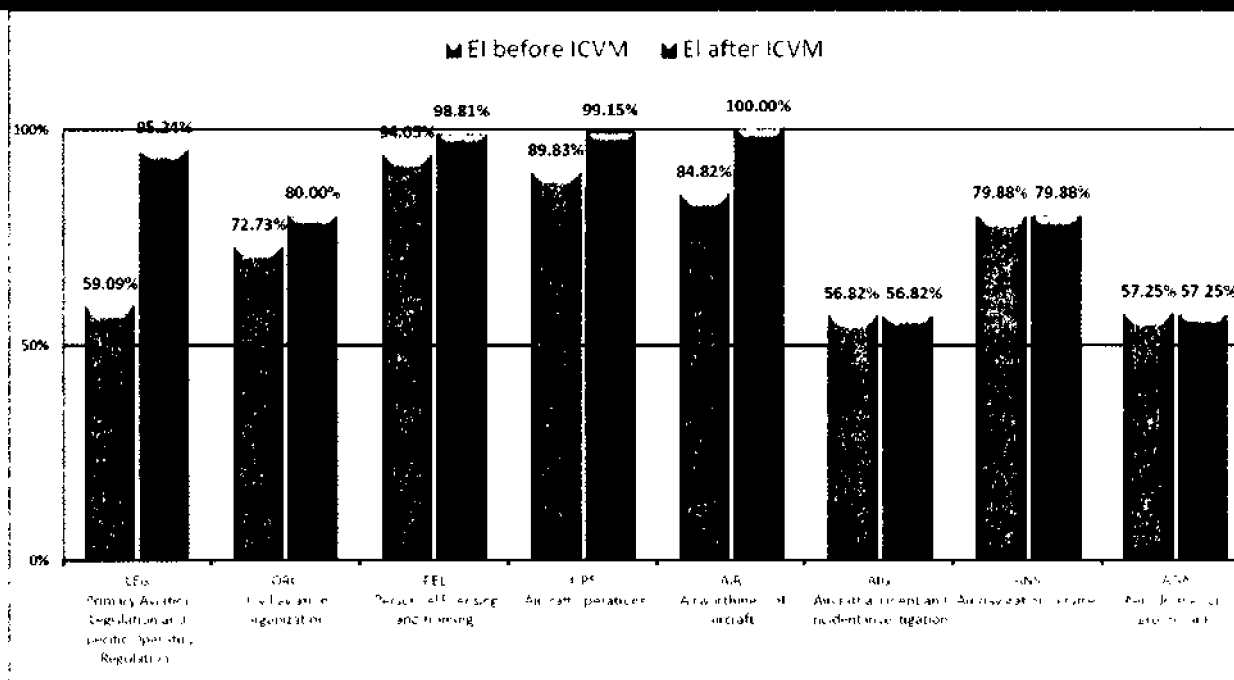
U komunikaciji s ICAO Nacionalnim koordinatorom sredinom listopada 2020. usuglašeno je održavanje virtualne ICAO validacijske misije (ICVM) u razdoblju od 30. studenog do 16. prosinca 2020. godine.

ICVM nadzor je bio fokusiran na protokol pitanja (PQ) koja su u auditu provedenom 2010. godine ocijenjena kao nezadovoljavajuća, a opseg virtualnog ICVM je ograničen na LEG (pravni okvir), ORG (organizacija), PEL (licenciranje), OPS (letačke operacije), AIR (plovidbenost) područja.

Sveukupni RH indeks efektivne implementacije (EI) ICAO standarda se nakon verifikacije nalaza podigao sa sadašnjih 76,15% na 81,62%. U LEG domeni EI indeks je podignut sa 59% na 95%. Nesukladnosti koje su ostale otvorene odnose se na usklađivanje EU regulative sa ICAO standardima i uglavnom su u nadležnosti Europskih institucija (tzv. „kaskadni nalazi“). Isti će biti automatski zatvoreni u svim zemljama članicama onoga trenutka kada EASA provede potrebne korektivne mjere. Područja OPS, AIR i LIC su postigla zavidni indeks efektivne implementacije od 98,8 do 100%.

Nalaz u domeni ORG koji je ostao otvoren odnosi se na uspostavu odgovarajućeg nadzora nad aktivnostima potraga i spašavanje, a rješavanje ove problematike je u nadležnosti resornog Ministarstva i Ministarstva unutarnjih poslova (MUP).

Figure 2. Effective Implementation by Area

Grafikon 5: Prikaz razine efektivne implementacije (EI) prije i poslije ICVM po pojedinim područjima

Iako su nalazi sa zadnjeg ICAO ICVM nadzora odlični, u svrhu značajnijeg dizanja indeksa efektivne implementacije potrebno je provesti validacijsku misiju i u domenama ANS (upravljanje zračnim prometom) i AGA (aerodromi) u kojima još uvijek imamo najveći broj otvorenih nesukladnosti.

U tu svrhu Agencija je nastavila s aktivnostima pripreme i u ovim područjima, koje će kao i u prethodnom slučaju biti usmjerene na popunjavanje ICAO upitnika (APQ), lista usklađenosti (CCL), revidiranja planova korektivnih mjera itd.

Otežavajuća okolnost u kontinuiranom održavanju ažuriranosti statusa udovoljavanja ICAO standardima je činjenica da Agencija nema pristup ICAO on-line bazi preko koje se provodi ažuriranje svih relevantnih podataka, tako da Agencija nije u mogućnosti poduzimati pravovremene aktivnosti. Zahtjev za pristup bazi Agencija je od ICAO Nacionalnog koordinatora tražila u više navrata u zadnjih par godina, no istom do danas nije udovoljeno.

Agencija je tijekom 2020. godine nastavila pratiti i održavati ažuriranost relevantnih podataka, posebice onih koji se odnose na obvezu ažuriranja ICAO CCL, praćenja ICAO državnih pisama (*ICAO State Letters*) i praćenja izmjena ICAO standarda, kao i kontinuirane notifikacije razlika između primjenjivih propisa (nacionalnih i europskih) i standarda *ICAO Annexa*. Kontinuirano ažuriranje CCL-a je obveza svake zemlje članice kada god usvoji neku promjenu. Ažuriranje tih podataka i notifikacija razlika preduvjet je i za ažuriranje AIP-a.

Agencija kontinuirano nastoji jačati suradnju s ICAO Nacionalnim koordinatom u aktivnostima vezanim za pravovremenu i kontinuiranu razmjenu bitnih informacija koje su podložne promjenama uslijed učestalih izmjena u regulativi, te u cilju podizanja razina efektivne implementacije ICAO standarda.

3.3.2 EASA standardizacija

U skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 628/2013, EASA provodi kontinuirani nadzor nadležnih tijela zemalja članica kojim se prati standardizacija u primjeni Osnovne Uredbe (EU) 2018/1139 i njezinih provedbenih pravila.

Obzirom na dobre rezultate iz prethodnih godina, EASA nije planirala provedbu niti jednog standardizacijskog nadzora nad radom Agencije tijekom 2020. godine.

Tijekom 2020. godine Agencija je nastavila provoditi aktivnosti vezane uz provedbu korektivnih mjera na nalaze sa standardizacijske inspekcije provedene od strane EASA-e u području sustava upravljanja SYS.HR.04.2019. S obzirom da su tijekom nadzora utvrđeni nedostaci vezani uz cjelovitost i konzistentnost podataka koji se pohranjuju u nacionalnu bazu podataka Agencija je u suradnji s Agencijom za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu u rujnu 2020. godine organizirala virtualnu radionicu na temu „Unaprijeđenje kvalitete sustava izvješćivanja“. Cilj je radionice bio obveznicima sustava izvješćivanja dati smjernice za poboljšavanje kvalitete izvješća o događajima povezanim sa sigurnošću. Detaljno su pojašnjeni kanali za izvješćivanje i format podataka, obvezna podatkovna polja, ADREP (*Accident/Incident Data Reporting*) taksonomija u sustavu ECCAIRS, te obveze organizacija koje proizlaze iz članka 13. Uredbe (EU) 376/2014 Europskog Parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu.

U cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka Agencija je nastavila provoditi aktivnosti vezane uz provedbu obveza koje proizlaze iz članka 15. Uredbe (EU) 376/2014, a koje od država članica zahtijevaju uspostavu suradnje nadležnog tijela za prikupljanje, procjenu, obradu, analizu i pohranu podataka o događajima (Agencije) i nadležnog pravosudnog tijela putem prethodnih administrativnih dogovora. Ti prethodni administrativni dogovori nastoje s jedne strane osigurati ispravnu ravnotežu između potrebe za ispravnim provođenjem prava, a s druge strane nužnu kontinuiranu dostupnost informacija povezanih sa sigurnošću. U tu svrhu je krajem 2019. godine s uključenim stranama održana radionica „kultura pravičnosti (*Just Culture*) u izvješćivanju o događajima povezanim sa sigurnošću“.

Nastavak rada s pravosudnim tijelima na definiranju sadržaja i obveza administrativnog dogovora je uslijed pandemije bolesti COVID-19 i potresa koji je poremetio rad pravosudnih tijela, u velikoj mjeri otežan zbog čega je za provedbu korektivnih mjera zatražena i od strane EASA-e odobrena odgoda roka do srpnja 2021. godine.

Vezano uz provedbu korektivnih mjera na nesukladnosti utvrđene tijekom zadnjeg standardizacijskog nadzora u lipnju 2019. godine u domeni ATM/ANS ANS.HR.06.219, Agencija je tijekom 2020. godine provela sveobuhvatni pregled svih razlika objavljenih u odnosu na zahtjeve Provedbene Uredbe Komisije (EU) 2016/1185 o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 923/2012 u pogledu ažuriranja i dovršenja zajedničkih pravila zračnog prometa i operativnih odredaba u vezi s uslugama i postupcima u zračnoj plovidbi (SERA dio C), te reviziju istih objavila u Zborniku zrakoplovnih propisa. Potvrda uspješne provedbe korektivnih mjera i zatvaranje nalaza zaprimljeno je od strane EASA-e u listopadu 2020. godine.

U prosincu 2019. godine provedena je standardizacijska inspekcija u području OPS (OPS.HR.12.2019) prema zahtjevima Uredbe (EU) No 965/2012 utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama. Za nalaze utvrđene tijekom provedene standardizacijske inspekcije Agencija je početkom 2020. godine provela analizu uzroka i izradila Plan korektivnih mjera koji je prihvaćen od strane EASA-e. Agencija je tijekom 2020. godine radila na otklanjanju utvrđenih nedostataka u skladu s rokovima definiranim u planu korektivnih mjera. S tim u svezi Agencija je napravila reviziju i unaprijeđenje procedura i smjernica za zrakoplovne inspektore, kroz interne i eksterne radionice i obuke osigurala dodatno osposobljavanje u cilju podizanja kompetencija zrakoplovnih inspektora u specifičnim domenama (EFB, FTL, PBN), te provela provjeru usklađenosti svih operatora u područjima u kojima su utvrđene nesukladnosti.

3.3.3 EASA izvješće o kontinuiranom praćenju

Osim provedbe standardizacijskih inspekcija, Uredbom 628/2013 uspostavljen je koncept kontinuiranog praćenja (*Continuous Monitoring Approach – CMA*) sposobnosti nadležnih zrakoplovnih vlasti u provedbu svojih obveza. Glavni cilj CMA koncepta je tranzicija iz sustava nadzora usklađenosti (*compliance audits*) prema planiranim i redovitim intervalima, na sustav koji je više orijentiran na rizike i stvarne performanse nekog sustava, a koji omogućava određivanje prioriteta inspekcija kada i gdje se ukaže potreba.

Prema spomenutoj Uredbi, EASA kvartalno prikuplja i analizira relevantne podatke i procjenjuje sposobnost nacionalnih zrakoplovnih vlasti u provedbi nadzora sigurnosti. Podaci se prikupljaju iz više izvora: Europska komisija, EASA, nacionalne zrakoplovne vlasti i druga međunarodna tijela (ICAO, EUROCONTROL, Međunarodni monetarni fond itd.). U cilju efikasnijeg procesa prikupljanja podataka EASA je razvila web korisničko sučelje nazvano *Standardisation Information System (SIS)* preko kojeg se svi podaci kvartalno moraju ažurirati.

Sve prikupljene podatke EASA obrađuje u tzv. Modelu, sustavu koji osigurava objektivnu i konzistentnu analizu, a koji u obzir uzima sljedeće indikatore:

- opće podatke o državi članici (politička stabilnost, promjene BDP-a, SSP implementacija, ICAO LEI (nedostatak efektivne implementacije korektivnih mjera - *Lack of Effective Implementation* - LEI itd.),
- podatke o nadležnim zrakoplovnim vlastima (npr. promjene budžeta, značajne promjene u organizaciji, broj i fluktuacija tehničkog osoblja koje provodi certifikaciju i nadzor prema domenama itd.),
- veličinu i kompleksnost zrakoplovne industrije (broj zrakoplova u registru, broj odobrenih organizacija i izdanih dozvola, promet itd.),
- podatke o razini sigurnosti (neposredni sigurnosni problem (*immediate safety concern*), SAFA omjer, broj nesreća, ozbiljnih nezgoda itd.),
- rezultate prethodnih standardizacijskih inspekcija,

- sposobnost nadležnih tijela za djelotvornu provedbu korektivnih mjera,
- rezultate pregleda izvedenih na temelju međunarodnih konvencija ili državnih programa za ocjenu sigurnosti, i
- proteklo vrijeme od zadnje standardizacijske inspekcije itd.

Rezultati modela (ulazni podaci i rezultati ocjenjivanja) u obliku kvartalnih izvješća (*Continuous Monitoring Report*) se stavljaju na raspolaganje nacionalnom koordinatorskom tijelu za standardizaciju dotične države članice. EASA svake godine dostavlja i Europskoj komisiji godišnje izvješće o aktivnostima stalnog praćenja i inspekcijskim nadzorima izvedenim tijekom prethodne godine.

Od početka 2020. godine EASA je uvela dodatno kontinuirano izvješćivanje o EPAS / SMS indikatorima koje se sastoji od praćenja podataka o nalazima na pojedine zahtjeve (sustav upravljanja, upravljanje promjenama, ugovorne aktivnosti, zahtjevi u vezi s osobljem i zahtjevi u pogledu opreme), praćenja broja nalaza s prekoračenjem roka za otklanjanje utvrđenih nesukladnosti, praćenja broja organizacija kojim je ciklus nadzora produžen ili skraćen s uobičajnih 24 mjeseca itd.

Uz pomoć ovih podataka EASA nastoji osigurati:

- praćenje učinkovitosti i napretka primjene SMS-a u pojedinim domenama, kao i
- identificiranje ključnih područja za poboljšanje, utvrđivanje razlika među različitim domenama itd.

Na temelju kontinuiranog praćenja i provedenih analiza, EASA prilagođava program inspekcijskog nadzora, određuje prioritete, te planira i određuje područje i obim (scope) standardizacijske inspekcije. Kada postoji dokaz da je došlo do pogoršanja performanse sigurnosti, EASA poduzima odgovarajuće mjere u skladu s ovlastima iz Uredbe. U slučaju dobrih rezultata, CMA koncept predviđa mogućnost produžavanja maksimalnog intervala između dvije sveobuhvatne (*full-scope*) EASA standardizacijske inspekcije na razdoblje u trajanju i do četiri godine.

U zadnjem EASA izvješću o kontinuiranom praćenju iz prosinca 2020. godine Republika Hrvatska je još jednom ocijenjena visokim ocjenama u svim domenama što ukazuje na visoki stupanj udovoljavanja postavljenim zahtjevima.

Izvješće također obuhvaća pokazatelje prosječnog indeksa reaktivnosti (*Average Reactivity Index - ARI*), koji označava reaktivnost zemlje u rješavanju i zatvaranju nalaza sa standardizacijskih inspekcija. Izvješće obuhvaća i standardizacijske ocjene (*Standardisation Rating*) za svako od područja u kojem EASA provodi standardizacijske inspekcije. Prema EASA izvješćima za 2020. godine prosječni indeksi reaktivnosti i standardizacijske ocjene Republike Hrvatske u gotovo svim područjima su iznad prosjeka indeksa i ocjena država članica EU (*EASA MS average - ARI*).

Slijede prikazi prosječnih indeksa reaktivnosti i standardizacijskih ocjena za područja u kojima EASA provodi standardizacijske inspekcije (Izvor: EASA).

Napomena: nije dostupan prosječni indeks reaktivnosti i standardizacijska ocjena za područje *RAMP* inspekcija.

European Union Aviation Safety Agency

Country Dashboard

Croatia

Code: HR

Time period: Dec-20

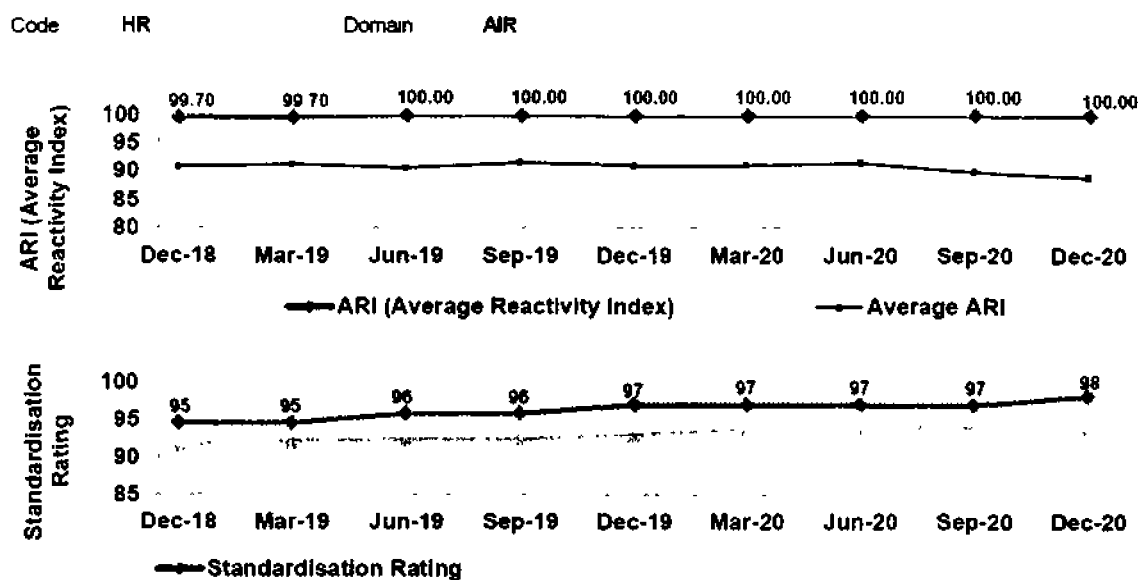
Updated: 02-11-2020

Authority & Follow Up indicators	AIR	OPS	FCL	MED	ESTD	ANS	RAMP
Standardisation (STD) rating	98	92	97	98	97	98	94
Months since last comprehensive insp.	41	59	44	44	32	53	45
Exposure 1 indicators	441	28	2457	728		309	140
Exposure 2 indicators	29	8	8	20	3	7	33
ARI (Average Reactivity Index)	100.0	94.1	100.0	100.0	100.0	97.5	

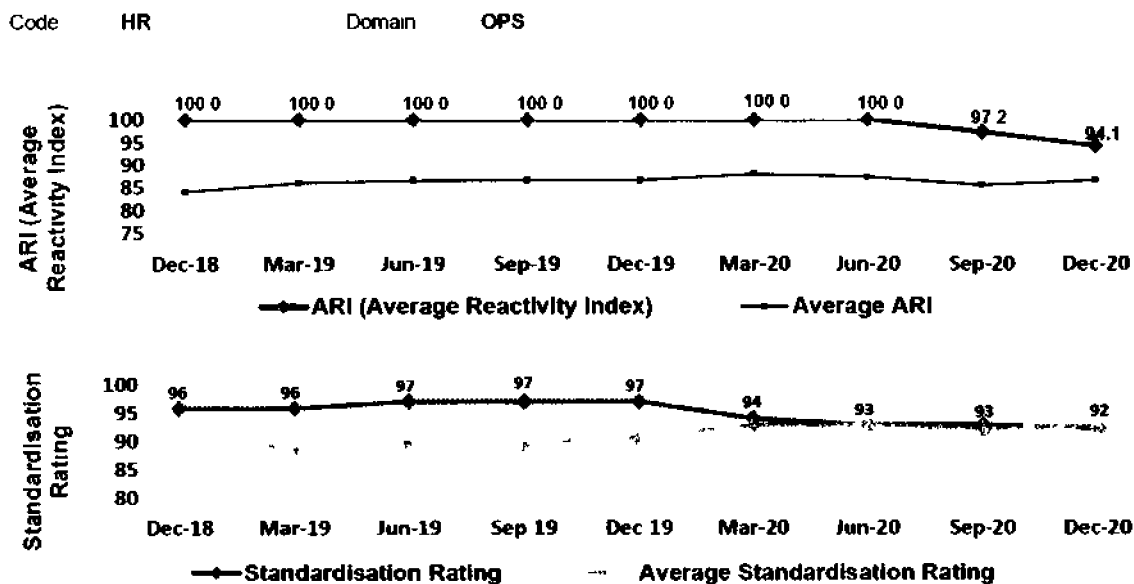
STD rating scale in quartiles: Highest

Lowest

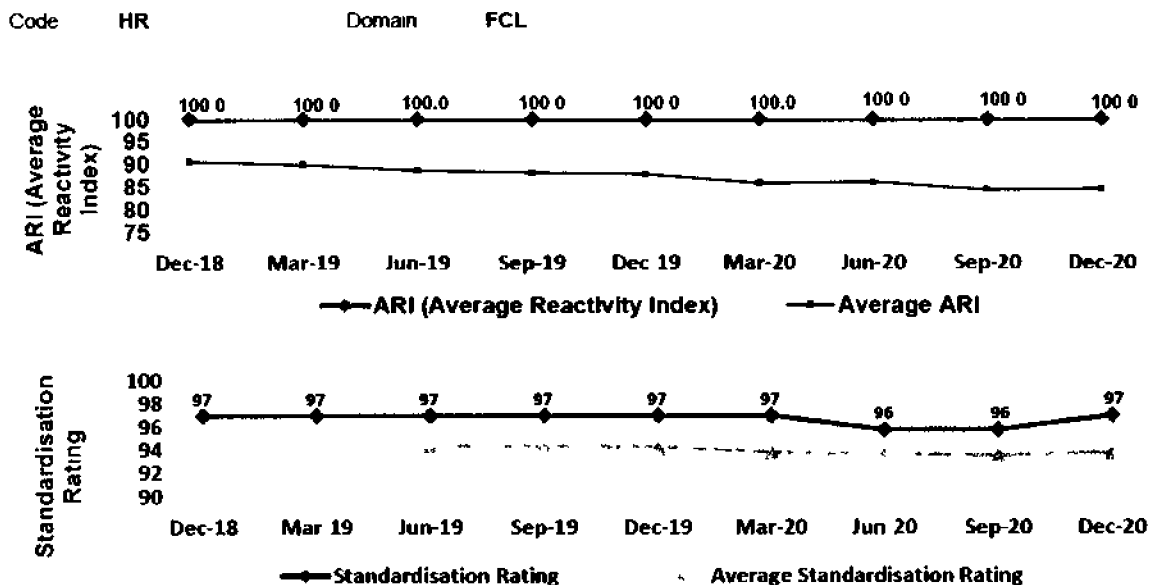
Tablica 12: Standardizacijska ocjena i Indeksi – objedinjeno po područjima krajem 2020. godine

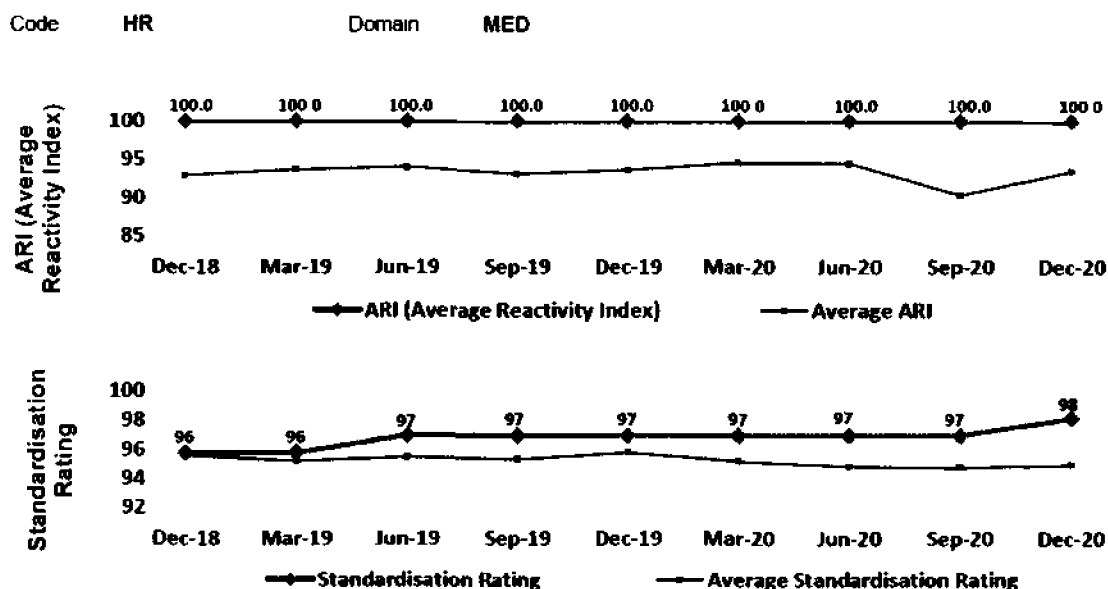
Grafikon 6: Prosječni indeks reaktivnosti i standardizacijska ocjena – plovidbenost zrakoplova (AIR)

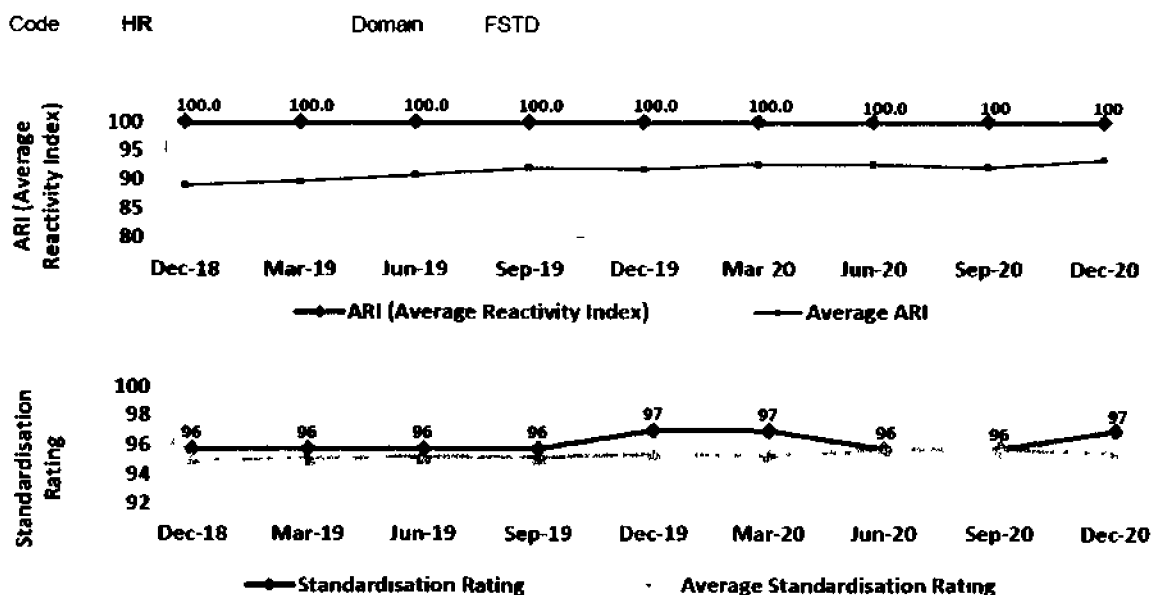
Grafikon 7: Prosječni indeks reaktivnosti i standardizacijska ocjena – letačke operacije (OPS)

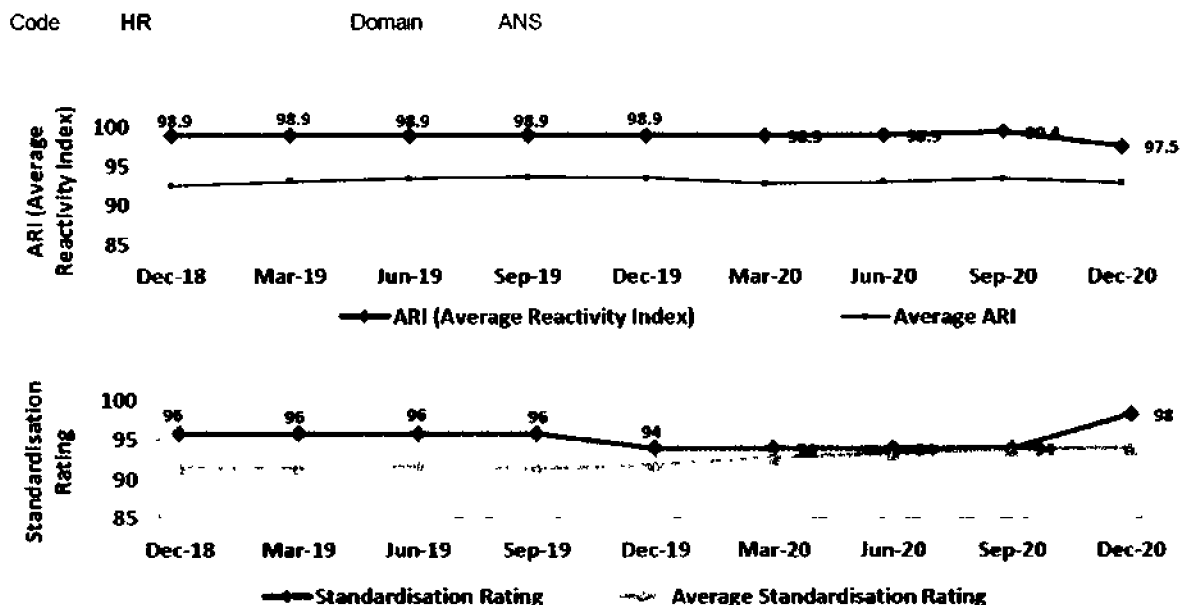
Grafikon 8: Prosječni indeks reaktivnosti i standardizacijska ocjena – licenciranje zrakoplovnog osoblja (FCL)

Grafikon 9: Prosječni indeks reaktivnosti i standardizacijska ocjena – zrakoplovna medicina (MED)

Grafikon 10: Prosječni indeks reaktivnosti i standardizacijska ocjena – simulatori letenja (FSTD)

Grafikon 11: Prosječni indeks reaktivnosti i standardizacijska ocjena – pružanje usluga u zračnoj plovdbi (ANS)

Iz prikazanih grafikona vidljivo je kako su prosječni indeks reaktivnosti i standardizacijska ocjena za Republiku Hrvatsku u gotovo svim područjima iznad prosjeka država članica EU.

3.4 Rad na izradi nacrtu prijedloga podzakonskih propisa

Agencija je nadležno tijelo za izradu nacrtu prijedloga podzakonskih propisa iz područja svoje nadležnosti, sukladno Zakonu.

3.4.1 Pravilnici i ostale regulatorne aktivnosti

Za 2020. godinu bila je planirana izrada nacrtu sedam pravilnika, dijelom zbog obveza koje proizlaze iz primjenjivih EU uredbi, a dijelom zbog provođenja mjera definiranih Akcijskim planom Vlade Republike Hrvatske za administrativno rasterećenje gospodarstva 2019.

Tako je tijekom 2020. godine Agencija dovršila i dostavila resornom Ministarstvu u proceduru donošenja sljedeća četiri pravilnika:

1. Pravilnik o provedbi Provedbene uredbe Komisije (EU) 2017/373 o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva pružatelje usluga upravljanja zračnim prometom/pružatelje usluga u zračnoj plovdbi i drugih mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom i za njihov nadzor (»Narodne novine« broj 138/2020),
2. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o padobranstvu (»Narodne novine« broj 147/2020),
3. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Hrvatskog registra civilnih zrakoplova (»Narodne novine« broj 2/2021),
4. Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o sustavima bespilotnih zrakoplova (»Narodne novine« broj 10/2021).

Izrada nacrtu preostalih planiranih pravilnika odgođena je zbog sljedećih razloga:

1. Pravilnik o izdavanju svjedodžbe aerodroma i odobrenja za uporabu aerodroma: potrebne izmjene Pravilnika izravno su vezane za izmjene Zakona o zračnom prometu, konkretno za izmjene u kategorizaciji aerodroma (aerodrom sa svjedodžbom, aerodrom s odobrenjem i registrirana površina). Budući da u 2020. planirane izmjene Zakona nisu bile moguće, nisu stvoreni preduvjeti za sveobuhvatne izmjene Pravilnika.

2. Pravilnik o pružanju zemaljskih usluga: tijekom rada na nacrtu Pravilnika, pandemija bolesti COVID-19 uzrokovala je pad putničkog i cargo prometa ispod limita propisanih važećim Pravilnikom i Direktivom Vijeća 96/67/EZ od 15. listopada 1996. o pristupu tržištu zemaljskih usluga u zračnim lukama Zajednice (SL L 272, 25. 10. 1996.), koja je transponirana Pravilnikom. Novonastale okolnosti potrebno je uzeti u obzir prilikom izrade novog Pravilnika, što je zahtijevalo dodatnu analizu i resurse.

3. Pravilnik o aerodromima na vodi: obzirom da su izmjenama bile planirane samo manje promjene u Pravilniku sa ciljem jednostavnije provedbe certifikacije aerodroma na vodi i pokretanja operacija sa već postojećih, a uzimajući u obzir činjenicu da su aktivnosti u zrakoplovstvu uvelike smanjene zbog pandemije bolesti COVID-19, uputnije je bilo odustati od planiranih izmjena Pravilnika i posvetiti se prioritetnim zadacima. Isto tako, tijekom 2020. godine od strane ICAO-a je najavljen novi regulatorni okvir vezan za aerodrome na vodi, koji će poslužiti za izradu primjerenijeg i svrsishodnijeg Pravilnika.

Osim planiranih, tijekom 2020. godine doneseni su i sljedeći pravilnici:

1. Pravilnik o gradnji, obnovi, održavanju i kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova na koje se ne primjenjuje Uredba (EU) 2018/1139 (»Narodne novine« broj 134/20),
2. Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o uvjetima i načinu upotrebe sportsko rekreativnih zrakoplova (»Narodne novine« broj 134/20),
3. Pravilnik o uvjetima i načinu upotrebe jedrilica na koje se ne primjenjuje Uredba (EU) 2018/1139 (»Narodne novine« broj 134/20),
4. Pravilnik o uvjetima i načinu upotrebe aviona i helikoptera na koje se ne primjenjuje Uredba (EU) 2018/1139 (»Narodne novine« broj 134/20),
5. Pravilnik o visini naknade za utvrđivanje stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja te utvrđivanje udovoljavanju uvjeta za izdavanje, produžavanje, obnavljanje i priznavanje dozvole, ovlaštenja i posebnih ovlasti zrakoplovnog osoblja (»Narodne novine« broj 5/20),
6. Pravilnik o visini naknade za izvršeni pregled i provjeru plovidbenosti zrakoplova (»Narodne novine« broj 5/20),
7. Pravilnik o utvrđivanju visine naknada za rad Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo (»Narodne novine« broj 118/20),
8. Pravilnik o vremenu otvorenosti aerodroma (»Narodne novine« broj 37/2020 i 118/2020).

Od navedenih pravilnika posebno valja istaknuti Pravilnik o gradnji, obnovi, održavanju i kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova na koje se ne primjenjuje Uredba (EU) 2018/1139 (»Narodne novine« broj 134/20), na kojem je rad započeo još 2019. godine i kojim se uvodi novi pravni okvir za veliki broj različitih vrsta zrakoplova od kojih neke do sada nisu bile prepoznate u važećim propisima, pa tako ni sa njima povezani zahtjevi za plovidbenost, izvođenje letačkih operacija i osposobljavanje pilota.

Takve promjene u sustavu zahtijevale su paralelan rad na sva četiri gore navedena pravilnika zbog međusobne ovisnosti materije koja se njima regulira te je ovakav opsežan projekt i angažman velikog broja resursa bilo moguće izvršiti na kvalitetan način upravo zbog pandemije bolesti COVID-19, odnosno smanjenja drugih uobičajenih aktivnosti Agencije.

Valja istaknuti izmjenu Pravilnika o utvrđivanju visine naknada za rad Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo kojom je visina robne naknade za prijevoz tereta smanjena za 50% što je pridonijelo rasterećenju gospodarstva odnosno rasterećenju zračnih prijevoznika. Ovo rasterećenje je naročito značajno u okruženju pandemije bolesti COVID-19 kada je težište zračnog prijevoza upravo na prijevozu tereta.

Osim gore opisanih ovlasti vezanih uz izradu nacrtu pravilnika, Agencija je ovlaštena izdavati obvezujuće naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti i direktive u pitanjima iz područja civilnog zrakoplovstva (članak 5. stavak 15. Zakona). Tijekom 2020. godine objavljeno je sedam Naredbi o zrakoplovnoj sigurnosti (Air Safety Order – ASO), od kojih se najveći dio odnosio na nužne mjere zbog pandemije COVID-19:

1. ASO-2020-001 Popis originatora podataka i podaci koji se objavljuju putem produkata zrakoplovnih informacija te obveza sklapanja sporazuma o razini pružanja usluga,
2. ASO-2020-002 Obaveza pružanja usluge dezinfekcije zrakoplova,
3. ASO-2020-003 Obaveza čuvanja obrasca „Passenger Locator Form“,
4. ASO-2020-004 Obaveza uvođenja zaštitne opreme i dezinfekcije zrakoplova,
5. ASO-2020-005 Obaveze organizacija i imatelja dozvola, ovlaštenja i certifikata u slučaju korištenja izuzeća „COVID-19“,
6. ASO-2020-006 Obveza imatelja dozvola, ovlaštenja i certifikata pilota zrakoplova, kandidata za polaganje teorijskog i praktičnog dijela ispita za stjecanje dozvole i zrakoplovno medicinskih ispitivača u slučaju korištenja izuzeća „COVID-19“,
7. ASO-2020-007 Obveza čišćenja i dezinfekcije zrakoplova tijekom pandemije bolesti COVID-19.

Uz sve navedeno, Agencija je nastavila pratiti objavljivanje ICAO državnih pisama (ICAO State Letters) radi pravodobnog informiranja o planiranim ili usvojenim izmjenama ICAO standarda i preporučene prakse i drugim pitanjima vezanim za djelovanje ICAO organizacije.

3.4.2 Praćenje EU propisa i nacrtu EU propisa

Kao što je i predviđeno Godišnjim programom rada za 2020. godinu, kao i internim procedurama, Agencija prati donošenje novih EU propisa kao i objavu nacrtu EU propisa, a sve s ciljem pravovremenog planiranja njihove implementacije.

Osim toga, a s obzirom na predsjedanje Republike Hrvatske Vijećem Europske unije u prvoj polovici 2020. godine, predstavnice Agencije su cijelo vrijeme predsjedanja intenzivno radile na reviziji Uredbe (EZ) 261/2004 u AVIA radnoj skupini Vijeća Europske unije, a sa ciljem stvaranja jasnog i sveobuhvatnog pravnog okvira, uzimajući u obzir svu praksu Europskog suda primjenjivu na prava putnika u zračnom prijevozu.

Sa širenjem pandemije bolesti COVID-19, rad na navedenom zakonodavnom prijedlogu je zastao zbog potrebe donošenja drugih, prioritetnijih propisa, no virtualni sastanci na ovu temu su nastavljani tijekom cijelog predsjedanja te je većina država članica izrazila stav da treba nastaviti rad na postojećem dokumentu čim to okolnosti dozvole.

U drugom dijelu godine, a tijekom predsjedanja Savezne Republike Njemačke Vijećem Europske unije, intenziviran je pak rad na zakonodavnom paketu za Jedinstveno europsko nebo (*Single European Sky*) te Agencija također aktivno prati navedene aktivnosti i u suradnji s resornim Ministarstvom dostavlja svoje komentare, uzimajući u obzir interese svih dionika u civilnom zrakoplovstvu Republike Hrvatske.

3.5 Provedba aktivnosti vezanih uz Jedinствeno europsko nebo

Tijekom 2020. godine, Agencija je nastavila provoditi aktivnosti vezane uz europsku inicijativu Jedinствeno europsko nebo (*Single European Sky* – SES) kako slijedi u nastavku.

3.5.1 Lokalni plan implementacije jedinственог europskog neba

Republika Hrvatska je potpisala i ratificirala Međunarodnu konvenciju o suradnji o sigurnosti zračne plovidbe s Europskom organizacijom za sigurnost zračne plovidbe - EUROCONTROL (Zakon o potvrđivanju Protokola s usuglašenom Međunarodnom konvencijom o suradnji na sigurnosti zračne plovidbe - EUROCONTROL («Narodne novine», Međunarodni ugovori broj 8/05). Jedna od obaveza koja proizlazi iz Konvencije je sudjelovanje u projektu Europskog plana implementacije jedinственог europskog neba (*European Single Sky Implementation Plan* – dalje u tekstu ESSIP). ESSIP predstavlja zajednički dogovoren plan provedbe obaveza koje proizlaze iz regulative jedinственог europskog neba, s ciljem poboljšanja europske mreže zračnog prometa koji ima sljedeće ciljeve: povećanje ekonomičnosti, kapaciteta i sigurnosti zračnog prometa, te povećanje zaštite okoliša. Temeljem ESSIP-a se razvijaju lokalni planovi implementacije jedinственог europskog neba (*Local Single Sky Implementation Plan* - LSSIP) na razini država, pa tako i LSSIP Republike Hrvatske.

U 2020. godini, Agencija je zajedno s ostalim dionicima sudjelovala u izradi LSSIP dokumenta razine 1 (tekstualni dokument) i razine 2 (baza podataka LSSIP ciljeva). Nadležnost Agencije unutar LSSIP dokumenta je nadzor sigurnosti prilikom implementacije pojedinog cilja LSSIP, što se provodi kontinuirano nakon zaprimljene notifikacije od strane HKZP-a i/ili zračnih luka.

3.5.2 Funkcionalni blok zračnog prostora Središnje Europe

Uspostava funkcionalnih blokova zračnog prostora (*Functional Airspace Block* - FAB) dio je inicijative Europske unije za stvaranje Jedinственог europskog neba (*Single European Sky* - SES), čiji je cilj optimizacija i poboljšanje odvijanja zračnog prometa u Europi, te posljedično smanjenje kašnjenja i ukupnih troškova.

Republika Hrvatska je, temeljem Sporazuma o uspostavi Funkcionalnog bloka zračnog prostora Središnje Europe (*Functional Airspace Block Central Europe* - FAB CE) koji je potpisan 5. svibnja 2011. godine u Brdu kod Kranja u Sloveniji te Zakona o potvrđivanju Sporazuma o uspostavi Funkcionalnog bloka zračnog prostora Središnje Europe («Narodne novine», Međunarodni ugovori broj 5/12), članica Funkcionalnog bloka zračnog prostora Središnje Europe.

U cilju provedbe zadaće nadzora sigurnosti unutar FAB CE, 30. svibnja 2011. godine potpisan je u Bratislavi Sporazum o suradnji kojim se pobliže reguliraju odnosi između nacionalnih nadzornih tijela unutar FAB CE, te je temeljem tog Sporazuma definiran odbor za koordinaciju FAB CE nacionalnih nadzornih tijela (FAB CE National Supervisory Authority Coordination Committee).

Predsjedavanje Odborom određeno je na način da svaka zemlja predsjedava jednu godinu. U 2020. godini predsjedavanje Odborom bilo je u nadležnosti NSA Hrvatske. U 2020. godini održana su dva virtualna sastanka na Eurocontrol-ovoj platformi (*Cisco-Webex*), na kojima uz redovite aktivnosti vezano za razmjenu informacija vezanih za sigurnost kod prekograničnih pružanja usluga i FAB CE promjena vezanih za sigurnost, izrađeno je i izvješće Europskoj komisiji o provedbi Plana mjerenja učinkovitosti za zadnju godinu drugog referentnog razdoblja koji je potpisan cirkulirajućom poštom, budući da zbog „lock-down-a“ fizički sastanak nije mogao biti održan. Uz to je usvojen je Program rada NSA CC-a za 2021. godinu kad predsjedavanje Odborom preuzima češki NSA.

3.5.3 Plan mjerenja učinkovitosti

Budući da je Plan mjerenja učinkovitosti za drugo referentno razdoblje (FAB CE PP RP2 2015-2019) odobren od strane Europske komisije, tijekom 2020. godine je prema zahtjevima Europske komisije obavljeno i redovno izvješćivanje o procesu monitoriranja provedbe Plana za zadnju godinu te za cijelo drugo referentno razdoblje.

Proces monitoriranja je bio uspostavljen internim procedurama između Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. i Agencije. Agencija je za drugi referentni period izradu završnih godišnjih izvješća koordinirala na nacionalnoj razini te sudjelovala u izradi završnog godišnjeg FAB CE izvješća za područje kapaciteta u izračunu visine poticaja kao i za izvješćivanje o investicijama na FAB CE razini.

Proces monitoriranja i izvješćivanja obavljen je po utvrđenom obrascu koji je bio dostavljen od strane Europske komisije/PRB. U 2020. godini je tako uz izvješće za 2019. godinu provedbe Plana mjerenja učinkovitosti, izrađeno i ono za cijeli drugi referentni period koji je obuhvatio razdoblje 2015. - 2019. Izvješće je dostavljeno Europskoj komisiji/PRB do 1. lipnja 2020. godine zajedno s prijedlogom visine cijena rutnih naknada za 2021. godinu. Izvješće je izrađeno na FAB CE razini, a u njegovoj izradi su sudjelovali predstavnici Agencije koji prate provedbu Plana mjerenja učinkovitosti na nacionalnoj razini.

Tijekom 2019. godine posebna pozornost bila je usmjerena na monitoriranje provedbe Plana mjerenja učinkovitosti u dostizanju postavljenih ciljeva za cjelokupni RP2 period te pružanju dodatnih pojašnjenja u pogledu odstupanja.

Krajem 2019. godine nacionalni Plan mjerenja učinkovitosti za treće referentno razdoblje 2020. - 2024. godina izrađen je i poslan Europskoj komisiji prema Uredbi (EU) 2019/317 od 11. veljače 2019. godine o utvrđivanju programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru jedinstvenog europskog neba i stavljanju izvan snage provedbenih uredbi (EU) 390/2013 i (EU) 391/2013.

Početkom 2020. godine očekivalo se da će Europska komisija pristupiti proceduri odobravanja planova za treće referentno razdoblje u skladu s novom Uredbom (EU) 2019/317, ali je pojavom pandemije proces obustavljen.

Pandemija bolesti COVID-19 virusom dovela je poslovanje cjelokupnog zrakoplovstva u veliku neizvjesnost radi izrazitog i nepredvidivog pada prometa. Ovakvo nestabilno okruženje uzrokovalo je odgodu svih odluka Europske komisije o prihvatanju predloženih planova performansi napravljenih 2019. godine.

Od strane Europske komisije, pristupilo se putem SSC procedure (*Single Sky Committee-a* i *Appeal Committee-a*) izmjenama/dopunama Uredbe 2019/317 te su iste usvojene 12. listopada 2020. godine kroz novu Uredbu (EU) 2020/1627 o izvanrednim mjerama za treće referentno razdoblje (2020-2024) programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru jedinstvenog europskog neba zbog pandemije bolesti COVID-19.

Agencija je krajem 2020. godine u skladu s gore navedenom Uredbom, poslala Europskoj komisiji svu traženu dokumentaciju koja je uz projekcije prometa uključivala i nove projekcije troškova poslovanja za 2020. i 2021. godinu. Europska komisija će uključivanjem ovih podataka pokrenuti novi ciklus izrade izmijenjenih Planova mjerenja učinkovitosti, te će krajem prvog tromjesječja 2021. godine predložiti nove EU i nacionalne ciljeve u skladu s definiranim KPI-evima.

Tijekom 2020. godine održane su redovne konzultacije s korisnicima na kojima su bili predstavljeni nacrti Plana mjerenja učinkovitosti uz pojašnjenja o poduzetim izvanrednim mjerama tijekom pandemije te su predstavljene pripreme za izradu revidiranog Plana učinkovitosti 2020. - 2024. godine.

3.6 Ostali poslovi

Agencija je u 2020. godini obavljala i brojne ostale poslove iz svoje nadležnosti.

3.6.1 Pokrenuti prekršajni postupci iz područja civilnog zrakoplovstva

Agencija, u okviru nadležnosti nadzora i inspekcije sigurnosti zračnog prometa, temeljem članka 5. stavka 7. točka 16. Zakona i članka 109. i 112. stavak 1. Prekršajnog zakona („Narodne novine” broj 107/07, 39/13, 157/13, 92/14, 110/15, 70/17 i 118/18), kao ovlašteni tužitelj, ima pravo i obvezu protiv počinitelja prekršaja iz područja civilnog zrakoplovstva podnositi optužne prijedloge ili izdavati prekršajne naloge. Prekršajni postupci vode se u Ministarstvu/Upravi zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte/Sektoru zračnog prometa, kao ovlaštenog tijela za vođenje prekršajnog postupka u prvom stupnju, sukladno članku 163. stavak (3) Zakona. U drugom stupnju, u povodu izjavljene žalbe odlučuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske. U 2020. godini Agencija je kao ovlašteni tužitelj pokrenula 5 prekršajnih postupaka. Prekršajni postupci pokrenuti su zbog sljedećih prekršaja:

1. Nepoštivanje odredbi kojim su regulirana pravila letanja i opći uvjeti za obavljanje operacija sustavom bespilotnih zrakoplova - prekršaj iz članka 13. stavka 2. i članka 22. stavka 1. Zakona, a u svezi sa odredbama Pravilnika o sustavima bespilotnih zrakoplova („Narodne novine”, broj 104/18) i odredbama Pravilnika o upravljanju zračnim prometom („Narodne novine”, broj 32/18 i 104/18), kažnjiv temeljem odredbe članka 150. stavka 1. točke 16. i 23. i članka 156. stavka 1. Zakona - pokrenuta su tri prekršajna postupka.
2. Nepoštivanje odredbi kojim su regulirana pravila letanja i opći uvjeti za sigurnu uporabu zrakoplova iz članka 13. stavka 2. i članka 59. Zakona, a u svezi s odredbama Uredbe (EU) br. 923/2012 od 26. rujna 2012. o utvrđivanju zajedničkih pravila zračno prometa i operativnih odredaba u vezi s uslugama i postupcima u zračnoj plovidbi i članka 18. stavka 1. točke 3. Pravilnika o letenju zrakoplova („Narodne novine”, broj 32/18) kažnjiv temeljem odredbe članka 156. stavka 1. točka 1. Zakona i članka 150. stavka 1. točke 17. Zakona - pokrenut je jedan prekršajni postupak.
3. Nepoštivanje odredbi kojim su regulirana pravila letanja iz članka 13. stavka 2. Zakona, a svezi s člankom 38. stavkom 1. Pravilnika o letenju zrakoplova („Narodne novine”, broj 32/18) i člankom 15. stavkom 3. Pravilnika o upravljanju zračnim prostorom („Narodne novine”, broj 32/18 i 104/18) kažnjiv temeljem odredbe članka 156. stavka 1. točke 1. Zakona - pokrenut je jedan prekršajni postupak.

3.6.2 Vođenje Hrvatskog registra civilnih zrakoplova

Vođenje Hrvatskog registra civilnih zrakoplova obuhvaća: upis zrakoplova, dodjeljivanje registarskih oznaka i registarskog broja, upis podataka i upis promjene podataka, brisanje zrakoplova iz Registra, izdavanje rješenja i potvrda o registraciji i brisanju zrakoplova te kontinuirano praćenje i ažuriranje podataka (vlasništvo, založno pravo, operator, podaci o zrakoplovu). Svakog prvog u mjesecu, na internetskim stranicama Agencije objavljuje se ažurirana tablica Registra koja je informativnog karaktera budući su podaci podložni dnevnim promjenama. Za točno stanje podataka stranke se mogu obratiti Agenciji i zatražiti izvadak. Registar je javna knjiga za koju se smatra da potpuno i istinito odražava činjenično i pravno stanje zrakoplova. Izvadci iz Registra imaju dokaznu snagu javnih isprava.

Agencija je u skladu s potpisanim Sporazumom o suradnji i Protokolom za razmjenu podataka između Agencije i Porezne uprave, svaku promjenu podataka i informacija o zrakoplovima registriranim u Republici Hrvatskoj dostavila Poreznoj upravi. Cilj navedenih dokumenata je pravovremena dojava novog upisa zrakoplova kao i promjena u evidencijama Agencije, sa svrhom stvaranja Imovinske kartice za potrebe Porezne uprave. Razmjena podataka vrši se putem kurira na elektroničkom mediju (CD-R). Na dan 31. prosinca 2020. godine, u Registar su bila upisana 324 zrakoplova od kojih, prema evidenciji Odjela plovidbenosti, 158 ima važeću svjedodžbu o plovidbenosti zrakoplova, odnosno važeće dopuštenje za letenje.

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. godine, Odjel zrakoplovnog prava i međunarodnih poslova zaprimio je 97 predmeta koji se odnose na vođenje Registra, od kojih je riješeno 96, sukladno tablici koja slijedi:

VRSTA PREDMETA	ZAPRIMLJENO	RIJEŠENO
Upis zrakoplova	11	10
Brisanje zrakoplova	8	8
Upis i promjena podataka	27	27
Izdavanje izvatka	28	28
Rezervacija registracijske oznake i rednog broja u Registru	20	20
Odobrenje odstupanja od pravilnikom propisanih dimenzija registracijske oznake	1	1
Ostalo	2	2
UKUPNO	97	96

Tablica 13: Struktura predmeta u Hrvatskom registru civilnih zrakoplova u 2020. godini

Osim navedenog redovnog poslovanja vezanog za Registar, Agencija je 2020. godine izradila i dostavila resornom Ministarstvu u proceduru donošenja novi Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Hrvatskog registra civilnih zrakoplova kojim su uvedene određene novine vezane uz vođenje Registra zrakoplova. Neke od bitnijih izmjena odnose se na postupak upisa i promjene podataka te postupak brisanja zrakoplova iz Registra, koje sve imaju za cilj uskladiti procese različitih odjela unutar Agencije, ali i rasteretiti stranke suvišnih obveza, tamo gdje je to moguće. Tako je primjerice za sve postupke vođenja Registra, a sukladno Akcijskom planu za administrativno rasterećenje gospodarstva iz 2019. godine, izmijenjena odredba koja propisuje obvezu dostave izvatka za pravnu osobu, na način da je izvadak potrebno dostaviti jedino kada je pravna osoba upisana u strani registar koji nije javno dostupan.

Tijekom 2020. godine nastavljen je rad na implementaciji EMPIC-EAP softvera vezano uz podmodule *Aircraft Registration* (AR) i *Aircraft Ownership* (AO), na način da je dovršen postupak unosa aktivnih zrakoplova, a s obzirom da su isti tijekom implementacije prepoznati kao prioritet, kao i svih ostalih zrakoplova (neaktivnih, brisanih) zajedno sa pripadajućim povijesnim podacima. Nakon predmetnog unosa definiran je postupak paralelnog korištenja EMPIC-EAP softvera i postojeće elektronske baze podataka kako bi se potpuni prijelaz na novi softver izvršio sigurno i bez pogrešaka.

Osnovni cilj prelaska na predmetni softver je unaprjeđenje elektronskog načina vođenja Registra i usklađivanje podataka između Registra i Odjela plovidbenosti, što je neodvojiv dio procesa registracije zrakoplova i procesa nadzora kontinuirane plovidbenosti zrakoplova.

Agencija je i 2020. godine nastavila rad na pokretanju postupka ratifikacije Konvencije o međunarodnim stvarnopravnim osiguranjima na pokretnoj opremi, potpisane 16. studenog 2001. godine (poznatija kao Cape Town Konvencija) prema resornom Ministarstvu, jer bi upravo ratifikacija predmetne Konvencije bila dobar dobar mehanizam za osiguranje financiranja zrakoplova te bi služila kao potpora zrakoplovnoj industriji, prvenstveno zbog mogućnosti upisa stvarnih prava na motorima zrakoplova koji imaju veliku tržišnu vrijednost, a u nacionalnom zakonodavstvu trenutno nisu prepoznati kao posebni dijelovi zrakoplova na kojima se može zasnovati pravo vlasništva ili založno pravo.

3.6.3 Odobravanje letova

Ured za odobravanja letova je i u 2020. godini, u okviru djelokruga rada, obavljao poslove odobravanja komercijalnog zračnog prijevoza inozemnim zračnim prijevoznicima iz trećih zemalja u linijskom i povremenom prometu, prijevoza opasnih roba zrakom u preletu ili sa slijetanjem u Republiku Hrvatsku, preleta i slijetanja inozemnih zrakoplova koji nemaju standardnu svjedodžbu o plovidbenosti te odobravanja letačkih operacija i aktivnosti koje se smiju izvoditi samo uz odobrenje Agencije.

Izdavane su suglasnosti na zahtjeve za izdavanje pojedinačnih i godišnjih diplomatskih odobrenja za letenje inozemnih državnih (civilnih) zrakoplova u hrvatskom zračnom prostoru za koje odobrenja izdaje ministarstvo nadležno za vanjske i europske poslove.

Struktura i broj predmeta po vrstama odobrenja daje se u tablici:

Struktura predmeta Ureda za odobravanje letova	
Suglasnosti za godišnja diplomatska odobrenja za prelete i slijetanja inozemnih državnih zrakoplova	38
Suglasnosti za pojedinačna diplomatska odobrenja za prelete i slijetanja inozemnih državnih zrakoplova	154
Odobrenja za obavljanje usluga linijskog zračnog prijevoza inozemnim zračnim prijevoznicima	55
Odobrenja za obavljanje usluga povremenog zračnog prijevoza inozemnim zračnim prijevoznicima	209
Preleti i slijetanja inozemnih civilnih zrakoplova s opasnim robama	8
Letovi inozemnih zrakoplova koji nemaju standardnu svjedodžbu o plovidbenosti	11
Radovi iz zraka inozemnih operatora zrakoplova	4
Odobrenja letačkih operacija koje nisu zračni prijevoz	64
Ostalo	6
UKUPNO	549

Tablica 14: Struktura predmeta za odobravanje letova u 2020. godini

Odobranje komercijalnog zračnog prijevoza prijevoznicima iz trećih zemalja

Ured je izdavao odobrenja za prometna prava zračnim prijevoznicima iz trećih zemalja za obavljanje usluga linijskog i povremenog zračnog prijevoza u skladu s odredbama Zakona, međunarodnih ugovora, europskih propisa te Pravilnika o odobravanju letova inozemnih zrakoplova u hrvatskom zračnom prostoru («Narodne novine» broj 50/17)(u daljnjem tekstu Pravilnik) kojim su propisani uvjeti i načini izdavanja odobrenja.

Obzirom da je preduvjet za izdavanje odobrenja zračnim prijevoznicima trećih zemalja udovoljavanje zahtjevima sigurnosti odnosno posjedovanje sigurnosnog odobrenja (*EASA TCO Authorisation*) koje izdaje EASA u skladu s Uredbom 452/2014 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama operatora iz trećih zemalja, vršila se provjera sigurnosnog statusa na EASA-inom internetskom sučelju.

Osim sigurnosti zračnog prometa, zračni prijevoznici su morali udovoljiti zahtjevima iz područja zaštite civilnog zračnog prometa. Provjeravana je i sukladnost potvrda o obveznom osiguranju zračnih prijevoznika od odgovornosti za štetu prouzročenu putnicima s odredbama Uredbe 785/2004 o zahtjevima za zračne prijevoznike i operatore zrakoplova u vezi s osiguranjem i Zakonom o obveznim osiguranjima u prometu («Narodne novine» 76/13, 75/09, 36/09 i 151/05), prtljazi, teretu i trećim osobama te udovoljavanje propisima o buci zrakoplova.

Utjecaj Covid-19 pandemije na linijski i povremeni zračni promet

Odobravala su se prometna prava prijevoznicima iz trećih zemalja u linijskom zračnom prometu posebno za ljetni odnosno zimski red letenja sukladno uvjetima utvrđenim sveobuhvatnim sporazumima o međunarodnom zračnom prometu ili sporazumima o uspostavi zajedničkog zračnog prostora koje je s trećim zemljama sklopila Europska unija te temeljem dvostranih sporazuma o zračnom prometu koje je sklopila Republika Hrvatska. Postupak odobravanja prometnih prava obuhvaćao je provjeru jesu li zračni prijevoznici određeni odnosno imenovani od strane svojih zrakoplovničkih vlasti za obavljanje linijskog prijevoza (ako je predviđeno sporazumom), dogovorene linije prometovanja, tjedni broj i raspored letova u skladu s gore spomenutim sporazumima i dr. Kada neka od prometnih prava nisu bila dogovorena pojedinim sporazumom ili kada s državom zračnog prijevoznika nije sklopljen sporazum o zračnom prometu pribavljala su se prethodna mišljenja ministarstva nadležnog za promet.

Osim operativnim prijevoznicima, odobrenja su izdavana i marketinškim zračnim prijevoznicima iz trećih zemalja za obavljanje prijevoza na temelju ugovora o letovima sa skupnom oznakom (*code-share*) na letovima operativnih prijevoznika uključujući Croatia Airlines i zračne prijevoznike iz država članica Europskog gospodarskog prostora i pridruženih stranki ECAA sporazuma.

Ured je do sredine ožujka izdao većinu odobrenja prijevoznicima trećih zemalja za ljetni red letenja, ali obzirom na brzo širenje virusa COVID-19 dolazi do brojnih poremećaja u prometu koje dovodi do smanjenja odnosno potpunog ukidanja većine letova u linijskom zračnom prijevozu.

Međutim u tom razdoblju, a zbog obustave većine letova, Ured je rješavao prilično veliki broj zahtjeva i upita koji su se odnosili na repatrijacijske i humanitarne letove. Rješavanje repatrijacijskih zahtjeva se vršilo u suradnji s ministarstvom nadležnim za vanjske i europske poslove od kojih je bilo potrebno ishoditi informaciju da je pojedino veleposlanstvo uputilo Notu i zatražilo repatrijacijske letove za svoje državljane radi povratka istih u matičnu državu. Zahtjevi za humanitarne letove zračnih prijevoznika koji su prevozili medicinsku opremu, Ured je koordinirao s resornim Ministarstvom, obzirom da je većina kapaciteta tih zrakoplova bila zakupljena od strane Vlade Republike Hrvatske. Kako, sukladno odredbama Pravilnika, izdavanje odobrenja nije potrebno za humanitarne letove, prijevoznicima se isti odgovor dostavljao nakon obavljenih koordinacija i ishođenja svih potrebnih informacija.

Zbog novonastale situacije uzrokovane pandemijom i obustavljenog putničkog prijevoza, većina prijevoznika se usmjerila na obavljanje *cargo* letova putničkim zrakoplovima uključujući i prijevoz robe u putničkim kabinama zrakoplova. Ured je po zaprimanju takvih zahtjeva, većinom kineskih prijevoznika koji su prevozili medicinsku opremu, surađivao sa EASA-om obzirom da je za prijevoz robe u putničkim kabinama bilo je potrebno ishoditi izuzeće. EASA je razvila proceduru kako bi se na što fleksibilniji način dopustilo obavljanje takvih letova te je, na temelju dostavljenih izuzeća izdanih od strane zrakoplovnih vlasti prijevoznika, potvrdila da na isti nema prigovor te takvu informaciju objavljivala na EASA TCO internetskom sučelju kako bi ista bila dostupna svim EU državama članicama.

Istovremeno, zapimali su se upiti koji su se odnosili na prelazak putnika preko državne granice, stoga je stranke bilo potrebno uputiti na nadležne policijske i carinske službe te dostavljati informacije o trenutno važećim NOTAM-ima.

Letovi u povremenom prometu prijevoznicima iz trećih zemalja odobravali su se na temelju Pravilnika, osim ako povremeni prijevoz nije bio reguliran sporazumom. U ljetnoj sezoni zamijećen je porast zahtjeva za odobravanjem povremenih taxi letova na dalekim udaljenostima (*long range flights*) koji su zračni prijevoznici trećih zemalja tražili temeljem sklopljenih ugovora većinom s fizičkim osobama.

Nadalje, Ured je nastavio s izdavanjem odobrenja za *ad hoc* čarter letove za vlastite potrebe pravnih i fizičkih osoba te taxi letove sa zrakoplovima manjeg kapaciteta. U jesenskom periodu zaprimaju se zahtjevi za odobravanjem povremenih letova u sklopu turističkih paket-aranžmana (*inclusive tour charter letov*), prijevoza robe te letova za posebne događaje sportskog karaktera.

U skladu s odredbama Pravilnika, za letove četvrte, pete i sedme zračne slobode zračni prijevoznici iz trećih zemalja morali su ishoditi i izjave o suglasnosti hrvatskih zračnih prijevoznika, a odobrenja su izdavana na temelju pozitivnog mišljenja ministarstva nadležnog za promet, Uprave zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte.

Brexit

Obzirom da je s 31. prosincem 2020. godine završavalo prijelazno razdoblje predviđeno Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, Ured je krajem godine surađivao s resornim Ministarstvom kako bi pravovremeno ishodili potrebne smjernice i informacije o rješavanju tada otvorenog pitanja, a vezanog za primjenjivi pravni okvir temeljem kojeg će se izdavati odobrenja britanskim prijevoznicima za obavljanje usluga u linijskom i povremenom zračnom prometu. Istim se trebao osigurati kontinuitet zračnog prometa između Ujedinjene Kraljevine i Republike Hrvatske tijekom 2021. godine.

Prijevoz opasne robe zrakom

Operatorima trećih zemalja izdavana su odobrenja za prijevoz opasnih roba zrakom temeljem odredbi posebnih propisa koji uređuju siguran prijevoz opasne robe zrakom Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) i to u nešto manjem broju u odnosu na prethodnu godinu. Za siguran prijevoz opasne robe u zračnom prometu operatori trećih zemalja moraju imati EASA TCO odobrenje te biti ovlašteni od svojih zrakoplovnih vlasti stoga je bilo potrebno izvršiti provjeru navedenih dokumenata na EASA TCO internetskom sučelju.

Izdavana su i odobrenja za prijevoz opasne robe zabranjene za prijevoz zrakom u normalnim okolnostima, a na temelju izuzeća kojeg izdaje inspektor za opasne robe nakon provedenog posebnog postupka u skladu s gore navedenim propisima.

Letačke operacije i aktivnosti za koje je potrebno odobrenje Agencije

Sukladno europskim i nacionalnim propisima, odobrenja su izdavana inozemnim i domaćim operatorima za obavljanje letačkih operacija izvanaerodromska slijetanja i uzlijetanja aviona, helikoptera, sportsko-rekreativnih zrakoplova, uzlijetanja balona s posadom, izvanaerodromskih skokova padobranom, specijaliziranih operacija (radova iz zraka), letova ispod minimalnih visina, raspršivanja predmeta ili tvari iz zrakoplova, puštanja slobodnih balona bez posade i dr.

Pandemija bolesti COVID-19 također je utjecala na obavljanje letačkih operacija pa je tako početkom godine zamijećen pad zahtjeva za odobravanjem operacija izvanaerodromskog slijetanja i uzlijetanja zrakoplova na kopnene i vodene površine. Tek od svibnja 2020. godine, Ured je ponovno započeo s izdavanjem odobrenja za izvanaerodromska slijetanja i uzlijetanja avionom inozemnim i domaćim operatorima u nekomercijalne turističke i sportsko-rekreativne svrhe, i to većinom na površinu bivšeg aerodroma na otoku Unije. Ostala odobrenja za obavljanje operacija izvanaerodromska slijetanja i uzlijetanja avionom izdavana su za potrebe obavljanja komercijalnih radova iz zraka u poljoprivredi i šumarstvu te uzlijetanja balona s posadom u nekomercijalne svrhe.

Na nekolicinu upita vezanih za odobrenjem operacija izvanaerodromskog slijetanja i uzlijetanja zrakoplova na površini Plisko polje na otoku Visu, Ured se sukladno dopisu Ministarstva državne imovine iz 2019. godine, očitovao da se dotična površina može koristiti samo u poljoprivredne svrhe te da iz tog razloga nije moguće izdavati odobrenja.

Nadalje, zahtjevi za odobrenjem izvanaerodromskih slijetanja i uzlijetanja helikoptera inozemnih operatora u svrhu obavljanja komercijalnog zračnog prijevoza, nekomercijalnih operacija te za potrebe obavljanja specijaliziranih operacija (radova iz zraka) počinju se zaprimati i odobravati tek u lipnju 2020. godine. Isto tako, pojedine letačke operacije izvanaerodromskog slijetanja i uzlijetanja helikopterom obavljane su i s privatnih plovila usidrenih u teritorijalnim vodama Republike Hrvatske na kojima je obavljena granična kontrola.

Na zahtjev aeroklubova izdavana su odobrenja za izvanaerodromske skokove padobranom za potrebe njihovih redovitih klupskih aktivnosti. Uvjeti za to bili su prethodno pribavljeno odobrenje kontrole zračne plovidbe za uspostavu *ad-hoc* strukture te posjedovanje propisane kategorije dozvole rukovoditelja skakanja koju izdaje Agencija.

Odobrenja za obavljanje operacija radova iz zraka izdana su operatorima treće zemlje u svrhu distribucije cjepiva za lisice i snimanja iz zraka, te operatoru iz države članice Europske Unije obzirom da je operacije izvodio zrakoplovom na koji se ne primjenjuje Osnovna Uredba EU 2018/1139 (tzv. Aneks I zrakoplov), a u svrhu obavljanja radova u poljoprivredi i šumarstvu.

Odobrenje za letove ispod minimalnih visina izdano je operatoru iz države članice Europske unije za obavljanje operacija helikoptera s podvješnim teretom (HESLO), a na temelju zadovoljavajuće procjene rizika koju je izradio operator zrakoplova.

Odobrenja za izbacivanje i raspršivanje predmeta i drugih tvari iz zrakoplova u letu izdavana su operatorima u svrhu obavljanja radova iz zraka (distribucija cjepiva za lisice, raspršivanje u poljoprivredi i šumarstvu) ukoliko su udovoljavali propisanim uvjetima odnosno posjedovali certifikat zrakoplovnih vlasti ili drugi jednakovrijedan dokument kojom dokazuju sposobnost za obavljanje operacije.

Izdavana su i odobrenja za puštanje slobodnih balona bez posade na temelju dostavljenog odobrenja za uspostavu *ad-hoc* strukture koju izdaje HKZP, a koja se uspostavlja zbog sigurnosnih i/ili operativnih razloga kako ne bi došlo do nepredviđenih događaja koji mogu negativno utjecati na sigurnost zračnog prometa.

Na temelju stručnog mišljenja Odjela plovidbenosti, odobravani su i preleti i slijetanja inozemnih zrakoplova koji nemaju standardnu svjedodžbu o plovidbenosti već imaju specijalnu ili ograničenu svjedodžbu o plovidbenosti, dopuštenje za letenje ili sličan dokument kojeg je izdala zrakoplovna vlast države registracije zrakoplova.

U postupku izdavanja odobrenja provjeravana je valjanost i sukladnost dokumenata koji se odnose na operatora, zrakoplove i pilote s primjenjivim europskim i nacionalnim propisima te pribavljala stručna mišljenja od nadležnih ustrojstvenih jedinica Agencije. U ovisnosti o vrsti operacija odobrenja su sadržavala posebne uvjete i ograničenja za njihovo obavljanje s obzirom na sigurnost operacija.

Ured je vodio evidenciju o izdanim odobrenjima za komercijalni zračni prijevoz za potrebe pregleda na stajanki (SAFA) te odobrenja letačkih operacija za koje je potrebno odobrenje kako bi isti bili dostupni nadležnim zrakoplovnim inspektorima za provođenje inspeksijskih nadzora.

3.6.4 Rješavanje o pritužbama za zaštitu prava putnika

Prava putnika u zračnom prijevozu regulirana su prvenstveno Uredbom (EZ) 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o utvrđivanju zajedničkih pravila u vezi s naknadom i pomoći putnicima u slučaju uskraćivanja ukrcaja i otkazivanja ili dugih kašnjenja letova (SL L 46, 17. 2. 2004.), te Uredbom (EZ) 1107/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o pravima osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti u zračnom prijevozu (SL L 204, 26. 7. 2006). Agencija je nadležno tijelo za mirno rješavanje sporova između putnika i prijevoznika, odnosno operatora aerodroma, sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu («Narodne novine» broj 94/13).

Do 2020. godine, broj prigovora je značajno rastao iz godine u godinu, što je i vidljivo iz tablice u nastavku. Zbog krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, došlo je do značajnog pada zračnog prometa, a samim time i broja putničkih prigovora.

Agencija se pritom, kao i ostala nadležna tijela država članica, susrela sa dosad nezabilježenim problemima vezanim za posljedice pandemije i neadekvatnost postojećeg pravnog okvira koji ne prepoznaje razmjer izvanrednih okolnosti uzrokovanih pandemijom (npr. izdavanje vouchera umjesto povrata cijene karte, problemi u ostvarivanju putničkih prava kad je karta kupljena od putničke agencije i sl.). Uz smanjeni broj uobičajenih putničkih prigovora, Agencija je tako istovremeno zabilježila značajan porast raznovrsnih upita vezanih uz ostvarivanje putničkih prava u uvjetima pandemije te je intenzivno surađivala s Europskom komisijom i drugim državama članicama kako bi putnike što bolje informirala o njihovim pravima, pomogla im u ostvarenju istih i po potrebi upućivala putnike na druga nadležna tijela.

Slijedi pregled broja prigovora vezanih uz zaštitu prava putnika po godinama.

Prigovor	Otkazan let	Duže kašnjenje	Uskraćen ukrcaj	Osoba sa smanjenom pokretljivošću	Premještaj u nižu kalsu	Ukupno
2012.	-	1	1	-	-	2
2013.	7	27	2	-	-	36
2014.	8	39	1	1	-	49
2015.	38	110	12	-	-	160
2016.	49	104	5	1	-	159

Prigovor	Otkazan let	Duže kašnjenje	Uskraćen ukrcaj	Osoba sa smanjenom pokretljivošću	Premještaj u nižu kalsu	Ukupno
2017.	75	157	6	-	-	238
2018.	172	255	11	1	-	438
2019.	201	479	37	2	1	720
2020.	263	112	10	-	-	385

Tablica 15: Pregled broja prigovora vezanih uz zaštitu prava putnika

Obzirom na epidemiološku situaciju, Agencija je 27. studenog 2020. godine organizirala i online radionicu kako bi sve sudionike koji na različite načine primjenjuju propise o zaštiti prava putnika upoznala s postojećim međunarodnim i domaćim regulatornim okvirom, primjerima iz prakse, te pomogla oko svih nejasnih ili otvorenih pitanja kao i s pitanjima vezanim uz utvrđivanje međusobnih prava i obveza za vrijeme pandemije bolesti COVID-19.

3.6.5 Ekonomska regulacija u zračnom prometu

Odobranje cjenika i naknada zračnih luka

U skladu s člankom 42. Zakona i člankom 4. Pravilnika o naknadama zračnih luka Agencija odobrava cjenike naknada zračnih luka i njegove izmjene. Tijekom 2020.g. zračne luke nastojale su prilagoditi svoje poslovanje novonastalim uvjetima uzrokovanim pandemijom bolesti COVID-19 te su mnoge od njih pristupile izmjenama cjenika u djelu ostvarivanja poticaja kao i povoljnijih uvjeta plaćanja. Tijekom 2020. godine zaprimljena su dva zahtjeva u svezi s odobravanjem cjenika reguliranih naknada zračnih luka u dijelu ostvarivanja poticaja kao i povoljnijih uvjeta plaćanja.

Utvrđivanje jediničnih cijena rutnih i terminalnih naknada

U skladu s odredbama Pravilnika o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada («Narodne novine» broj 91/13), Agencija utvrđuje jedinične cijene rutnih i terminalnih naknada za naplatne zone u Republici Hrvatskoj, u skladu s EUROCONTROL-ovim Sustavom rutnih naknada i odgovarajućim EU propisima. Agencija je u 2020. godini, u propisanom postupku, utvrdila jedinstvenu konačnu bazu troškova i konačnu jediničnu cijenu rutnih naknada Republike Hrvatske za 2021. godinu, te iste uputila u daljnji postupak donošenja pred Proširenim odborom za rutne naknade (*Enlarged Committee for Route Charges*) EUROCONTROL-a.

Isto tako, Agencija je utvrdila konačnu bazu troškova i konačnu jediničnu cijenu terminalnih naknada Republike Hrvatske za 2021. godinu. Jedinične cijene rutnih i terminalnih naknada objavljuju se na način uobičajen u zračnom prometu putem Zbornika zrakoplovnih informacija Republike Hrvatske (AIP) i EUROCONTROL-ovih okružnica (*Information Circulars*).

Agencija je stalni član Proširenog odbora za rutne naknade koji je dio nadzorne strukture EUROCONTROL-a, a sastoji se od predstavnika zemalja članica. Također, u okviru ovog odbora djeluje i stalna radna grupa (*Study group*) čiji zadaci se sastoje u razmatranju različitih financijskih pitanja u organizaciji procesa prikupljanja i obrade podataka koje zemlje članice dostavljaju EUROCONTROL-u i Europskoj komisiji. Agencija ima stalnog predstavnika u okviru ove radne grupe.

Nadzor ekonomske sposobnosti subjekata u civilnom zrakoplovstvu Republike Hrvatske

Operatori aerodroma

Na osnovu Pravilnika o uvjetima kojima mora udovoljavati operator aerodroma za izdavanje te način izdavanja svjedodžbe aerodroma i odobrenja za uporabu aerodroma, Pravilnika o pružanju zemaljskih usluga te Naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti ASO-2010-005: Postupak i kriteriji za izdavanje Odobrenja za pružanje zemaljskih usluga, utvrđuje se potreba procjenjivanja financijskog položaja operatora aerodroma u okviru izdavanja i redovitog nadzora imatelja svjedodžbe aerodroma kao i procjena financijskog položaja pružatelja zemaljskih usluga.

U okviru ovih propisa propisano je da operator aerodroma i pružatelj zemaljskih usluga dokazuje svoju ekonomsku sposobnost dostavljanjem određene financijske dokumentacije tj. dokazima o ekonomskoj sposobnosti kao što su: godišnja financijska izvješća o rezultatima poslovanja, izvješće ovlaštenog revizora o obavljenoj reviziji poslovanja, Bruto bilancu, Bilancu, Račun dobiti i gubitka, Investicijski plan poslovanja uz Plan izvora sredstava, Obrazloženje realizacije plana. Isto tako imatelji svjedodžbe aerodroma kontinuirano su dužni dostavljati dokaze o ekonomskoj sposobnosti operatora za prethodnu kalendarsku godinu.

Pregled ekonomske sposobnosti operatora aerodroma kontinuirani je posao koji se obavlja tijekom cijele godine. Djelokrug rada ne uključuje samo verifikaciju i kontrolu dokumentacije već ima i savjetodavnu ulogu te obuhvaća i kontinuirani nadzor primjene važećih računovodstvenih propisa.

Isto tako, Pravilnikom o pružanju zemaljskih usluga predviđa se razdvajanje računa (konta) za djelatnost zemaljskih usluga od računa za druge djelatnosti u skladu s važećom komercijalnom praksom.

Isto tako, Agencija odobrava unutar cjenika naknada zračnih luka tzv. regulirane usluge. Postojećim ICAO standardima propisano je da cijena navedenih usluga nikako ne može biti iznad troškova tj. traži se ekonomska opravdanost cijene svake pojedine usluge. Svaka korekcija cjenika reguliranih usluga se pomno ispituje u skladu s važećom regulativom i obvezom zračnih luka o razdvajanju financijskih tokova.

Tijekom 2020. godine pregledana su financijska izvješća i mnogobrojne izmjene/dopune planova poslovanja sljedećih operatora aerodroma: Zračna luka Pula d.o.o., Aerodrom Brač d.o.o., Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Zračna luka Split d.o.o., Međunarodna Zračna luka Zagreb d.d., Zračna luka Zadar d.o.o., Zračna luka Osijek d.o.o., Zračna luka Rijeka d.o.o. i Zračno pristanište Mali Lošinj d.o.o.

Pandemija bolesti COVID-19 je uzrokovala izrazite poremećaje prometa i dovela do moguće ugroze kontinuiteta poslovanja zračnih luka. Stoga je Agencija posebnu pozornost tijekom cijele godine obratila na područje osiguranja likvidnosti i solventnosti zračnih luka radi nesmetanog obavljanja djelatnosti. Sve zračne luke su dostavile zatražene informacije tako da je krajem godine izrađeno i završno izvješće o ekonomskoj sposobnosti.

Izvješće je pokazalo da se zračne luke najvećim dijelom pouzdaju u državnu ili pomoć vlasnika, različite mogućnosti dodatnih kreditnih zaduženja i moratorije na postojeće dugoročne kredite.

Operatori zrakoplova

U skladu sa zahtjevima Uredbe 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici, Agencija je ovlaštena utvrđivati financijski položaj operatora zrakoplova.

Agencija je gore navedeni EU propis razradila internim dokumentom „Postupak za izdavanje, kontinuirano praćenje valjanosti, privremeno oduzimanje i oduzimanje operativne licencije“ u okviru kojeg se utvrđuju obveze zračnog prijevoznika i procedura procjenjivanja financijskog položaja ovisno o tipu operativne licencije.

Postupak razrađuje prikupljanje specifične dokumentacije koja obuhvaća financijska izvješća, izvještaje o bonitetu, planove poslovanja i drugu propisanu dokumentaciju zračnog prijevoznika koja služi provjeri ispunjenja uvjeta financijske sposobnosti u trenutku izdavanja i tijekom kontinuiranog praćenja valjanosti operativne licencije.

Isto tako predviđene radnje obuhvaćanju i možebitne promjene tijekom rada operatora (tehničke i financijske) kao i slučajeve privremenog ili trajnog oduzimanja operativne licencije.

Pristigla dokumentacija se preispituje u skladu s dobrom financijskom praksom te važećim zakonodavstvom uz posebni osvrt na: odgovarajuće propise kojima se regulira poslovanje trgovačkih društava odnosno poslovanje subjekta ovisno o statusu podnositelja zahtjeva i odgovarajuće propise kojima se regulira financijsko poslovanje ovisno o statusu podnositelja zahtjeva.

Analiza financijskih izvještaja temelji se na horizontalnoj i vertikalnoj analizi uz korištenje financijskih pokazatelja kao što su: pokazatelji likvidnosti, pokazatelji zaduženosti, pokazatelji aktivnosti, pokazatelji ekonomičnosti, pokazatelji profitabilnosti uz utvrđivanje iznosa odgovarajućeg neto kapitala.

Tijekom 2020. godine pregledana je financijska dokumentacija u okviru kontinuiranog praćenja valjanosti postojećih operativnih licencija sljedećih operatora: Croatia Airlines d.d., Jung Sky d.o.o., WINNAIR d.o.o., Air Pannonia d.o.o. i Trade Air d.o.o.

Pandemija bolesti COVID – 19 ostavila je teške posljedice na zrakoplovnu industriju koja se suočila s najdubljom krizom u svojoj povijesti. I ranije su različite krize uzrokovale pad zračnog prometa, ali u pravilu bi uslijedio brzi oporavak. Ovoga puta industrijske prognoze predviđaju da će oporavak zračnog prometa trajati znatno duže nego u prethodnim krizama. Dostizanje razine prometa iz 2019. godine EUROCONTROL je predvidio za 2024. godinu, međutim zadnja događanja i problemi s isporukom cjepiva govore da će se teško te prognoze ostvariti i da ćemo do te razine doći tek u kasnijim godinama.

U usporedbi s prethodnom godinom, broj letova hrvatskih operatora pao je za više od 50% u odnosu na 2019. godinu. Najveći naglasak u okviru procjene financijskog položaja operatora stavljen je na likvidnost, moguću potporu vlasnika ili kreditnu sposobnost.

U svibnju 2020. godine donesena je Uredba (EU) 2020/696 kojom je omogućeno da se na temelju procjena provedenih tijekom razdoblja ožujak – prosinac 2020. godine, a radi posljedica utjecaja pandemije bolesti COVID-19, zračnim prijevoznicima neće privremeno oduzeti niti poništiti operativna licencija pod uvjetom da sigurnost nije ugrožena i da postoji realna mogućnost za zadovoljavajuću financijsku sanaciju unutar razdoblja od 12 mjeseci. Upravo temeljem te Uredbe Agencija je donijela uvjetnu procjenu financijskog položaja nacionalnog prijevoznika, Croatia Airlines d.d., dok su za ostalih pet (5) operatora donesene dostatne (bezuvjetne) procjene financijske sposobnosti.

Sve daljnje aktivnosti operatora biti će usmjerene na smanjenje negativnog *cash flow-a*, smanjenjem troškova, što će zbog velikog udjela fiksnih troškova biti teško postići, daljnjeg zaduženja kod poslovnih banaka i koliko je to moguće pomoći vlasnika.

3.7 Suradnja s domaćim i inozemnim nadležnim tijelima

Pri obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Agencija je obavezna surađivati s domaćim i inozemnim nadležnim tijelima u području sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa.

3.7.1 Suradnja s domaćim nadležnim tijelima

Tijekom 2020. godine, Agencija je nastavila surađivati s tijelima državne uprave, prije svega s resornim Ministarstvom i Agencijom za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu, a koja su uz Agenciju, nadležna tijela za civilno zrakoplovstvo u Republici Hrvatskoj, sukladno odredbama Zakona. Suradnja s resornim Ministarstvom odvijala se kao i prethodnih godina u skladu s nadležnostima za civilno zrakoplovstvo propisanih Zakonom. S Agencijom za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu nastavljena je suradnja na unaprijeđenju zajedničkih operativnih procedura za zajedničko postupanje o događajima povezanim sa sigurnošću, te protokola i procedura vezane uz pristup, korištenje, unos i razmjenu podataka u ECCAIRS bazu podataka.

Suradnja i koordinacija obavljala se u području zaštite civilnog zračnog prometa sa Sigurnosno-obavještajnom agencijom i Ministarstvom unutarnjih poslova, u dijelu praćenja stanja zaštite, procjene prijetnji i definiranja dodatnih mjera zaštite civilnog zračnog prometa. S Ministarstvom unutarnjih poslova suradnja i koordinacija obavljala se i u dijelu kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa kao i po pitanju prijava za neovlašteno / nepropisno izvođenje letačkih operacija bespilotnim zrakoplovima u naseljenim mjestima. Agencija je ostvarivala suradnju i s drugim tijelima države za potrebe obavljanja poslova tih državnih tijela ili za potrebe Agencije, u skladu s propisanim nadležnostima. Temeljem Sporazuma o suradnji i Protokola za razmjenu podataka između Agencije i Porezne uprave, Agencija je nastavila s dostavom promjene podataka i informacija o zrakoplovima Poreznoj upravi iz Hrvatskog registra civilnih zrakoplova.

Predstavnici Agencije sudjelovali su tijekom 2020. godine u radu sljedećih povjerenstava i radnih skupina:

- Povjerenstvo za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu,
- Nacionalno povjerenstvo za upravljanje zračnim prostorom,
- Nacionalno povjerenstvo za olakšice,
- Nacionalno povjerenstvo za zaštitu civilnog zračnog prometa,
- Nacionalno povjerenstvo za prijevoz opasnih stvari,
- Povjerenstvo za međusektorsku koordinaciju za nacionalni sustav za praćenje emisije stakleničkih plinova,
- Stalna koordinacija za potragu i spašavanje zrakoplova,
- Radna skupina za izradu Standardnog operativnog postupka za slučaj korištenja dronova/bespilotnih letjelica prilikom izviđanja i/ili gašenja požara na otvorenom prostoru,
- Ekspertna skupina za uspostavu helikopterske hitne medicinske službe (HHMS),
- Ekspertna skupina Kriznog stožera Ministarstva zdravstva.

3.7.2 Suradnja s inozemnim nadležnim tijelima

Tijekom 2020. godine, unatoč pojavi pandemije bolesti COVID-19, Agencija je ostvarila značajnu suradnju s inozemnim nadležnim tijelima i organizacijama. Predstavnici Agencije aktivno su sudjelovali na redovitim sastancima i aktivnostima europskih te drugih međunarodnih organizacija i institucija iz područja zračnog prometa, u radu njihovih stručnih tijela i radnih grupa.

Kako je pandemija bolesti COVID-19 uzrokovala otkazivanje svih sastanaka i aktivnosti koje su se održavale u samim inozemnim nadležnim tijelima, ubrzo su se počeli koristiti konferencijski alati za održavanje on-line sastanaka. Agencija se vrlo brzo prilagodila ovakvom načinu sudjelovanja te nastavila s kontinuiranim aktivnostima u inozemnim nadležnim tijelima. U razdoblju od ožujka do prosinca 2020. godine, predstavnici Agencije sudjelovali su u 175 on-line aktivnosti kojima su nositelji inozemna nadležna tijela i organizacije. Suradnja s Agencijom Europske Unije za sigurnost zračnog prometa (EASA), nadležnim tijelima Europske komisije, Europskom organizacijom za sigurnost zračne plovbe (EUROCONTROL) te Europskom konferencijom civilnog zrakoplovstva (ECAC) od posebnog je interesa za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije. Temeljem članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji, Agencija je obavezna aktivno sudjelovati u radu mnogobrojnih tijela i radnih grupa iz područja civilnog zrakoplovstva u ulozi predstavnika Republike Hrvatske kao punopravne članice Europske unije. U skladu s navedenim, izrađen je Plan sudjelovanja u radu međunarodnih organizacija i institucija u 2020. godini koji je sastavni dio Godišnjeg programa rada Agencije za 2020. godinu.

Predstavnici Agencije uključeni su u razne odbore koji djeluju u suradnji ili pod okriljem Europske komisije: EASA odbor (*EASA Committee*), Odbor za sigurnost zračnog prometa (*Air Safety Committee*), Regulatorni odbor za zaštitu u civilnom zrakoplovstvu (*Regulatory Committee for Civil Aviation Security*), Odbor za Jedinствeno europsko nebo (*SES Committee*), Ekspertna grupa za sigurnost zrakoplovstva (*Expert Group on Aviation Safety*) te radne skupine koje se bave zaštitom prava putnika u zračnom prijevozu, pitanjima naknada zračnih luka, pitanjima zaštite potrošača. Predstavnici Agencije u 2020. godini aktivno su sudjelovali u sljedećim radnim grupama i tijelima EASA-e:

- Member Advisory Board (MAB) – dvije on-line aktivnosti i 1 aktivnost u organizaciji
- Management Board (MB) – četiri on-line aktivnosti
- Technical Body (TeB) - General Aviation - 6 on-line aktivnosti
- Technical Body (TeB) - Air Operations - 13 on-line aktivnosti
- Technical Body (TeB) – Aerodromes - dvije on-line aktivnosti
- Technical Body (TeB) - Safety Management - četiri on-line aktivnosti
- Technical Body (TeB) - ATM/ANS - 8 on-line aktivnosti
- Technical Body (TeB) - Production and Continuing Airworthiness - četiri on-line aktivnosti
- Technical Body (TeB) - Air Crew including Flight Crew and Cabin Crew - 14 on-line aktivnosti
- Medical Expert Group (MEG) - pet on-line aktivnosti
- National Standardisation Coordinator meeting (NSC) - tri on-line aktivnosti
- Network of Analysts (NoA) - 12 on-line aktivnosti
- Safety Promotion Network (SPN) - tri on-line aktivnosti
- Ramp Inspection Coordination and Standardisation (RICS) - dvije on-line aktivnosti

Tijekom 2020. godine predstavnici Agencije sudjelovali su i u radu radionica i konferencija organiziranih od EASA-e:

- Consultation on AMC/GM for Part-SPL and Part-BPL - aktivnost u organizaciji
- EAMR training session – on-line aktivnost
- WebEx meeting on Continuing FSTD qualification during Covid-19 travel restrictions – on-line aktivnost
- Workshop for the Skydiving Community within EU – on-line aktivnost
- Part 21 'Light' Workshop – on-line aktivnost
- ATM/ANS Oversight Information Exchange Annual Meeting with NSAs – on-line aktivnost
- Webinar on Support Programmes for AirCrew during the COVID-19 crisis' – on-line aktivnost
- Webex exempted training post Covid-19 – on-line aktivnost
- Webinar-pilot peer support program – on-line aktivnost

- Webinar on registration of UAS operators and certified UAS – on-line aktivnost
- Webinar: Presentation from SL NAA on registration; Article 18: tasks of competent authorities and designation of entities – on-line aktivnost
- Webinar on standard scenarios – on-line aktivnost
- Webinar: Open category - transitional periods + model aircrafts – on-line aktivnost
- Webinar Training for remote pilots in open and specific category (STS and authorisations) – on-line aktivnost
- Webinar on BVLOS operations in urban environment – on-line aktivnost
- Webinar on third country operators in the EU – on-line aktivnost
- Virtual Classroom Instruction and Distance Learning – on-line aktivnost
- Discussion on Area 100 KSA implementation – on-line aktivnost
- Webinar on support programmes during the COVID-19 crisis – on-line aktivnost
- Implementation of the new Global Reporting Format (GRF) for runway surface conditions – on-line aktivnost

U organizaciji EUROCONTROL-a predstavnici Agencije sudjelovali su u radu sljedećih tijela:

- COVID-19 – Impact on route charges – Agency proposal - jedna on-line aktivnost
- Enlarged Committee for Route Charges (CER) - tri on-line aktivnost
- Enlarged Committee for Route Charges (CER) Study Group - dvije on-line aktivnosti
- Standards evolution workshop – jedna on-line aktivnost
- Cyber Security: Implementation of a SOC – jedna on-line aktivnost
- IANS Focal Point workshop – jedna on-line aktivnost

U organizaciji ECAC-a predstavnici Agencije sudjelovali su u radu radnih grupa u *Security Forum-u*.

Značajni resursi Agencije u 2020. godini bili su usmjereni na sudjelovanje u radu tijela i radnih grupa Funkcionalnog bloka zračnog prostora Središnje Europe (FAB CE), naročito u radu Vijeća Funkcionalnog bloka zračnog prostora Središnje Europe (FAB CE Council) i Koordinacijskog odbora nacionalnih nadzornih tijela (NSA CC).

Nominirani predstavnici Agencije u 2020. godini sudjelovali su u radu EASA standardizacijskih inspekcija u području aerodroma, te inspekciji zaštite Europske komisije.

Suradnja s inozemnim nadležnim tijelima odvijala se u skladu s Planom sudjelovanja u radu međunarodnih organizacija i institucija u 2020. godini koji je sastavni dio Godišnjeg programa rada za 2020. godinu. Temeljem Plana sudjelovanja, predstavnici Agencije sudjelovali su i na radnim sastancima korisnika EMPIC-EAP softvera.

Inozemna nadležna tijela u čijem radu su sudjelovali predstavnici Agencije u 2020. godini:

EASA	97	108	87
EC	44	48	55
EUROCONTROL	14	9	9
ECAC	9	1	
FAB CE	10	8	9

	2019.	2020.	2021.
ICAO	1	1	2
Nadležna tijela za civilno zrakoplovstvo drugih država	8	2	5
Ostala inozemna nadležna tijela	49	6	10
EMPIC	14	10	46

Tablica 16: Pregled sudjelovanja u radu inozemnih nadležnih tijela u 2020. godini

Pregled sudjelovanja u radu inozemnih nadležnih tijela po unutarnjim ustrojstvenim jedinicama:

	2019.	2020.	2021.
Sektor letačkih operacija, školstva, plovidbenosti i licenciranja	111	83	75%
Sektor aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom	58	45	78%
Sektor pravnih i zajedničkih poslova	17	19	112%
Ured upravljanja kvalitetom i sigurnosti zračnog prometa	8	22	275%
Ured zaštite zračnog prometa	20	10	50%
Ured za odobravanje letova	2	0	0%
Ured Agencije	12	3	25%
Rukovodeće osobe	18	11	61%

Tablica 17: Pregled sudjelovanja u inozemnim nadležnim tijelima po unutarnjim ustrojstvenim jedinicama u 2020. godini

Agencija je u 2020. godini ostvarila suradnju i s nadležnim tijelima za civilno zrakoplovstvo drugih država vezano uz obavljanje poslova nadzora, certifikacije i licenciranja, te školovanja i osposobljavanja.

Temeljem Memoranduma o razumijevanju potpisanog 29. studenog 2013. godine između Agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije i Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo, Agencija je je održala školovanje na temu „Human Factors“ u trajanju od dva dana.

Suradnja s Europskom organizacijom za sigurnost zračne plovidbe - EUROCONTROL

Agencija je u 2020. godini nastavila bilateralnu suradnju s EUROCONTROL-om vezano uz unaprjeđivanje sposobnosti za obavljanje funkcije Nacionalnog nadzornog tijela (*National Supervisory Authority – NSA*).

Troškove provedbe projekta unutar planiranih 25 čovjek/dana snosi EUROCONTROL, temeljem redovite stručne pomoći koju pruža državama članicama. U cilju uspješne provedbe projekta, osnovan je zajednički tim za upravljanje projektom (*Common Project Management Team - CPMT*) kojim zajedno predsjedaju predstavnici EUROCONTROL-a i Agencije, a odgovoran je za koordinirano planiranje, izvršenje, praćenje i izvještavanje u svezi dogovorenih radnih paketa. Svaki supredsjedatelj je odgovoran za koordinaciju aktivnosti unutar svoje vlastite organizacije i djeluje kao osoba za kontakt (POC).

U drugoj polovici 2020. godine bile su planirane i održane aktivnosti u dijelu implementacije zajedničkih zahtjeva iz Uredbe (EU) 2017/373, konkretno *Fatigue and stress management workshop (webex)* te *Cybersecurity Webinar*.

Zbog pandemije bolesti COVID-19, realizirano je 60% planiranih aktivnosti za 2020. godinu. Tako je cijeli dio vezan uz Uredbu (EU) 2019/317 *Performance Scheme* prebačen iz plana za 2020. u aktivnosti za 2021. godinu.

3.7.3 Civilno-vojna suradnja

Sporazumom o suradnji između Ministarstva obrane i Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo potpisanog 14. ožujka 2013. godine uspostavljen je Zajednički civilno-vojni obor za zračni promet. Radom Zajedničkog civilno-vojnog odbora za zračni promet osigurana je koordinacija postupaka i aktivnosti, te razmatranje aktualnog stanja sigurnosti zračnog prometa iz propisanih nadležnosti Ministarstva obrane i Agencije.

Tijekom 2020. godine zbog ograničenja prouzročenih pandemijom bolesti COVID-19 održana je jedna sjednica Odbora na kojoj su razmatrane slijedeće teme:

- Implementacija Uredbe EU 1079/2012 koja obvezuje sve sudionike u zračnom prostoru na opremanje radio stanicama koje imaju mogućnost razdvajanja kanala od 8,33 kHz te je zaključeno da se s istim kasni zbog nedostatka financijskih sredstava u proračunu
- Pravilnik o upravljanju protokom zračnog prometa - usuglašavanje između HACZ, HKZP i MORH-a,
- Školovanje i obuka – pokrenuta je zajednička inicijativa vezano za stručno usavršavanje djelatnika MORH-a kroz razne tečajeve koji se provode u okviru HACZ i vanjskih pružatelja usluga, školovanja i osposobljavanja.

Pokrenuta je inicijativa za iznalaženjem jedinstvenih ID kartica kojima bi se pojednostavilo kretanje posada zrakoplova tijekom PP sezone po zračnim lukama u priobalju te tema vezano za vojne vježbe koje su reducirane zbog epidemije prouzročene pandemijom bolesti COVID-19.

3.8 Školovanje i stručno usavršavanje kadrova

Obveza je Agencije implementirati međunarodne zahtjeve vezane uz sigurnost i zaštitu civilnog zračnog prometa koji uređuju i standardiziraju postupke nadležnih tijela kod certificiranja i nadzora zrakoplovnih subjekata, a u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu. Zrakoplovni inspektori i specijalisti moraju biti visoko kvalificirani i osposobljeni stručnjaci, koji u ime Agencije obavljaju stručne i tehničke zadatke i čija je uloga presudna za nadzor sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa. Stručno osposobljavanje zrakoplovnih inspektora i specijalista Agencije obavlja se u skladu s internim dokumentom Agencije - Priručnik školovanja zrakoplovnih inspektora (*Training Manual* - TR-MAN-001). Priručnik definira i opisuje program školovanja zrakoplovnih inspektora Agencije od trenutka zapošljavanja (inicijalno školovanje), kroz održavanje dodijeljenih inspektorskih ovlaštenja i kontinuirano usavršavanje (specijalizirana školovanja i školovanja za obnovu znanja zrakoplovnih inspektora). Program osposobljavanja zrakoplovnih inspektora i specijalista je u potpunosti usklađen sa zahtjevima vezanim za kvalifikacije i školovanja zrakoplovnih inspektora definiranim u EU uredbama.

Osposobljavanja zrakoplovnih inspektora i specijalista se provode u ovlaštenim domaćim i inozemnim organizacijama, institucijama za školovanje i osposobljavanje kao i kroz interna (in-house) školovanja.

Unatoč pandemije, uzrokovane pojavom bolesti COVID-19 i negativnih učinaka na zrakoplovnu industriju, školovanje i stručno usavršavanje kadrova Agencije odvijalo se sukladno Planu školovanja za 2020. prilagođeno novonastaloj situaciji. Prateći trendove organizacija za školovanje i osposobljavanje u prvom tromjesjeću 2020. godine, Agencija prepoznaje nemogućnosti pohađanje školovanja u klasičnom načinu izvođenja školovanja. Analizom školovanja ponuđenih od strane organizacija i sukladno planu školovanja za 2020. godinu, Agencija ugovara „on-line“ školovanja i osposobljavanja kako bi se kontinuitet istih održalo i u 2020. godini.

Školovanja su planirana sukladno sljedećim parametrima:

- planu prioriteta za pojedine zrakoplovne inspektore (napravljeno na osnovu analize kvalifikacijskih listi i danih ovlaštenja (*Quality Manager, Department Manager, Training Manager*);
- analizi potrebnih školovanja sukladno inspektorskim ovlaštenjima propisanih u važećem „Training Manual“-a;
- realizaciji školovanja u 2019. godini za sektore, odjele i pojedine zrakoplovne inspektore;
- odobrenim financijskim sredstvima (financijska sredstva planirana su za potrebe internih i vanjskih školovanja – kako u inozemstvu tako i u Republici Hrvatskoj);
- aktualnoj ponudi raspoloživih školovanja i potrebama za osposobljavanjem;
- praćenja regulatornih i tehnoloških trendova koji se pojavljuju u zrakoplovnoj industriji.

Interna školovanja

Interna školovanja su provedena unutar Agencije angažiranjem vlastitih instruktora ili suradnika / instruktora / stručnjaka iz zrakoplovne industrije koji su prema procjeni s obzirom na iskustvo, kvalifikacije i razinu kompetencija, mogli kvalitetno realizirati pojedine programe.

Interna školovanja intenzivno su provedena tijekom 2020. godine u cilju zatvaranja potreba za školovanjima iz prve tri faze školovanja radnika (inicijalnog, specijaliziranog i školovanja za obnovu znanja zrakoplovnih inspektora). Sukladno svim epidemiološkim mjerama koje su stupile na snagu u 2020. godini, Agencija je prilagodila prostor održavanja školovanja. Smanjen je broj polaznika na školovanjima te povećan broj istih školovanja kako bi se realizirala sva planirana interna školovanja.

Popis održanih internih školovanja:

- Propisi o opasnim robama
- Human Factors
- Crew Resource Management
- Management System
- Safety Management System
- Civil Aviation Law and Organizations - General Framework
- CCAA Indoctrination Course
- Inspector Enforcement
- Auditors Course Basic

Ukupno je održano 24 internih školanja na kojima je sudjelovao 163 polaznika (od 3 do 16 polaznika po tečaju) što predstavlja utrošak od 1143 čovjek/sati (143 čovjek/dana).

Vanjska školovanja

Vanjska školovanja su planirana sukladno planiranim financijskim sredstvima i potrebama školovanja radnika Agencije u 2020. godini. Sukladno donesenim epidemiološkim mjerama u 2020. godini, planirana vanjska školovanja možemo podijeliti na dva načina njihove provedbe: u samim organizacijama za školovanja i osposobljavanje i „on-line“ školovanjima i osposobljavanjima u organizacijama za školovanja i osposobljavanje. Važno je napomenuti kako su se sukladno Planu školovanja za 2020. godinu, sva školovanja koja su se mogla održati u organizacijama za školovanje i obrazovanje održana u periodima od siječnja do ožujka, te od lipnja do listopada 2020. godine. U vremenskom periodu kad se školovanja nisu mogla održavati u organizacijama, školovanja su provedena „on-line“ načinom putem različitih platformi za „on-line“ školovanje (Teams, Zoom, Webex, itd.). Nakon inicijalnog razdoblja u kojim su organizacije razvile i prilagodile školovanja i obuku „on-line“ načinom, Agencija je nadogradila potrebne tehničke resurse kako bi omogućili zrakoplovnim inspektorima i specialistima pohađanje ovakvog vida školovanja. Tijekom 2020. godine Agencija je upitila svoje zrakoplovne inspektore na 43 školovanja u same organizacije, te 43 školovanja koja su održana u „on-line“ načinu školovanja.

Planirana vanjska školovanja u organizacijama za školovanje i osposobljavanje na koje su upućivani zaposlenici Agencije:

Organizacija za školovanje i osposobljavanje	Broj školovanja:	Utrošak čovjek/dan
Agenciju APPA d.o.o.	1	1
Airports Council International (ACI)	1	5
Albatros pilotska škola d.o.o.	2	2
Aviation Academy Simulation GmbH	2	6
Aviation Quality Services GmbH (AQS)	1	3
Balonarski center barje d.n.o.	3	15
CAA International Limited	2	4
Civil Aviation Agency of the Republic of Slovenia	1	1
Croatia Airlines Tehnički školski centar	4	6
EUROCONTROL - Institute of Air Navigation Services (IANS)	3	10
Geosfera d.o.o	2	4

Organizacija za školovanje i osposobljavanje	Broj školovanja:	Utrošak čovjek/dan
Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika (HZRIF)	1	1
Lufthansa Aviation Training	1	5
PAN AVIA	2	2
Pan Avia d.o.o.	1	1
QCM AG	2	6
Sofia Flight Training	1	3
Zavod za istraživanje i razvoj sigurnosti d.o.o.	1	8
UKUPNO	31	83

Tablica 18: Prikaz broja planiranih vanjskih školovanja po organizacijama za školovanje u 2020. godini

Planirana vanjska „on-line“ školovanja u organizacijama za školovanje i osposobljavanje na koje su upućivani zaposlenici Agencije

Organizacija za školovanje i osposobljavanje	Broj školovanja:	Utrošak čovjek/dan
Airports Council International (ACI)	6	46
airsight GmbH	1	4
ANOSOFT J.d.o.o.	1	1
Entry Point North	1	1
EUROCONTROL - Institute of Air Navigation Services (IANS)	16	50
European Union Aviation Safety Agency (EASA)	1	2
Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika (HZRIF)	2	2
International Air Transport Association (IATA)	5	25
International Civil Aviation Organization (ICAO)	1	12
JAA Training Organisation	4	5
Oskar edukos ustanova za certificiranje osoblja	2	4
TEB Poslovno Savjetovanje d.o.o.	1	1
TIM4PIN d.o.o.	2	2
UKUPNO	43	155

Tablica 19: Prikaz broja planiranih „on-line“ vanjskih školovanja po organizacijama za školovanje u 2020. godini

Agencija je u 2020. godini provodila i neplanska školovanja za zrakoplovne inspektore, specijaliste i novozaposlene radnike Agencije koji nisu bili obuhvaćeni Planom školovanja za 2020. godinu. Pored toga, Agencija je tijekom 2020. godine, kada je za to bilo mogućnosti, organizirala školovanje uz istu ili povoljniju cijenu troška školovanja. Slijedi pregled neplanskih vanjskih školovanja za radnike Agencije u 2020. godini po organizacijama za školovanje, unutarnjim ustrojstvenim jedinicama i prema vrsti troška.

Organizacija za školovanje i osposobljavanje	Broj školovanja:	Utrošak čovjek/dan
GreenstoneStarling Ltd.	7	28
EMPIC GmbH	2	10
Defence Academy of the UK	2	4
Luftfahrt-Bundesamt (LBA)	1	4
UKUPNO	12	46

Tablica 20: Prikaz broja neplaniranih vanjskih školovanja po organizacijama za školovanje u 2020. godini

Unutarnja ustrojstvena jedinica	Plan	Realizacija	%
Sektor letačkih operacija, školstva, plovidbenosti, i licenciranja	48	38	79%
Sektor aerodroma, usluga u zračnoj plovidbi i upravljanja zračnim prometom	44	31	70%
Sektor pravnih i zajedničkih poslova	10	10	100%
Ured upravljanja kvalitetom i sigurnosti zračnog prometa	4	3	75%
Ured Agencije	2	4	200%
Ukupno	108	86	80%

Tablica 21: Pregled školovanja po unutarnjim ustrojstvenim jedinicama u 2020. godini

Vrsta Troška	Trošak (kn)	%
Troškovi kotizacije/sudjelovanja	634.569,94	80,46%
Troškovi prijevoza	60.907,66	7,72%
Troškovi smještaja	57.541,28	7,30%
Troškovi dnevnica	35.702,43	4,53%
Ukupno troškovi školovanja	788.721,31	100,00%

Tablica 22: Pregled troškova školovanja po vrsti troška u 2020. godini

Važno je naglasiti da je tijekom 2020. godine bilo 28 otkazanih školovanja ili promjena termina istih. Unatoč svim problemima vezanim uz pojavu pandemije bolesti COVID-19, realizacija Plana školovanja iznosila je 80%, čime je ostvaren planiran cilj provedbe školovanja i stručnog osposobljavanja u 2020. godini.

3.9 Komunikacija sa zrakoplovnim subjektima

Agencija u suradnji s domaćim, inozemnim i međunarodnim organizacijama, zrakoplovnom industrijom i drugim institucijama s područja zračnog prometa, organizira stručne skupove i forume u svrhu razmjene informacija i iskustava te promicanja sigurnosti zračnog prometa. Vodeći se definiranom misijom, Agencija nastoji biti generator i katalizator pozitivnih promjena u zrakoplovnoj industriji Republike Hrvatske. U tom smislu, komunikacija sa zrakoplovnim subjektima je od velike važnosti.

3.9.1 Stručni skupovi

Agencija je s promocijom zrakoplovne kulture i promocije sigurnosti započela još 2016. godine. Programom unapređenja zrakoplovne kulture i promocije kroz promociju pozitivnih primjera iz prakse i razmjenu informacija kod svih sudionika, podiže se sveukupna razina svijesti o važnosti sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu. Program je osobito bio usmjeren na pilote generalne avijacije, VFR pilote, sportsko-rekreativno zrakoplovstvo, operatore SBZ te zrakoplovnu zajednicu u cjelini s ciljem da Agencija svim dionicima pruži potrebne informacije, podršku, edukaciju i savjete.

Najveći dio aktivnosti Agencije prigodom organizacije stručnih skupova u 2020. godini bio je determiniran posljedicama pandemije bolesti COVID-19, odnosno znatno smanjenim opsegom aktivnosti uslijed primjene epidemioloških mjera tijekom cijele godine.

Stoga je Plan održavanja radionica i osposobljavanja za zrakoplovnu zajednicu/zrakoplovne subjekte u 2020. godini, a koji je bio sastavni dio Programa unapređenja zrakoplovne kulture i promocije morao biti prilagođen novonastalim okolnostima.

Agencija razumije da zrakoplovna industrija / zrakoplovni subjekti imaju poteškoće u praćenju i primjeni opsežne i brze promjene propisa. Stoga, organiziranjem stručnih skupova Agencija pruža informacije, podršku i savjete kako bi se regulatorne promjene implementirale na što kvalitetniji i učinkovitiji način.

Tijekom 2020. održan je manji broj radionica u odnosu na prvotni plan zbog okolnosti nastalih pojavom pandemije bolesti COVID-19. Tematska područja obuhvaćena radionicama odnosila su se na sustave bespilotnih zrakoplova, generalnu avijaciju, osobe uključene u održavanje i vođenje kontinuirane plovidbenosti, zaštitu prava putnika u zračnom prometu, te zrakoplovnu medicinu. Najveći dio radionica održan je on-line uz pomoć konferencijskih i mrežnih aplikacija Zoom, Microsoft Teams i Skype.

Agencija je već početkom 2020. godine uočila moguće razmjere pandemije bolesti COVID-19 te je neposredno prije donošenje strogih epidemioloških mjera prilagodila održavanje skupova novonastalim okolnostima. Uz potporu Fakulteta prometnih znanosti u amfiteatru Znanstveno-učilišnog kampusa Borongaj, 29. veljače 2020. godine održana je vrlo važna edukativna radionica s temom uvođenja i primjene novih propisa Europske unije u području operacija sustava bespilotnih zrakoplova (dronova). Kako bi se smanjila mogućnost prenošenja zaraze Agencija je osigurala live streaming putem društvenih mreža *Facebook* i *YouTube*. Također, polaznici radionice mogli su postavljati pitanja predavaču putem aplikacije na mobitelu.

Iz područja zrakoplovnog prava održana je online radionica koja je imala za cilj upoznati sudionike vezano uz prigovore koji se odnose na otkazivanje letova kao posljedicu pandemije bolesti COVID-19 te postupanje sukladno Preporukama Europske komisije od 15. svibnja 2020. godine u kojima se putnici pozivaju da, kad god je to moguće, prihvate vaučer kao alternativu neposrednim novčanim povratima.

Također, održano je on-line predstavljanje nacрта Pravilnika o gradnji, obnovi, održavanju i kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova na koje se ne primjenjuje Uredba (EU) 2018/1139, te on-line radionica "Kvaliteta izvješćivanja o događajima povezanim sa sigurnošću".

Ispitivači pilota aviona i helikoptera obnovili su znanje kroz on-line seminar "Obnova znanja za imatelje certifikata ispitivača pilota aviona i helikoptera" dok je koncem 2020. godine kao i svake godine održano on-line osposobljavanje ovlaštenih inženjera geodezije temeljem Uredbe Komisije (EU) br. 73/2010.

U nastavku se daje kronološki pregled održanih radionica u 2020. godini.

Datum	Radionica
29.02.2020.	Radionica "Primjena zakonodavnog okvira EU u području operacija sustava bespilotnih zrakoplova"
29.02.2020.	Radionica za pilote jedrilica i organizacije za osposobljavanje pilota jedrilica
05.06.2020.	Radionica "Letačke operacije bespilotnih zrakoplova u okviru udruge građana (zrakoplovno-modelarski klub)"
03.09.2020.	Radionica za predstavljanje nacрта Pravilnika o gradnji, obnovi, održavanju i kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova na koje se ne primjenjuje Uredba (EU) 2018/1139
30.09.2020.	On-line radionica "Kvaliteta izvješćivanja o događajima povezanim sa sigurnošću"
21.11.2020.	On-line radionica za operatore i udaljene pilote dronova
27.11.2020.	On-line AME Refresher Training (Obuka za obnavljanje znanja iz zrakoplovne medicine)
27.11.2020.	On-line radionica "Zaštite prava putnika u zračnom prijevozu"
03.12.2020.	On-line seminar "Obnove znanja za imatelje certifikata ispitivača pilota aviona i helikoptera"
16.12.2020.	On-line osposobljavanje za udaljene pilote za potkategorije A1/A3 otvorene kategorije
17.12.2020.	On-line osposobljavanje ovlaštenih inženjera geodezije temeljem Uredbe Komisije (EU) br. 73/2010

Tablica 23: Pregled održanih radionica u 2020. godini

Realizacija Plana održavanja radionica i osposobljavanja za zrakoplovnu zajednicu/zrakoplovne subjekte za 2020. nije mogla biti u potpunosti realizirana uslijed posljedica pandemije bolesti COVID-19.

3.9.2 Internetske stranice

Tijekom 2020. godine, Agencija je koristila internetske stranice i društvene mreže za:

- pravovremeno obavješćivanje zrakoplovne zajednice i putnika u zračnom prijevozu o svim odlukama, smjernicama i preporukama vezanim uz COVID-19 (NOTAM, EASA Sigurnosni Bilteni, zrakoplovne naredbe i slično.),
- objave i najave održavanja edukativnih radionica, seminara, bilateralnih radnih susreta, regulatornih izmjena u području zračnog prometa, te ostalih aktivnosti iz života i rada Agencije,
- savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata,
- povezivanje zrakoplovne industrije.

Zbog potrebe informiranja zrakoplovne industrije u vezi pandemije bolesti COVID-19 i njenom utjecaju na zračni promet, na internetskim stranicama Agencije kreirana je posebna podkategorija u kojoj se mogu pronaći sve informacije, obavijesti i upute.

Agencija je u 2020. godini redizajnirala internetsku stranicu s ciljem da njezina modularnost, dinamičnost i fleksibilnost budu u funkciji krajnjeg korisnika. Također, Agencija je u 2020. godini svoje internetske stranice učinila pristupačnima u skladu sa Zakonom o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 17/19) kojim se prenosi Direktiva (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora (SL L 327, 2.12.2016.). Internetska stranica Agencije je u većem dijelu usklađena s navedenim Zakonom.

Obrasci javnih usluga Agencije objavljuvani su na transparentan, lako dostupan način, usmjeren prema korisnicima. Tijekom 2020. godine Agencija je povećala broj objavljenih obrazaca u nekom od e-oblika, pogodnom za elektroničku popunu, a isti trend će nastaviti i u sljedećoj godini.

Poštujući načelo transparentnosti u svom radu te primjenjujući Zakon o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“ broj 25/13 i 85/15), Agencija je na internetskim stranicama redovito i ažurno objavljivala informacije i dokumente iz djelokruga rada i nadležnosti kojima se izravno može pristupiti.

Prije svih, riječ je o dokumentima koji se vežu uz transparentnost javne nabave i natječaja za radna mjesta. Tako su objavljeni registri ugovora o javnoj nabavi, planovi nabave kao i Godišnja izvješća o radu i Godišnji programi rada Agencije, te izvješća sa sjednica Vijeća Agencije. Sve važeće naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti i direktive, kao i propisi iz nacionalnog zakonodavstva, su objavljeni, ažurirani i dostupni korisnicima.

3.9.3 Odnosi s javnošću

Javnost rada Agencije jedno je od njezinih temeljnih načela temeljem čega se prepoznaje njezina temeljna zadaća. Agencija svoju viziju i misiju ostvaruje, između ostalog, i kroz suradnju s cjelokupnom javnošću, prvenstveno javnošću s područja zrakoplovne industrije.

Zbog pandemije bolesti COVID-19 u 2020. godini koja je izrazito pogodila zrakoplovnu industriju i zračni promet, Agencija je morala prilagoditi način organizacije rada sa strankama i zainteresiranom javnosti. Zbog proglašene pandemije bolesti COVID-19 Agencija je ograničila u skladu s epidemiološkim mjerama prijem stranaka tijekom 2020. godine. Poslovni sastanci u Agenciji održavali su se samo ako je to bilo nužno u svrhu osiguravanja sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa. Stranke su se upućivale na komunikaciju putem e-maila i telefona.

Uvedena su i privremena pravila za dostavu i podnošenje podnesaka. Sve zahtjeve, podneske, dopise i upite Agencija je zapimala putem e-maila ili pošte te je sve službene akte (rješenja, dopise, zaključke, dozvole) dostavljala strankama isključivo putem pošte na kućnu adresu.

Ključne komunikacijske poruke u 2020. godini morale su biti prilagođene novonastalim okolnostima. Agencija je promicala stajališta kako je sigurnost i zaštita civilnog zračnog prometa i u uvjetima pandemije bolesti COVID-19 temelj za stvaranje adekvatnog okruženja za uspješno poslovanje i normalno odvijanje ostalih aktivnosti u području civilnog zračnog prometa. Stoga je javnost pravovremeno bila upoznata s provedbom aktivnosti koje Agencija u suradnji s ostalim zrakoplovnim subjektima organizira s ciljem ublažavanja posljedica pandemije i vraćanja povjerenja u zračni prijevoz.

3.9.4 Dodjela sredstava udrugama u 2020. godini

Uredbom (EU) 1079/2012 od 16. studenog 2012. godine o utvrđivanju zahtjeva za razmak između govornih kanala za jedinstveno europsko nebo propisana je obveza ugradnje radijske opreme unutar frekvencijskog pojasa 117,975-137 MHz („frekvencijski pojas VHF“) u zrakoplove (u daljnjem tekstu: radijska oprema) najkasnije do 31. prosinca 2020. godine.

Agencija je prepoznala obvezu i važnost ugradnje navedene radijske opreme te je odlučila sufinancirati kupnju radijske opreme udrugama usmjerenima na promicanje zrakoplovstva u Republici Hrvatskoj, a sve s ciljem povećanja sigurnosti zračnog prometa te razvoja i unapređenja civilnog zrakoplovstva.

Postupak dodjele sredstava udrugama usmjerenim na promicanje zrakoplovstva u Republici Hrvatskoj proveden je sukladno Uredbi Vlade Republike Hrvatske o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge („Narodne novine“, broj 25/2015) i Pravilniku o dodjeli sredstava Agencije.

Sredstva za sufinanciranje kupnje radijske opreme planirana su Financijskim planom Agencije za 2020. godinu u iznosu od 500.000,00 kuna.

Javni natječaj za dodjelu sredstava udrugama raspisan je 3. veljače 2020. godine, a cilj natječaja bio je sufinanciranje kupnje radijske opreme unutar frekvencijskog pojasa 117,975-137 MHz („frekvencijski pojas VHF“), radi ugradnje iste u zrakoplove koji su vlasništvu udruge odnosno zrakoplove koje udruga koristi sukladno pravnom poslu o korištenju zrakoplova zaključenim s vlasnikom zrakoplova te koji posjeduju svjedodžbu o plovidbenosti i važeću potvrdu o provjeri plovidbenosti ili drugi jednakovrijedan dokument.

Na javni natječaj pravovremeno je zaprimljeno 25 prijava udruga koji djeluju na području Republike Hrvatske, a prijave su podnesene radi ugradnje radijske opreme u sveukupno 79 zrakoplova, od čega su 62 (šezdeset i dva) zrakoplova posjedovala svjedodžbu o plovidbenosti i važeću potvrdu o provjeri plovidbenosti ili drugi jednako vrijedni dokument.

Temeljem provedenog javnog natječaja sveukupno je zaključen 31 ugovor o dodjeli sredstava od čega je 7 ugovora zaključeno s udrugama koje su već prethodno nabavile i ugradile radijsku opremu u zrakoplove (za 10 od ukupno 62 zrakoplova).

U svrhu sufinanciranja kupnje radijske opreme udrugama je uplaćeno ukupno 427.597,91 kuna, što je u okviru planiranih sredstava.

Navedenim postupkom dodjele sredstava Agencija je pružila podršku institucionalnom i organizacijskom razvoju udruga usmjerenih na promicanje zrakoplovstva u Republici Hrvatskoj, a ujedno je sufinanciranjem ugradnje navedene radijske opreme, uz neposredno ispunjavanje obvezujuće regulative, utjecala i na povećanje sigurnosti zračnog prometa.

3.10 Financijska revizija za 2019. godinu

Državni ured za reviziju (dalje u tekstu: DUR) obavio je u razdoblju od 3. lipnja do 4. studenoga 2020. godine financijsku reviziju Agencije za 2019. godinu. Predmetna financijska revizija je prva revizija od strane DUR-a od upisa Agencije početkom 2016. godine u Registar proračunskih korisnika. Od 2010. do 2015. godine redovito su u Agenciji svake godine obavljane revizije financijskog poslovanja, ali Agencije kao obveznika neprofitnog računovodstva i od strane ovlaštenih revizorskih društava odabranih u postupcima javne nabave.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Agencije sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršavanje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze te javna nabava. Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija INTOSAI, („Narodne novine“ broj 171/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Revizija je obavljena u otežanim uvjetima zbog pandemije bolesti COVID-19 i to na način da je revizorima dostavljana dokumentacija elektroničkim putem ili u pisanom obliku u službene prostorije DUR-a, te svakodnevnom komunikacijom telefonom ili elektroničkom poštom, po potrebi i dodatnim pisanim obrazloženjima i očitovanjima, a u iznimnim slučajevima revizija je obavljena i u sjedištu Agencije uz pridržavanje svih epidemioloških mjera.

Nakon obavljene revizije, DUR je u svom Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji Agencije za 2019. godinu dao:

- a) bezuvjetno mišljenje o financijskim izvještajima
- b) bezuvjetno mišljenje o usklađenosti poslovanja

U svom Nalazu za 2019. godinu DUR je izdao dva naloga (računovodstveno poslovanje) i dvije preporuke (zgrada u Krajiškoj ulici broj 20) koje je Agencija prihvatila i izradila Plan provedbe naloga i preporuka i izvještavanje o provedbi, utvrdila aktivnosti i rokove za otklanjanje istih.

DUR je 15. prosinca 2020. godine prihvatio sve aktivnosti i rokove utvrđene u Planu provedbe naloga i preporuka i izvještavanje o provedbi.

4. RAZVOJNI PROJEKTI AGENCIJE U 2020. GODINI

Agencija primjenjuje projektni pristup za unaprjeđenje rada i poslovanja, te podizanja kvalitete obavljanja poslova iz nadležnosti Agencije. Agencija je u 2020. godini nastavila s provedbom višegodišnjih razvojnih projekata.

4.1 Projekt EMPIC

Višegodišnji Projekt implementacije EMPIC-EAP standardnog softvera za civilne zrakoplovne vlasti nastavljen je i u 2020. godini sukladno Godišnjem programu rada Agencije za 2020. godinu.

EMPIC-EAP je standardni softver za civilne zrakoplovne vlasti i njegova najveća prednost je standardizacija i centralizacija poslovnih procesa i baza podataka. Operativno korištenje EMPIC-EAP softvera u svakodnevnom radu djelatnika Agencije uvelike povećava efikasnost i jednostavnost upravljanja procesima. Softver se već koristi operativno u Odjelu licenciranja i Odsjeku zrakoplovne medicine, a u 2020. godini je započelo operativno korištenje u Odjelu plovidbenosti i u Odjelu zrakoplovnog prava i međunarodnih poslova, te se daljnja implementacija, zbog kompleksnosti softvera, obavlja po modulima i podmodulima.

Sredinom 2020. godine završen je proces implementacije OAS modula za MT i MC podmodule i te AR i TC podmodula *Technical Area* modula. U AR podmodulu su uneseni svi povijesni podaci o vlasnicima i operatorima zrakoplova kao i promjenama adresa sukladno zahtjevu djelatnika Odjela zrakoplovnog prava i međunarodnih poslova. Do sredine 2021. godine će se EMPIC softver u Odjelu plovidbenosti i u Odjelu zrakoplovnog prava i međunarodnih poslova koristiti paralelno sa postojećim bazama podataka kako bi se tranzicija na novu bazu podataka odradila sigurno i bez pogrešaka.

Projekt je revizijom 2 proširen i OPS (*Air Operators*) podmodulom unutar OAS modula čime je započela implementacija nekoliko novih procesa iz djelokruga rada Odjela letaćkih operacija i školstva. Ovaj podmodul je u 2020. godini prošao kroz fazu testiranja - unos regulative, kreiranje lista provjere, unos organizacija i osoba, podešavanje master data podataka (*Requirement Set, Certificate Types, Areas of Operation, Types of Operation, Specialized Operation, SPOs, SPAs i Limitation*) i sve drugo potrebno za uspostavu procesa unutar EMPIC softvera u OPS domeni. Kreirani su certifikati AOC (*Air Operator Certificate*), Operativna specifikacija, Operativna licenca i odradeno je povezivanje sa *Technical Area* modulom kao i sa drugim podmodulima iz OAS modula, a sve u svrhu kreiranja zajedničke baze podataka i povezivanja poslovnih procesa te pripreme za prelazak u produkcijsko okruženje planirano za početak 2021. godine.

Tijekom 2020. godine IT djelatnici su nastavili s radom na podršci implementacije i nadogradnje EMPIC softvera, na predlošcima za ispis dozvola i ažuriranjima EMPIC-EAP i EMPIC-Medical softvera. IT djelatnici su postavili novi poslužitelj za centralizirani ispis predložaka, kao i novu arhitekturu aplikacijskog poslužitelja kako bi bili u skladu s najnovijim tehnologijama koje zahtjeva EMPIC-EAP softver. IT djelatnici su također početkom 2020. godine prisustvovali školovanju za izradu template-a u Erlangenu u Njemačkoj gdje su stekli nova znanja i iskustvo za podešavanje poslužitelja i izradu template-a potrebnih za ispis iz EMPIC softvera.

Status implementacije po modulima prikazan je u sljedećoj tablici:

Naziv modula	Naziv podmodula
EMPIC-EAP - Central Modules	CM: Customer Management SEC: Security, Permission Management QS: Query Synthesizer Interface to ERP Systems <div>Završena implementacija u 2015. godini</div>
EMPIC-EAP - Personnel Licensing	<i>Licensing:</i> FCL: Flight Crew Licensing MPL: Maintenance Personnel Licensing ANS: Air Navigation Services and ATCOs <i>Medical:</i> FCL-M: Flight Crew Licensing - Medical ANS-M: Air Traffic Controller - Medical <div>Završena implementacija u 2016. godini</div> <div>Završena implementacija u 2017. godini</div>
EMPIC-EAP – Organization Approval and Surveillance	OPS: Air Operators FS: Flight Schools POA: Production Organization Approval DOA: Design Organization Approval AD: Aerodromes ATM: Air Traffic Management <div>Testna faza u 2020. godini</div> <div>Završena implementacija u 2020. godini</div> <div>Planirani početak implementacije u 2021.</div>
EMPIC-EAP – Technical areas	<div>Završena implementacija u 2020. godini</div>

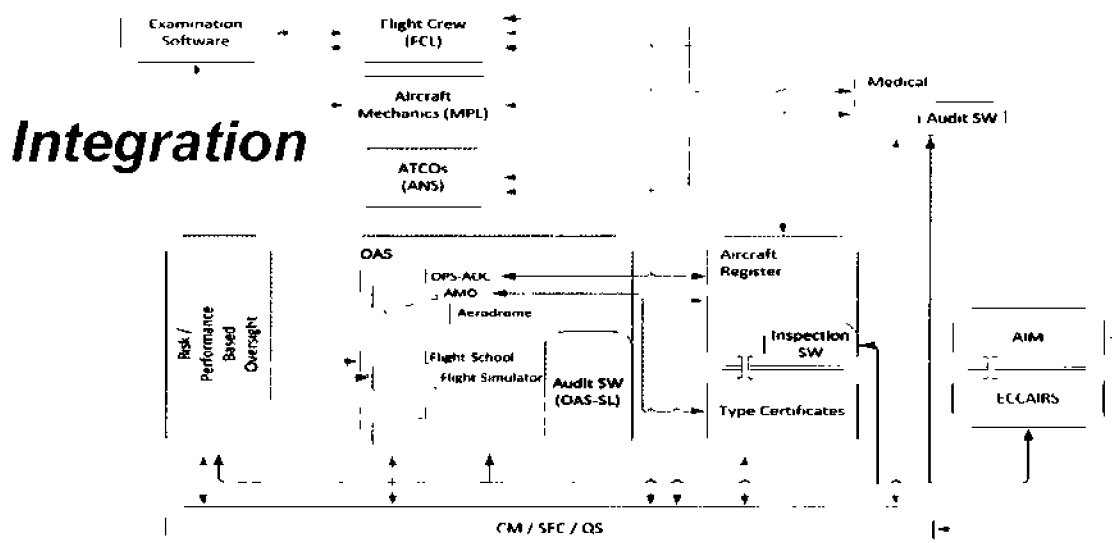
Tablica 24: Pregled implementacije EMPIC-EAP modula

U travnju i studenom 2020. godine ključni korisnici EMPIC-EAP softvera nisu fizički prisustvovali radnim sastancima korisnika EMPIC-EAP softvera sukladno planu u Godišnjem programu rada za 2020. godinu zbog situacije u kojoj su otkazana sva putovanja zbog pandemije bolesti COVID-19. Radni sastanci su održani u *on-line* obliku i ključni korisnici su prisustvovali na sastancima kako bi bili u koraku s novim tehnologijama, funkcionalnostima i promjenama u softveru.

Predstavnici Agencije sudjelovali su na grupnim sastancima gdje se intenzivno raspravljalo o unaprjeđenju softvera te su predlagali promjene koje smatraju potrebnima da bi softver bio u skladu potrebama Agencije i važećom regulativom. Na radnim sastancima aktivno su sudjelovali u donošenju odluka vezanim za promjene unutar softvera te prikupili korisne savjete i informacije vezane za daljnju implementaciju modula.

Korisnici koji sudjeluju u implementaciji EMPIC-EAP softvera vide velike prednosti u implementaciji softvera i zadovoljni su njegovim korištenjem jer mogu svoje poslovne procese definirati u sustavu i na taj način ubrzati, optimizirati i unaprijediti svoj svakodnevni rad. Proširivanjem implementacije softvera na ostale podmodule i uvođenjem ostalih poslovnih procesa dodatno će se istaknuti i pokazati kao benefit povezanost i koherentnost podatka.

Na slici koja slijedi prikazana je povezanost modula i podmodula EMPIC-EAP softvera.

Slika 1: Povezanost modula i podmodula

Uvođenjem sve većeg broja podmodula u operativni rad do izražaja dolazi najveća prednost ovog softvera, a to je da su svi podaci ujedinjeni u zajedničku bazu podataka, pa se time smanjuje raskorak i mogućnost pogreške u svakodnevnom poslu. EMPIC-EAP je vrlo zahtjevan softver i ciljano razvijen za civilne zrakoplovne vlasti. Samim time, razina detalja je na visokom nivou što traži od korisnika unos velike količina podataka i postavki u sustav kako bi se postigla potpuna funkcionalnost softvera. EMPIC-EAP softver je integrirana, ali i otvorena baza podataka za upravljanje dozvolama i certifikatima, provedbu nadzora i inspekcija, edukaciju osoblja, pohranu povijesnih podataka kao i mogućnost praćenja promjena u podacima te kao takav znatno unapređuje kvalitetu rada Agencije i omogućava bolju standardizaciju.

4.2 Projekt rekonstrukcije i sanacije poslovne zgrade

U prosincu 2020. godine Agencija je naručila izradu Procjene troškova izgradnje objekta u Krajiškoj ulici broj 20 u Zagrebu s ciljem utvrđivanja mogućih ušteda u izgradnji novog objekta u odnosu na troškove iskazane u ponudama po provedenom otvorenom postupku javne nabave iz 2019. godine koji je poništen jer je cijena najpovoljnije ponude bila 44 % viša u odnosu na procijenjenu vrijednost nabave. U Procjeni je istaknuto da je moguće postići odgovarajuće uštede izmjenom projektne dokumentacije odnosno izmjenom pojedinih projektnih rješenja i troškovničkih stavki te izmjenu građevinske dozvole. U Procjeni je navedeno i da je teško dati preciznu procjenu troškova izgradnje jer konačna cijena ovisi o uvjetima na tržištu. Nakon što je Vijeće Agencije upoznato s predmetnom Procjenom, donesen je zaključak da će se nastaviti s realizacijom Projekta rekonstrukcije i sanacije zgrade u Krajiškoj ulici broj 20 te da je potrebno izmijeniti projektno-tehničku dokumentaciju u cilju mogućih ušteda i poboljšanja projekta te posljedično i izmjenu građevinske dozvole.

Potres koji je pogodio Zagreb 22. ožujka 2020. godine prouzročio je znatna oštećenja na dvorišnoj i uličnoj zgradi u Krajiškoj ulici broj 20 čime je dovedena u pitanje mogućnost i ekonomska isplativost rekonstrukcije ulične građevine te je naručena izrada Izvješća o pregledu konstrukcije i mišljenje građevinskog vještaka. Iz predmetnog Izvješća proizlazi da je zbog značajnih oštećenja konstrukcije ulične građevine istu potrebno ukloniti zajedno s dvorišnom građevinom. U svibnju 2020. godine Vijeće Agencije je donijelo zaključak da se raspiše javno nadmetanje za uklanjanje svih objekata u Krajiškoj ulici broj 20 u Zagrebu.

U međuvremenu je, dana 25. lipnja 2020. godine došlo do urušavanja krovišta 4. kata dvorišne građevine u Krajiškoj 20 te je na teren istog dana izašao i građevinski inspektor Državnog inspektorata – Građevinske inspekcije. Ponovni izlazak na teren građevinskog inspektora uslijedio je 6. srpnja 2020. godine kada je utvrđivano stanje građevine i opasnost od njezinog urušavanja. Dana 30. srpnja 2020. godine Agencija je zaprimila naređenje građevinskog inspektora kojim se naređuje otklanjanje oštećenja na višekatnoj poslovnoj građevini u Krajiškoj ulici broj 20 u Zagrebu odnosno uklanjanje oštećenih dijelova poslovne građevine navedenih u rješenju te su određeni rokovi i daljnje postupanje građevinske inspekcije u slučaju ne postupanja Agencije po rješenju.

Odmah po zaprimanju rješenja građevinskog inspektora naručena je od strane ovlaštenog inženjera građevine izrada Projekta uklanjanja građevine (ulične i dvorišne) te je isti početkom kolovoza 2020. godine dostavljen Gradskom zavodu za zaštitu spomenika kulture i prirode grada Zagreba na odobrenje. Po zaprimljenom odobrenju pripremljena je Dokumentacija o nabavi i objavljen pregovarački postupak bez prethodne objave za izvođenje radova na uklanjanju ulične i dvorišne građevine u Krajiškoj ulici broj 20 u Zagrebu u kojem su pozvana tri gospodarska subjekta da dostave svoje ponude. Nakon provedenog postupka odabrana je ponuda ponuditelja Eurco d.d. te je dana 14. listopada 2020. godine zaključen ugovor o izvođenju radova na uklanjanju dvorišne i ulične građevine u Krajiškoj ulici broj 20 u Zagrebu s rokom izvođenja radova od 120 dana od dana uvođenja u posao. Radovi na uklanjanju građevine započeli su 7. studenoga 2020. godine i do 31. prosinca 2020. godine uklonjena je u potpunosti ulična građevine te obavljeni pripremni radovi za uklanjanje dvorišne građevine. Radovi bi u potpunosti trebali biti dovršeni do 7. ožujka 2021. godine.

4.3 Pružanje elektroničkih usluga kroz sustav e-građani

U svrhu usklađivanja s europskom regulativom te praćenja velikog broja prijava za registraciju operatora bespilotnih zrakoplova, u lipnju 2019. godine puštena je u produkciju online aplikacija za registraciju operatora sustava bespilotnih zrakoplova sukladno tada važećoj nacionalnoj regulativi.

Početkom 2020. godine stupila je na snagu nova Uredba te je započet rad na redizajnu postojeće aplikacije u svrhu usklađivanja s novom regulativom od strane EASA-e. Napravljen je novi dijagram toka i hodogram aplikacije kako bi pratila taksonomiju i zahtjeve europske regulative. Redizajnom je došlo i do promjene skupa podataka koji se prikupljaju od korisnika aplikacije, pa je stoga bilo potrebno napraviti i redizajn baze podataka. Nova redizajnirana *on-line* aplikacija puštena je u produkciju krajem 2020. godine i od tada se koristi operativno. Aplikacija omogućava građanima *on-line* registraciju operatora putem sustava vjerodajnica u sklopu sustava e-građani bez plaćanja upravne pristojbe. Alternativno, za građane koji ne koriste sustav e-građani ili su strani državljani, omogućena je registracija i prijava putem e-maila.

Novom europskom regulativom od strane EASA-e predviđeno je i omogućavanje *on-line* polaganja ispita za udaljene pilote za A1/A3 kategoriju. U tu svrhu Agencija je pokrenula projekt razvoja aplikacije za online polaganje ispita. S obzirom na situaciju početkom 2020. godine i pojavu pandemije bolesti COVID-19, Agencija je odlučila da će projekt razvoja aplikacije za *on-line* polaganje ispita proširiti na način da se osim A1/A3 ispita mogu polagati i drugi ispiti u *on-line* obliku kako bi omogućila korisnicima da mogu u kontroliranim uvjetima polagati ispite s udaljenog mjesta.

Aplikacija za *on-line* polaganje ispita puštena je u produkciju krajem 2020. godine.

4.4 Projekt analize, izrade i održavanja aplikacija za interno poslovanje Agencije

U siječnji 2019. godine s radom je započela modularna mrežna aplikacija za interno poslovanje Agencije. Aplikacija je razvijena kao modularna, mrežna i viškorisnička zamjena za način vođenja internih evidencija i baza kroz Microsoft Access baze podataka koristeći HTML i javascript tehnologije za prikaz podataka pohranjenih u MySQL bazi podataka na poslužitelju s Linux operativnim sustavom. Pristup aplikaciji je isključivo iz domenske mreže Agencije ili preko VPN veza s korisničkim imenom i zaporkom definiranom u domeni što je čini sigurnom od neovlaštenog pristupa podacima.

Aplikacija se sastoji od modula evidencije nabave, Plana nabave, Zaštita, Informatika, Administracija. Tijekom 2020. godine aplikacija je intenzivno korištena u svim modulima te je rađeno na poboljšanju funkcionalnosti kroz stalnu interakciju s korisnicima. Tijekom 2020. godine aplikacija nije dorađivana s novim modulima.

4.5 Twinning Light Project – Sjeverna Makedonija

Agencija je 2019. godine sudjelovala i izabrana je na međunarodnom natječaju za pružatelja pomoći civilnim zrakoplovnim vlastima u Republici Sjevernoj Makedoniji kroz provedbu Twinning projekta „Support for participation in the ECAA – European common aviation area“ koji ima za cilj jačanje civilnog zrakoplovstva u Republici Sjevernoj Makedoniji s posebnim naglaskom na implementaciju primjenjivih zrakoplovnih propisa Europske unije i jačanje administrativnih kapaciteta. Riječ je o tzv. Twinning Light projektu vrijednosti 250.000,00 EUR financiranog sredstvima EU.

Riječ je o vrlo zahtjevnom i kompleksnom projektnom zadatku koji se sastoji od tri komponente:

Komponenta 1: usklađivanje zakonodavnog okvira Republike Sjeverne Makedonije s međunarodnim standardima (ICAO) i pravnom stečevinom EU, a što obuhvaća izradu nacrtu nove ili izmjenu postojeće nacionalne legislative u području civilnog zrakoplovstva.

Komponenta 2: jačanje operativnih kapaciteta civilne zrakoplovne vlasti Republike Sjeverne Makedonije za provedbu uredbi EU u području letачkih operacija, plovidbenosti zrakoplova, aerodroma i licenciranja osoblja, kroz razvoj i izradu operativnih priručnika, radnih procedura i smjernica za zrakoplovne inspektore.

Komponenta 3: jačanje tehničke osposobljenosti rukovodećih djelatnika, inspektora i administrativnog osoblja civilne zrakoplovne vlasti za ispunjavanje sigurnosnih standarda ICAO i EU kroz organizaciju praktičnog osposobljavanja (OJT), organizaciju studijskog posjeta te benchmarking potrebnih kvalifikacija i kompetencija zrakoplovnih inspektora Republike Sjeverne Makedonije u odnosu na EU standarde.

U ovom projektu Agencija nastupa samostalno koristeći isključivo vlastite stručnjake kojih je na projektu angažirano ukupno 20 eksperata, a za napomenuti je da Agencija samostalno vodi administrativni i financijski management cijelog projekta vlastitim resursima, dok je sa Središnjom Agencijom za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU (SAFU) sklopljen ugovor o poslovnoj suradnji kojim se SAFU angažira isključivo za savjetničke i konzultativne usluge vezane uz vođenje projekta.

Aktivnosti na projektu su započete tijekom ljeta 2019. godine i odvijale su se sukladno planu sve do razbuktavanja pandemije bolesti COVID-19 u ožujku 2020. godine. Novonastala situacija je onemogućila normalno odvijanje projektnih aktivnosti tako da je krajem ožujka 2020. godine u dogovoru s makedonskim partnerima i Delegacijom EU u Republici Sjevernoj Makedoniji zatražena privremena suspenzija projektnih aktivnosti do ljetnih mjeseci, a rok završetka istih je pomaknut sa 10. srpnja 2020. godine na 23. prosinca 2020. godine o čemu je potpisan dodatak ugovoru s Europskom komisijom.

Projektne aktivnosti su nastavljene početkom ljeta sukladno Dodatku ugovora. Nažalost, ponovno razbuktavanje (drugi val) pandemije bolesti COVID-19 na jesen je ponovno onemogućio normalno odvijanje projekta, a naročito realizaciju Komponente 3 u dijelu OJT i studijskog posjeta makedonskih kolega. Uz suglasnost svih partnera dogovoreno je da se sve aktivnosti izuzev OJT i studijskog posjeta iz Komponente 3 dovrše do 23. prosinca 2020. godine i to on-line putem, a da se od Europske komisije zatraži nova suspenzija preostalih aktivnosti do 1. lipnja 2021. godine kao i da se trajanje implementacije projekta produlji sa 8 na 10 mjeseci. Zahtjev je odobren od strane Komisije o čemu je sklopljen i novi Dodatak ugovora kojim je određen 31. srpnja 2021. godine kao novi rok za dovršetak implementacije preostalih projektnih aktivnosti.

Sve projektne aktivnosti izuzev OJT i studijskog posjeta dovršene su u ostavljenom roku do 23. prosinca 2020. godine na obostrano zadovoljstvo makedonske civilne zrakoplovne vlasti kao primatelja pomoći i Agencije kao pružatelja iste.

4.6 Suradnja sa EASA-om na međunarodnim projektima

U sklopu svojih nadležnosti predviđenih Uredbom (EU) 2018/1139, EASA ostvaruje tehničku suradnju s nizom organizacija unutar EU te sudjeluje u mnogobrojnim projektima diljem svijeta, sa ciljem podizanja razine sigurnosti civilnog zračnog prometa, ali i ostvarenja strateških, političkih i gospodarskih interesa EU i njenih država članica.

Kako bi osigurala da budućeg partnera u ključnim međunarodnim projektima ima isključivo u civilnim zrakoplovnim vlastima, i to onima s adekvatnom razinom stručnosti, EASA je temeljem održanog natječaja sklopila 8. srpnja 2020. godine Ugovor o međunarodnoj suradnji s Agencijom, kao jednom od samo šest zrakoplovnih vlasti država članica koje su udovoljile svim uvjetima natječaja. Ugovor je sklopljen na razdoblje od 2020. do 2025. godine te je Agencija krajem 2020. godine već uspješno osvojila i odradila dva projekta iz domene aerodroma i zrakoplovnog prava. Oba projekta su od strane polaznika ocijenjena najvišim ocjenama, što je dodatan doprinos jačanju ugleda i statusa kako Agencije tako i Republike Hrvatske u svijetu.

S obzirom na svoje iskustvo implementacije multilateralnih ugovora iz područja civilnog zrakoplovstva, ali i pristupanja Europskoj uniji, Agencija je već prepoznata kao kvalitetan partner državama koje prolaze kroz iste ili slične procese, kako u EU (države kandidati za EU članstvo) tako i u ostatku svijeta (države potpisnice sličnih sporazuma o zajedničkom zračnom prostoru).

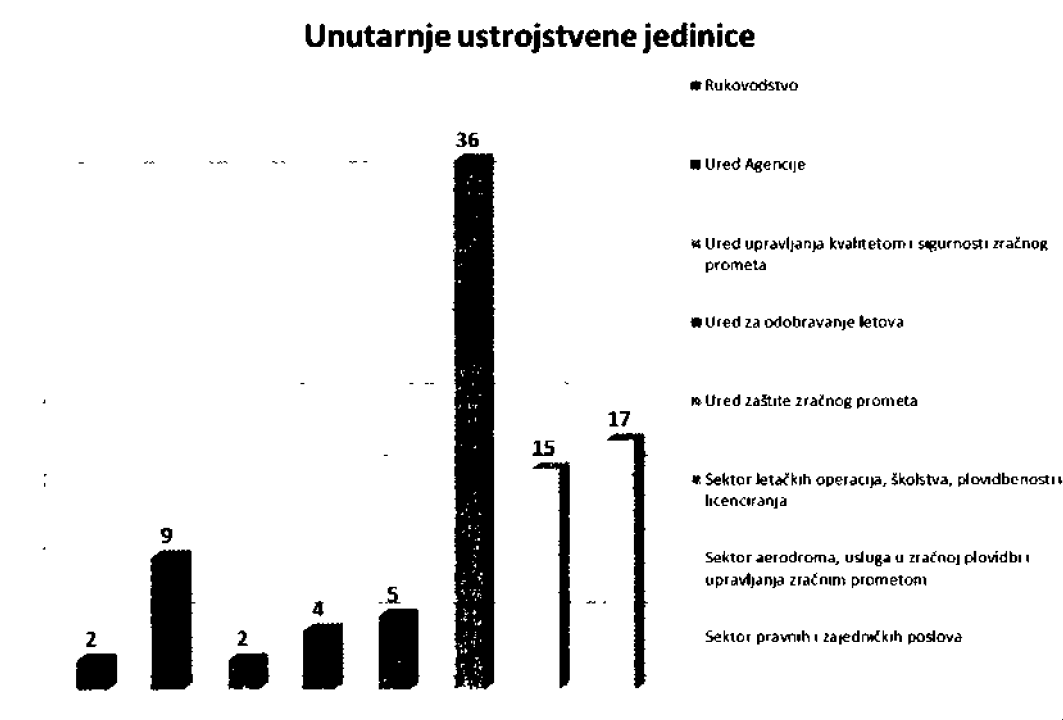
5. RESURSI ZA RAD AGENCIJE U 2020. GODINI

U 2020. godini osigurani su svi potrebni ljudski, financijski i materijalni resursi za izvršenje Godišnjeg programa rada Agencije.

5.1 Ljudski resursi

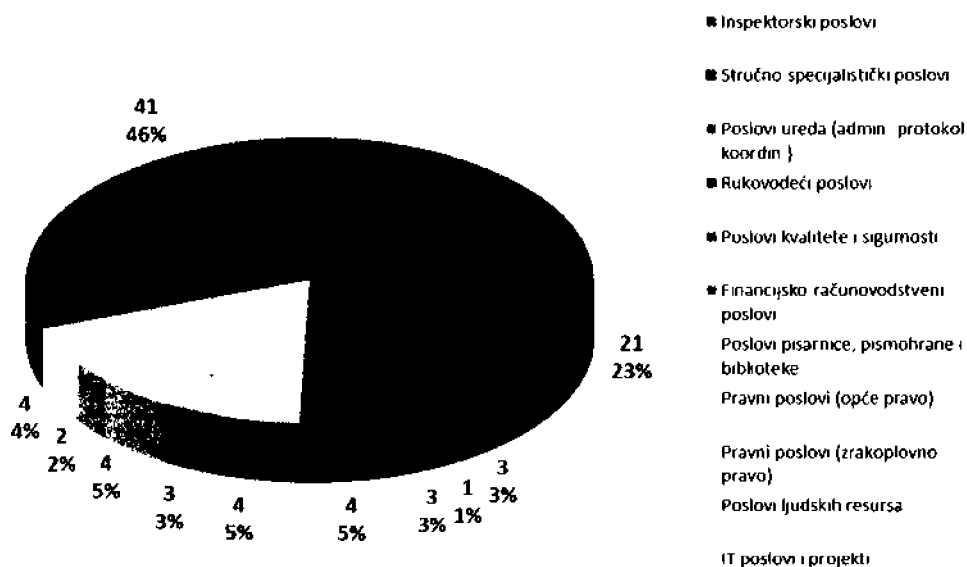
Sukladno odredbama članka 5. stavka 16. Zakona, Agencija je obvezna zaposliti i održavati dovoljan broj stručnog osoblja, u cilju osiguranja obavljanja svih poslova koji proizilaze iz nadležnosti Agencije utvrđenih Zakonom. Na dan 1. siječnja 2020. godine, Agencija je zapošljavala 88 radnika. Tijekom 2020. godine došlo je do prestanka radnog odnosa za tri radnika Agencije (dva zrakoplovna inspektora i administrativni referent – zamjena na određeno) dok je u istoj godini zaposleno pet novih radnika (specijalist za licenciranje, specijalist za ekonomsku regulaciju i financijske performanse, administrativni referent – zamjena na određeno te dva zrakoplovna inspektora) tako da je ukupni broj radnika zaposlenih u Agenciji na neodređeno vrijeme na dan 31. prosinca 2020. godine iznosio 90.

Agencija se svake godine suočava s poteškoćama u zapošljavanju i zadržavanju odgovarajućeg stručnog osoblja. U Republici Hrvatskoj postoji manjak kvalitetnih kadrova u području zračnog prometa / civilnog zrakoplovstva što se naročito odnosi na struke koje su deficitarne na tržištu rada (piloti, kontrolori zračnog prometa, zrakoplovni inženjeri i tehničari, doktori medicine te ostali inženjeri različitih struka). Razlog za navedeno je globalno velika potražnja, te bolji uvjeti rada koji se pružaju takvim kadrovima, kako u Republici Hrvatskoj tako i u inozemstvu. Na grafikonima koji slijede prikazan je broj zaposlenih radnika u unutarnjim ustrojstvenim jedinicama i struktura zaposlenih prema vrsti poslova krajem 2020. godine.

Grafikon 12: Pregled broja radnika Agencije po unutarnjim ustrojstvenim jedinicama

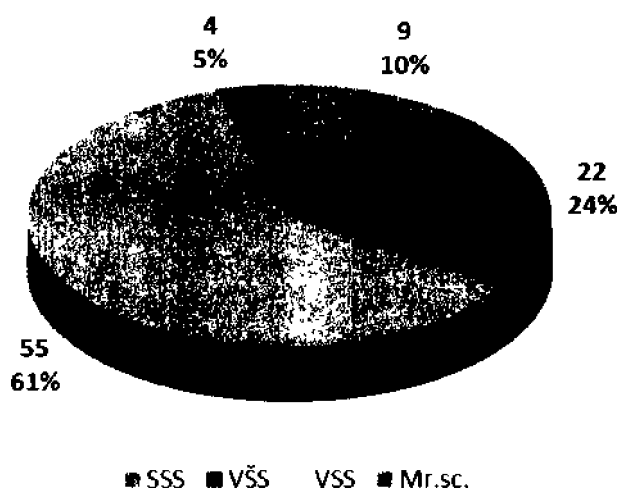
Struktura zaposlenih prema vrsti poslova

Grafikon 13: Pregled strukture radnika Agencije prema vrsti poslova

Na grafikonu koji slijedi prikazana je stručna sprema radnika Agencije.

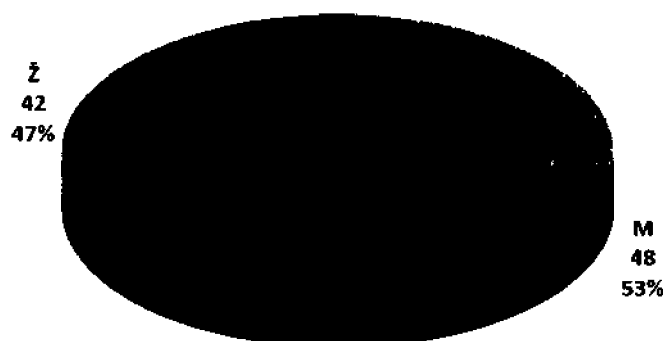
Stručna sprema

Grafikon 14: Pregled stručne spreme radnika Agencije

Na grafikonu koji slijedi prikazan je odnos broja radnika Agencije prema spolu.

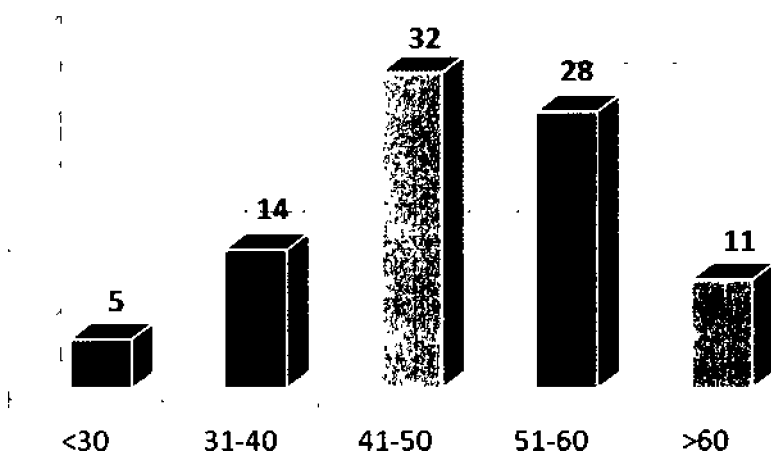
Broj radnika prema spolu

Grafikon 15: Pregled broja radnika Agencije prema spolu

Na grafikonu koji slijedi prikazana je starosna struktura radnika Agencije.

Godine starosti

Grafikon 16: Pregled starosne strukture radnika Agencije

Agencija je u 2020. godini koristila vanjske stručne suradnike za potrebe nadzora, provođenja teorijskih/praktičnih ispita i provjere stručnosti, kao i za obavljanje određenih stručnih poslova koji su povremenog karaktera ili iz usko specijaliziranog područja (zrakoplovna medicina, kontrola letenja, simulatori letenja, tip zrakoplova i dr.). U skladu s navedenim, broj zaposlenih radnika u unutarnjim ustrojstvenim jedinicama Agencije u 2020. godini odražavao je stanje potreba za obavljanjem poslova iz nadležnosti Agencije. Unutarnje ustrojstvene jedinice Agencije imale su potreban broj zaposlenih radnika u skladu s obimom i složenosti poslova iz propisanog djelokruga. Stanje ljudskih resursa tijekom 2020. godine omogućilo je uspješno izvršenje svih poslova iz nadležnosti Agencije.

5.2 Financijski resursi

Kao i prethodnih godina, Agencija je u 2020. godini provodila odgovorno financijsko poslovanje u cilju osiguranja zakonitog, namjenskog i svrhovitog korištenja financijskih sredstava.

Člankom 5. stavkom 3. Zakona i člankom 9. stavkom 1. Statuta Agencije propisano je da Agencija podnosi Vladi Republike Hrvatske godišnje izvješće o svom radu uključujući i financijsko izvješće. Obzirom da je Agencija 2016. godine upisana u Registar proračunskih korisnika, u obvezi je provoditi proračunsko računovodstvo. Shodno tome, a temeljem članka 21. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu («Narodne novine» broj 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18 i 126/19), u 2020. godini predavani su financijski izvještaji za proračunsku godinu i razdoblja.

Agencija je u 2020. godini ostvarila prihode u iznosu od 37.175.523 kuna, što je za 72.293.396 kuna manje u odnosu na prihode ostvarene prethodne godine. Ovako drastično smanjenje prihoda rezultat je ogromnog pada broja putnika i smanjenja broja letova u 2020. godini kao posljedica pandemije bolesti COVID-19. Ukupni rashodi Agencije u 2020. godini iznose 68.923.990 kuna, od čega su rashodi poslovanja 62.735.957 kuna, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine 6.188.033 kune.

Rezultat poslovanja Agencije u 2020. godini je manjak prihoda u iznosu od 31.748.467 kuna. Iz prethodnih razdoblja Agencija je ostvarila višak prihoda i primitaka 152.910.958 kuna, te u sljedećem razdoblju ima raspoloživo 121.162.491 kunu. Prihodi ostvareni u 2020. godini nisu bili dostatni za obavljanje svih poslova iz nadležnosti Agencije i podmirenje dospjelih obveza u toj godini, međutim, iz prenesenog viška prihoda ostvarenog u prethodnim razdobljima osigurana je financijska stabilnost i likvidnost.

Detaljnije o financijskim resursima opisano je u Financijskom izvješću za 2020. godinu koje je prilog ovom Izvješću.

5.3 Materijalni resursi

Nabava materijalnih resursa u 2020. godini provodila se sukladno Godišnjem programu rada, Financijskom planu i Planu nabave za 2020. godinu, ali je u značajnoj mjeri bila manja nego prethodne godine zbog velikog utjecaja pojave pandemije bolesti COVID-19 na smanjenje prihoda Agencije. Nabava materijalnih resursa u 2020. godini bila je ograničena samo na najnužnije resurse u cilju održavanja kontinuiteta poslovanja. Prije nabave roba ili usluga provedeni su odgovarajući postupci javne odnosno jednostavne nabave.

Pristup pokretnoj javnoj komunikacijskoj mreži, javna govorna usluga i pristup Internetu su usluge neophodne u potpori svim radnim aktivnostima i za navedene usluge zaključeni su u 2020. godini ugovori s istim operatorima.

U cilju potpore cjelokupnom poslovanju u 2020. godini, zaključeni su slijedeći ugovori:

- ugovori o održavanju IT opreme i sustava,
- sistemsko održavanje poslužitelja,
- usluge informatičke podrške,
- tehničko održavanje web stranice,
- održavanje aplikacije za financijsko – kadrovsko poslovanje,
- održavanje aplikacije za pisarnicu i pismohranu,
- održavanje aplikacije UAS,
- održavanje softvera Empic,
- održavanje fotokopirnih strojeva,

- održavanje sustava kontrole pristupa i evidencije radnog vremena.

Značajna stavka materijalnih resursa bile su licence za računalne programe koje Agencija koristi u svakodnevnom radu. Microsoft licence za Office uredski paket nabavljene su preko Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu, kao i poslužiteljske (serverske) i korisničke licence za baze podataka, mail i sve ostale poslužitelje.

Aplikacija UAS (sustavi bespilotnih zrakoplova), koja omogućuje *on-line* prijavu operatora sustava bespilotnih zrakoplova putem sustava e-gradani, nadograđena je novim funkcionalnostima kao i aplikacije i baze za certificiranje, licenciranje i testiranje.

Odjel Aerodroma koristi specijalizirani softver za tehničko crtanje i planiranje prepreka, stoga su obnovljene licence za AutoCAD Map 3D i SkySAFE *Obstacle Management Software*.

Obzirom na potrebu kreiranja i obrade obrazaca na web stranicama Agencije koje stranke mogu elektronski popunjavati, obnovljene su i licence za Adobe DC Pro softver.

Zaključeni su i ugovori o nabavi uredskog materijala i tonera.

Provedena je i nabava nekoliko prijenosnih računala s priključnim stanicama i uredskim printerima, te nabava komunikacijske opreme i projektor za učionicu.

Zbog pandemije bolesti COVID 19 kontakti sa strankama održavali su se u virtualnom okruženju pa je prostorija za sastanke opremljena opremom za videokonferenciju koja obuhvaća kameru s ambijentalnim mikrofonom, zvučnicima i televizorom.

U cilju potpore zahtjevima za udaljeni rad i kontakte sa strankama i Europskom agencijom za sigurnost zračnog prometa (EASA), nabavljena je licenca za Cisco Webex softver za videokonferenciju.

Svi poslužitelji, računala i usmjernik i dalje zaštićeni su licenciranim anti-virusnim programima, a elektronska komunikacija sigurnosnim certifikatima i digitalnim potpisom.

Zbog isteka ugovora o operativnom leasingu, a u svrhu obavljanja poslova iz nadležnosti Agencije zaključeni su novi ugovori o operativnom leasingu automobila za razdoblje od pet godina.

6. ZAKLJUČAK

Agencija je u 2020. godini u velikoj mjeri ostvarila aktivnosti predviđene Godišnjim programom rada za 2020. godinu. Nastavljen je kontinuitet rezultata iz prethodnih godina, te je u brojnim područjima došlo do daljnjeg unaprijeđenja rada Agencije. Provedbom razvojnih projekata ostvaren je daljnji razvoj djelatnosti Agencije. Aktivnosti Agencije u 2020. godini bile su značajno otežane pojavom pandemije bolesti COVID-19 koja je dramatično pogodila zrakoplovnu industriju i zračni promet globalno, pa tako i u Republici Hrvatskoj.

Poslovi sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa su i u 2020. godini bili prioritetni poslovi Agencije. Agencija je izvršila 493 nadzora (392 planirana nadzora i 101 neplanirani/uvjetni nadzor), uz realizaciju od 83% u odnosu na planirani broj nadzora. Međutim, ako se uzme u obzir činjenica da je EASA zbog situacije nastale uslijed pandemije bolesti COVID-19 naknadno praktički ukinula obavezu provođenja određenog broja RAMP inspekcija, onda realizacija planiranih nadzora iznosi 92%. Certifikacija zrakoplovnih subjekata i licenciranje zrakoplovnog osoblja odvijali su se u skladu s potrebama i zahtjevima stranaka. Zbog sve veće potrebe i globalnog značaja, Agencija je provodila i posebne aktivnosti u području zaštite civilnog zračnog prometa. Agencija je u 2020. godini nastavila provoditi aktivnosti vezane uz upravljanje sigurnosnim rizicima u skladu s nacionalnim i međunarodnim zahtjevima, a koji za cilj imaju kontinuirano povećanje razine sigurnosti zračnog prometa.

Agencija je u 2020. godini aktivno radila na komunikaciji sa zrakoplovnim subjektima / zrakoplovnom zajednicom vezano uz unaprijeđenje zrakoplovne kulture i promocije sigurnosti u zrakoplovnoj zajednici putem medijskih kampanja, održavanjem radionica i izdavanjem publikacija s informativnim i edukativnim sadržajima, te putem web stranice. Komunikacija je osobito bila usmjerena prema pilotima sportsko-rekreativnog zrakoplovstva, operatorima sustava bespilotnih zrakoplova, te organizacijama za osposobljavanje pilota i održavanje zrakoplova. Agencija je, u okviru svoje nadležnosti, pratila provedbu velikih infrastrukturnih projekata u području aerodroma, sa sigurnosnog i zaštitnog aspekta.

Nalazi međunarodnih organizacija i institucija uspješno su otklanjani provedbom korektivnih mjera. EASA izvješće o kontinuiranom praćenju potvrđuje visoku razinu obavljanja poslova u području sigurnosti civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj, čime se doprinosi daljnjem razvoju zrakoplovne industrije.

Rad na izradi nacrtu prijedloga podzakonskih propisa nastavljen je u 2020. godini u cilju usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije i implementacije propisa EU u pravni poredak Republike Hrvatske. Nastavljena je i provedba aktivnosti vezanih uz Jedinstveno europsko nebo. Brojni ostali poslovi iz nadležnosti Agencije redovito su obavljani, kao i suradnja s domaćim i inozemnim nadležnim tijelima. Školovanje i stručno usavršavanje kadrova je provedeno u svrhu održavanja postojećih i stjecanja novih kompetencija radnika Agencije.

U 2020. godini ostvaren je daljnji napredak u provedbi razvojnih projekata. Provedba Projekta EMPIC za implementaciju standardnog softvera za civilne zrakoplovne vlasti EMPIC-EAP odvijala se u skladu s planom. Tijekom 2020. godine nastavljene su aktivnosti na realizaciji projekta rekonstrukcije i sanacije poslovne zgrade u Krajiškoj ulici broj 20 u Zagrebu. U 2020. godini ostvaren je daljnji napredak u pružanju elektroničkih usluga izrade aplikacija za interno poslovanje Agencije. U 2020. godini Agencija je provodila aktivnosti iz Twinning Light projekta kao pružatelj pomoći civilnim zrakoplovnim vlastima u Republici Sjevernoj Makedoniji. Također, pokrenuto je i sudjelovanje u EASA Partnership programu.

U 2020. godini osigurani su potrebni ljudski, financijski i materijalni resursi za izvršenje Godišnjeg programa rada Agencije.

U skladu s navedenim, može se zaključiti kako je Agencija u najvećoj mjeri ostvarila ciljeve zacrtane Godišnjim programom rada za 2020. godinu. U tablici koja slijedi daje se prikaz ostvarenja ciljeva Agencije u 2020. godini.

POSREDOVANJE U PROMETU ZRAKOPLOVNIH SUBJEKATA					
1	Kontinuirana provedba nadzora, certificiranja i licenciranja	Planiranje i provedba nadzora certificacije i licenciranja sukladno zakonskim obvezama i obvezama koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma. Provedbu nadzora temeljiti na procjeni rizika za svakog pojedinog zrakoplovnog subjekta gdje je primjenjivo.	Realizacija nadzora > 90% u svakoj ustrojstvenoj jedinici u odnosu na propisima određeni minimum i procjenu rizika. Provedba certificiranja i licenciranja u skladu sa zahtjevima zrakoplovnih subjekata.	UVJETNO OSTVAREN	Cilj je uvjetno ostvaren. Ukupno je izvršeno 392 planirana i 101 neplanirani/uvjetni nadzor uz ostvarenje Plana nadzora od 83% u odnosu na izvorni plan. Zbog situacije prouzročene pandemijom bolesti COVID-19, EASA je naknadno postavila ciljnu vrijednost za potrebni broj RAMP inspekcija na nulu. U odnosu na tako revidirani plan, realizacija iznosi 92%. Certificiranje i licenciranje je provedeno sukladno potrebama i zahtjevima stranaka i u propisanim rokovima. Referenca: Točke 3.1.1, 3.1.2 i 3.1.3.
2	Održavanje potrebne razine stručnosti	Provoditi Plan školovanja u cilju osiguranja propisane razine stručnosti zaposlenika.	Realizacija Plana školovanja > 75%	OSTVAREN	Cilj je ostvaren. Agencija je u 2020. godini realizirala 80% planiranih školovanja. Referenca: Točka 3.8.
3	Pravovremeno otklanjanje nalaza utvrđenih EC, ICAO i EASA nadzorima	Pravovremeno zatvaranje nalaza koji su u nadležnosti Agencije.	EC, ICAO - nalazi za koje je nadležna HACZ zatvoreni u prihvaćenim rokovima, EASA - Nisu izdana suplementarna izvješća vezano uz nadležnost HACZ.		Cilj je ostvaren. ICAO USOAP – Uspješno je proveden IVCM nadzor u domenama LEG, ORG, PEL, OPS i AIR. Stupanj efektivne implementacije (EI) podignut sa 76,15% na 81,62%. EASA - Nalazi iz standardizacijskih inspekcija su zatvoreni ili se provode u rokovima iz Plana korektivnih mjera, bez Supplementary Report-a. EASA izvješće o kontinuiranom praćenju.

					(Continuous Monitoring Report) Republika Hrvatska ocijenjena visokim ocjenama u svim domenama što ukazuje na visoki stupanj udovoljavanja postavljenim zahtjevima Referenca: Točke 3.3.1, 3.3.2 i 3.3.3
4	Implementacija softverskog paketa EMPIC	Projekt provoditi u skladu s revidiranim planom implementacije	Implementacija u predviđenim rokovima bez neopravdanih kašnjenja		Cilj je ostvaren Projekt EMPIC provodio se u 2020. godini u skladu s planom implementacije Referenca: Točka 4.1
5	Priprema nacrtu prijedloga podzakonskih propisa	Pripremati nacрте prijedloga podzakonskih propisa u skladu s regulatornim promjenama u Republici Hrvatskoj i EU, te potrebama zrakoplovne industrije	Izrada nacrtu prijedloga propisa provedena u skladu s definiranim procesima te bez neopravdanih kašnjenja		Cilj je ostvaren U 2020. godini izrađeno je četiri od sedam nacrtu prijedloga planiranih pravilnika. Zbog opravdanih okolnosti izrada nacrtu prijedloga tri planirana pravilnika odgođena je za naredni period. Pored toga, izrađeno je osam nacrtu prijedloga tzv. nacionalnih pravilnika koji su i doneseni. Objavljeno je i sedam Naredbi o zrakoplovnoj sigurnosti (Air Safety Order – ASO) Referenca: Točka 3.4
6	Podrška zrakoplovnoj zajednici / zrakoplovnim subjektima	Održavati komunikaciju sa zrakoplovnom zajednicom / zrakoplovnim subjektima održavanjem stručnih skupova i drugih aktivnosti u svrhu promocije sigurnosti zračnog prometa i unaprjeđivanja zrakoplovne	Realizacija Plana održavanja stručnih skupova za zrakoplovnu zajednicu / zrakoplovne subjekte > 75%	DJELOMIČNO OSTVAREN	Cilj je djelomično ostvaren Agencija je u 2020. godini održala 11 od 28 (39%) planiranih radionica za zrakoplovnu zajednicu. Ovakav rezultat je posljedica okolnosti nastalih pandemijom bolesti COVID-19

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU ZA 2020. GODINU

		kulture			Referenca: Točke 3.9.1, 3.9.2 i 3.9.3
		Dodjela sredstva udrugama i ustanovama čije su aktivnosti usmjerene na povećanje sigurnosti civilnog zračnog prometa te razvoj i unaprjeđenje civilnog zrakoplovstva	Realizacija godišnjeg plana raspisivanja javnih natječaja za dodjelu sredstava		Dodjela sredstava udrugama realizirana sukladno planu: ukupno uplacen iznos udrugama u 2020. godini iznosi 427.597,91 kn Referenca: Točka 3.9.4
		Ustrojavanje Edukacijsko-informacijskog centra (EIC) u okviru Agencije s ciljem stvaranja centra izvrsnosti za transfer znanja zrakoplovnoj zajednici	Donesen novi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Agencije i početak rada EIC-a		Ustrojen EIC kroz donošenje Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu na sjednici 54. sjednici Vjeka Agencije od 21. prosinca 2020.
7	Provedba projekta rekonstrukcije poslovne zgrade	Provoditi Projekt u skladu s planom upravljanja projektom	Revizija plana upravljanja Projektom		Cilj je ostvaren Zbog posljedica potresa u Zagrebu i nastalih oštećenja na postojećim objektima, po nalogu građevinske inspekcije izvršeno je uklanjanje dvorišnog i uličnog objekta. Zbog značajnog pada prihoda Agencije kao posljedice utjecaja pandemije bolesti COVID-19 na zrakoplovnu industriju odlukom Vjeka Agencije daljnje aktivnosti na izgradnji novog objekta su zaustavljene do daljnjeg. Plan upravljanja projektom je odgovarajuće revidiran. Referenca: Točka 4.2
8	Provedba Twinning projekta u Republici Sjevernoj Makedoniji	Pružiti stručnu podršku Agenciji za civilno zrakoplovstvo Republike Sjeverne Makedonije u implementaciji	Realizacija Projekta u skladu s Twinning ugovorom		Zbog situacije nastale uslijed pandemije bolesti COVID-19 u dva navrata su suspendirane projektne aktivnosti u

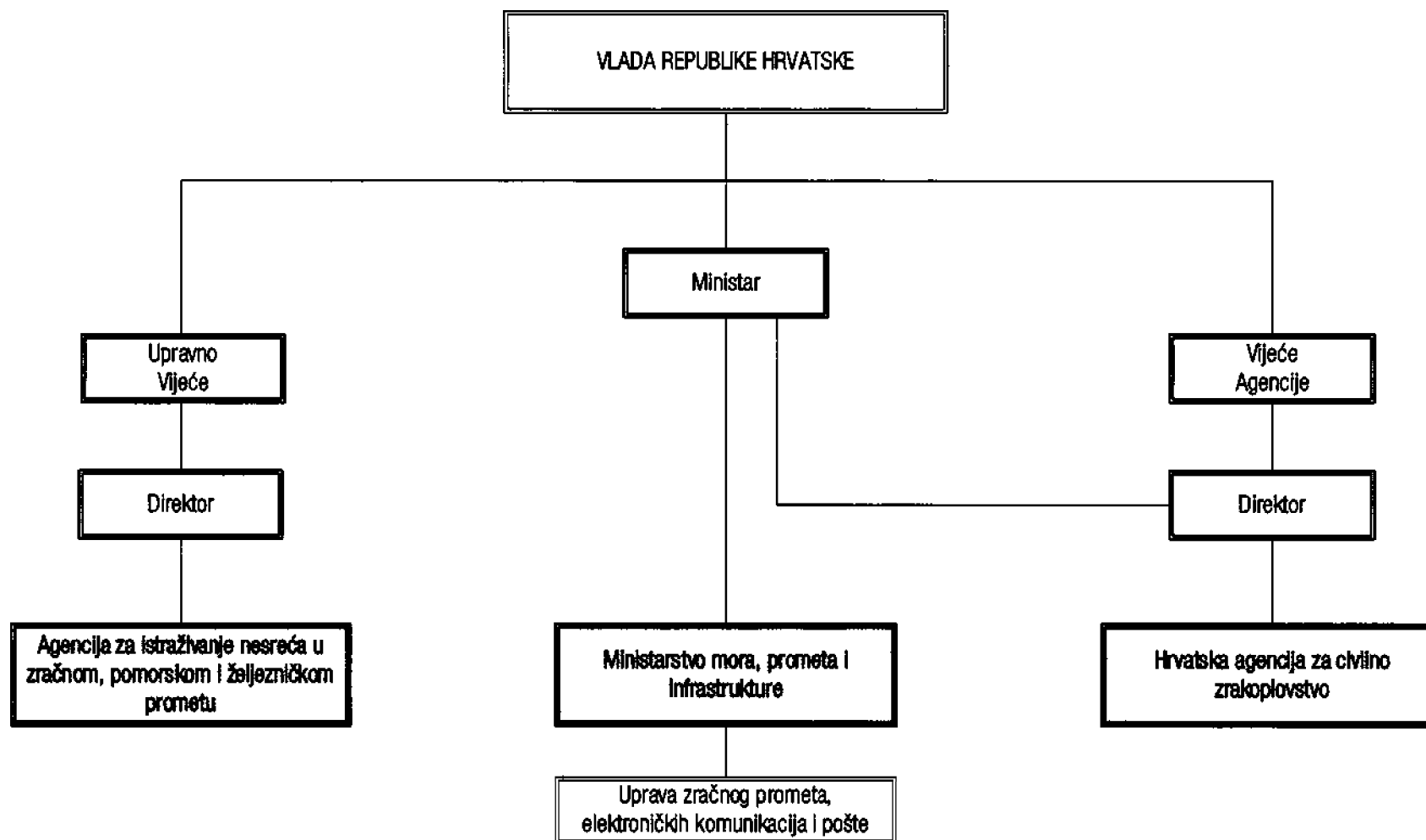

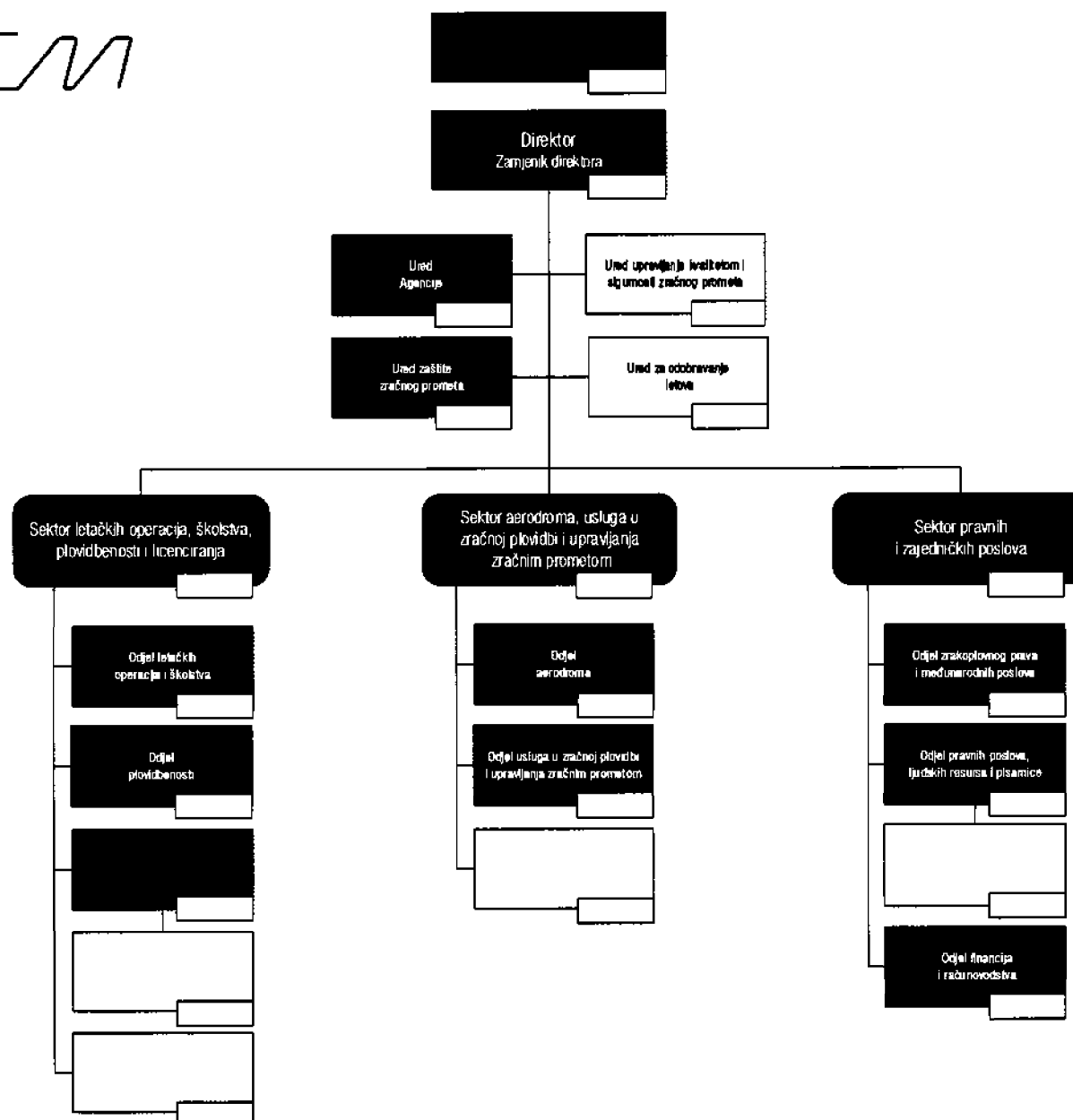
		međunarodnih standarda i EU propisa u području civilnog zrakoplovstva			dogovoru sa svim dionicima projekta o čemu su sačinjena i dva dodatka Ugovoru. Novi rok dovršetka implementacije svih projektnih aktivnosti pomaknut je na 31. srpnja 2021. Referenca: Točka 4.5
9	Sudjelovanje u EASA Partnership programu	Sudjelovati u projektima pružanja stručne podrške EASA-i dodijeljenima u okviru ugovora o suradnji (EASA Partnership Agreement)	Realizacija ugovorenih usluga u zadanim rokovima i traženoj kvaliteti		Agencija je u 2020. odabrana kao pružatelj usluge u dva EASA Partnerships projekta. Obadva projekta su realizirana uspješno i u zadanim rokovima. Referenca: Točka 4.6
10	Osiguranje dostatnih ljudskih resursa za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije	Zaposliti i održavati dovoljan broj stručnog osoblja potrebnog za primjereno i efikasno izvršavanje obveza propisanih Zakonom o zračnom prometu	Realizacija Plana zapošljavanja		Cilj je ostvaren. U 2020. godini Agencija je zaposlila pet novih radnika, a došlo je do prestanka radnog odnosa za 3 radnika Agencije. Broj zaposlenih radnika u unutarnjim ustrojstvenim jedinicama Agencije u 2020. godini odražavao je stanje potreba za obavljanjem poslova iz nadležnosti Agencije. Referenca: Točka 5.1
11	Revizija internih dokumenata Agencije	Nastaviti s evaluacijom i revizijom internih priručnika, procedura i procesa u cilju povećanja učinkovitosti rada, pojednostavljenja poslovnih procesa i usklađenosti interne dokumentacije s aktualnim propisima	Provedena evaluacija min. 75% internih dokumenata Agencije		Tijekom 2020. godine kontinuirano su evaluirani i prema potrebi revidirani svi interni odjelski priručnici i pripadajuće procedure koje opisuju procese Agencije

Tablica 25: Pregled ostvarenja ciljeva Agencije u 2020. godini

REPUBLIKA HRVATSKA
TIJELA NADLEŽNA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

ORGANIZACIJSKA KARTA

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

**FINANCIJSKO IZVJEŠĆE
ZA 2020. GODINU**

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. PROPISI KOJIMA SE OSTVARUJU FINANCIJSKA SREDSTVA	3
3. PRIHODI	4
3.1 Prihodi po posebnim propisima.....	5
3.2 Prihodi od financijske imovine	7
3.3 Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	7
3.4 Ostali prihodi	7
3.5 Tekuće pomoći od institucija i tijela EU - refundiranje putnih troškova	7
4. RASHODI	9
4.1 Rashodi poslovanja	9
4.2 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	12
5. REZULTAT POSLOVANJA	15

PRILOZI

Prilog 1.: Izvještaji proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika za razdoblje: 1. siječanj 2020. – 31. prosinac 2020. – Referentna stranica

Prilog 2.: Bilanca na dan 31. prosinac 2020.

Prilog 3.: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za razdoblje: 1. siječanj 2020. – 31. prosinac 2020.

Prilog 4.: Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza za razdoblje: 1. siječanj 2020. – 31. prosinac 2020.

Prilog 5.: Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji za razdoblje: 1. siječanj 2020. – 31. prosinac 2020.

Prilog 6.: Izvještaj o obvezama za razdoblje: 1. siječanj 2020. – 31. prosinac 2020.

Prilog 7.: Bilješke uz financijske izvještaje Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo za razdoblje: 1. siječanj 2020. – 31. prosinac 2020.

1. UVOD

Hrvatska Agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu: Agencija), temeljem članka 5. stavka 3. Zakona o zračnom prometu („Narodne novine“ broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14 – u daljnjem tekstu: Zakon) i članka 9. stavka 1. Statuta Agencije, podnosi Vladi Republike Hrvatske Financijsko izvješće. Ovo Izvješće je sastavni dio Godišnjeg izvješća o radu Agencije za 2020. godinu.

Agencija je pravna osoba koja na temelju javnih ovlasti samostalno obavlja poslove iz svoje nadležnosti sukladno odredbama Zakona, kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, a u skladu s propisima donesenim na temelju Zakona i Statutom Agencije. Agencija djelatnost obavlja u skladu s odobrenim Godišnjim programom rada i Financijskim planom.

Vijeće Agencije donijelo je na 39. sjednici održanoj 12. rujna 2019. godine prijedlog Financijskog plana Agencije za 2020. godinu i projekcije za 2021. i 2022. godinu, zatim prijedlog prvih izmjena i dopuna Financijskog plana Agencije na 47. e-sjednici održanoj 29. travnja 2020. godine i prijedlog drugih izmjena i dopuna Financijskog plana Agencije na 50. sjednici održanoj 21. rujna 2020. godine. Kao proračunski korisnik, prijedlog Financijskog plana za 2020. godinu izrađen je sukladno proračunskim propisima u okviru Financijskog plana Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Hrvatski sabor donio je na sjednici dana 14. studenoga 2019. godine Državni proračun Republike Hrvatske za 2020. godinu i projekcije za 2021. i 2022. godinu („Narodne novine“ broj 117/19) u kojem je sadržan i Financijski plan Agencije, prvu izmjenu Državnog proračuna 18. svibnja 2020. godine u kojem je sadržana i prva izmjena i dopuna Financijskog plana Agencije („Narodne novine“ broj 58/20), te drugu izmjenu Državnog proračuna 11. studenoga 2020. godine („Narodne novine“ broj 124/20) u kojem je sadržana i druga izmjena i dopuna Financijskog plana Agencije.

Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu („Narodne novine“ broj 117/19, 32/20, 42/20, 58/20 i 124/20) propisano je da se namjenski prihodi i primici, te vlastiti prihodi Agencije planiraju u državnom proračunu, a obveza uplate ovih prihoda u državni proračun se ne odnosi na Agenciju.

Sukladno članku 21. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu („Narodne novine“ broj 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19 i 145/20), u 2020. godini predavani su financijski izvještaji za proračunsku godinu i razdoblja. Preslike potpisanih obrazaca Godišnjeg financijskog izvještaja za 2020. godinu nalaze se u prilogu ovome Izvješću.

2. PROPISI KOJIMA SE OSTVARUJU FINANCIJSKA SREDSTVA

Temeljem odredbi članka 10. stavka 1. Zakona, financijska sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije, osiguravaju se iz:

- prihoda od djelatnosti Agencije;
- dijela naknada iz članka 96. stavka 12. Zakona, za poslove iz nadležnosti Nacionalnoga nadzornog tijela, a koje naknade se utvrđuju u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku;
- naknade koju plaćaju zračni prijevoznici po toni prevezene robe/tereta u civilnom zračnom prometu;
- naknade koju plaćaju svi putnici u civilnom zračnom prometu u odlasku;
- ostalih izvora u skladu sa Zakonom.

Financijska sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije ostvareni su temeljem sljedećih podzakonskih propisa:

- a) Pravilnik o visini naknade za izvršeni pregled zrakoplova i provjeru plovidbenosti zrakoplova („Narodne novine“ broj 5/20) i Pravilnik o visini naknade za utvrđivanje stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja te utvrđivanje udovoljavanju uvjeta za izdavanje, produžavanje, obnavljanje i priznavanje dozvole, ovlaštenja i posebnih ovlasti zrakoplovnog osoblja („Narodne novine“ broj 5/20).

Navedenim pravilnicima propisane su naknade za poslove iz djelatnosti Agencije (plovidbenost zrakoplova i licenciranje zrakoplovnog osoblja).

- b) Pravilnik o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada („Narodne novine“ broj 91/13)

Temeljem Pravilnika o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada, Agencija ostvaruje pravo na prihode iz dijela rutnih i terminalnih naknada za obavljanje poslova iz nadležnosti Nacionalnog nadzornog tijela. Navedene naknade utvrđuju se u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 391/2013 od 3. svibnja 2013. kojom se utvrđuje zajednički način obračuna naknada za usluge u zračnoj plovidbi (SL L 128, 09.05.2013), EUROCONTROL-ovim Sustavom rutnih naknada te međunarodnim sporazumima o rutnim i terminalnim naknadama koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

- c) Naredba o utvrđivanju visine naknada za rad Agencije za civilno zrakoplovstvo („Narodne novine“ broj 40/10).

Temeljem predmetne naredbe, putnici u domaćem odlasku i transferu plaćaju 0,68 EUR, a putnici u međunarodnom odlasku 1,37 EUR (HACZ putnička naknada). Nadalje, zračni prijevoznici plaćaju 0,02 EUR po kg prevezene robe/tereta (u daljnjem tekstu: HACZ robna naknada). Agencija prikuplja podatke od zračnih luka o broju prevezenih putnika i količini prevezene robe/tereta te samostalno ispostavlja račune zračnim prijevoznicima i naplaćuje svoja potraživanja. HACZ putnička i robna naknada (u daljnjem tekstu: HACZ naknade) služe kao sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije i predstavljaju najveći izvor prihoda Agencije.

3. PRIHODI

Pandemija bolesti COVID-19 donijela je velike teškoće mnogim gospodarskim granama, a posljedice za zračni promet su nesagledive. Volumen zračnog prometa (broj putnika i broj letova) od direktnog je utjecaja na prihode Agencije, te je u 2020. godini došlo do značajnog smanjenja prihoda uslijed drastičnog smanjenja broja putnika na hrvatskim zračnim lukama (81,3%) i broja letova (58,3%) kao direktna posljedica situacije prouzročene pandemijom bolesti COVID-19. Agencija je u 2020. godini ostvarila **37.175.523 kune**, što je 72.293.396 kuna manje u odnosu na prihode ostvarene prethodne godine. Valja uzeti u obzir činjenicu da se zadnjih nekoliko godina bilježio pozitivan trend rasta turističkih aktivnosti kao i povećanje broja putnika, što je utjecalo na kontinuiran rast prihoda Agencije. U 2019. godini ostvareno je najviše prihoda od osnutka Agencije, što je dodatan razlog velikoj razlici u odnosu na ostvarene prihode u 2020. godini.

Tablica 1.: Ukupno ostvareni prihodi

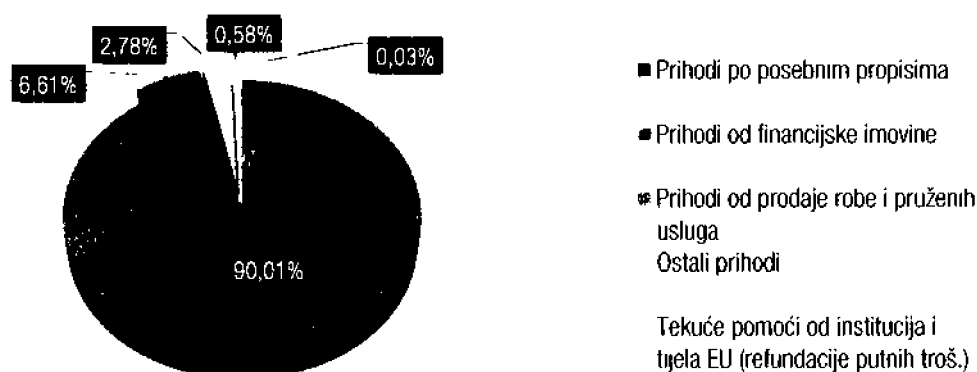
VRSTA PRIHODA	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
1	2	3	4=(3/2)*100
Prihodi po posebnim propisima	106.821.956	33.460.773	31,32
Prihodi od financijske imovine	1.431.463	2.455.792	171,56
Prihodi od prodaje robe i pruženih usluga	474.672	1.032.886	217,60
Ostali prihodi	659.093	214.541	32,55
Tekuće pomoći od institucija i tijela EU (ref.troš.sl. puta)	81.735	11.531	14,11
UKUPNO	109.468.919	37.175.523	33,96

Kao i prethodnih godina, najznačajnija kategorija su prihodi po posebnim propisima, koji iznose 33.460.773 kune i čine 90,01% ukupnih prihoda Agencije, stoga su kao vrsta prihoda u ovom izvješću prvi obrazloženi, a detaljan pregled prihoda po stavkama nalazi se u tablici 3. na kraju ovog poglavlja.

3.1 Prihodi po posebnim propisima

Prihodi po posebnim propisima, evidentirani na kontu *Ostali prihodi za posebne namjene* čine najznačajnije prihode za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije. Upravo u prihodima po posebnim propisima se bilježi najveći utjecaj pandemije bolesti COVID-19, jer su to prihodi od HACZ naknada, rutnih naknada, terminalnih naknada i naknada iz djelatnosti. U odnosu na 2019. godinu, prihodi po posebnim propisima su manji su za 73.361.183 kune, što je pad od 68,68%.

Grafikon 1.: Struktura prihoda po posebnim propisima

Tablica 2.: Ostvareni prihodi po posebnim propisima – prihodi za posebne namjene

PRIHODI PO POSEBNIM PROPISIMA Ostali prihodi za posebne namjene	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
1	2	3	4=(3/2)*100
Rutne naknade	50.685.221	19.254.118	37,99
HACZ robne i putničke naknade	54.077.337	13.633.939	25,21
Terminalne naknade	1.250.650	54.571	4,36
Naknade iz djelatnosti HACZ	808.749	517.802	64,03
UKUPNO	106.821.956	33.460.430	31,32

Prethodnih godina su prihodi od HACZ naknada bili ključan i najveći izvor prihoda Agencije. Međutim, u 2020. godini ostvareno je više prihoda od rutnih naknada nego od robnih i putničkih naknada. Agencija je u 2020. godini ostvarila 40.443.398 kuna manje prihoda od HACZ naknada u odnosu na prethodnu godinu. Uvođenje nužnih epidemioloških mjera radi sprječavanja prijenosa bolesti COVID-19 otežalo je putovanja tijekom 2020. godine, a u određenim razdobljima i potpuno ih onemogućilo. Zabrane okupljanja ljudi i održavanja javnih događanja, te obustava održavanja sajмова i drugih gospodarskih i turističkih događanja doveli su do smanjenog kretanja ljudi u svijetu, a time i smanjenog broja putnika u domaćem i međunarodnom zračnom odlasku, što je imalo direktan utjecaj na smanjenje prihoda od HACZ naknada.

Najviše prihoda po posebnim propisima ostvareno je od rutnih naknada, iako i ti prihodi bilježe pad u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni su u iznosu od 19.254.118 kuna, što je za 31.431.103 kune manje u odnosu na 2019. godinu. U ukupnim prihodima od rutnih naknada evidentiraju se prihodi ostvareni od rutnih naknada za obavljanje poslova iz nadležnosti Nacionalnog nadzornog tijela, te prihodi koje Agencija prima kao povrat troškova (refundaciju) za podmirenje doprinosa/članarine EUROCONTROL-u. Udio refundacije u ukupnim prihodima od rutnih naknada iznosi 15.291.784 kune, odnosno 79,42%, dok je prihod od rutnih naknada 3.962.334 kune odnosno 20,58%.

Prihodi od terminalnih naknada ostvareni su temeljem naplaćenih terminalnih naknada od strane EUROCONTROL-a, a koji iznosi se doznavačavaju Agenciji sukladno utvrđenom pojedinačnom udjelu Agencije u Konsolidiranim bazama troškova rutnih i terminalnih naknada Republike Hrvatske za 2020. godinu. Kako je zračni prijevoz u Europi tijekom 2020. godine znatno smanjen, prihod od terminalnih naknada je manji za 95,64% u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi od naknada iz djelatnosti ostvareni su u iznosu od 517.802 kune temeljem propisa navedenih u točki 2.a. ovoga Izvješća, a za poslove iz nadležnosti Agencije – plovidbenost zrakoplova, licenciranje zrakoplovnog osoblja, izdavanje licencijskih operatorima i zračnim prijevoznicima i dr. Ova vrsta prihoda također bilježi pad u odnosu na 2019. godinu, i manji su za 35,97%.

3.2 Prihodi od financijske imovine

Prihodi od financijske imovine ostvareni su u iznosu od 2.455.792 kune i znatno su veći u odnosu na ostvarene prihode od financijske imovine u 2019. godini, a što je rezultat ostvarenih prihoda od obračunatih prihoda od pozitivnih tečajnih razlika. U 2020. godini ostvareno je 2.435.146 kuna prihoda od pozitivnih tečajnih razlika, 11.831 kunu prihoda od zateznih kamata od EUROCONTROL-a i 8.815 kuna prihoda od kamata na depozite po viđenju.

3.3 Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga

Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga ostvareni su u iznosu od 1.032.886 kuna, od čega se na prodaju roba odnosi 12.505 kuna, a na prihode od pruženih usluga 1.020.381 kunu.

Prihodi od prodaje roba nastali su prodajom službenih obrazaca zdravstvenim ustanovama i ostalim subjektima u zrakoplovstvu.

Prihodi od pruženih usluga najvećim dijelom se odnose na prihode ostvarene provođenjem Twinning Light projekta u Republici Sjevernoj Makedoniji. U prilagođenim uvjetima uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19, provedba projekta se odvijala on-line načinom rada. Provedbom projekta u 2020. godini ostvareno je 953.268 kuna.

Drugi prihodi od pruženih usluga ostvareni su obavljanjem usluga temeljem Ugovora o međunarodnoj suradnji Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA) i Agencije. Naime, Agencija je tijekom 2020. godine provela dva projekta pod okriljem EASA-e iz domene aerodroma i zrakoplovnog prava. Agencija je ostvarila 34.068 kuna prihoda od pruženih usluga temeljem ovoga Ugovora, a usluge su pružene on-line načinom rada.

Ostali prihodi od pruženih usluga ostvareni su u iznosu od 33.045 kuna, a odnose se na pružene usluge nadzora na zahtjev domaćih civilnih zrakoplovnih subjekata temeljem kompetencija i javnih ovlasti Agencije.

3.4 Ostali prihodi

Ostali prihodi u 2020. godini ostvareni su u iznosu od 214.541 kunu, a odnose se na obračun plaće u naravi.

3.5 Tekuće pomoći od institucija i tijela EU - refundiranje putnih troškova

Navedeni prihodi se odnose na povrate troškova službenih putovanja (refundacije) za radnike Agencije u radu međunarodnih organizacija i institucija EU. Kao i ostali prihodi Agencije i ovi prihodi su znatno manji u odnosu na prethodne godine zbog smanjenog broja službenih putovanja uslijed pandemije COVID-19. Navedeni iznos prihoda ostvaren je za troškove sastanaka održanih u siječnju i veljači 2020. godine, a do kraja godine su se gotovo svi sastanci odvijali on-line načinom rada.

Tablica 3.: Ukupni prihodi Agencije – u 2019. i 2020. godini

Konto	VRSTA PRIHODA (Naziv konta)	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
1	2	3	4	5(4/3)*100
		109.468.919	37.175.523	33,96
63	POMOĆI IZ INOZEMSTVA (DAROVNICE) I OD SUBJEKATA UNUTAR OPĆEG PRORAČUNA	81.735	11.531	14,11
632	Pomoci od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU	81 735	11 531	14,11
6323	Tekuće pomoci od institucija i tijela EU	81 735	11 531	14,11
64	PRIHODI OD IMOVINE	1.431.463	2.455.792	171,56
641	Prihodi od financijske imovine	1 431 463	2 455 792	171,56
6413	Kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju	5 124	8 815	172,03
6414	Prihodi od zateznih kamata	404 461	11 831	2,93
6415	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika i razlika zbog primjene valutne klauzule	1 021 878	2 435 146	238,30
65	PRIHODI OD UPRAVNIH I ADMINISTRATIVNIH PRISTOJBI, PRISTOJBI PO POSEBNIM PROPISIMA I NAKNADA	106.821.956	33.460.773	31,32
652	Prihodi po posebnim propisima	106 821 956	33 460 773	31,32
6526	Ostali nespomenuti prihodi	106 821 956	33 460 773	31,32
66	PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I ROBE TE PRUŽENIH USLUGA I PRIHODI OD DONACIJA	474.672	1.032.886	217,60
661	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	474 672	1 032 886	217,60
6614	Prihodi od prodaje proizvoda i robe	17 245	12 505	72,51
6615	Prihodi od pruženih usluga	457 427	1 020 381	223,07
68	KAZNE, UPRAVNE MJERE I OSTALI PRIHODI	659.093	214.541	32,55
683	OSTALI PRIHODI	659 093	214 541	32,55
6831	Ostali prihodi	659 093	214 541	32,55

4. RASHODI

Ukupni rashodi Agencije u 2020. godini iznose **68.923.990 kuna**, od čega su rashodi poslovanja 62 735 957 kuna, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine 6 188 033 kune

Rashodi poslovanja manji su za 4,68% u odnosu na 2019. godinu, dok su rashodi za nabavu znatno veći zbog izvođenja radova uklanjanja dvorišne i ulične zgrade u Krajiškoj ulici broj 20 u Zagrebu

Agencija tijekom godina nema značajnijih odstupanja u iznosima ostvarenih rashoda, gdje se odstupanje uglavnom odnosilo na aktivnosti vezane za poslovnu zgradu u Krajiškoj ulici

Tablica 4.: Rashodi Agencije - u 2019. i 2020. godini

VRSTA RASHODA	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
2	3	4	5=4/3)*100
Rashodi poslovanja	65 818 256	62 735 957	95,32
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1 396 319	6 188 033	443,17
UKUPNO	67.214.575	68.923.990	102,54

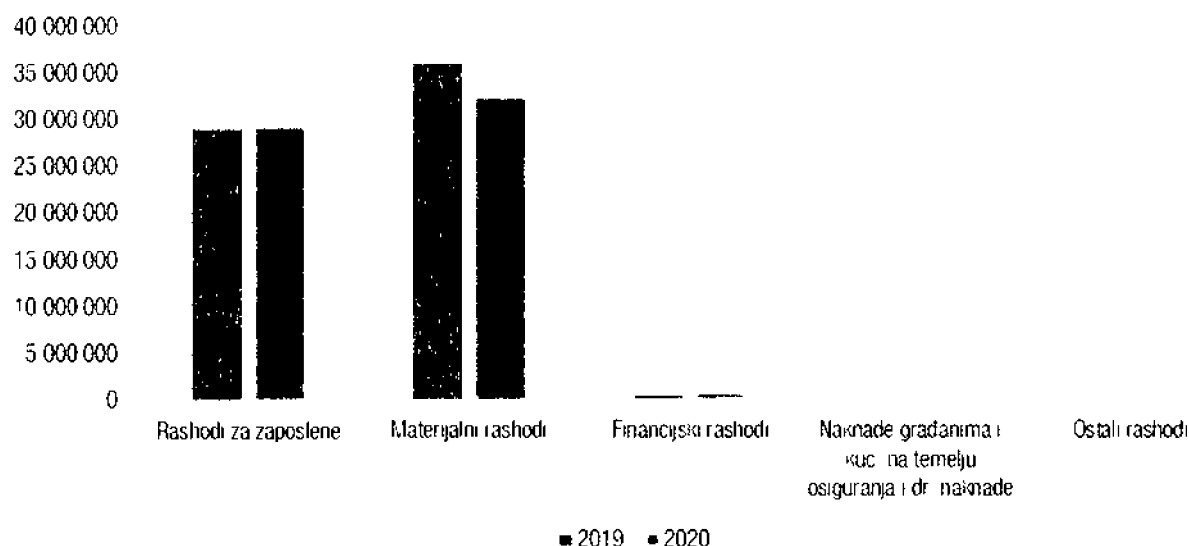
4.1 Rashodi poslovanja

Rashodi poslovanja Agencije u 2020. godini manji su za 3 082 299 kuna u odnosu na 2019. godinu, što je rezultat smanjenja materijalnih rashoda

Tablica 5 : Rashodi poslovanja Agencije - u 2019. i 2020. godini

VRSTA RASHODA	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
2	3	4	5=4/3)*100
Rashodi za zaposlene	29 084 248	29 161 243	100,26
Materijalni rashodi	36 137 268	32 404 758	89,67
Financijski rashodi	552 990	701 108	126,78
Naknade građanima i kuć. na temelju osiguranja i dr. naknade	11 250	11 250	100,00
Ostali rashodi	32 500	457 598	1 407,99
UKUPNO	65.818.256	62.735.957	95,32

Grafikon 2.: Pregled rashoda poslovanja u 2019. i 2020. godini

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene iznose ukupno iznose 29.161.243 kuna i neznatno su veći u odnosu na 2019. godinu. Početkom 2020. godine broj zaposlenih je bio 88. Tijekom godine je troje radnika prekinulo radni odnos, a pet radnika je zaposleno tako da je broj zaposlenih na neodređeno krajem 2020. godine iznosio 90.

Materijalni rashodi

U 2020. godini ostvareno je 3.732.510 kuna manje materijalnih rashoda u odnosu na 2019. godinu, a najveća umanjena odnose se na rashode za službena putovanja i stručno usavršavanje zaposlenika.

Uvođenje nužnih epidemioloških mjera radi sprječavanja prijenosa bolesti COVID-19, odrazilo se i na ovaj segment poslovanja Agencije te su znatno smanjena službena putovanja. Rashodi za službena putovanja su manji za 72,21%, odnosno za 1.572.125 kuna. Sva sudjelovanja u radu radnih grupa/tijela i međunarodnih organizacija i institucija u području zračnog prometa, kao i sudjelovanja na radionicama, provedena su on-line načinom rada.

Naknade troškova radnika su također ostvarene u manjem iznosu u odnosu na prethodnu godinu zbog rada radnika od kuće, a što se odrazilo na naknadama za trošak prijevoza.

Troškovi stručnog usavršavanja radnika manji su za 51,61% u odnosu na 2019. godinu. U 2020. godini Agencija je upućivala radnike na redovna, odnosno obavezna školovanja on-line načinom rada sukladno planu školovanja.

Rashodi za materijal i energiju i rashodi za usluge su gotovo na istoj razini kao i prethodne godine. Neophodni su za nesmetan rad Agencije, a jednake su visine bez obzira na epidemiološke okolnosti.

Rashodi evidentirani kao *Ostali nespomenuti rashodi poslovanja* čine najveći udio materijalnih rashoda, a sadržavaju troškove doprinosa/članarine EUROCONTROL-u koju Agencija podmiruje u ime Republike Hrvatske. U 2020. godini trošak članarine iznosio je 23.576.979 kuna i za 154.416 kuna je manji u odnosu na 2019. godinu. Unatoč činjenici da je zračni promet drastično smanjen, trošak članarine nije značajno manji. Ovaj trošak čini 35,27% ukupnih rashoda Agencije.

Financijski rashodi

Financijski rashodi u 2020. godini su veći 26,78% radi većeg iznosa obračunatih negativnih tečajnih razlika u odnosu na iznose obračunate u 2019. godini.

Smanjenje zračnog prometa utjecalo je na manji broj računa koje Agencija ispostavlja, a što je posljedično rezultiralo i manjim troškom za bankarske usluge i usluge platnog prometa. Ovi troškovi su za 76,66% manji u odnosu na 2019. godinu.

Naknade građanima i kućanstvima iz proračuna

U 2020. godini ostvaren je rashod u iznosu od 11.250 kuna, a odnosi se na podmirivanje dijela troškova školovanja radnika Agencije.

Ostali rashodi

Ostali rashodi u 2020. godini iznose 457.598 kuna, znatno su veći od ostalih rashoda prethodne godine, jer se radi o donacijama odnosno dodjeli sredstava udrugama. Početkom 2020. godine Agencija je objavila natječaj za dodjelu sredstava za sufinanciranje kupnje radijske opreme unutar frekvencijskog pojasa 117,975-137 MHz („frekvencijski pojas VHF”) u zrakoplove, namijenjen udrugama usmjerenim na promicanje zrakoplovstva u Republici Hrvatskoj. Naime, Uredbom Komisije (EU) br.1079/2012 od 16. studenog 2012. o utvrđivanju zahtjeva za razmak između govornih kanala za jedinstveno europsko nebo propisana je obveza ugradnje radijske opreme unutar frekvencijskog pojasa 117,975-137 MHz („frekvencijski pojas VHF”) u zrakoplove najkasnije do 31. prosinca 2020. godine. Agencija je prepoznala važnost udovoljavanja predmetnoj Uredbi, te je odlučila sufinancirati kupnju radijske opreme, a s ciljem povećanja sigurnosti zračnog prometa te razvoja i unaprjeđenja civilnog zrakoplovstva u Republici Hrvatskoj. Za tu namjenu dodijeljeno je 427.528 kuna za 25 udruga za ugradnju radijske opreme u 62 zrakoplova.

4.2 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Tablica 6.: Rashodi za nabavu nefinancijske imovine Agencije u 2019. i 2020. godini

VRSTA RASHODA	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
2	3	4	$5=4/3*100$
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	942 239	506 372	53,74
Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	454 080	5 675 261	1 249,84
UKUPNO	1.396.319	6.181.633	442,71

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine ostvareni su u iznosu od 506 372 kune i manji su za 46,26% u odnosu na prethodnu godinu

U 2020. godini nabavljena je oprema za održavanje video konferencija, kako bi se prilagodili okolnostima online načina rada, zamijenjeno je nekoliko dotrajalih računala i pisača. Nabavljena je oprema za dezinfekciju ruku i ostala oprema za održavanje i zaštitu.

Nabavljena je aplikacija za on-line polaganje ispita za upravljanje bespilotnim zrakoplovima, koja je implementirana do kraja 2020. godine.

Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini

Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini obuhvaćaju troškove dodatnih ulaganja na građevinskim objektima odnosno troškove kojima su podmirene aktivnosti vezano za poslovnu zgradu u Krajiškoj ulici br. 20 u Zagrebu. Planirane aktivnosti za 2020. godinu u vezi poslovne zgrade u Krajiškoj ulici br. 20 u Zagrebu, obuhvaćale su uklanjanje postojećih dvorišnih objekata, te u narednim godinama postupak građenja i izvođenje ostalih radova za dovršetak Projekta rekonstrukcije i sanacije poslovne zgrade u Krajiškoj ulici br. 20.

Međutim, nakon potresa u Zagrebu, došlo je do znatnih oštećenja na svim objektima, te se jedna etaža zgrade urušila. Kako bi se otklonila opasnost za ljude i susjedne građevine, a po rješenju građevinske inspekcije, pregovaračkim postupkom javne nabave ugovoreno je rušenje i uklanjanje svih objekata na parceli. Postupak je većim dijelom dovršen do kraja 2020. godine, a do pisanja ovog Izvješća isti je u potpunosti dovršen.

Trošak uklanjanja i rušenja objekata u 2020. godini iznosio je 5 253 631 kunu, a ostali rashodi obuhvaćali su troškove izmjene i dopune glavnog projekta, izradu izmijenjenog idejnog rješenja, procjenu sudskog vještaka i dr.

Tablica 7.: Ukupni rashodi Agencije u 2019. i 2020. godini

KONTO	VRSTA RASHODA	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
1	2	3	4	5(4/3)*100
		67.214.575	68.923.990	102,54
3	RASHODI POSLOVANJA	65.818.256	62.735.957	95,32
31	Rashodi za zaposlene	29.084.248	29.161.243	100,26
311	Place (bruto)	22.365.098	23.466.222	104,92
3111	Place za redovan rad	21.879.252	23.011.613	105,18
3112	Place u naravi	364.881	390.455	107,01
3113	Place za prekovremeni rad	120.965	64.154	53,04
312	Ostali rashodi za zaposlene	2.773.884	1.736.737	62,61
3121	Ostali rashodi za zaposlene	2.773.884	1.736.737	62,61
313	Doprinosi na place	3.945.266	3.958.284	100,33
3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	3.938.991	3.958.284	100,49
3133	Doprinosi za obv. osig. u sluč. nezaposlenosti	6.275	0	n/a
32	Materijalni rashodi	36.137.268	32.404.758	89,67
321	Naknade troškova zaposlenima	4.128.340	1.698.896	41,15
3211	Službena putovanja	2.177.049	604.924	27,79
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	450.018	367.459	81,65
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	1.501.273	726.513	48,39
322	Rashodi za materijal i energiju	625.686	627.867	100,35
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	202.233	351.954	174,03
3222	Materijal i sirovine	10.000	8.750	87,50
3223	Energija	211.228	179.337	84,90
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	30.442	15.276	50,18
3225	Sitni inventar i auto gume	10.527	30.401	288,79
3227	Službena, radna i zaštitna odjeca i obuća	161.256	42.149	26,14
323	Rashodi za usluge	5.595.025	5.739.464	102,58
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	210.729	259.538	123,16
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	198.617	223.821	112,69
3233	Usluge promidžbe i informiranja	299.277	100.811	33,68
3234	Komunalne usluge	26.540	21.318	80,32
3235	Zakupnine i najamnine	3.391.307	3.691.289	108,85

KONTO	VRSTA RASHODA	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	126.855	151.698	119,58
3237	Intelektualne i osobne usluge	361.639	339.122	93,77
3238	Računalne usluge	778.888	682.231	87,59
3239	Ostale usluge	201.173	269.636	134,03
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	56.822	29.299	51,56
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	56.822	29.299	51,56
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	25.731.395	24.309.232	94,47
3291	Naknade za rad predstav. i izvrš. tijela, povjerenstava i sl.	204.522	198.164	96,89
3292	Premije osiguranja	344.654	319.690	92,76
3293	Reprezentacija	227.253	105.237	46,31
3294	Članarine i norme	24.777.677	23.579.405	95,16
3295	Pristojbe i naknade	129.102	86.646	67,11
3296	Troškovi sudskih postupaka	6.250	0	n/a
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	41.937	20.090	47,91
34	Financijski rashodi	552.990	701.108	126,78
343	Ostali financijski rashodi (AOP 209 do 212)	552.990	701.108	126,78
3431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	99.159	23.145	23,34
3432	Negat. teč. razl. i razl. zbog primjene valutne klauzule	453.635	677.887	149,43
3433	Zatezne kamate	196	76	38,78
37	Naknade građ. i kuć. na temelju osiguranja i dr. naknade	11.250	11.250	100,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima u novcu	11.250	11.250	100,00
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu	11.250	11.250	100,00
38	Ostali rashodi	32.500	457.598	1.407,99
381	Tekuće donacije	32.500	457.598	1.407,99
3811	Tekuće donacije u novcu	32.500	457.598	1.407,99
4	RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	1.396.319	6.188.033	443,17
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	942.239	506.372	54,42
422	Postrojenja i oprema	843.173	273.072	32,39
4221	Uredska oprema i namještaj	808.092	187.455	23,20
4222	Komunikacijska oprema	33.020	46.460	140,70
4223	Oprema za održavanje i zaštitu	0	15.940	n/a
4227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	2.061	23.217	1.126,49

KONTO	VRSTA RASHODA	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
426	Nematerijalna proizvedena imovina	99 066	233 300	235,50
4262	Ulaganja u računalne programe	99 066	233 300	235 50
43	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	0	6 400	n/a
431	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	0	6 400	n/a
4312	Pohranjene knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti	0	6 400	n/a
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	454.080	5 675 261	1 249,84
451	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	454 080	5 675 261	1 249,84
4511	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	454 080	5 675 261	1 249,84

5. REZULTAT POSLOVANJA

Tablica 8.. Rezultat poslovanja u 2020. godini

	Ostvareno u 2020. godini
Prihodi	37 175 523
Rashodi	68 923 990
Rezultat - manjak prihoda	-31.748.467

Rezultat poslovanja Agencije u 2020. godini je manjak prihoda u iznosu od 31 748 467 kuna. Iz prethodnih razdoblja Agencija je ostvarila višak prihoda i primitaka u iznosu od 152 910 958 kuna te u sljedećem razdoblju ima raspoloživo 121 162 491 kunu.

Prilozi 1. – 7.

Obrasci godišnjeg financijskog izvještaja Agencije za 2020. godinu

POTVRDA

**o preuzetom financijskom izvještaju
proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika**

RKP 49083 OIB 76108805525 Matični broj 02371219
Razdoblje 2020-12
Naziv HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
Adresa 10000, ZAGREB, ULICA GRADA VUKOVARA 284
Kontrolni broj 4.697.884.104,58

Popis izvještaja preuzetih od obveznika:

Razina i naziv izvještaja (Vrsta posla)	Datum prve dostave	Datum dostave	Datum učitavanja	Kontrolni broj izvještaja	Datum slanja na obradu
R11 PR-RAS(151)	29.01.2021.	29.01.2021.	29.01.2021.	3.049.979.940,09	29.01.2021.
R11 BILANCA(152)	29.01.2021.	29.01.2021.	29.01.2021.	1.584.759.763,62	29.01.2021.
R11 RAS-funkcijski(154)	29.01.2021.	29.01.2021.	29.01.2021.	55.777.015,50	29.01.2021.
R11 P-VRILO(156)	29.01.2021.	29.01.2021.	29.01.2021.	0,00	29.01.2021.
R11 OBVEZE(159)	29.01.2021.	29.01.2021.	29.01.2021.	7.367.385,36	29.01.2021.

Potvrda služi kao dokaz predaje financijskog izvještaja. Fina je dužna svakom korisniku koji je dostavio izvještaj po učitavanju izvještaja i slanju na obradu izdati potvrdu primitka.

U slučaju oštećenja Excel datoteke ili medija na kojem je dostavljena, obveznik je dužan dostaviti ispravnu datoteku jer se potvrda ne može izdati bez učitavanja datoteke.

Ako se logičkom i računskom kontrolom utvrdi da je u Finu dostavljen nepotpun i/ili netočan izvještaj, obvezniku se ne izdaje potvrda već samo ispis pogrešaka i upozorenja. Obveznik je u tom slučaju dužan dopuniti/ispraviti financijski izvještaj, u roku propisanom za predaju za razdoblje izvještavanja.

Samo se točan izvještaj šalje na obradu. Ako predani izvještaj nije točan ili nije potpun, a ispravak nije dostavljen u roku, smatrat će se da obveznik izvještaj nije ni predao. Kod naknadne predaje ispravka izvještaja, a ispravak je predan u roku za obradu, datumom primitka će se smatrati datum prve dostave ispravnog obrasca u Finu.

Ispis pojedinačnog financijskog izvještaja Fina izdaje uz naknadu samo ovlaštenim državnim tijelima ili vlasniku podataka, a uz suglasnost Ministarstva financija ili vlasnika podataka ispis može dostaviti i drugim tražiteljima. Sva dodatna pitanja uputite na adresu e-pošte: proracuni@fina.hr

Mjesto primitka UL. GRADA VUKOVARA 70, poslovica: 30101

Operater unosa PALJUG MARINA, telefon: 01/6127-558

Ovjera Fina

[Handwritten signature]

Izveštaji proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika

za razdoblje: 1. siječanj 2020. – 31. prosinac 2020.

Broj RKP a	49083	AOP oznaka razdoblja	2020-12	4.697.884.104,58
Matični broj	02371219	Proračun nema korisnika pa izvještaj vrijedi i kao konsolidirani	NE	Kontrolni broj izvještaja
Naziv obveznika	Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo			Od datuma
Pošta i mjesto	10000	ZAGREB		Do datuma
Ulica i kućni broj	Ulica grada Vukovara 284			OIB
Razina	11			
Sifra djelatnosti	8411			
Razdjel	065			
Sifra grada/opć	133			

Pregled popunjenosti obrazaca	Popunjen	Broj pogresaka	Osoba za kontaktiranje	Janja Mihalčić		
	DA	PR-RAS (VP 151)			Nema	
	DA	BIL (VP 152)			Nema	
	DA	RAS funkcijski (VP 154)			Nema	
	DA	P-VRIO (VP 155)			Nema	
DA	Obveze (VP 159)	Nema	Telefon	+385(1)2369318	Telefax	
Adresa e-pošte za kontakt			janja.mihalic@ccaa.hr			
Adresa e-pošte obveznika			ccaa@ccaa.hr			
Zakonski predstavnik			Marin Puh, direktor			

Stanje kontrola:

Obrazac	Opis stavke	AOP oznaka	Prethodna godina i početak godine	Tekuća godina i kraj godine
PR-RAS	PRIHODI POSLOVANJA (AOP 002+039+045+074+105+123+130+136)	001	109.468.919	37.175.523
	RASHODI POSLOVANJA (AOP 149+160+193+212+221+245+257)	148	65.818.256	52.735.957
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 631+633-632-634)	635	152.910.906	121.162.491
	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 632+634-631-633)	635	0	0
Bilanci	Nefinancijska imovina (AOP 003+007+046+047+051+058)	002	38.747.191	14.096.352
	Financijska imovina (AOP 064+073+082+113+129+141+158+164)	063	169.447.428	133.821.823
	Obveze (AOP 170+181+182+198+226)	169	10.683.023	10.816.376
	Vlastiti izvori (AOP 230 + 238 + 242 + 246 do 248)	229	197.511.595	167.101.789
RAS-funkcijski	Opće javne usluge (AOP 002+006+009+013 do 017)	001	0	0
	Ekonomski poslovi (AOP 032+035+038+046+050+058+057+062+070)	031	67.214.575	68.923.991
	Rashodi vezani za stanovanje i kom. pogodnosti koji nisu drugdje svrstani	084	0	0
	Obrazovanje (AOP 111+114+117+118+121 do 124)	110	0	0
	Kontrolni zbroj (AOP 001+018+024+031+071+078+085+103+110+125)	137	67.214.575	68.923.991
P-VRIO	Promjene u vrijednosti i obujmu imovine (AOP 002+018)	001	0	0
	Promjene u obujmu imovine (AOP 019+028)	018	0	0
	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) i obujmu obveza (AOP 035+040)	034	0	0
	Promjene u obujmu obveza (AOP 041 do 044)	040	0	0
Obveze	Stanje obveza 1. siječnja (=AOP 036* iz izvještaja o obvezama za prethodnu godinu)	001		10.683.023
	Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 001+002-019) i (AOP 037+090)	036		10.792.503
	Stanje dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 038+043+079+084)	037		0
	Stanje nedospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 091 do 094)	090		10.792.503

u Zagrebu, dana 29. 01. 2021. godine.

(potpis voditelja računovodstva)

(potpis odgovorne osobe)

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
SREDIŠNJI UREDBroj:
0123

P O T V R D A

prijava godišnjih financijskih izvještaja za 2020.

Primljeno _____ Predano POŠTI _____

Predano NEPOSREDNO _____

Potpis: _____

Broj priloga: _____

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA, PRIMICIMA I IZDACIMA

za razdoblje 1. siječanj 2020. do 31. prosinac 2020.

Obveznik: RKP 49083

Naziv: Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Razina: 11 Razdjel. 065

Djelatnost: 8411 Opće djelatnosti javne uprave

3.048 979.940.09

Kontrolni broj obrasca

Račun iz rač. plana	Naziv stavke	AOP	Ostvareno u izvještajnom razdoblju preth. godine	Ostvareno u izvještajnom razdoblju tekuće godine	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
Prihodi i rashodi poslovanja					
6	PRIHODI POSLOVANJA (AOP 002+039+045+074+105+123+130+136)	001	109.468.919	37 175 523	34,0
61	Prihodi od poreza (AOP 003+012+018+024+032+035)	002	0	0	-
611	Porez i prirez na dohodak (AOP 004 do 009 - 010 - 011)	003	0	0	-
6111	Porez i prirez na dohodak od nesamostalnog rada	004	0	0	-
6112	Porez i prirez na dohodak od samostalnih djelatnosti	005	0	0	-
6113	Porez i prirez na dohodak od imovine i imovinskih prava	006	0	0	-
6114	Porez i prirez na dohodak od kapitala	007	0	0	-
6115	Porez i prirez na dohodak po godišnjoj prijavi	008	0	0	-
6116	Porez i prirez na dohodak utvrđen u postupku nadzora za prethodne godine	009	0	0	-
6117	Povrat poreza i prireza na dohodak po godišnjoj prijavi	010	0	0	-
6119	Povrat više ostvarenog poreza na dohodak za decentralizirane funkcije	011	0	0	-
612	Porez na dobit (AOP 013 do 016 - 017)	012	0	0	-
6121	Porez na dobit od poduzetnika	013	0	0	-
6122	Porez na dobit po odbitku na naknade za korištenje prava i za usluge	014	0	0	-
6123	Porez na dobit po odbitku na kamate, dividende i udjele u dobiti	015	0	0	-
6124	Porez na dobit po godišnjoj prijavi	016	0	0	-
6125	Povrat poreza na dobit po godišnjoj prijavi	017	0	0	-
613	Porezi na imovinu (AOP 019 do 023)	018	0	0	-
6131	Stalni porezi na nepokretnu imovinu	019	0	0	-
6132	Porez na nasljedstva i darove	020	0	0	-
6133	Porez na kapitalne i financijske transakcije	021	0	0	-
6134	Povremeni porezi na imovinu	022	0	0	-
6135	Ostali stalni porezi na imovinu	023	0	0	-
614	Porezi na robu i usluge (AOP 025 do 031)	024	0	0	-
6141	Porez na dodanu vrijednost	025	0	0	-
6142	Porez na promet	026	0	0	-
6143	Posebni porezi i trošarine	027	0	0	-
6145	Porezi na korištenje dobara ili izvođenje aktivnosti	028	0	0	-
6146	Ostali porezi na robu i usluge	029	0	0	-
6147	Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću	030	0	0	-
6148	Naknade za priređivanje igara na sreću	031	0	0	-
615	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije (AOP 033+034)	032	0	0	-
6151	Carine i carinske pristojbe	033	0	0	-
6152	Ostali porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	034	0	0	-
616	Ostali prihodi od poreza (AOP 036 do 038)	035	0	0	-
6161	Ostali prihodi od poreza koje plaćaju pravne osobe	036	0	0	-
6162	Ostali prihodi od poreza koje plaćaju fizičke osobe	037	0	0	-
6163	Ostali neraspoređeni prihodi od poreza	038	0	0	-
62	Doprinosi (AOP 040+043+044)	039	0	0	-
621	Doprinosi za zdravstveno osiguranje (AOP 041+042)	040	0	0	-
6211	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	041	0	0	-
6212	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu	042	0	0	-
622	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	043	0	0	-
623	Doprinosi za zapošljavanje	044	0	0	-
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (AOP 046+049+054+057+060+063+066+069)	045	81 735	11 531	14,1
631	Pomoći od inozemnih vlada (AOP 047+048)	046	0	0	-
6311	Tekuće pomoći od inozemnih vlada	047	0	0	-
6312	Kapitalne pomoći od inozemnih vlada	048	0	0	-
632	Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU (AOP 050 do 053)	049	81.735	11.531	14,1
6321	Tekuće pomoći od međunarodnih organizacija	050	0	0	-
6322	Kapitalne pomoći od međunarodnih organizacija	051	0	0	-
6323	Tekuće pomoći od institucija i tijela EU	052	81 735	11 531	14,1
6324	Kapitalne pomoći od institucija i tijela EU	053	0	0	-
633	Pomoći proračunu iz drugih proračuna (AOP 055+056)	054	0	0	-
6331	Tekuće pomoći proračunu iz drugih proračuna	055	0	0	-
6332	Kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna	056	0	0	-
634	Pomoći od izvanproračunskih korisnika (AOP 058+059)	057	0	0	-
6341	Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika	058	0	0	-
6342	Kapitalne pomoći od izvanproračunskih korisnika	059	0	0	-
635	Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije (AOP 061+062)	060	0	0	-
6351	Tekuće pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije	061	0	0	-

Naziv: Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Kontrolni broj obrasca

6352	Kapitalne pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije	062		0	-
636	Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan (AOP 064+065)	063	0	0	-
6361	Tekuce pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	064		0	-
6362	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	065		0	-
638	Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava (AOP 067+068)	066	0	0	-
6381	Tekuce pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	067		0	-
6382	Kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	068		0	-
639	Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna (AOP 070 do 073)	069	0	0	-
6391	Tekuci prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	070		0	-
6392	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	071		0	-
6393	Tekuci prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	072		0	-
6394	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	073		0	-
64	Prihodi od imovine (AOP 075+083+090+098)	074	1 431 463	2 455 792	171,6
641	Prihodi od financijske imovine (AOP 076 do 082)	075	1 431 463	2 455 792	171,6
6412	Prihodi od kamata po vrijednosnim papirima	076		0	-
6413	Kamata na oročena sredstva i depozite po viđenju	077	5 124	8 815	172,0
6414	Prihodi od zateznih kamata	078	404 461	11 831	2,9
6415	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika i razlika zbog primjene valutne klauzule	079	1 021 878	2 435 146	238,3
6416	Prihodi od dividendi	080		0	-
6417	Prihodi iz dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima	081		0	-
6419	Ostali prihodi od financijske imovine	082		0	-
642	Prihodi od nefinancijske imovine (AOP 084 do 089)	083	0	0	-
6421	Naknade za koncesije	084		0	-
6422	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	085		0	-
6423	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	086		0	-
6424	Naknade za ceste	087		0	-
6425	Prihodi od prodaje kratkoročne nefinancijske imovine	088		0	-
6429	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	089		0	-
643	Prihodi od kamata na dane zajmove (AOP 091 do 097)	090	0	0	-
6431	Prihodi od kamata na dane zajmove međunarodnim organizacijama, institucijama i tijelima EU te inozemnim vladama	091		0	-
6432	Prihodi od kamata na dane zajmove neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima	092		0	-
6433	Prihodi od kamata na dane zajmove kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru	093		0	-
6434	Prihodi od kamata na dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru	094		0	-
6435	Prihodi od kamata na dane zajmove kreditnim i ostalim financijskim institucijama izvan javnog sektora	095		0	-
6436	Prihodi od kamata na dane zajmove trgovačkim društvima i obiteljima izvan javnog sektora	096		0	-
6437	Prihodi od kamata na dane zajmove drugim razinama vlasti	097		0	-
644	Prihodi od kamata na dane zajmove po protestiranim jamstvima (AOP 099 do 104)	098	0	0	-
6442	Prihodi od kamata na dane zajmove neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima po protestiranim jamstvima	099		0	-
6443	Prihodi od kamata na dane zajmove kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	100		0	-
6444	Prihodi od kamata na dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	101		0	-
6445	Prihodi od kamata na dane zajmove kreditnim i ostalim financijskim institucijama izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	102		0	-
6446	Prihodi od kamata na dane zajmove trgovačkim društvima i obiteljima izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	103		0	-
6447	Prihodi od kamata na dane zajmove drugim razinama vlasti po protestiranim jamstvima	104		0	-
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada (AOP 106+111+119)	105	106 821 956	33 460 773	31,3
651	Upravne i administrativne pristojbe (AOP 107 do 110)	106	0	0	-
6511	Državne upravne i sudske pristojbe	107		0	-
6512	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	108		0	-
6513	Ostale upravne pristojbe i naknade	109		0	-
6514	Ostale pristojbe i naknade	110		0	-
652	Prihodi po posebnim propisima (AOP 112 do 118)	111	106 821 956	33 460 773	31,3
6521	Prihodi državne uprave	112		0	-
6522	Prihodi vodnog gospodarstva	113		0	-
6524	Doprinosi za šume	114		0	-
6525	Mjesni samodoprinos	115		0	-
6526	Ostali nespomenuti prihodi	116	106 821 956	33 460 773	31,3
6527	Naknade od financijske imovine	117		0	-
6528	Prihodi od novčane naknade poslodavca zbog nezapošljavanja osoba s invaliditetom	118		0	-
653	Komunalni doprinosi i naknade (AOP 120 do 122)	119	0	0	-
6531	Komunalni doprinosi	120		0	-
6532	Komunalne naknade	121		0	-
6533	Naknade za priključak	122		0	-
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija (AOP 124+127)	123	474 672	1 032 886	217,6
661	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga (AOP 125-126)	124	474 672	1 032 886	217,6

Naziv: Hrvatski agencija za civilno zrakoplovstvo

Kontrolni broj obrasca

6614	Prihodi od prodaje proizvoda i robe	125	17 245	12 505	72,5
6615	Prihodi od pruženih usluga	126	457 427	1 020 381	223,1
663	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna (AOP 128+129)	127	0	0	-
6631	Tekuće donacije	128	0	0	-
6632	Kapitalne donacije	129	0	0	-
67	Prhodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza (AOP 131+135)	130	0	0	-
671	Prhodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika (AOP 132 do 134)	131	0	0	-
6711	Prhodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja	132	0	0	-
6712	Prhodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine	133	0	0	-
6714	Prhodi od nadležnog proračuna za financiranje izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova	134	0	0	-
673	Prhodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	135	0	0	-
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi (AOP 137+147)	136	659 093	214 541	32,6
681	Kazne i upravne mjere (AOP 138 do 146)	137	0	0	-
6811	Kazne za carinske prekršaje	138	0	0	-
6812	Kazne za devizne prekršaje	139	0	0	-
6813	Kazne za porezne prekršaje	140	0	0	-
6814	Kazne za prekršaje trgovačkih društava - privredne prijestupe	141	0	0	-
6815	Kazne za prometne i ostale prekršaje-u nadležnosti MUP-a	142	0	0	-
6816	Kazne i druge mjere u kaznenom postupku	143	0	0	-
6817	Kazne za prekršaje na kulturnim dobrima	144	0	0	-
6818	Upravne mjere	145	0	0	-
6819	Ostale kazne	146	0	0	-
683	Ostali prihodi	147	659 093	214 541	32,6
3	RASHODI POSLOVANJA (AOP 149+160+193+212+221+246+257)	148	65 818 255	62 735 957	95,3
31	Rashodi za zaposlene (AOP 150+155+156)	149	29 084 248	29 161 243	100,3
311	Plaće (bruto) (AOP 151 do 154)	150	22 365 098	23 466 222	104,9
3111	Plaće za redovan rad	151	21 879 252	23 011 613	105,2
3112	Plaće u naravi	152	364 881	390 455	107,0
3113	Plaće za prekovremeni rad	153	120 965	64 154	53,0
3114	Plaće za posebne uvjete rada	154	0	0	-
312	Ostali rashodi za zaposlene	155	2 773 684	1 736 737	62,6
313	Doprinosi na plaće (AOP 157 do 159)	156	3 945 266	3 958 284	100,3
3131	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	157	0	0	-
3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	158	3 938 991	3 958 284	100,5
3133	Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti	159	6 275	0	0,0
32	Materijalni rashodi (AOP 161+166+174+184+185)	160	36 137 268	32 404 758	89,7
32*	Naknade troškova zaposlenima (AOP 162 do 165)	161	4 128 340	1 688 896	41,2
3211	Službena putovanja	162	2 177 049	604 924	27,8
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	163	450 018	367 459	81,7
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	164	1 501 273	726 513	48,4
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	165	0	0	-
322	Rashodi za materijal i energiju (AOP 167 do 173)	166	625 686	627 867	100,3
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	167	202 233	351 954	174,0
3222	Materijal i sirovine	168	10 000	8 750	87,5
3223	Energija	169	211 228	179 337	84,9
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	170	30 442	15 276	50,2
3225	Sitni inventar i auto gume	171	10 527	30 401	288,8
3226	Vojna sredstva za jednokratnu upotrebu	172	0	0	-
3227	Službena radna i zaštitna odjeća i obuća	173	161 256	42 149	26,1
323	Rashodi za usluge (AOP 175 do 183)	174	5 595 025	5 739 464	102,6
3231	Usluge telefona, poste i prijevoza	175	210 729	259 538	123,2
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	176	198 617	223 821	112,7
3233	Usluge promidžbe i informiranja	177	299 277	100 811	33,7
3234	Komunalne usluge	178	26 540	21 318	80,3
3235	Zakupnine i najamnine	179	3 391 307	3 691 289	108,8
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	180	126 855	151 888	119,8
3237	Intelektualne i osobne usluge	181	361 639	339 122	93,8
3238	Računalne usluge	182	778 888	682 231	87,6
3239	Ostale usluge	183	201 173	269 636	134,0
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	184	56 822	29 299	51,6
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja (AOP 186 do 192)	185	25 731 395	24 309 232	94,5
3291	Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela povjerenstava i slično	186	204 522	198 164	96,9
3292	Premije osiguranja	187	344 654	319 690	92,8
3293	Reprezentacija	188	227 253	105 237	46,3
3294	Članarine i norme	189	24 777 677	23 579 405	95,2
3295	Pristojbe i naknade	190	129 102	86 646	67,1
3296	Troškovi sudskih postupaka	191	6 250	0	0,0
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	192	41 937	20 090	47,9
34	Financijski rashodi (AOP 194+199+207)	193	552 990	701 108	126,8
341	Kamate za izdane vrijednosne papire (AOP 195 do 198)	194	0	0	-
3411	Kamate za izdane trezorske zapise	195	0	0	-
3412	Kamate za izdane mjenice	196	0	0	-
3413	Kamate za izdane obveznice	197	0	0	-
3419	Kamate za ostale vrijednosne papire	198	0	0	-
342	Kamate za primljene kredite i zajmove (AOP 200 do 206)	199	0	0	-

3421	Kamate za primljene kredite i zajmove od međunarodnih organizacija i institucija i tijela EU te inozemnih vlada	200		0	
3422	Kamate za primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih finansijskih institucija u javnom sektoru	201		0	
3423	Kamate za primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih finansijskih institucija izvan javnog sektora	202		0	
3425	Kamate za odobrene a nerealizirane kredite i zajmove	203		0	
3426	Kamate za primljene zajmove od trgovačkih društava u javnom sektoru	204		0	
3427	Kamate za primljene zajmove od trgovačkih društava i obrtnika izvan javnog sektora	205		0	
3428	Kamate za primljene zajmove od drugih razina vlasti	206		0	
343	Ostali finansijski rashodi (AOP 208 do 211)	207	552.990	701.108	126.8
3431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	208	99.159	23.145	23.3
3432	Negativne tečajne razlike i razlike zbog primjene valutne klauzule	209	453.635	677.887	149.4
3433	Zatezne kamate	210	196	76	38.8
3434	Ostali nespomenuti finansijski rashodi	211		0	
35	Subvencije (AOP 213+216+220)	212	0	0	
351	Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru (AOP 214+215)	213	0	0	
3511	Subvencije kreditnim i ostalim finansijskim institucijama u javnom sektoru	214		0	
3512	Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru	215		0	
352	Subvencije trgovačkim društvima i zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora (AOP 217 do 219)	216	0	0	
3521	Subvencije kreditnim i ostalim finansijskim institucijama izvan javnog sektora	217		0	
3522	Subvencije trgovačkim društvima i zadrugama izvan javnog sektora	218		0	
3523	Subvencije poljoprivrednicima i obrtnicima	219		0	
353	Subvencije trgovačkim društvima i zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima iz EU sredstava	220		0	
36	Pomoci dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna (AOP 222+225+228+231+234+238+241)	221	0	0	
361	Pomoci inozemnim vladama (AOP 223+224)	222	0	0	
3611	Tekuće pomoći inozemnim vladama	223		0	
3612	Kapitalne pomoći inozemnim vladama	224		0	
362	Pomoci međunarodnim organizacijama te institucijama i tijelima EU (AOP 226+227)	225	0	0	
3621	Tekuće pomoći međunarodnim organizacijama te institucijama i tijelima EU	226		0	
3622	Kapitalne pomoći međunarodnim organizacijama te institucijama i tijelima EU	227		0	
363	Pomoci unutar općeg proračuna (AOP 229+230)	228	0	0	
3631	Tekuće pomoći unutar općeg proračuna	229		0	
3632	Kapitalne pomoći unutar općeg proračuna	230		0	
366	Pomoci proračunskim korisnicima drugih proračuna (AOP 232+233)	231	0	0	
3661	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna	232		0	
3662	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna	233		0	
367	Prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti (AOP 235 do 237)	234	0	0	
3672	Prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja	235		0	
3673	Prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za nabavu nefinancijske imovine	236		0	
3674	Prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za finansijsku imovinu i otplatu zajmova	237		0	
368	Pomoci temeljem prijenosa EU sredstava (AOP 239+240)	238	0	0	
3681	Tekuće pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	239		0	
3682	Kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	240		0	
369	Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna (AOP 242 do 245)	241	0	0	
3691	Tekuci prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	242		0	
3692	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	243		0	
3693	Tekuci prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	244		0	
3694	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	245		0	
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (AOP 247+253)	246	11.250	11.250	100.0
371	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja (AOP 248 do 252)	247	0	0	
3711	Naknade građanima i kućanstvima u novcu neposredno ili putem ustanova izvan javnog sektora	248		0	
3712	Naknade građanima i kućanstvima u naravi neposredno ili putem ustanova izvan javnog sektora	249		0	
3713	Naknade građanima i kućanstvima u novcu putem ustanova u javnom sektoru	250		0	
3714	Naknade građanima i kućanstvima u naravi putem ustanova u javnom sektoru	251		0	
3715	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja iz EU sredstava	252		0	
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna (AOP 254 do 256)	253	11.250	11.250	100.0
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu	254	11.250	11.250	100.0
3722	Naknade građanima i kućanstvima u naravi	255		0	
3723	Naknade građanima i kućanstvima iz EU sredstava	256		0	
38	Ostali rashodi (AOP 258+262+266+272)	257	32.500	457.598	1.408.0
381	Tekuće donacije (AOP 259 do 261)	258	32.500	457.598	1.408.0
3811	Tekuće donacije u novcu	259	32.500	457.598	1.408.0
3812	Tekuće donacije u naravi	260		0	
3813	Tekuće donacije iz EU sredstava	261		0	
382	Kapitalne donacije (AOP 263 do 265)	262	0	0	

Naziv: Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Kontrolni broj obrasca

3821	Kapitalne donacije neprofitnim organizacijama	263		0	-
3822	Kapitalne donacije građanima i kućanstvima	264		0	-
3823	Kapitalne donacije iz EU sredstava	265		0	-
383	Kazne, penali i naknade štete (AOP 267 do 271)	266	0	0	-
3831	Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama	267		0	-
3832	Penali, ležanje i drugo	268		0	-
3833	Naknade šteta zaposlenicima	269		0	-
3834	Ugovorene kazne i ostale naknade šteta	270		0	-
3835	Ostale kazne	271		0	-
386	Kapitalne pomoći (AOP 273 do 276)	272	0	0	-
3861	Kapitalne pomoći kreditnim i ostalim financijskim institucijama te trgovačkim društvima u javnom sektoru	273		0	-
3862	Kapitalne pomoći kreditnim i ostalim financijskim institucijama te trgovačkim društvima izvan javnog sektora	274		0	-
3863	Kapitalne pomoći poljoprivrednicima i obrtnicima	275		0	-
3864	Kapitalne pomoći iz EU sredstava	276		0	-
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na početku razdoblja	277			-
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na kraju razdoblja	278			-
	Povećanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (AOP 278-277)	279	0	0	-
	Smanjenje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (AOP 277-278)	280	0	0	-
	Ukupni rashodi poslovanja (AOP 148-279+280)	281	65 818 256	52 735 957	95,3
	VIŠAK PRIHODA POSLOVANJA (AOP 001-281)	282	43 650 663	0	0,0
	MANJAK PRIHODA POSLOVANJA (AOP 281-001)	283	0	25 560 434	-
92211	Višak prihoda poslovanja - preneseni	284	113 753 840	154 307 277	135,7
92221	Manjak prihoda poslovanja - preneseni	285			-
96	Obracunati prihodi poslovanja - nenaplaćeni	286	5 853 447	1 842 956	31,5
9661	Obracunati prihodi od prodaje proizvoda i robe i pruženih usluga - nenaplaćeni	287	454	408	89,9
9673	Obracunati prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	288		0	-
Prihodi i rashodi od nefinancijske imovine					
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (AOP 290+302+335+338)	289	0	0	-
71	Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine (AOP 291+295)	290	0	0	-
711	Prihodi od prodaje materijalne imovine - prirodnih bogatstava (AOP 292 do 294)	291	0	0	-
7111	Zemljište	292		0	-
7112	Rudna bogatstva	293		0	-
7113	Prihodi od prodaje ostale prirodne materijalne imovine	294		0	-
712	Prihodi od prodaje nematerijalne imovine (AOP 296 do 301)	295	0	0	-
7121	Patenti	296		0	-
7122	Koncesije	297		0	-
7123	Licence	298		0	-
7124	Ostala prava	299		0	-
7125	Goodwill	300		0	-
7126	Ostala nematerijalna imovina	301		0	-
72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine (AOP 303+308+317+322+327+330)	302	0	0	-
721	Prihodi od prodaje građevinskih objekata (AOP 304 do 307)	303	0	0	-
7211	Stambeni objekti	304		0	-
7212	Poslovni objekti	305		0	-
7213	Ceste, željeznice i ostali prometni objekti	306		0	-
7214	Ostali građevinski objekti	307		0	-
722	Prihodi od prodaje postrojenja i opreme (AOP 309 do 316)	308	0	0	-
7221	Uredska oprema i namještaj	309		0	-
7222	Komunikacijska oprema	310		0	-
7223	Oprema za održavanje i zaštitu	311		0	-
7224	Medicinska i laboratorijska oprema	312		0	-
7225	Instrumenti, uređaji i strojevi	313		0	-
7226	Sportska i glazbena oprema	314		0	-
7227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	315		0	-
7228	Vojna oprema	316		0	-
723	Prihodi od prodaje prijevoznih sredstava (AOP 318 do 321)	317	0	0	-
7231	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu	318		0	-
7232	Prijevozna sredstva u željezničkom prometu	319		0	-
7233	Prijevozna sredstva u pomorskom i riječnom prometu	320		0	-
7234	Prijevozna sredstva u zračnom prometu	321		0	-
724	Prihodi od prodaje knjiga, umjetničkih djela i ostalih izložbenih vrijednosti (AOP 323 do 326)	322	0	0	-
7241	Knjige	323		0	-
7242	Umjetnička djela (izložena u galerijama, muzejima i slično)	324		0	-
7243	Muzejski izložci i predmeti prirodnih rijetkosti	325		0	-
7244	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti	326		0	-
725	Prihodi od prodaje višegodišnjih nasada i osnovnog stada (AOP 328+329)	327	0	0	-
7251	Višegodišnji nasadi	328		0	-
7252	Osnovno stado	329		0	-
726	Prihodi od prodaje nematerijalne proizvedene imovine (AOP 331 do 334)	330	0	0	-
7261	Istraživanje rudnih bogatstava	331		0	-
7262	Ulaganja u računalne programe	332		0	-
7263	Umjetnička filerama i znanstvena djela	333		0	-
7264	Ostala nematerijalna proizvedena imovina	334		0	-
73	Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (AOP 336)	335	0	0	-
731	Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (AOP 337+338)	336	0	0	-

Naziv Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Kontrolni broj obrasca

7311	Plemeniti metali i drago kamenje	337		0	
7312	Pohranjene knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti	338		0	
74	Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine (AOP 340)	339	0	0	
741	Prihodi od prodaje залиха	340		0	
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (AOP 342+354+387+391+393)	341	1 396 319	6 188 033	443,2
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (AOP 343+347)	342	0	0	
411	Materijalna imovina - prirodna bogatstva (AOP 344 do 346)	343	0	0	
4111	Zemljište	344		0	
4112	Rudna bogatstva	345		0	
4113	Ostala prirodna materijalna imovina	346		0	
412	Nematerijalna imovina (AOP 348 do 353)	347	0	0	
4121	Patenti	348		0	
4122	Koncesije	349		0	
4123	Licence	350		0	
4124	Ostala prava	351		0	
4125	Goodwill	352		0	
4126	Ostala nematerijalna imovina	353		0	
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (AOP 355+360+369+374+379+382)	354	942 239	506 372	53,7
421	Građevinski objekti (AOP 356 do 359)	355	0	0	
4211	Stambeni objekti	356		0	
4212	Poslovni objekti	357		0	
4213	Ceste, željeznice i ostali prometni objekti	358		0	
4214	Ostali građevinski objekti	359		0	
422	Postrojenja i oprema (AOP 361 do 368)	360	843 173	273 372	32,4
4221	Uredska oprema i namještaj	361	808 092	187 455	23,2
4222	Komunikacijska oprema	362	33 020	46 460	140,7
4223	Oprema za održavanje i zaštitu	363		15 940	
4224	Medicinska i laboratorijska oprema	364		0	
4225	Instrumenti, uređaji i strojevi	365		0	
4226	Sportska i glazbena oprema	366		0	
4227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	367	2 061	23 217	1 126,5
4228	Vojna oprema	368		0	
423	Prjevozna sredstva (AOP 370 do 373)	369	0	0	
4231	Prjevozna sredstva u cestovnom prometu	370		0	
4232	Prjevozna sredstva u željezničkom prometu	371		0	
4233	Prjevozna sredstva u pomorskom i riječnom prometu	372		0	
4234	Prjevozna sredstva u zračnom prometu	373		0	
424	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti (AOP 375 do 378)	374	0	0	
4241	Knjige	375		0	
4242	Umjetnička djela (izložena u galerijama, muzejima i slično)	376		0	
4243	Muzejski izložci i predmeti prirodnih rijetkosti	377		0	
4244	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti	378		0	
425	Višegodišnji nasadi i osnovno stado (AOP 380+381)	379	0	0	
4251	Višegodišnji nasadi	380		0	
4252	Osnovno stado	381		0	
426	Nematerijalna proizvedena imovina (AOP 383 do 386)	382	99 066	233 300	235,5
4261	Istraživanje rudnih bogatstava	383		0	
4262	Ulaganja u računalne programe	384	99 066	233 300	235,5
4263	Umjetnička, literarna i znanstvena djela	385		0	
4264	Ostala nematerijalna proizvedena imovina	386		0	
43	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (AOP 388)	387	0	6 400	
431	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (AOP 389+390)	388	0	6 400	
4311	Plemeniti metali i drago kamenje	389		0	
4312	Pohranjene knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti	390		6 400	
44	Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine (AOP 392)	391	0	0	
441	Rashodi za nabavu залиха	392		0	
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini (AOP 394 do 397)	393	454 080	5 675 261	1 249,8
451	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	394	454 080	5 675 261	1 249,8
452	Dodatna ulaganja na postrojenjima i opremi	395		0	
453	Dodatna ulaganja na prijevoznim sredstvima	396		0	
454	Dodatna ulaganja za ostalu nefinancijsku imovinu	397		0	
	VIŠAK PRIHODA OD NEFINANCIJSKE IMOVINE (AOP 289-341)	398	0	0	
	MANJAK PRIHODA OD NEFINANCIJSKE IMOVINE (AOP 341-289)	399	1 396 319	6 188 033	443,2
92212	Višak prihoda od nefinancijske imovine - preneseni	400		0	
92222	Manjak prihoda od nefinancijske imovine - preneseni	401	3 097 228	1 396 319	45,1
97	Obracunati prihodi od prodaje nefinancijske imovine - nenaplateni	402		0	
	UKUPNI PRIHODI (AOP 001+289)	403	109 468 919	37 175 523	34,0
	UKUPNI RASHODI (AOP 281+341)	404	67 214 575	68 523 990	102,5
	UKUPAN VIŠAK PRIHODA (AOP 403-404)	405	42 254 344	0	0,0
	UKUPAN MANJAK PRIHODA (AOP 404-403)	406	0	31 748 467	
9221x 9222x	Višak prihoda - preneseni (AOP 284+400-285-401)	407	110 656 612	152 910 958	138,2
9221x 9222x	Manjak prihoda - preneseni (AOP 285+401-284-400)	408	0	0	
96 97	Obracunati prihodi - nenaplateni (AOP 286+402)	409	5 853 447	1 842 956	31,5
Primici i izdaci					
8	Primici od financijske imovine i zaduživanja (AOP 411+449+462+474+505)	410	0	0	
81	Primljeni povratni glavnice danih zajmova i depozita (AOP 412+417+420+424+425+432+437+445)	411	0	0	

Naziv: Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Kontrolni broj obrasca

811	Primici (povrati) glavnice zajmova danih međunarodnim organizacijama i tijelima EU te inozemnim vladama (AOP 413 do 416)	412	0	0	-
8113	Povrat zajmova danih međunarodnim organizacijama	413		0	-
8114	Povrat zajmova danih institucijama i tijelima EU	414		0	-
8115	Povrat zajmova danih inozemnim vladama u EU	415		0	-
8116	Povrat zajmova danih inozemnim vladama izvan EU	416		0	-
812	Primici (povrati) glavnice zajmova danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima (AOP 418+419)	417	0	0	-
8121	Povrat zajmova danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu	418		0	-
8122	Povrat zajmova danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u inozemstvu	419		0	-
813	Primici (povrati) glavnice zajmova danih kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru (AOP 421 do 423)	420	0	0	-
8132	Povrat zajmova danih kreditnim institucijama u javnom sektoru	421		0	-
8133	Povrat zajmova danih osiguravajućim društvima u javnom sektoru	422		0	-
8134	Povrat zajmova danih ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru	423		0	-
814	Primici (povrati) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima u javnom sektoru	424		0	-
815	Primici (povrati) glavnice zajmova danih kreditnim i ostalim financijskim institucijama izvan javnog sektora (AOP 426 do 431)	425	0	0	-
8153	Povrat zajmova danih tuzemnim kreditnim institucijama izvan javnog sektora	426		0	-
8154	Povrat zajmova danih tuzemnim osiguravajućim društvima izvan javnog sektora	427		0	-
8155	Povrat zajmova danih ostalim tuzemnim financijskim institucijama izvan javnog sektora	428		0	-
8156	Povrat zajmova danih inozemnim kreditnim institucijama	429		0	-
8157	Povrat zajmova danih inozemnim osiguravajućim društvima	430		0	-
8158	Povrat zajmova danih ostalim inozemnim financijskim institucijama	431		0	-
816	Primici (povrati) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora (AOP 433 do 436)	432	0	0	-
8163	Povrat zajmova danih tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora	433		0	-
8164	Povrat zajmova danih tuzemnim obrtnicima	434		0	-
8165	Povrat zajmova danih inozemnim trgovačkim društvima	435		0	-
8166	Povrat zajmova danih inozemnim obrtnicima	436		0	-
817	Povrat zajmova danih drugim razinama vlasti (AOP 438 do 444)	437	0	0	-
8171	Povrat zajmova danih državnom proračunu	438		0	-
8172	Povrat zajmova danih županijskim proračunima	439		0	-
8173	Povrat zajmova danih gradskim proračunima	440		0	-
8174	Povrat zajmova danih općinskim proračunima	441		0	-
8175	Povrat zajmova danih HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u	442		0	-
8176	Povrat zajmova danih ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna	443		0	-
8177	Povrat zajmova danih izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna	444		0	-
818	Primici od povrata depozita i jamčevnih pologa (AOP 446 do 448)	445	0	0	-
8181	Primici od povrata depozita od kreditnih i ostalih financijskih institucija - tuzemni	446		0	-
8182	Primici od povrata depozita od kreditnih i ostalih financijskih institucija - inozemni	447		0	-
8183	Primici od povrata jamčevnih pologa	448		0	-
82	Primici od izdanih vjedorodnih papira (AOP 450+453+456+459)	449	0	0	-
821	Trezorski zapisi (AOP 451+452)	450	0	0	-
8211	Trezorski zapisi - tuzemni	451		0	-
8212	Trezorski zapisi - inozemni	452		0	-
822	Obveznice (AOP 454+455)	453	0	0	-
8221	Obveznice - tuzemne	454		0	-
8222	Obveznice - inozemne	455		0	-
823	Opcije i drugi financijski derivati (AOP 457+458)	456	0	0	-
8231	Opcije i drugi financijski derivati - tuzemni	457		0	-
8232	Opcije i drugi financijski derivati - inozemni	458		0	-
824	Ostali vjedorodni papiri (AOP 460+461)	459	0	0	-
8241	Ostali vjedorodni papiri - tuzemni	460		0	-
8242	Ostali vjedorodni papiri - inozemni	461		0	-
83	Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici (AOP 463+467+468+471)	462	0	0	-
831	Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru (AOP 464 do 466)	463	0	0	-
8312	Dionice i udjeli u glavnici kreditnih institucija u javnom sektoru	464		0	-
8313	Dionice i udjeli u glavnici osiguravajućih društava u javnom sektoru	465		0	-
8314	Dionice i udjeli u glavnici ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	466		0	-
832	Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru	467		0	-
833	Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora (AOP 469-470)	468	0	0	-
8331	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	469		0	-
8332	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih kreditnih i ostalih financijskih institucija	470		0	-
834	Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora (AOP 472+473)	471	0	0	-
8341	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	472		0	-
8342	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih trgovačkih društava	473		0	-
84	Primici od zaduživanja (AOP 475+480+484+485+492+497)	474	0	0	-
841	Primljeni krediti i zajmovi od međunarodnih organizacija i tijela EU te inozemnih vlada (AOP 476 do 479)	475	0	0	-
8413	Primljeni zajmovi od međunarodnih organizacija	476		0	-
8414	Primljeni krediti i zajmovi od institucija i tijela EU	477		0	-
8415	Primljeni zajmovi od inozemnih vlada u EU	478		0	-

Naziv Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Kontrolni broj obrasca

8416	Primljeni zajmovi od inozemnih vlada izvan EU	479		0
842	Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru (AOP 481 do 483)	480	0	0
8422	Primljeni krediti od kreditnih institucija u javnom sektoru	481		0
8423	Primljeni zajmovi od osiguravajućih društava u javnom sektoru	482		0
8424	Primljeni zajmovi od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	483		0
843	Primljeni zajmovi od trgovačkih društava u javnom sektoru	484		0
844	Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora (AOP 486 do 491)	485	0	0
8443	Primljeni krediti od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	486		0
8444	Primljeni zajmovi od tuzemnih osiguravajućih društava izvan javnog sektora	487		0
8445	Primljeni zajmovi od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	488		0
8446	Primljeni krediti od inozemnih kreditnih institucija	489		0
8447	Primljeni zajmovi od inozemnih osiguravajućih društava	490		0
8448	Primljeni zajmovi od ostalih inozemnih financijskih institucija	491		0
845	Primljeni zajmovi od trgovačkih društava i obrtnika izvan javnog sektora (AOP 493 do 496)	492	0	0
8453	Primljeni zajmovi od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	493		0
8454	Primljeni zajmovi od tuzemnih obrtnika	494		0
8455	Primljeni zajmovi od inozemnih trgovačkih društava	495		0
8456	Primljeni zajmovi od inozemnih obrtnika	496		0
847	Primljeni zajmovi od drugih razina vlasti (AOP 498 do 504)	497	0	0
8471	Primljeni zajmovi od državnog proračuna	498		0
8472	Primljeni zajmovi od županijskih proračuna	499		0
8473	Primljeni zajmovi od gradskih proračuna	500		0
8474	Primljeni zajmovi od općinskih proračuna	501		0
8475	Primljeni zajmovi od HZMO a HZZ a i HZZO a	502		0
8476	Primljeni zajmovi od ostalih izvanproračunskih konsnika državnog proračuna	503		0
8477	Primljeni zajmovi od izvanproračunskih konsnika županijskih gradskih i općinskih proračuna	504		0
85	Primici od prodaje vrijednosnih papira iz portfelja (AOP 506+509+512+515)	505	0	0
851	Primici za komercijalne i blagajničke zapise (AOP 507+508)	506	0	0
8511	Komercijalni i blagajnički zapisi – tuzemni	507		0
8512	Komercijalni i blagajnički zapisi – inozemni	508		0
852	Primici za obveznice (AOP 510+511)	509	0	0
8521	Obveznice – tuzemne	510		0
8522	Obveznice – inozemne	511		0
853	Primici za opcije i druge financijske derivate (AOP 513+514)	512	0	0
8531	Opcije i drugi financijski derivati – tuzemni	513		0
8532	Opcije i drugi financijski derivati – inozemni	514		0
854	Primici za ostale vrijednosne papire (AOP 516+517)	515	0	0
8541	Ostali tuzemni vrijednosni papiri	516		0
8542	Ostali inozemni vrijednosni papiri	517		0
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova (AOP 519+557+570+583+615)	518	0	0
51	Izdaci za dane zajmove i depozite (AOP 520+525+528+532+533+540+545+553)	519	0	0
511	Izdaci za dane zajmove međunarodnim organizacijama, institucijama i tijelima EU te inozemnim vladama (AOP 521 do 524)	520	0	0
5113	Dani zajmovi međunarodnim organizacijama	521		0
5114	Dani zajmovi institucijama i tijelima EU	522		0
5115	Dani zajmovi inozemnim vladama u EU	523		0
5116	Dani zajmovi inozemnim vladama izvan EU	524		0
512	Izdaci za dane zajmove neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima (AOP 526+527)	525	0	0
5121	Dani zajmovi neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu	526		0
5122	Dani zajmovi neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u inozemstvu	527		0
513	Izdaci za dane zajmove kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru (AOP 529 do 531)	528	0	0
5132	Dani zajmovi kreditnim institucijama u javnom sektoru	529		0
5133	Dani zajmovi osiguravajućim društvima u javnom sektoru	530		0
5134	Dani zajmovi ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru	531		0
514	Izdaci za dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru	532		0
515	Izdaci za dane zajmove kreditnim i ostalim financijskim institucijama izvan javnog sektora (AOP 534 do 539)	533	0	0
5153	Dani zajmovi tuzemnim kreditnim institucijama izvan javnog sektora	534		0
5154	Dani zajmovi tuzemnim osiguravajućim društvima izvan javnog sektora	535		0
5155	Dani zajmovi ostalim tuzemnim financijskim institucijama izvan javnog sektora	536		0
5156	Dani zajmovi inozemnim kreditnim institucijama	537		0
5157	Dani zajmovi inozemnim osiguravajućim društvima	538		0
5158	Dani zajmovi ostalim inozemnim financijskim institucijama	539		0
516	Izdaci za dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora (AOP 541 do 544)	540	0	0
5163	Dani zajmovi tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora	541		0
5164	Dani zajmovi tuzemnim obrtnicima	542		0
5165	Dani zajmovi inozemnim trgovačkim društvima	543		0
5166	Dani zajmovi inozemnim obrtnicima	544		0
517	Dani zajmovi drugim razinama vlasti (AOP 546 do 552)	545	0	0
5171	Dani zajmovi državnom proračunu	546		0
5172	Dani zajmovi županijskim proračunima	547		0
5173	Dani zajmovi gradskim proračunima	548		0
5174	Dani zajmovi općinskim proračunima	549		0

Naziv: Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Kontrolni broj obrasca

5175	Dani zajmovi HZMO u HZZ-u i HZZO-u	550		0
5176	Dani zajmovi ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna	551		0
5177	Dani zajmovi izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna	552		0
518	Izdaci za depozite i jamčevne pologe (AOP 554 do 556)	553	0	0
5181	Izdaci za depozite u kreditnim i ostalim financijskim institucijama - tuzemni	554		0
5182	Izdaci za depozite u kreditnim i ostalim financijskim institucijama - inozemni	555		0
5183	Izdaci za jamčevne pologe	556		0
52	Izdaci za ulaganja u vrijednosne papire (AOP 558+561+564+567)	557	0	0
521	Izdaci za komercijalne i blagajničke zapise (AOP 559+560)	558	0	0
5211	Komercijalni i blagajnički zapisi - tuzemni	559		0
5212	Komercijalni i blagajnički zapisi - inozemni	560		0
522	Izdaci za obveznice (AOP 562+563)	561	0	0
5221	Obveznice - tuzemne	562		0
5222	Obveznice - inozemne	563		0
523	Izdaci za opcije i druge financijske derivate (AOP 565+566)	564	0	0
5231	Opcije i drugi financijski derivati - tuzemni	565		0
5232	Opcije i drugi financijski derivati - inozemni	566		0
524	Izdaci za ostale vrijednosne papire (AOP 568+569)	567	0	0
5241	Ostali tuzemni vrijednosni papiri	568		0
5242	Ostali inozemni vrijednosni papiri	569		0
53	Izdaci za dionice i udjele u glavnici (AOP 571+575+577+580)	570	0	0
531	Dionice i udjeli u glavnici kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru (AOP 572 do 574)	571	0	0
5312	Dionice i udjeli u glavnici kreditnih institucija u javnom sektoru	572		0
5313	Dionice i udjeli u glavnici osiguravajućih društava u javnom sektoru	573		0
5314	Dionice i udjeli u glavnici ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	574		0
532	Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru (AOP 576)	575	0	0
5321	Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru	576		0
533	Dionice i udjeli u glavnici kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora (AOP 578+579)	577	0	0
5331	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	578		0
5332	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih kreditnih i ostalih financijskih institucija	579		0
534	Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora (AOP 581+582)	580	0	0
5341	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	581		0
5342	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih trgovačkih društava	582		0
54	Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova (AOP 584+589+593+595+602+607)	583	0	0
541	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada (AOP 585 do 588)	584	0	0
5413	Otplata glavnice primljenih zajmova od međunarodnih organizacija	585		0
5414	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od institucija i tijela EU	586		0
5415	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih vlada u EU	587		0
5416	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih vlada izvan EU	588		0
542	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru (AOP 590 do 592)	589	0	0
5422	Otplata glavnice primljenih kredita od kreditnih institucija u javnom sektoru	590		0
5423	Otplata glavnice primljenih zajmova od osiguravajućih društava u javnom sektoru	591		0
5424	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	592		0
543	Otplata glavnice primljenih zajmova od trgovačkih društava u javnom sektoru (AOP 594)	593	0	0
5431	Otplata glavnice primljenih zajmova od trgovačkih društava u javnom sektoru	594		0
544	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora (AOP 596 do 601)	595	0	0
5443	Otplata glavnice primljenih kredita od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	596		0
5444	Otplata glavnice primljenih zajmova od tuzemnih osiguravajućih društava izvan javnog sektora	597		0
5445	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	598		0
5446	Otplata glavnice primljenih kredita od inozemnih kreditnih institucija	599		0
5447	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih osiguravajućih društava	600		0
5448	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih inozemnih financijskih institucija	601		0
545	Otplata glavnice primljenih zajmova od trgovačkih društava i obrtnika izvan javnog sektora (AOP 603 do 606)	602	0	0
5453	Otplata glavnice primljenih zajmova od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	603		0
5454	Otplata glavnice primljenih zajmova od tuzemnih obrtnika	604		0
5455	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih trgovačkih društava	605		0
5456	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih obrtnika	606		0
547	Otplata glavnice primljenih zajmova od drugih razina vlasti (AOP 608 do 614)	607	0	0
5471	Otplata glavnice primljenih zajmova od državnog proračuna	608		0
5472	Otplata glavnice primljenih zajmova od županijskih proračuna	609		0
5473	Otplata glavnice primljenih zajmova od gradskih proračuna	610		0
5474	Otplata glavnice primljenih zajmova od općinskih proračuna	611		0
5475	Otplata glavnice primljenih zajmova od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a	612		0
5476	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna	613		0
5477	Otplata glavnice primljenih zajmova od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna	614		0
55	Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire (AOP 616+619+622)	615	0	0
551	Izdaci za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise (AOP 617+618)	616	0	0

Obveznik RKP 49083		3.049.979.940,09			
Naziv Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo		Kontrolni broj obrasca			
5511	Izdaci za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise u zemlji	617		0	
5512	Izdaci za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise u inozemstvu	618		0	
552	Izdaci za otplatu glavnice za izdane obveznice (AOP 620+621)	619	0	0	
5521	Izdaci za otplatu glavnice za izdane obveznice u zemlji	620		0	
5522	Izdaci za otplatu glavnice za izdane obveznice u inozemstvu	621		0	
553	Izdaci za otplatu glavnice za izdane ostale vriednosne papire (AOP 623+624)	622	0	0	
5531	Izdaci za otplatu glavnice za izdane ostale vriednosne papire u zemlji	623		0	
5532	Izdaci za otplatu glavnice za izdane ostale vriednosne papire u inozemstvu	624		0	
	VIŠAK PRIMITAKA OD FINACIJSKE IMOVINE I OBVEZA (AOP 410-518)	625	0	0	
	MANJAK PRIMITAKA OD FINACIJSKE IMOVINE I OBVEZA (AOP 518-410)	626	0	0	
92213	Višak primitaka od finacijske imovine - preneseni	627		0	
92223	Manjak primitaka od finacijske imovine - preneseni	628		0	
	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (AOP 403+410)	629	109 458 919	37 175 523	34,0
	UKUPNI RASHODI I IZDACI (AOP 404+518)	630	67 214 575	68 923 990	102,5
	VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA (AOP 629-630)	631	42 254 344	0	0,0
	MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA (AOP 630-629)	632	0	31 746 467	-
9221-9222	Višak prihoda i primitaka - preneseni (AOP 407-408+627-628)	633	110 656 612	152 910 958	138,2
9222-9221	Manjak prihoda i primitaka - preneseni (AOP 408-407+628-627)	634	0	0	
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 631+633-632-634)	635	152 910 956	121 162 491	79,2
	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 632+634-631-633)	636	0	0	-
19	Unaprijed plaćeni rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	637	7 103 848	6 727 531	94,7
Obvezni analitički podaci					
11	Stanje novčanih sredstava na početku izvještajnog razdoblja	638	112 953 816	156 248 309	138,3
11 - dugov	Ukupni prihodi na novčane račune i blagajne	639	158 065 169	265 397 927	167,9
11 - poraz	Ukupni odjavi s novčanih računa i blagajni	640	114 770 676	296 604 666	258,4
11	Stanje novčanih sredstava na kraju izvještajnog razdoblja (638+639-640)	641	156 248 309	125 041 570	80,0
	Prosječan broj zaposlenih u tijelima na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	642			
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	643	89	89	100,0
	Prosječan broj zaposlenih u tijelima na osnovi sati rada (cijeli broj)	644			
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	645	86	84	97,7
dio 611	Ostvareni prihodi iz dodatnog udjela poreza na dohodak za decentralizirane funkcije	646		0	
61315	Porez na korištenje javnih površina	647		0	
61451	Porez na cestovna motorna vozila	648		0	
61453	Porez na tvrtku odnosno naziv tvrtke	649		0	
63311	Tekuće pomoći iz državnog proračuna	650		0	
63312	Tekuće pomoći iz županijskih proračuna	651		0	
63313	Tekuće pomoći iz gradskih proračuna	652		0	
63314	Tekuće pomoći iz općinskih proračuna	653		0	
63321	Kapitalne pomoći iz državnog proračuna	654		0	
63322	Kapitalne pomoći iz županijskih proračuna	655		0	
63323	Kapitalne pomoći iz gradskih proračuna	656		0	
63324	Kapitalne pomoći iz općinskih proračuna	657		0	
63414	Tekuće pomoći od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a	658		0	
63415	Tekuće pomoći od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna	659		0	
63416	Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna	660		0	
63424	Kapitalne pomoći od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a	661		0	
63425	Kapitalne pomoći od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna	662		0	
63426	Kapitalne pomoći od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna	663		0	
63612	Tekuće pomoći iz državnog proračuna proračunskim korisnicima proračuna JLP(R)S	664		0	
63613	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna JLP(R)S koji im nije nadležan	665		0	
63622	Kapitalne pomoći iz državnog proračuna proračunskim korisnicima proračuna JLP(R)S	666		0	
63623	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna JLP(R)S koji im nije nadležan	667		0	
63811	Tekuće pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	668		0	
63812	Tekuće pomoći iz proračuna JLP(R)S temeljem prijenosa EU sredstava	669		0	
63813	Tekuće pomoći od proračunskog korisnika drugog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	670		0	
63814	Tekuće pomoći od izvanproračunskog korisnika temeljem prijenosa EU sredstava	671		0	
63821	Kapitalne pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	672		0	
63822	Kapitalne pomoći iz proračuna JLP(R)S temeljem prijenosa EU sredstava	673		0	
63823	Kapitalne pomoći od proračunskog korisnika drugog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	674		0	
63824	Kapitalne pomoći od izvanproračunskog korisnika temeljem prijenosa EU sredstava	675		0	
64191	Prije plaćene izdane vriednosne papire	676		0	
64371	Prihodi od kamata na dane zajmove državnim proračunima	677		0	
64372	Prihodi od kamata na dane zajmove županijskim proračunima	678		0	
64373	Prihodi od kamata na dane zajmove gradskim proračunima	679		0	
64374	Prihodi od kamata na dane zajmove općinskim proračunima	680		0	
64375	Prihodi od kamata na dane zajmove HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u	681		0	
64376	Prihodi od kamata na dane zajmove ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna	682		0	
64377	Prihodi od kamata na dane zajmove izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna	683		0	
65264	Sufinanciranje čitane usluge participacije i slično	684		0	

Naziv: Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Kontrolni broj obrasca

65265	Dopunsko zdravstveno osiguranje	685		0	-
65267	Prihodi s naslova osiguranja, refundacije štete i totalne štete	686		343	-
31214	Otpremnine	687		0	-
31215	Naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj	688	9 000	20 000	222,2
32121	Naknade za prijevoz na posao i s posla	689	450 018	367 459	81,7
32351	Zakupnine za zemljišta	690		0	-
32361	Obvezni i preventivni zdravstveni pregledi zaposlenika	691	126 655	151 696	119,6
32371	Autorski honorari	692	9 593	0	0,0
32372	Ugovori o djelu	693	176 941	126 691	71,6
32377	Usluge agencija studentskog servisa (prijeplati, prijevodi i drugo)	694	13 735	28 407	206,8
32398	Naknada za energetske usluge	695		0	-
32911	Naknade za rad članovima predstavničkih i izvršnih tijela i upravnih vijeća	696	199 176	198 164	99,5
32923	Premije osiguranja zaposlenih	697	305 519	294 953	96,5
34111	Kamate za izdane trezorske zapise u zemlji	698		0	-
34112	Kamate za izdane trezorske zapise u inozemstvu	699		0	-
34121	Kamate za izdane mjenice u domaćoj valuti	700		0	-
34122	Kamate za izdane mjenice u stranoj valuti	701		0	-
34131	Kamate za izdane obveznice u zemlji	702		0	-
34132	Kamate za izdane obveznice u inozemstvu	703		0	-
34191	Kamate za ostale vrijednosne papire u zemlji	704		0	-
34192	Kamate za ostale vrijednosne papire u inozemstvu	705		0	-
34213	Kamate za primljene zajmove od međunarodnih organizacija	706		0	-
34214	Kamate za primljene kredite i zajmove od institucija i tijela EU	707		0	-
34215	Kamate za primljene zajmove od inozemnih vlada u EU	708		0	-
34216	Kamate za primljene zajmove od inozemnih vlada izvan EU	709		0	-
34222	Kamate za primljene kredite od kreditnih institucija u javnom sektoru	710		0	-
34223	Kamate za primljene zajmove od osiguravajućih društava u javnom sektoru	711		0	-
34224	Kamate za primljene zajmove od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	712		0	-
34233	Kamate za primljene kredite od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	713		0	-
34234	Kamate za primljene zajmove od tuzemnih osiguravajućih društava izvan javnog sektora	714		0	-
34235	Kamate za primljene zajmove od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	715		0	-
34236	Kamate za primljene kredite od inozemnih kreditnih institucija	716		0	-
34237	Kamate za primljene zajmove od inozemnih osiguravajućih društava	717		0	-
34238	Kamate za primljene zajmove od ostalih inozemnih financijskih institucija	718		0	-
34273	Kamate za primljene zajmove od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	719		0	-
34274	Kamate za primljene zajmove od tuzemnih obrtnika	720		0	-
34275	Kamate za primljene zajmove od inozemnih trgovačkih društava	721		0	-
34281	Kamate za primljene zajmove od državnog proračuna	722		0	-
34282	Kamate za primljene zajmove od županijskih proračuna	723		0	-
34283	Kamate za primljene zajmove od gradskih proračuna	724		0	-
34284	Kamate za primljene zajmove od općinskih proračuna	725		0	-
34285	Kamate za primljene zajmove od HZMO-a, HZZ-a, HZZO-a	726		0	-
34286	Kamate za primljene zajmove od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna	727		0	-
34287	Kamate za primljene zajmove od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna	728		0	-
34341	Diskont na izdane vrijednosne papire	729		0	-
35231	Subvencije poljoprivrednicima	730		0	-
36232	Subvencije obrtnicima	731		0	-
36313	Tekuće pomoći državnom proračunu	732		0	-
36314	Tekuće pomoći županijskim proračunima	733		0	-
36315	Tekuće pomoći gradskim proračunima	734		0	-
36316	Tekuće pomoći općinskim proračunima	735		0	-
36317	Tekuće pomoći HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u	736		0	-
36318	Tekuće pomoći ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna	737		0	-
36319	Tekuće pomoći izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna	738		0	-
36323	Kapitalne pomoći državnom proračunu	739		0	-
36324	Kapitalne pomoći županijskim proračunima	740		0	-
36325	Kapitalne pomoći gradskim proračunima	741		0	-
36326	Kapitalne pomoći općinskim proračunima	742		0	-
36327	Kapitalne pomoći HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u	743		0	-
36328	Kapitalne pomoći ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna	744		0	-
36329	Kapitalne pomoći izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna	745		0	-
36811	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava EU	746		0	-
36812	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima županijskih proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	747		0	-
36813	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima gradskih proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	748		0	-
36814	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima općinskih proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	749		0	-
36815	Tekuće pomoći županijskim proračunima temeljem prijenosa EU sredstava	750		0	-
36816	Tekuće pomoći gradskim proračunima temeljem prijenosa EU sredstava	751		0	-
36817	Tekuće pomoći općinskim proračunima temeljem prijenosa EU sredstava	752		0	-
36818	Tekuće pomoći izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	753		0	-

Naziv Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

36819	Tekuće pomoći izvanproračunskim korisnicima županijskih gradskih i općinskih proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	754		0	
36821	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava EU	755		0	
36822	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima županijskih proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	756		0	
36823	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima gradskih proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	757		0	
36824	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima općinskih proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	758		0	
36825	Kapitalne pomoći županijskim proračunima temeljem prijenosa EU sredstava	759		0	
36826	Kapitalne pomoći gradskim proračunima temeljem prijenosa EU sredstava	760		0	
36827	Kapitalne pomoći općinskim proračunima temeljem prijenosa EU sredstava	761		0	
36828	Kapitalne pomoći izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	762		0	
36829	Kapitalne pomoći izvanproračunskim korisnicima županijskih gradskih i općinskih proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	763		0	
37131	Naknade za bolest i invaliditet	764		0	
37132	Naknade za zdravstvenu zaštitu u inozemstvu	765		0	
37139	Ostale naknade na temelju osiguranja u novcu	766		0	
37141	Medicinske (zdravstvene) usluge	767		0	
37143	Farmaceutski proizvodi	768		0	
37144	Pomoc i njega u kući	769		0	
37149	Ostale naknade na temelju osiguranja u naravi	770		0	
37211	Naknade za dječji doplatak	771		0	
37212	Pomoc obiteljima i kucanstvima	772		0	
37213	Pomoc osobama s invaliditetom	773		0	
37214	Naknade za mirovine i dodatke posebni propis	774		0	
37215	Stipendije i školarine	775	11 250	11 250	100 0
37216	Naknade za pomoc bivsim političkim zatvorenicima i neosnovano pritvorenim osobama	776		0	
37217	Porodiljne naknade i oprema za novorođenčad	777		0	
37218	Pomoc nezaposlenim osobama	778		0	
37219	Ostale naknade iz proračuna u novcu	779		0	
37221	Subvanciranje cijene prijevoza	780		0	
37222	Pomoc i njega u kući	781		0	
37223	Stanovanje	782		0	
37224	Prehrana	783		0	
37229	Ostale naknade iz proračuna u naravi	784		0	
38117	Tekuće donacije građanima i kucanstvima	785	2 500		0 0
38612	Kapitalne pomoći trgovačkim društvima u javnom sektoru	786		0	
38613	Kapitalne pomoći kreditnim institucijama u javnom sektoru	787		0	
38614	Kapitalne pomoći osiguravajućim društvima u javnom sektoru	788		0	
38615	Kapitalne pomoći ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru	789		0	
38622	Kapitalne pomoći trgovačkim društvima izvan javnog sektora	790		0	
38623	Kapitalne pomoći kreditnim institucijama izvan javnog sektora	791		0	
38624	Kapitalne pomoći osiguravajućim društvima izvan javnog sektora	792		0	
38625	Kapitalne pomoći ostalim financijskim institucijama izvan javnog sektora	793		0	
38626	Kapitalne pomoći zadrugama	794		0	
38631	Kapitalne pomoći poljoprivrednicima	795		0	
38632	Kapitalne pomoći obrtnicima	796		0	
38641	Kapitalne pomoći subjektima u javnom sektoru iz EU sredstava	797		0	
38642	Kapitalne pomoći subjektima izvan javnog sektora iz EU sredstava	798		0	
81212	Povrat zajmova danih neprofitnim organizacijama građanima i kucanstvima u tuzemstvu – dugoročni	800		0	
81213	Povrat danih zajmova neprofitnim organizacijama građanima i kucanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima	801		0	
81322	Povrat zajmova danih kreditnim institucijama u javnom sektoru – dugoročni	802		0	
81323	Povrat danih zajmova kreditnim institucijama u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	803		0	
81332	Povrat zajmova danih osiguravajućim društvima u javnom sektoru – dugoročni	804		0	
81333	Povrat danih zajmova osiguravajućim društvima u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	805		0	
81342	Povrat zajmova danih ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru – dugoročni	806		0	
81343	Povrat danih zajmova ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	807		0	
81411	Povrat zajmova danih trgovačkim društvima u javnom sektoru – kratkoročni	808		0	
81412	Povrat zajmova danih trgovačkim društvima u javnom sektoru – dugoročni	809		0	
81413	Povrat danih zajmova trgovačkim društvima u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	810		0	
81532	Povrat zajmova danih tuzemnim kreditnim institucijama izvan javnog sektora – dugoročni	811		0	
81533	Povrat danih zajmova tuzemnim kreditnim institucijama izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	812		0	
81542	Povrat zajmova danih tuzemnim osiguravajućim društvima izvan javnog sektora – dugoročni	813		0	
81543	Povrat danih zajmova tuzemnim osiguravajućim društvima izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	814		0	
81552	Povrat zajmova danih ostalim tuzemnim financijskim institucijama izvan javnog sektora – dugoročni			0	

Naziv: Hrvatska Agencija za civilno zrakoplovstvo

Kontrolni broj obrasca

81553	Povrat danih zajmova ostalim tuzemnim finansijskim institucijama izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	815	0
81631	Povrat zajmova danih tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora kratkoročni	816	0
81632	Povrat zajmova danih tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora dugoročni	817	0
81633	Povrat danih zajmova tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	818	0
81641	Povrat zajmova danih tuzemnim obrtnicima kratkoročni	819	0
81642	Povrat zajmova danih tuzemnim obrtnicima dugoročni	820	0
81643	Povrat danih zajmova tuzemnim obrtnicima po protestiranim jamstvima	821	0
81711	Povrat zajmova danih državnim proračunu kratkoročni	822	0
81712	Povrat zajmova danih državnim proračunu dugoročni	823	0
81721	Povrat zajmova danih županijskim proračunima kratkoročni	824	0
81722	Povrat zajmova danih županijskim proračunima dugoročni	825	0
81723	Povrat danih zajmova županijskim proračunima po protestiranim jamstvima	826	0
81731	Povrat zajmova danih gradskim proračunima kratkoročni	827	0
81732	Povrat zajmova danih gradskim proračunima dugoročni	828	0
81733	Povrat danih zajmova gradskim proračunima po protestiranim jamstvima	829	0
81741	Povrat zajmova danih općinskim proračunima kratkoročni	830	0
81742	Povrat zajmova danih općinskim proračunima dugoročni	831	0
81743	Povrat danih zajmova općinskim proračunima po protestiranim jamstvima	832	0
81751	Povrat zajmova danih HZMO u HZZ u i HZZO u kratkoročni	833	0
81752	Povrat zajmova danih HZMO u HZZ u i HZZO u dugoročni	834	0
81753	Povrat danih zajmova HZMO u HZZ u i HZZO u po protestiranim jamstvima	835	0
81761	Povrat zajmova danih ostalim izvanproračunskim konsorcijima državnog proračuna kratkoročni	836	0
81762	Povrat zajmova danih ostalim izvanproračunskim konsorcijima državnog proračuna dugoročni	837	0
81763	Povrat danih zajmova ostalim izvanproračunskim konsorcijima državnog proračuna po protestiranim jamstvima	838	0
81771	Povrat zajmova danih izvanproračunskim konsorcijima županijskih gradskih i općinskih proračuna kratkoročni	839	0
81772	Povrat zajmova danih izvanproračunskim konsorcijima županijskih gradskih i općinskih proračuna dugoročni	840	0
81773	Povrat danih zajmova izvanproračunskim konsorcijima županijskih gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima	841	0
84212	Ostali vrijednosni papiri tuzemni dugoročni	842	0
84132	Primijeni zajmovi od međunarodnih organizacija dugoročni	843	0
84142	Primijeni krediti i zajmovi od institucija i tijela EU dugoročni	844	0
84152	Primijeni zajmovi od inozemnih vlada u EU dugoročni	845	0
84162	Primijeni zajmovi od inozemnih vlada izvan EU dugoročni	846	0
84221	Primijeni krediti od kreditnih institucija u javnom sektoru kratkoročni	847	0
84222	Primijeni krediti od kreditnih institucija u javnom sektoru dugoročni	848	0
84223	Primijeni finansijski leasing od kreditnih institucija u javnom sektoru	849	0
84232	Primijeni zajmovi od osiguravajućih društava u javnom sektoru dugoročni	850	0
84242	Primijeni zajmovi od ostalih finansijskih institucija u javnom sektoru dugoročni	851	0
84243	Primijeni finansijski leasing od ostalih finansijskih institucija u javnom sektoru	852	0
84312	Primijeni zajmovi od trgovačkih društava u javnom sektoru dugoročni	853	0
84431	Primijeni krediti od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora kratkoročni	854	0
84432	Primijeni krediti od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora dugoročni	855	0
84433	Primijeni finansijski leasing od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	856	0
84442	Primijeni zajmovi od tuzemnih osiguravajućih društava izvan javnog sektora dugoročni	857	0
84452	Primijeni zajmovi od ostalih tuzemnih finansijskih institucija izvan javnog sektora dugoročni	858	0
84453	Primijeni finansijski leasing od ostalih tuzemnih finansijskih institucija izvan javnog sektora	859	0
84461	Primijeni krediti od inozemnih kreditnih institucija kratkoročni	860	0
84462	Primijeni krediti od inozemnih kreditnih institucija dugoročni	861	0
84463	Primijeni finansijski leasing od inozemnih kreditnih institucija	862	0
84472	Primijeni zajmovi od inozemnih osiguravajućih društava dugoročni	863	0
84482	Primijeni zajmovi od ostalih inozemnih finansijskih institucija dugoročni	864	0
84483	Primijeni finansijski leasing od ostalih inozemnih finansijskih institucija	865	0
84532	Primijeni zajmovi od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora dugoročni	866	0
84542	Primijeni zajmovi od tuzemnih obrtnika dugoročni	867	0
84552	Primijeni zajmovi od inozemnih trgovačkih društava dugoročni	868	0
84711	Primijeni zajmovi od državnog proračuna kratkoročni	869	0
84712	Primijeni zajmovi od državnog proračuna dugoročni	870	0
84721	Primijeni zajmovi od županijskih proračuna kratkoročni	871	0
84722	Primijeni zajmovi od županijskih proračuna dugoročni	872	0
84731	Primijeni zajmovi od gradskih proračuna kratkoročni	873	0
84732	Primijeni zajmovi od gradskih proračuna dugoročni	874	0
84741	Primijeni zajmovi od općinskih proračuna kratkoročni	875	0
84742	Primijeni zajmovi od općinskih proračuna dugoročni	876	0
84751	Primijeni zajmovi od HZMO-a HZZ-a i HZZO-a kratkoročni	877	0
84752	Primijeni zajmovi od HZMO-a HZZ-a i HZZO-a dugoročni	878	0
84761	Primijeni zajmovi od ostalih izvanproračunskih konsorcija državnog proračuna kratkoročni	879	0
84762	Primijeni zajmovi od ostalih izvanproračunskih konsorcija državnog proračuna dugoročni	880	0

Naziv Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Kontrolni broj obrasca

84771	Primljeni zajmovi od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna - kratkoročni	881	0	-
84772	Primljeni zajmovi od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna - dugoročni	882	0	-
85412	Ostali tuzemni vrijednosni papiri - dugoročni	883	0	-
51212	Dani zajmovi neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu - dugoročni	884	0	-
51213	Dani zajmovi neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima	885	0	-
51322	Dani zajmovi kreditnim institucijama u javnom sektoru - dugoročni	886	0	-
51323	Dani zajmovi kreditnim institucijama u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	887	0	-
51332	Dani zajmovi osiguravajućim društvima u javnom sektoru - dugoročni	888	0	-
51333	Dani zajmovi osiguravajućim društvima u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	889	0	-
51342	Dani zajmovi ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru - dugoročni	890	0	-
51343	Dani zajmovi ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	891	0	-
51411	Dani zajmovi trgovačkim društvima u javnom sektoru - kratkoročni	892	0	-
51412	Dani zajmovi trgovačkim društvima u javnom sektoru - dugoročni	893	0	-
51413	Dani zajmovi trgovačkim društvima u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	894	0	-
51532	Dani zajmovi tuzemnim kreditnim institucijama izvan javnog sektora - dugoročni	895	0	-
51533	Dani zajmovi tuzemnim kreditnim institucijama izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	896	0	-
51542	Dani zajmovi tuzemnim osiguravajućim društvima izvan javnog sektora - dugoročni	897	0	-
51543	Dani zajmovi tuzemnim osiguravajućim društvima izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	898	0	-
51552	Dani zajmovi ostalim tuzemnim financijskim institucijama izvan javnog sektora - dugoročni	899	0	-
51553	Dani zajmovi ostalim tuzemnim financijskim institucijama izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	900	0	-
51631	Dani zajmovi tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora - kratkoročni	901	0	-
51632	Dani zajmovi tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora - dugoročni	902	0	-
51633	Dani zajmovi tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	903	0	-
51641	Dani zajmovi tuzemnim obrtnicima - kratkoročni	904	0	-
51642	Dani zajmovi tuzemnim obrtnicima - dugoročni	905	0	-
51643	Dani zajmovi tuzemnim obrtnicima po protestiranim jamstvima	906	0	-
51711	Dani zajmovi državnom proračunu - kratkoročni	907	0	-
51712	Dani zajmovi državnom proračunu - dugoročni	908	0	-
51721	Dani zajmovi županijskim proračunima - kratkoročni	909	0	-
51722	Dani zajmovi županijskim proračunima - dugoročni	910	0	-
51723	Dani zajmovi županijskim proračunima po protestiranim jamstvima	911	0	-
51731	Dani zajmovi gradskim proračunima - kratkoročni	912	0	-
51732	Dani zajmovi gradskim proračunima - dugoročni	913	0	-
51733	Dani zajmovi gradskim proračunima po protestiranim jamstvima	914	0	-
51741	Dani zajmovi općinskim proračunima - kratkoročni	915	0	-
51742	Dani zajmovi općinskim proračunima - dugoročni	916	0	-
51743	Dani zajmovi općinskim proračunima po protestiranim jamstvima	917	0	-
51751	Dani zajmovi HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u - kratkoročni	918	0	-
51752	Dani zajmovi HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u - dugoročni	919	0	-
51753	Dani zajmovi HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u po protestiranim jamstvima	920	0	-
51761	Dani zajmovi ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna - kratkoročni	921	0	-
51762	Dani zajmovi ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna - dugoročni	922	0	-
51763	Dani zajmovi ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna po protestiranim jamstvima	923	0	-
51771	Dani zajmovi izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna - kratkoročni	924	0	-
51772	Dani zajmovi izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna - dugoročni	925	0	-
51773	Dani zajmovi izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima	926	0	-
54132	Otplata glavnice primljenih zajmova od međunarodnih organizacija - dugoročnih	927	0	-
54142	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od institucija i tijela EU - dugoročnih	928	0	-
54152	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih vlada u EU - dugoročnih	929	0	-
54162	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih vlada izvan EU - dugoročnih	930	0	-
54221	Otplata glavnice primljenih kredita od kreditnih institucija u javnom sektoru - kratkoročnih	931	0	-
54222	Otplata glavnice primljenih kredita od kreditnih institucija u javnom sektoru - dugoročnih	932	0	-
54223	Otplata glavnice po financijskom leasingu od kreditnih institucija u javnom sektoru	933	0	-
54232	Otplata glavnice primljenih zajmova od osiguravajućih društava u javnom sektoru - dugoročnih	934	0	-
54242	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru - dugoročnih	935	0	-
54243	Otplata glavnice po financijskom leasingu od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	936	0	-
54312	Otplata glavnice primljenih zajmova od trgovačkih društava u javnom sektoru - dugoročnih	937	0	-
54431	Otplata glavnice primljenih kredita od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora - kratkoročnih	938	0	-

Naziv Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Kontrolni broj obrasca

54432	Otplata glavnice primljenih kredita od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora – dugoročnih	939	0
54433	Otplata glavnice po financijskom leasingu od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	940	0
54442	Otplata glavnice primljenih zajmova od tuzemnih osiguravajućih društava izvan javnog sektora – dugoročnih	941	0
54452	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora – dugoročnih	942	0
54453	Otplata glavnice po financijskom leasingu od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	943	0
54461	Otplata glavnice primljenih kredita od inozemnih kreditnih institucija – kratkoročnih	944	0
54462	Otplata glavnice primljenih kredita od inozemnih kreditnih institucija – dugoročnih	945	0
54463	Otplata glavnice po financijskom leasingu od inozemnih kreditnih institucija	946	0
54472	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih osiguravajućih društava – dugoročnih	947	0
54482	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih inozemnih financijskih institucija – dugoročnih	948	0
54483	Otplata glavnice primljenog financijskog leasinga od ostalih inozemnih financijskih institucija	949	0
54532	Otplata glavnice primljenih zajmova od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora – dugoročnih	950	0
54542	Otplata glavnice primljenih zajmova od tuzemnih obrtnika – dugoročnih	951	0
54552	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih trgovačkih društava – dugoročnih	952	0
54711	Otplata glavnice primljenih zajmova od državnog proračuna – kratkoročnih	953	0
54712	Otplata glavnice primljenih zajmova od državnog proračuna – dugoročnih	954	0
54721	Otplata glavnice primljenih zajmova od županijskih proračuna – kratkoročnih	955	0
54722	Otplata glavnice primljenih zajmova od županijskih proračuna – dugoročnih	956	0
54731	Otplata glavnice primljenih zajmova od gradskih proračuna – kratkoročnih	957	0
54732	Otplata glavnice primljenih zajmova od gradskih proračuna – dugoročnih	958	0
54741	Otplata glavnice primljenih zajmova od općinskih proračuna – kratkoročnih	959	0
54742	Otplata glavnice primljenih zajmova od općinskih proračuna – dugoročnih	960	0
54751	Otplata glavnice primljenih zajmova od HZMO-a HZZ-a i HZZO-a – kratkoročnih	961	0
54752	Otplata glavnice primljenih zajmova od HZMO-a HZZ-a i HZZO-a – dugoročnih	962	0
54761	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna – kratkoročnih	963	0
54762	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna – dugoročnih	964	0
54771	Otplata glavnice primljenih zajmova od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna – kratkoročnih	965	0
54772	Otplata glavnice primljenih zajmova od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna – dugoročnih	966	0
55312	Izdaci za otplatu glavnice za izdane ostale vrijednosne papire u zemlji – dugoročne	967	0

Obvezni dodatni podaci

Račun iz rač. plana	OPIS	ADP	Stanje na kraju izvještajnog razdoblja
1	2	3	4
26224 26233 26244 26314	Obveze za zajmove po faktoringu od kreditnih institucija, osiguravajućih društava, financijskih institucija i trgovačkih društava u javnom sektoru	968	0
26243	Obveze za financijski leasing od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	969	0
26453	Obveze za financijski leasing od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	970	0
26454	Obveze za zajmove po faktoringu od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	971	0
26463	Obveze za financijski leasing od inozemnih kreditnih institucija	972	0
26464 26473 26484 26554 26564	Obveze za zajmove po faktoringu od inozemnih kreditnih institucija, inozemnih osiguravajućih društava, ostalih inozemnih financijskih institucija, inozemnih trgovačkih društava i inozemnih obrtnika	973	0
26483	Obveze za financijski leasing od ostalih inozemnih financijskih institucija	974	0
26534	Obveze za zajmove po faktoringu od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	975	0

u Zagreb, dana 29 1 2021

Odgovorna osoba (potpis)

Osoba za kontaktiranje: Janja Mihalić

Telefon za kontakt: +385(1)2369318

Odgovorna osoba: Marin Puh, direktor

BILANCA

na dan 31. prosinac 2020.

Obveznik RKP 49083

Naziv Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Razina 11 Razdjel 065

Djelatnost 8411 Opće djelatnosti javne uprave

1.584.759.763,62

Kontrolni broj obrasca

Račun iz rač. plana	Opis stavke	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA (AOP 002+063)	001	208 194 619	177 918 175	85,5
0	Nefinancijska imovina (AOP 003+007+046+047+051+058)	002	38 747 191	44 096 352	113,8
01	Neproizvedena dugotrajna imovina (AOP 004+005-006)	003	0	0	-
011	Materijalna imovina - prirodna bogatstva	004	0	0	-
012	Nematerijalna imovina	005	452 431	452 431	100,0
019	Ispravak vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine	006	452 431	452 431	100,0
02	Proizvedena dugotrajna imovina (AOP 008+014+024+030+036+040)	007	2 206 527	1 699 857	86,1
021 i 02921	Građevinski objekti (AOP 009 do 012 - 013)	008	0	0	-
0211	Stambeni objekti	009	0	0	-
0212	Poslovni objekti	010	0	0	-
0213	Ceste, željeznice i ostali prometni objekti	011	0	0	-
0214	Ostali građevinski objekti	012	0	0	-
02921	Ispravak vrijednosti građevinskih objekata	013	0	0	-
022 i 02922	Postrojenja i oprema (AOP 015 do 022 - 023)	014	1 709 794	1 347 901	78,8
0221	Uredska oprema i namještaj	015	4 887 952	5 070 697	103,7
0222	Komunikacijska oprema	016	181 153	195 408	107,9
0223	Oprema za održavanje i zaštitu	017	0	15 940	-
0224	Medicinska i laboratorijska oprema	018	0	0	-
0225	Instrumenti, uređaji i strojevi	019	0	0	-
0226	Sportska i glazbena oprema	020	0	0	-
0227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	021	360 174	377 619	104,8
0228	Vojna oprema	022	0	0	-
02922	Ispravak vrijednosti postrojenja i opreme	023	3 719 485	4 311 763	115,9
023 i 02923	Prijevozna sredstva (AOP 025 do 028 - 029)	024	0	0	-
0231	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu	025	0	0	-
0232	Prijevozna sredstva u željezničkom prometu	026	0	0	-
0233	Prijevozna sredstva u pomorskom i riječnom prometu	027	0	0	-
0234	Prijevozna sredstva u zračnom prometu	028	0	0	-
02923	Ispravak vrijednosti prijevoznih sredstava	029	0	0	-
024 i 02924	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti (AOP 031 do 034 - 035)	030	0	0	-
0241	Knjige	031	0	0	-
0242	Umjetnička djela (izložena u galerijama, muzejima i slično)	032	0	0	-
0243	Muzejski izložci i predmeti prirodnih rijetkosti	033	0	0	-
0244	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti	034	0	0	-
02924	Ispravak vrijednosti knjiga, umjetničkih djela i ostalih izložbenih vrijednosti	035	0	0	-
025 i 02925	Višegodišnji nasadi i osnovno stado (AOP 037+038-039)	036	0	0	-
0251	Višegodišnji nasadi	037	0	0	-
0252	Osnovno stado	038	0	0	-
02925	Ispravak vrijednosti višegodišnjih nasada i osnovnog stada	039	0	0	-
026 i 02926	Nematerijalna proizvedena imovina (AOP 041 do 044 - 045)	040	496 733	551 956	111,1
0261	Istraživanje rudnih bogatstava	041	0	0	-
0262	Ulaganja u računalne programe	042	3 196 396	3 450 013	107,9
0263	Umjetnička, literarna i znanstvena djela	043	0	0	-
0264	Ostala nematerijalna proizvedena imovina	044	0	0	-
02926	Ispravak vrijednosti nematerijalne proizvedene imovine	045	2 699 663	2 898 057	107,3
03	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	046	0	6 400	-
04	Sični inventar (AOP 048+049-050)	047	0	0	-
041	Zalihe sičnog inventara	048	0	0	-
042	Sični inventar u upotrebi	049	451 179	329 842	73,1
049	Ispravak vrijednosti sičnog inventara	050	451 179	329 842	73,1
05	Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi (AOP 052 do 057)	051	36 480 647	42 135 591	115,5
051	Građevinski objekti u pripremi	052	36 460 331	42 135 591	115,6
052	Postrojenja i oprema u pripremi	053	0	0	-
053	Prijevozna sredstva u pripremi	054	0	0	-
054	Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi	055	0	0	-
055	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	056	0	0	-
056	Ostala nefinancijska dugotrajna imovina u pripremi	057	20 316	0	0,0
06	Proizvedena kratkotrajna imovina (AOP 059 do 062)	058	60 017	54 564	90,8

Račun iz rač. plana	Opis stavke	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Indeks (5/4)
061	Zalihe za obavljanje djelatnosti	059	60 017	54 504	90,8
062	Proizvodnja i proizvodi	060	0	0	-
063	Zalihe vojnih sredstava za jednokratnu upotrebu	061	0	0	-
064	Roba za daljnju prodaju	062	0	0	-
1	Financijska imovina (AOP 064+073+082+113+129+141+158+164)	063	169 447 428	133 821 823	79,0
11	Novci u banci i blagajni (AOP 065+070 do 072)	064	156 248 309	125 041 569	80,0
111	Novac u banci (AOP 066 do 069)	065	156 238 595	125 033 463	80,0
1111	Novac na računu kod Hrvatske narodne banke	066	0	0	-
1112	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	067	156 238 595	125 033 463	80,0
1113	Novac na računu kod inozemnih poslovnih banaka	068	0	0	-
1114	Prijelazni račun	069	0	0	-
112	Izdvojena novčana sredstva	070	0	0	-
113	Novac u blagajni	071	9 714	8 105	83,4
114	Vrijednosnice u blagajni	072	0	0	-
12	Depoziti - jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo (AOP 074 + 077 do 079 - 080 + 081)	073	241 824	192 668	79,7
121	Depoziti u kreditnim i ostalim financijskim institucijama (AOP 075+076)	074	0	0	-
1211	Depoziti u tuzemnim kreditnim i ostalim financijskim institucijama	075	0	0	-
1212	Depoziti u inozemnim kreditnim i ostalim financijskim institucijama	076	0	0	-
122	Jamčevni polozi	077	146 326	146 326	100,0
123	Potraživanja od zaposlenih	078	0	909	-
124	Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose	079	14 032	14 015	99,9
129	Ostala potraživanja	080	0	0	-
13	Potraživanja za dane zajmove (AOP 083+101-112)	081	81 456	31 418	38,6
1321	Zajmovi - tuzemni (AOP 084 do 100)	082	0	0	-
1321	Zajmovi neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu	083	0	0	-
1332	Zajmovi kreditnim institucijama u javnom sektoru	084	0	0	-
1333	Zajmovi osiguravajućim društvima u javnom sektoru	085	0	0	-
1334	Zajmovi ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru	086	0	0	-
1341	Zajmovi trgovačkim društvima u javnom sektoru	087	0	0	-
1353	Zajmovi tuzemnim kreditnim institucijama izvan javnog sektora	088	0	0	-
1354	Zajmovi tuzemnim osiguravajućim društvima izvan javnog sektora	089	0	0	-
1355	Zajmovi ostalim tuzemnim financijskim institucijama izvan javnog sektora	090	0	0	-
1363	Zajmovi tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora	091	0	0	-
1364	Zajmovi tuzemnim obrtnicima	092	0	0	-
1371	Zajmovi državnom proračunu	093	0	0	-
1372	Zajmovi županijskim proračunima	094	0	0	-
1373	Zajmovi gradskim proračunima	095	0	0	-
1374	Zajmovi općinskim proračunima	096	0	0	-
1375	Zajmovi HZMO-u, HZZ-u, HZZO-u	097	0	0	-
1376	Zajmovi ostalim izvanproračunskim koncernima državnog proračuna	098	0	0	-
1377	Zajmovi izvanproračunskim koncernima županijskih, gradskih i općinskih proračuna	099	0	0	-
1313	Zajmovi - inozemni (AOP 102 do 111)	100	0	0	-
1313	Zajmovi međunarodnim organizacijama	101	0	0	-
1314	Zajmovi institucijama i tijelima EU	102	0	0	-
1315	Zajmovi inozemnim vladama u EU	103	0	0	-
1316	Zajmovi inozemnim vladama izvan EU	104	0	0	-
1322	Zajmovi neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u inozemstvu	105	0	0	-
1356	Zajmovi inozemnim kreditnim institucijama	106	0	0	-
1357	Zajmovi inozemnim osiguravajućim društvima	107	0	0	-
1358	Zajmovi ostalim inozemnim financijskim institucijama	108	0	0	-
1365	Zajmovi inozemnim trgovačkim društvima	109	0	0	-
1366	Zajmovi inozemnim obrtnicima	110	0	0	-
139	Ispravak vrijednosti danih zajmova	111	0	0	-
14	Vrijednosni papiri (AOP 114+121-128)	112	0	0	-
1411	Vrijednosni papiri - tuzemni (AOP 115 do 120)	113	0	0	-
1411	Čekovi	114	0	0	-
1421	Komercijalni i blagajnički zapisi	115	0	0	-
1431	Mjenice	116	0	0	-
1441	Obveznice	117	0	0	-
1451	Opcije i drugi financijski derivati	118	0	0	-
1461	Ostali vrijednosni papiri	119	0	0	-
1412	Vrijednosni papiri - inozemni (AOP 122 do 127)	120	0	0	-
1412	Čekovi	121	0	0	-
1422	Komercijalni i blagajnički zapisi	122	0	0	-
1432	Mjenice	123	0	0	-
1442	Obveznice	124	0	0	-
1452	Opcije i drugi financijski derivati	125	0	0	-
1462	Ostali vrijednosni papiri	126	0	0	-
149	Ispravak vrijednosti vrijednosnih papira	127	0	0	-
		128	0	0	-

Račun iz rač. plana	Opis stavke	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Indeks (5/4)
15	Dionice i udjeli u glavnici (AOP 130+137-140)	129	0	0	-
	Dionice i udjeli u glavnici - tuzemni (AOP 131 do 136)	130	0	0	-
1512	Dionice i udjeli u glavnici kreditnih institucija u javnom sektoru	131	0	0	-
1513	Dionice i udjeli u glavnici osiguravajućih društava u javnom sektoru	132	0	0	-
1514	Dionice i udjeli u glavnici ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	133	0	0	-
1521	Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru	134	0	0	-
1531	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	135	0	0	-
1541	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	136	0	0	-
	Dionice i udjeli u glavnici - inozemni (AOP 138+139)	137	0	0	-
1532	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih kreditnih i ostalih financijskih institucija	138	0	0	-
1542	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih trgovačkih društava	139	0	0	-
159	Ispravak vrijednosti dionica i udjela u glavnici	140	0	0	-
16	Potraživanja za prihode poslovanja (AOP 142 do 144 + 152 do 156-157)	141	5 853 447	1 860 055	31,8
161	Potraživanja za poreze	142	0	0	-
162	Potraživanja za doprinose	143	0	0	-
163	Potraživanja za pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (AOP 145 do 151)	144	0	0	-
1631	Potraživanja za pomoći od inozemnih vlada	145	0	0	-
1632	Potraživanja za pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU	146	0	0	-
1633	Potraživanja za pomoći proračunu iz drugih proračuna	147	0	0	-
1634	Potraživanja za pomoći od izvanproračunskih korisnika	148	0	0	-
1635	Pomoći izvršavanja za decentralizirane funkcije	149	0	0	-
1636	Potraživanja za pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	150	0	0	-
1638	Potraživanja za pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	151	0	0	-
164	Potraživanja za prihode od imovine	152	0	0	-
165	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	153	8 352 988	4 601 470	55,1
166	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	154	12 907	12.861	99,6
167	Potraživanja za prihode iz proračuna	155	0	0	-
168	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	156	0	0	-
169	Ispravak vrijednosti potraživanja	157	2 512 448	2 754 276	109,6
17	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine (AOP 159 do 162 - 163)	158	0	0	-
171	Potraživanja od prodaje neproizvedene imovine	159	0	0	-
172	Potraživanja od prodaje proizvedene imovine	160	0	0	-
173	Potraživanja od prodaje plamenih motora i ostalih motora i agregata	161	0	0	-
174	Potraživanja od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine	162	0	0	-
179	Ispravak vrijednosti potraživanja za prihode nefinancijske imovine	163	0	0	-
19	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (AOP 165 do 167)	164	7 103 848	6 727 531	94,7
191	Unaprijed plaćeni rashodi budućih razdoblja	165	7 103 848	6 727 531	94,7
192	Nedospjela naplata prihoda	166	0	0	-
193	Kontinuirani rashodi budućih razdoblja	167	0	0	-
	OBVEZE I VLASTITI IZVORI (AOP 169+229)	168	208 194 618	177 916 175	85,5
2	Obveze (AOP 170+181+182+198+226)	169	10 683 023	10 816 376	101,2
23	Obveze za rashode poslovanja (AOP 171 do 173 + 177 do 180)	170	10 683 023	8 987 753	84,1
231	Obveze za zaposlene	171	2 425 816	2 456 717	101,3
232	Obveze za materijalne rashode	172	7 081 354	6 311 994	89,1
234	Obveze za financijske rashode (AOP 174 do 176)	173	2 339	1 840	78,7
2341	Obveze za kamate za izdane vrijednosne papire	174	0	0	-
2342	Obveze za kamate na primljene kredite i zajmove	175	0	0	-
2343	Obveze za ostale financijske rashode	176	2 339	1 840	78,7
235	Obveze za subvencije	177	0	0	-
237	Obveze za naknade građanima i kućanstvima	178	0	0	-
238	Obveze za kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	179	0	0	-
239	Ostale tekuće obveze	180	1 173 514	217 202	18,5
24	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	181	0	1 804 750	-
25	Obveze za vrijednosne papire (AOP 183+190-197)	182	0	0	-
	Obveze za vrijednosne papire - tuzemne (AOP 184 do 189)	183	0	0	-
2511	Obveze za čekove	184	0	0	-
2521	Obveze za trezorske zapise	185	0	0	-
2531	Obveze za mjenice	186	0	0	-
2541	Obveze za obveznice	187	0	0	-
2551	Obveze za opcije i druge financijske derivale	188	0	0	-
2561	Obveze za ostale vrijednosne papire	189	0	0	-
	Obveze za vrijednosne papire - inozemne (AOP 191 do 196)	190	0	0	-
2512	Obveze za čekove	191	0	0	-
2522	Obveze za trezorske zapise	192	0	0	-
2532	Obveze za mjenice	193	0	0	-
2542	Obveze za obveznice	194	0	0	-
2552	Obveze za opcije i druge financijske derivale	195	0	0	-
2562	Obveze za ostale vrijednosne papire	196	0	0	-
259	Ispravak vrijednosti obveza za vrijednosne papire	197	0	0	-
26	Obveze za kredite i zajmove (AOP 199+216)	198	0	0	-

Račun iz rač. plana	Opis stavke	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Indeks (5/4)
	Obveze za kredite i zajmove - tuzemne (AOP 200 do 215)	199	0	0	-
2622	Obveze za kredite od kreditnih institucija u javnom sektoru	200	0	0	-
2623	Obveze za zajmove od osiguravajućih društava u javnom sektoru	201	0	0	-
2624	Obveze za zajmove od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	202	0	0	-
2631	Obveze za zajmove od trgovačkih društava u javnom sektoru	203	0	0	-
2643	Obveze za kredite od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	204	0	0	-
2644	Obveze za zajmove od tuzemnih osiguravajućih društava izvan javnog sektora	205	0	0	-
2645	Obveze za zajmove od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	206	0	0	-
2653	Obveze za zajmove od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	207	0	0	-
2654	Obveze za zajmove od tuzemnih obrtnika	208	0	0	-
2671	Obveze za zajmove od državnog proračuna	209	0	0	-
2672	Obveze za zajmove od županijskih proračuna	210	0	0	-
2673	Obveze za zajmove od gradskih proračuna	211	0	0	-
2674	Obveze za zajmove od općinskih proračuna	212	0	0	-
2675	Obveze za zajmove od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a	213	0	0	-
2676	Obveze za zajmove od ostalih izvanproračunskih konsnika državnog proračuna	214	0	0	-
2677	Obveze za zajmove od izvanproračunskih konsnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna	215	0	0	-
	Obveze za kredite i zajmove - inozemne (AOP 217 do 225)	216	0	0	-
2613	Obveze za zajmove od međunarodnih organizacija	217	0	0	-
2614	Obveze za kredite i zajmove od institucija i tijela EU	218	0	0	-
2615	Obveze za zajmove od inozemnih vlada u EU	219	0	0	-
2616	Obveze za zajmove od inozemnih vlada izvan EU	220	0	0	-
2646	Obveze za kredite od inozemnih kreditnih institucija	221	0	0	-
2647	Obveze za zajmove od inozemnih osiguravajućih društava	222	0	0	-
2648	Obveze za zajmove od ostalih inozemnih financijskih institucija	223	0	0	-
2655	Obveze za zajmove od inozemnih trgovačkih društava	224	0	0	-
2656	Obveze za zajmove od inozemnih obrtnika	225	0	0	-
29	Odgodeno plaćanje rashoda - prihodi budućih razdoblja (AOP 227+228)	226	0	23.873	-
291	Odgodeno plaćanje rashoda	227	0	4.920	-
292	Naplaćeni prihodi budućih razdoblja	228	0	18.953	-
9	Vlastiti izvor (AOP 230 + 238 - 242 + 246 do 248)	229	197.511.595	167.101.799	84,6
91	Vlastiti izvor i ispravak vlastitih izvora (AOP 231-234)	230	38.747.191	44.096.352	113,8
911	Vlastiti izvor (AOP 232+233)	231	38.747.191	44.096.352	113,8
9111	Vlastiti izvor iz proračuna	232	38.747.191	44.096.352	113,8
9112	Ostali vlastiti izvor	233	0	0	-
912	Ispravak vlastitih izvora za obveze (AOP 235+236)	234	0	0	-
9121	Ispravak vlastitih izvora iz proračuna za obveze	235	0	0	-
9122	Ispravak ostalih vlastitih izvora za obveze	236	0	0	-
922	Višak/manjak prihoda (ne upisuje se podatak)	237	0	0	-
9221	Višak prihoda (AOP 239 do 241)	238	154.307.277	127.350.523	82,5
92211	Višak prihoda poslovanja	239	154.307.277	127.350.523	82,5
92212	Višak prihoda od nefinancijske imovine	240	0	0	-
92213	Višak primitaka od financijske imovine	241	0	0	-
9222	Manjak prihoda (AOP 243 do 245)	242	1.396.320	6.188.032	443,2
92221	Manjak prihoda poslovanja	243	0	0	-
92222	Manjak prihoda od nefinancijske imovine	244	1.396.320	6.188.032	443,2
92223	Manjak primitaka od financijske imovine	245	0	0	-
96	Obracunati prihodi poslovanja	246	5.853.447	1.842.956	31,5
97	Obracunati prihodi od prodaje nefinancijske imovine	247	0	0	-
98	Rezerviranja viška prihoda	248	0	0	-
99	Izvanbilančni zapisi (= 0)	249	0	0	-
991	Izvanbilančni zapisi - aktiva (AOP 251)	250	607.759.338	608.197.823	100,1
996	Izvanbilančni zapisi - pasiva	251	607.759.338	608.197.823	100,1
4. Potraživanja i potoci					
13	Potraživanja za dane zajmove - dospjela	252	0	0	-
13	Potraživanja za dane zajmove - nedospjela	253	0	0	-
16	Potraživanja za prihode poslovanja - dospjela	254	2.757.195	1.345.249	48,8
16	Potraživanja za prihode poslovanja - nedospjela	255	3.096.252	514.806	16,6
17	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine - dospjela	256	0	0	-
17	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine - nedospjela	257	0	0	-
12911	Potraživanja za naknade koje se refundiraju	258	11.873	19.656	-
12912	Potraživanja za predujmove	259	69.593	11.762	-
12913	Potraživanja za dane predujmove za EU projekte	260	0	0	-
12921	Ostala nespomenuta potraživanja	261	0	0	-
12931	Potraživanja za prodana potraživanja (faktoring)	262	0	0	-
12941	Potraživanja proračuna od proračunskih konsnika za povrat u nadležni proračun	263	0	0	-
13213	Zajmovi neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima	264	0	0	-
13323	Zajmovi kreditnim institucijama u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	265	0	0	-
13333	Zajmovi osiguravajućim društvima u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	266	0	0	-

Račun iz rač. plana	Opis stavke	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Indeks (5/4)
13343	Zajmovi ostalim finansijskim institucijama u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	267	0	0	
13413	Zajmovi trgovačkim društvima u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	268	0	0	
13533	Zajmovi tuземnim kreditnim institucijama izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	269	0	0	
13543	Zajmovi tuземnim osiguravajućim društvima izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	270	0	0	
13553	Zajmovi ostalim tuземnim finansijskim institucijama izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	271	0	0	
13633	Zajmovi tuземnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	272	0	0	
13643	Zajmovi tuземnim obrtnicima po protestiranim jamstvima	273	0	0	
13723	Zajmovi županijskim proračunima po protestiranim jamstvima	274	0	0	
13733	Zajmovi gradskim proračunima po protestiranim jamstvima	275	0	0	
13743	Zajmovi općinskim proračunima po protestiranim jamstvima	276	0	0	
13753	Zajmovi HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u po protestiranim jamstvima	277	0	0	
13763	Zajmovi ostalim izvanproračunskim konsnicima državnog proračuna po protestiranim jamstvima	278	0	0	
13773	Zajmovi izvanproračunskim konsnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima	279	0	0	
16721	Potraživanja za prihode proračunskih konsnika uplaćene u proračun	280	0	0	
dio 23	Obveze za rashode poslovanja - dospjele	281	0	0	
dio 23	Obveze za rashode poslovanja - nedospjele	282	10 683 023	8 987 753	84,1
dio 24	Obveze za nabavu nefinancijske imovine - dospjele	283	0	0	
dio 24	Obveze za nabavu nefinancijske imovine - nedospjele	284	0	1 804 750	
dio 25	Obveze za vrijednosne papire - dospjele	285	0	0	
dio 25	Obveze za vrijednosne papire - nedospjele	286	0	0	
dio 26	Obveze za kredite i zajmove - dospjele	287	0	0	
dio 26	Obveze za kredite i zajmove - nedospjele	288	0	0	
23951	Obveze za predujmove	289	26 009	84 575	325,2
23952	Obveze za depozite	290	0	0	
23953	Obveze za jamčevine	291	29 756	29 756	
23954	Ostale nespomenute obveze	292	0	0	
23955	Obveze za naplaćene tuđe prihode	293	0	0	
23956	Obveze proračuna za naplaćene prihode proračunskog konsnika	294	0	0	
23957	Obveze za EU predujmove	295	1 055 960	102 692	
23958	Obveze proračunskih konsnika za povrat u proračun	296	0	0	
26223	Obveze za finansijski leasing od kreditnih institucija u javnom sektoru	297	0	0	
26224	Obveze za zajmove po faktoringu od kreditnih institucija u javnom sektoru	298	0	0	
26233	Obveze za zajmove po faktoringu od osiguravajućih društava u javnom sektoru	299	0	0	
26243	Obveze za finansijski leasing od ostalih finansijskih institucija u javnom sektoru	300	0	0	
26244	Obveze za zajmove po faktoringu od ostalih finansijskih institucija u javnom sektoru	301	0	0	
26314	Obveze za zajmove po faktoringu od trgovačkih društava u javnom sektoru	302	0	0	
26433	Obveze za finansijski leasing od tuземnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	303	0	0	
26434	Obveze za zajmove po faktoringu od tuземnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	304	0	0	
26443	Obveze za zajmove po faktoringu od tuземnih osiguravajućih društava izvan javnog sektora	305	0	0	
26453	Obveze za finansijski leasing od ostalih tuземnih finansijskih institucija izvan javnog sektora	306	0	0	
26454	Obveze za zajmove po faktoringu od ostalih tuземnih finansijskih institucija izvan javnog sektora	307	0	0	
26463	Obveze za finansijski leasing od inozemnih kreditnih institucija	308	0	0	
26464	Obveze za zajmove po faktoringu od inozemnih kreditnih institucija	309	0	0	
26473	Obveze za zajmove po faktoringu od inozemnih osiguravajućih društava	310	0	0	
26483	Obveze za finansijski leasing od ostalih inozemnih finansijskih institucija	311	0	0	
26484	Obveze za zajmove po faktoringu od ostalih inozemnih finansijskih institucija	312	0	0	
26534	Obveze za zajmove po faktoringu od tuземnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	313	0	0	
26544	Obveze za zajmove po faktoringu od tuземnih obrtnika	314	0	0	
26554	Obveze za zajmove po faktoringu od inozemnih trgovačkih društava	315	0	0	
26564	Obveze za zajmove po faktoringu od inozemnih obrtnika	316	0	0	

U Luznja dana 24. 1. 2011

Odgovorna osoba (potpis)

Osoba za kontaktiranje: Janja Mihalic
 Telefon za kontakt: +385(1)2369318
 Odgovorna osoba: Mann Puh, direktor

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U VRIJEDNOSTI I OBUJMU IMOVINE I OBVEZA

za razdoblje 1. siječanj 2020. do 31. prosinac 2020.

Obveznik HKP 49083
Naziv Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
Razina 11 Razdjel 065
Djelatnost 8411 Opće djelatnosti javne uprave

0,00
Kontrolni broj obrasca

Račun iz rač. plana	NAZIV	AOP	Iznos povećanja	Iznos smanjenja
1	2	3	4	5
9151	Promjene u vrijednosti i obujmu imovine (AOP 002+018)	001	0	0
91511	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) imovine (AOP 003+010)	002	0	0
	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) nefinancijske imovine (AOP 004 do 009)	003	0	0
	Neproizvedena dugotrajna imovina	004		
	Proizvedena dugotrajna imovina	005		
	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	006		
	Sitni inventar	007		
	Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi	008		
	Proizvedena kratkotrajna imovina	009		
	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) financijske imovine (AOP 011 do 017)	010	0	0
	Novac u banci i blagajni	011		
	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	012		
	Potraživanja za dane zajmove	013		
	Vrijednosni papiri	014		
	Dionice i udjeli u glavnici	015		
	Potraživanja za prihode poslovanja	016		
	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	017		
91512	Promjene u obujmu imovine (AOP 019+026)	018	0	0
	Promjene u obujmu nefinancijske imovine (AOP 020 do 025)	019	0	0
	Neproizvedena dugotrajna imovina	020		
	Proizvedena dugotrajna imovina	021		
	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	022		
	Sitni inventar	023		
	Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi	024		
	Proizvedena kratkotrajna imovina	025		
	Promjene u obujmu financijske imovine (AOP 027 do 033)	026	0	0
	Novac u banci i blagajni	027		
	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	028		
	Potraživanja za dane zajmove	029		
	Vrijednosni papiri	030		
	Dionice i udjeli u glavnici	031		
	Potraživanja za prihode poslovanja	032		
	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	033		
9152	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) i obujmu obveza (AOP 035+040)	034	0	0
91521	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) obveza (AOP 036 do 039)	035	0	0
	Obveze za rashode poslovanja	036		
	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	037		
	Obveze za vrijednosne papire	038		
	Obveze za kredite i zajmove	039		
91522	Promjene u obujmu obveza (AOP 041 do 044)	040	0	0
	Obveze za rashode poslovanja	041		
	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	042		
	Obveze za vrijednosne papire	043		
	Obveze za kredite i zajmove	044		

U Sigetu dana 29. 01. 2021.

Odgovorna osoba (potpis)

Osoba za kontaktiranje: Janja Mihalic
Telefon za kontakt: +385(1)2369318
Odgovorna osoba: Marij Puh, direktor

IZVJEŠTAJ O RASHODIMA PREMA FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJU

za razdoblje 1. siječanj 2020. do 31. prosinac 2020.

Obveznik

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo unutarnjih poslova
Uprava policije
Ured za sigurnost države

55.777.015,50

Kontrolni broj obrasca

Brojč. ozn. funk. klas.	Opis stavke	AOP	Ostvareno u prethodnoj godini	Ostvareno u tekućoj godini	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
01	Opće javne usluge (AOP 002+006+009+013 do 017)	001	0	0	
011	Izvršna i zakonodavna tijela, financijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi (AOP 003 do 005)	002	0	0	
0111	Izvršna i zakonodavna tijela	003		0	
0112	Financijski i fiskalni poslovi	004		0	
0113	Vanjski poslovi	005		0	
012	Inozemna ekonomska pomoć (AOP 007+008)	006	0	0	
0121	Ekonomska pomoć zemljama u razvoju i zemljama u tranziciji	007		0	
0122	Ekonomska pomoć usmjerena preko međunarodnih agencija	008		0	
013	Opće usluge (AOP 010 do 012)	009	0	0	
0131	Opće usluge vezane za službenike	010		0	
0132	Sveukupno planiranje i statističke usluge	011		0	
0133	Ostale opće usluge	012		0	
014	Osnovna istraživanja	013		0	
015	Istraživanje i razvoj, Opće javne usluge	014		0	
016	Opće javne usluge koje nisu drugdje svrstane	015		0	
017	Transakcije vezane za javni dug	016		0	
018	Prijenos općeg karaktera između različitih državnih razina	017		0	
02	Obrana (AOP 019 do 023)	018	0	0	
021	Vojna obrana	019		0	
022	Čivilna obrana	020		0	
023	Inozemna vojna pomoć	021		0	
024	Istraživanje i razvoj obrane	022		0	
025	Rashodi za obranu koji nisu drugdje svrstani	023		0	
03	Javni red i sigurnost (AOP 025 do 030)	024	0	0	
031	Usluge policije	025		0	
032	Usluge protupožarne zaštite	026		0	
033	Sudovi	027		0	
034	Zatvor	028		0	
035	Istraživanje i razvoj, Javni red i sigurnost	029		0	
036	Rashodi za javni red i sigurnost koji nisu drugdje svrstani	030		0	
04	Ekonomski poslovi (AOP 032+035+039+046+050+056+057+062+070)	031	67.214.575	68.923.991	102,5
041	Opći ekonomski, trgovački i poslovi vezani uz rad (AOP 033+034)	032	0	0	
0411	Opći ekonomski i trgovački poslovi	033		0	
0412	Opći poslovi vezani uz rad	034		0	
042	Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i lov (AOP 036 do 038)	035	0	0	
0421	Poljoprivreda	036		0	
0422	Šumarstvo	037		0	
0423	Ribarstvo i lov	038		0	
043	Gorivo i energija (AOP 040 do 045)	039	0	0	
0431	Ugljen i ostala kruta mineralna goriva	040		0	
0432	Nafta i prirodni plin	041		0	
0433	Nuklearno gorivo	042		0	
0434	Ostala goriva	043		0	
0435	Električna energija	044		0	
0436	Ostale vrste energije	045		0	
044	Rudarstvo, proizvodnja i građevinarstvo (AOP 047 do 049)	046	0	0	
0441	Rudarstvo, mineralni resursi i ostala mineralna goriva	047		0	
0442	Proizvodnja	048		0	
0443	Građevinarstvo	049		0	
045	Promet (AOP 051 do 055)	050	67.214.575	68.923.991	102,5
0451	Cestovni promet	051		0	
0452	Promet vodnim putovima	052		0	
0453	Željeznički promet	053		0	
0454	Zračni promet	054	67.214.575	68.923.991	102,5
0455	Promet cjevovodima i ostali promet	055		0	
046	Komunikacije	056		0	
047	Ostale industrije (AOP 058 do 061)	057	0	0	
0471	Distribucija i skladištenje	058		0	
0472	Hoteli i restorani	059		0	
0473	Turizam	060		0	

Brojč ozn funk klas	Opis stavke	AOP	Ostvareno u prethodnoj godini	Ostvareno u tekućoj godini	Indeks (5/4)
0474	Visenamjenski razvojni projekt	061		0	
048	Istraživanje i razvoj Ekonomski poslovi (AOP 063 do 069)	062		0	
0481	Istraživanje i razvoj Opći ekonomski i trgovački poslovi vezani uz rad	063		0	
0482	Istraživanje i razvoj Poljoprivreda,umarstvo,ribarstvo,lov	064		0	
0483	Istraživanje i razvoj Gorivo i energija	065		0	
0484	Istraživanje i razvoj Rudarstvo, proizvodnja i građevinarstvo	066		0	
0485	Istraživanje i razvoj Promet	067		0	
0486	Istraživanje i razvoj Komunikacije	068		0	
0487	Istraživanje i razvoj Ostale industrije	069		0	
049	Ekonomski poslovi koji nisu drugdje svrstani	070		0	
05	Zaštita okoliša (AOP 072 do 077)	071		0	
051	Gospodarenje otpadom	072		0	
052	Gospodarenje otpadnim vodama	073		0	
053	Smanjenje zagađivanja	074		0	
054	Zaštita bioraznolikosti i krajolika	075		0	
055	Istraživanje i razvoj Zaštita okoliša	076		0	
056	Poslovi i usluge zaštite okoliša koji nisu drugdje svrstani	077		0	
06	Usluge unapređenja stanovanja i zajednice (AOP 079 do 084)	078		0	
061	Razvoj stanovanja	079		0	
062	Razvoj zajednice	080		0	
063	Opskrba vodom	081		0	
064	Ulična rasvjeta	082		0	
065	Istraživanje i razvoj stanovanja i komunalnih pogodnosti	083		0	
066	Rashodi vezani za stanovanje i komunalne pogodnosti koji nisu drugdje svrstani	084		0	
07	Zdravstvo (AOP 086+090+095+100+101+102)	085		0	
071	Medicinski proizvod, pribor i oprema (AOP 087 do 089)	086		0	
0711	Farmaceutski proizvodi	087		0	
0712	Ostali medicinski proizvodi	088		0	
0713	Terapeutski pribor i oprema	089		0	
072	Službe za vanjske pacijente (AOP 091 do 094)	090		0	
0721	Opće medicinske usluge	091		0	
0722	Specijalističke medicinske usluge	092		0	
0723	Zubarske usluge	093		0	
0724	Paramedicinske usluge	094		0	
073	Bolničke službe (AOP 096 do 099)	095		0	
0731	Usluge općih bolnica	096		0	
0732	Usluge specijalističkih bolnica	097		0	
0733	Usluge medicinskih centara i centara za majinstvo	098		0	
0734	Usluge centara za njegu i oporavak	099		0	
074	Službe javnog zdravstva	100		0	
075	Istraživanje i razvoj zdravstva	101		0	
076	Poslovi i usluge zdravstva koji nisu drugdje svrstani	102		0	
08	Rekreacija, kultura i religija (AOP 104 do 109)	103		0	
081	Službe rekreacije i sporta	104		0	
082	Službe kulture	105		0	
083	Službe emisiranja i izdavanja	106		0	
084	Religijske i druge službe zajednice	107		0	
085	Istraživanje i razvoj rekreacije, kulture i religije	108		0	
086	Rashodi za rekreaciju, kulturu i religiju koji nisu drugdje svrstani	109		0	
09	Obrazovanje (AOP 111+114+117+118+121 do 124)	110		0	
091	Predškolsko i osnovno obrazovanje (AOP 112+113)	111		0	
0911	Predškolsko obrazovanje	112		0	
0912	Osnovno obrazovanje	113		0	
092	Srednjoškolsko obrazovanje (AOP 115+116)	114		0	
0921	Niže srednjoškolsko obrazovanje	115		0	
0922	Više srednjoškolsko obrazovanje	116		0	
093	Poslije srednjoškolsko ali ne visoko obrazovanje	117		0	
094	Visoka naobrazba (AOP 119+120)	118		0	
0941	Prvi stupanj visoke naobrazbe	119		0	
0942	Drugi stupanj visoke naobrazbe	120		0	
095	Obrazovanje koje se ne može definirati po stupnju	121		0	
096	Dodatne usluge u obrazovanju	122		0	
097	Istraživanje i razvoj obrazovanja	123		0	
098	Usluge obrazovanja koje nisu drugdje svrstane	124		0	
10	Socijalna zaštita (AOP 126-129 do 135)	125		0	
101	Bolest i invaliditet (AOP 127+128)	126		0	
1011	Bolest	127		0	
1012	Invaliditet	128		0	
102	Stariost	129		0	
103	Sljednici	130		0	
104	Obitelji i djeca	131		0	
105	Nezaposlenost	132		0	

Brojč. ozn. funk. klas.	Opis stavke	AOP	Ostvareno u prethodnoj godini	Ostvareno u tekućoj godini	Indeks (5/4)
106	Stanovanje	133		0	
107	Socijalna pomoć stanovništvu koje nije obuhvaćeno redovnim socijalnim programima	134		0	
108	Istraživanje i razvoj socijalne zaštite	135		0	
109	Aktivnosti socijalne zaštite koje nisu drugdje svrstane	136		0	
	Kontrolni zbroj (AOP 001+018+024+031+071+078+085+103+110+125)	137	67 454 563	108 921 391	102,5

U 14. svibnja 2017. dana 14. 5. 2017.

Odgovorna osoba (potpis):

Osoba za kontaktiranje: Janja Mihalic

Telefon za kontakt: +385(1)2369318

Odgovorna osoba: Marin Puh, direktor

IZVJEŠTAJ O OBVEZAMA

za razdoblje 1. siječanj 2020. do 31. prosinac 2020.

Obveznik. RKP 49083
 Naziv. Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
 Razina 11 Razdjel 065
 Djelatnost 8411 Opće djelatnosti javne uprave

7.367.365,36

Kontrolni broj obrasca

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Iznos
1	2	3	4
	Stanje obveza 1. siječnja (=AOP 036* iz izvještaja o obvezama za prethodnu godinu)	001	10 683 023
	Povećanje obveza u izvještajnom razdoblju (AOP 003+004+012+013)	002	68 129 867
	Međusobne obveze proračunskih korisnika	003	
23	Obveze za rashode poslovanja (AOP 005 do 011)	004	61 941 835
231	Obveze za zaposlene	005	29 253 757
232	Obveze za materijalne rashode	006	32 032 692
234	Obveze za financijske rashode	007	18 999
235	Obveze za subvencije	008	0
237	Obveze za naknade građanima i kućanstvima	009	11 250
238	Obveze za kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	010	0
239	Ostale tekuće obveze	011	625 137
24	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	012	6 188 032
dio 25,26	Obveze za financijsku imovinu (AOP 014 do 018)	013	0
251,253	Obveze za čekove i mjenice	014	0
254	Obveze za obveznice	015	0
256	Obveze za ostale vrijednosne papire	016	0
262 263 2643 2644	Obveze za tuzemne kredite i zajmove	017	
2645 2653 2654 267	Obveze za inozemne kredite i zajmove	018	
261 2646 2647			
2648 2655 2656			
	Podmirene obveze u izvještajnom razdoblju (AOP 020+021+029+030)	019	68.020.387
	Međusobne obveze proračunskih korisnika	020	
23	Obveze za rashode poslovanja (AOP 022 do 028)	021	63 637 105
231	Obveze za zaposlene	022	29 222 856
232	Obveze za materijalne rashode	023	32 802 051
234	Obveze za financijske rashode	024	19 499
235	Obveze za subvencije	025	0
237	Obveze za naknade građanima i kućanstvima	026	11 250
238	Obveze za kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	027	0
239	Ostale tekuće obveze	028	1 581 449
24	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	029	4 383 282
dio 25,26	Obveze za financijsku imovinu (AOP 031 do 035)	030	0
251,253	Obveze za čekove i mjenice	031	
254	Obveze za obveznice	032	
256	Obveze za ostale vrijednosne papire	033	
262 263 2643 2644	Obveze za tuzemne kredite i zajmove	034	
2645 2653 2654 267	Obveze za inozemne kredite i zajmove	035	
261 2646 2647			
2648 2655 2656			
	Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 001+002-019) i (AOP 037+090)	036	10 792 503
	Stanje dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 038+043+079+084)	037	0
	Međusobne obveze proračunskih korisnika (AOP 039 do 042)	038	0
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	039	
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	040	
	c) Prekoračenje 181 do 360 dana	041	
	d) Prekoračenje preko 360 dana	042	
23	Ukupno obveze za rashode poslovanja (AOP 044+049+054+059+064+069+074)	043	0
231	Obveze za zaposlene (AOP 045 do 048)	044	0
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	045	
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	046	
	c) Prekoračenje 181 do 360 dana	047	
	d) Prekoračenje preko 360 dana	048	
232	Obveze za materijalne rashode (AOP 050 do 053)	049	0
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	050	
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	051	
	c) Prekoračenje 181 do 360 dana	052	

IZVJEŠTAJ O OBVEZAMA

za razdoblje 1. siječanj 2020. do 31. prosinac 2020.

Obveznik: RKP 49083
 Naziv: Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo
 Razina: 11 Razdjel: 065
 Djelatnost: 8411 Opće djelatnosti javne uprave

7.367.385,36

Kontrolni broj obrasca

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Iznos
1	2	3	4
234	d) Prekoračenje preko 360 dana Obveze za financijske rashode (AOP 055 do 058)	053 054 055 056 057 058	0
235	a) Prekoračenje 1 do 60 dana b) Prekoračenje 61 do 180 dana c) Prekoračenje 181 do 360 dana d) Prekoračenje preko 360 dana Obveze za subvencije (AOP 060 do 063)	059 060 061 062 063	0 0
237	a) Prekoračenje 1 do 60 dana b) Prekoračenje 61 do 180 dana c) Prekoračenje 181 do 360 dana d) Prekoračenje preko 360 dana Obveze za naknade građanima i kućanstvima (AOP 065 do 068)	064 065 066 067 068	0 0
238	a) Prekoračenje 1 do 60 dana b) Prekoračenje 61 do 180 dana c) Prekoračenje 181 do 360 dana d) Prekoračenje preko 360 dana Obveze za kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći (AOP 070 do 073)	069 070 071 072 073	0 0
239	a) Prekoračenje 1 do 60 dana b) Prekoračenje 61 do 180 dana c) Prekoračenje 181 do 360 dana d) Prekoračenje preko 360 dana Ostale tekuće obveze (AOP 075 do 078)	074 075 076 077 078	0
24	a) Prekoračenje 1 do 60 dana b) Prekoračenje 61 do 180 dana c) Prekoračenje 181 do 360 dana d) Prekoračenje preko 360 dana Obveze za nabavu nefinancijske imovine (AOP 080 do 083)	079 080 081 082 083	0
dio 25,26	Obveze za financijsku imovinu (AOP 085 do 089)	084 085 086 087 088 089	0
251,253	Obveze za čekove i mjenice	085	
254	Obveze za obveznice	086	
256	Obveze za ostale vriednosne papire	087	
262 263,2643 2644 2645 2653 2654 267	Obveze za tuzemne kredite i zajmove	088	
261 2646 2647 2648,2655 2656	Obveze za inozemne kredite i zajmove	089	
	Stanje nedospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 091 do 094)	090 091 092 093 094	10 792.503
23	Međusobne obveze proračunskih korisnika	091	
24	Obveze za rashode poslovanja	092	8 987 753
dio 25,26	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	093	1 804 750

* U 2017. godini pozicija se odnosi na AOP 038 iz izvještaja za 2016. godinu kada je broj AOP pozicija bio drugačiji

U zagrebu dana: 27. 12. 2021.

Odgovorna osoba (potpis)

Osoba za kontaktiranje: Janja Mihalic
 Telefon za kontakt: +385(1)2369318
 Odgovorna osoba: Marin Puh, direktor

RKP 49083

MATIČNI BROJ 02371219

OIB 76108805525

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE HRVATSKE AGENCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO ZA
RAZDOBLJE OD 01. SIEČNJA DO 31. PROSINCA 2020. GODINE**

1. UVODNE NAPOMENE

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu: Agencija) je proračunski korisnik koja na temelju javne ovlasti obavlja poslove određene Zakonom o zračnom prometu („Narodne novine“ broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14 – u daljnjem tekstu: Zakon) kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku te obavlja i druge poslove u skladu s propisima donesenim na temelju Zakona. Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava u skladu s odredbama Zakona obavlja Vlada Republike Hrvatske. Agencija je samostalna u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga, a za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske. Na pitanja koja nisu uređena Zakonom primjenjuju se odredbe Statuta Agencije. Statutom Agencije uređuju se načela za unutarnje ustrojstvo, vrste unutarnjih ustrojstvenih jedinica i uvjeti za njihovo ustrojavanje, predstavljanje i zastupanje, financiranje, poslovno planiranje i godišnje izvještavanje, rad i poslovanje, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, tajnost podataka, javnost rada te druga pitanja značajna za rad Agencije.

Temeljem članka 10. stavka 1. Zakona, financijska sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije osiguravaju se iz

- prihoda od djelatnosti Agencije
- dijela naknada iz članka 96. stavka 12. Zakona za poslove iz nadležnosti Nacionalnoga nadzornog tijela, a koje naknade se utvrđuju u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku,
- naknade koju plaćaju zračni prijevoznici po toni prevezene robe/tereta u civilnom zračnom prometu
- naknade koju plaćaju svi putnici u civilnom zračnom prometu u odlasku
- ostalih izvora u skladu sa zakonom

Financijska sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije ostvarena su temeljem sljedećih podzakonskih propisa

a) Pravilnik o visini naknade za izvršeni pregled zrakoplova i provjeru plovidbenosti zrakoplova („Narodne novine“ broj 5/20) i Pravilnik o visini naknade za utvrđivanje stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja te utvrđivanje udovoljavanju uvjeta za izdavanje, produžavanje, obnavljanje i priznavanje dozvole, ovlastenja i posebnih ovlasti zrakoplovnog osoblja („Narodne novine“ broj 5/20)

Navedenim pravilnicima propisane su naknade za poslove iz djelatnosti Agencije (plovidbenost zrakoplova i licenciranje zrakoplovnog osoblja)

b) Pravilnik o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada („Narodne novine“ broj 91/13)

Temeljem Pravilnika o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada, Agencija ostvaruje pravo na prihode iz dijela rutnih i terminalnih naknada za obavljanje poslova iz nadležnosti Nacionalnog nadzornog tijela. Navedene naknade utvrđuju se u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 391/2013 od 3. svibnja 2013. kojom se utvrđuje zajednički način obračuna naknada za usluge u zračnoj plovidbi (SL L 128, 09.05.2013), EUROCONTROL-ovim Sustavom rutnih naknada te međunarodnim sporazumima o rutnim i terminalnim naknadama koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

c) Naredba o utvrđivanju visine naknada za rad Agencije za civilno zrakoplovstvo („Narodne novine“ broj 40/10).

Temeljem predmetne naredbe, putnici u cijeni zrakoplovne karte u domaćem odlasku i transferu plaćaju 0,68 EUR, a putnici u međunarodnom odlasku 1,37 EUR (HACZ putnička naknada). Nadalje, zračni prijevoznici plaćaju 0,02 EUR po kg prevezene robe/ tereta (u daljnjem tekstu: HACZ robna naknada). Agencija prikuplja podatke od zračnih luka o broju prevezenih putnika i količini prevezene robe/tereta te samostalno ispostavlja račune zračnim prijevoznicima i naplaćuje svoja potraživanja. HACZ putnička i HACZ robna naknada služe kao sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije i predstavljaju najveći izvor prihoda Agencije.

Vijeće Agencije donijelo je na 39. sjednici održanoj 12. rujna 2019. godine prijedlog Financijskog plana Agencije za 2020. godinu s projekcijama za 2021. i 2022. godinu, zatim prijedlog prvih izmjena i dopuna Financijskog plana Agencije na 47.e sjednici održanoj 29. travnja 2020. godine i prijedlog drugih izmjena i dopuna Financijskog plana Agencije na 50. sjednici održanoj 21. rujna 2020. godine. Prijedlog Financijskog plana Agencije za 2020. godinu kao proračunskog korisnika izrađen je sukladno proračunskim propisima u okviru Financijskog plana Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Hrvatski sabor donio je na sjednici dana 14. studenoga 2019. godine Državni proračun Republike Hrvatske za 2020. godinu i projekcije za 2021. i 2022. godinu („Narodne novine“ broj 117/19) u kojem je sadržan i Financijski plan Agencije, prvu izmjenu Državnog proračuna 18.05.2020. godine u kojem je sadržana i prva izmjena i dopuna Financijskog plana Agencije („Narodne novine“ broj 58/20), te drugu izmjenu Državnog proračuna 11.11.2020. godine („Narodne novine“ broj 124/20) kojem je sadržane i druga izmjena i dopuna Financijskog plana Agencije.

Tijekom 2019. godine Agencija je potpisala ugovor za provođenje Twinning light projekta „Support for participation in the ECAA – European common aviation area“ u Republici Sjevernoj Makedoniji, a koji se planirao dovršiti u srpnju 2020. godine. Međutim zbog okolnosti uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19 provođenje projekta je dva puta zaustavljeno i do kraja 2020. godine projekt nije dovršen. Do rujna 2021. godine planira se završetak projekta. Agencija je temeljem ovog ugovora u 2020. godini ostvarila prihode od pruženih usluga u iznosu od 953.268 kuna.

U promatranom razdoblju, prosječan broj zaposlenih u Agenciji na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja iznosio je 89, dok je prosječan broj zaposlenih po osnovi sata rada iznosio 84.

Financijski izvještaji Agencije za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2020. godine, izrađeni su sukladno Pravilniku o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu („Narodne novine“ broj 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18 i 126/19), Pravilniku o proračunskom računovodstvu i računskom planu („Narodne novine“ broj 124/14, 115/15, 87/16, 3/18 i 126/19) i okružnici Ministarstva financija o sastavljanju, konsolidaciji i predaji financijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2020. godine, KLASA:400-02/20-01/29, URBROJ:513-05-03-20-12 od 30. prosinca 2020. godine.

2. BILJEŠKE UZ IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA, PRIMICIMA I IZDACIMA (OBRAZAC PR-RAS)

a) PRIHODI I PRIMICI

Pozicija AOP 001 prikazuje prihode poslovanja Agencije ostvarene tijekom razdoblja koji ukupno iznose 37.175.523 kune te su za 66% manji od prihoda prethodnog razdoblja.

Prihodi Agencije sastoje se od:

- Tekućih pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU prikazanih na poziciji AOP 049 u iznosu od 11.531 kunu, koje se odnose na refundacije troškova službenih putovanja zaposlenika Agencije u obavljanju zadaća kod istih.
- Prihoda od financijske imovine, a odnose se na prihode od kamata na oročena sredstva i depozite po viđenju i prihode od zateznih kamata i pozitivnih tečajnih razlika u iznosu od 2.455.792 kune – AOP 075. Prihodi od financijske imovine veći su za 71,6% u odnosu na prethodno razdoblje radi prihoda od pozitivnih tečajnih razlika i razlika zbog primjene valutne klauzule.
- Prihoda od pristojbi po posebnim propisima u iznosu od 33.460.773 kune - AOP 105 koji su manji za 68,7% u odnosu na prethodno razdoblje. Prihodi od pristojbi po posebnim propisima odnose se na naknade iz djelatnosti Agencije, rutne i terminalne naknade, povrat troškova iz rutnih naknada za doprinos/članarinu EUROCONTROL-u, te HACZ robne i HACZ putničke naknade.
- Prihoda od prodaje roba i usluga u iznosu od 1.032.886 kuna - AOP 123, koji su veći za 117,6% u odnosu na prethodno razdoblje, a najvećim dijelom se odnose se na prihod od Twinning light projekta u Sjevernoj Makedoniji (953.268 kuna), prodaju službenih obrazaca zdravstvenim ustanovama i ostalim subjektima u zrakoplovstvu, pružanje usluga nadzora na posebni zahtjev subjekata u zrakoplovstvu temeljem javnih ovlasti utvrđenih Zakonom.
- Ostalih prihoda u iznosu od 214.541 kunu – AOP 147 odnosi se na obračunate plaće u naravi. U odnosu na prethodno razdoblje manji su za 67,4% u jer je prethodne godine u ostalim prihodima obuhvaćen i iznos naplaćen po pravomoćnoj sudskoj presudi.

U 2020. godini primici nisu zabilježeni.

b) RASHODI I IZDACI

Pozicija - AOP 148 predstavlja rashode poslovanja koji su u izvještajnom razdoblju ostvareni u iznosu od 62.735.957 kuna, što je u odnosu na prethodno razdoblje manje za 4,7%.

Rashodi i izdaci odnose se na:

- Rashode za zaposlene koji u izvještajnom razdoblju iznose 29.161.243 kune – AOP 149 gotovo na istoj razni u odnosu na prethodno razdoblje.
- Materijalne rashode u iznosu od 32.404.758 kuna – AOP 160, koji su manji za 10,3% u odnosu na prethodno razdoblje. Materijalni rashodi u najvećoj mjeri odnose se na međunarodnu članarinu Eurocontrolu koja je za 2020. godinu iznosila 23.576.085 kuna, dok su ostali materijalni rashodi ostvareni za podmirivanje redovnih potreba poslovanja Agencije.
- Financijske rashode u iznosu od 701.108 kuna – AOP 193, a odnose se na negativne tečajne razlike, razlike zbog primjene valutne klauzule, bankarske usluge i usluge platnog prometa. Radi povećanja negativnih tečajnih razlika u odnosu na prethodno razdoblje, u promatranom razdoblju financijski rashodi su veći za 26,8%.
- Naknade građanima i kućanstvima iz proračuna u iznosu od 11.250 kuna – AOP 246, koji je jednak trošku prethodnog razdoblja i odnosi se na trošak školarine zaposlenika Agencije.
- Tekuće donacije u novcu u iznosu od 457.598 kuna – AOP 258, koje su znatno veće u odnosu na prethodno razdoblje, a radi dodijeljenih sredstava zrakoplovnim udrugama u svrhu sufinanciranja kupnje radijske opreme. Naime, europskom regulativom propisana je obveza ugradnje radijske opreme u zrakoplove do kraja 2020. godine, te je Agencija prepoznala važnost i odlučila sufinancirati kupnju radijske opreme udrugama usmjerenim na promicanje zrakoplovstva, a sve s ciljem povećanja sigurnosti zračnog prometa te razvoja i unapređenja civilnog zrakoplovstva.

- Rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 6.188.033 kune – AOP 341 te su u odnosu na prethodno razdoblje veći za 343,2%. Najvećim dijelom se odnose na trošak neophodnog uklanjanja ulične i dvorišne zgrade oštećene u potresu u ožujku 2020. godine, sukladno nalogu Državnog inspektorata Građevinske inspekcije o uklanjanju objekta (5.253.631 kunu). Rashodi za nabavu nefinancijske imovine odnose se i na nabavu prijenosnih i stolnih računala, opreme za video konferenciju, monitora, pisača i komunikacijske opreme, a zbog njihove dotrajalosti (233.915 kuna). Nabavljena je nužna oprema za zaštitu na radu i uređaji za dezinfekciju zbog okolnosti uzrokovanih bolesti COVID-19, te su provedena ulaganja u računalne programe (253.616 kuna).

Izdaci u 2020. godini nisu zabilježeni.

U 2020. godini Agencija je ostvarila ukupne prihode u iznosu od 37.175.523 kuna, a ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu od 68.923.990 kuna, što je rezultiralo ukupnim manjkom prihoda i primitaka u iznosu od 31.748.467 kuna. Manjak prihoda u 2020. godini je nastao zbog značajnog smanjenja zračnog prometa, a koji je posljedica okolnosti uzrokovanih pojavom bolesti COVID-19. Manjak prihoda u 2020. godini je podmiren prenesenim viškom prihoda iz prethodnih razdoblja.

Agencija izvještajno razdoblje završava sa 121.126.491 kunu viška prihoda raspoloživih u sljedećem razdoblju – AOP 635).

3. BILJEŠKE UZ BILANCU (OBRAZAC BIL)

Nefinancijska imovina Agencije nakon provedenih ispravaka vrijednosti iznosi 44.096.352 kune – AOP 002 i veća je za 13,8% u odnosu na prethodno razdoblje.

Financijska imovina – AOP 063 na kraju izvještajnog razdoblja iznosi 133.821.823 kune, a u odnosu na prethodno razdoblje je manja za 21%. Najvećim dijelom se odnosi na novac na računima poslovnih banaka a koji u iznosu od 125.033.463 kuna.

Potraživanja za prihode poslovanja iznose 1.860.055 kuna – AOP 141 i manja su za 68,2% u odnosu na prethodno razdoblje. Ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 2.754.276 kuna – AOP 157, a proveden je radi kašnjenja u naplati i radi proglašavanja stečaja inozemnih zračnih prijevoznika.

Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda iznose 6.727.531 kuna – AOP 164, a najvećim dijelom se odnose na račun za članarinu EUROCONTROL-u za prvo tromjesečje 2021. godine, materijalne troškove budućih razdoblja, kao i obračunate negativne tečajne razlike na otvorena potraživanja.

Obveze – AOP 169 iznose 10.816.376 kuna i veće su u odnosu na prethodno razdoblje za 1,2%. Odnose se na obveze za zaposlene za prosinac 2020. godine, nedospjele materijalne troškove, odgođeno plaćanje rashoda i naplaćene prihode budućih razdoblja. Sve obveze podmirene su tijekom mjeseca siječnja 2021.

U izvanbilančnim zapisima – AOP 251 evidentirano je 608.197.823 kune od kojih se na sudske sporove odnosi 606.228.144 kune, a ostatak od 1.969.679 kuna se odnosi na izdane bjanko zadužnice za operativni leasing službenih vozila (164.357 kuna), primljenu bjanko zadužnicu kao jamstvo za uredno ispunjenje ugovora o izvođenju radova na uklanjanju zgrade u Krajiškoj ulici br. 20 u Zagrebu (578.070 kuna), te evidentirane obveze za službena vozila u operativnom leasingu (1.220.821 kuna) i mrežnu opremu telekom operatora za pristup internetu (6.431 kuna).

4. BILJEŠKE UZ IZVJEŠTAJ O RASHODIMA PREMA FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI (OBRAZAC PR -funkcijski)

Za izvještajno razdoblje ukupni rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 68.923.991 kunu, a prikazani su u funkcijskoj klasifikaciji 0454 – Zračni promet.

5. BILJEŠKE UZ IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U VRIJEDNOSTI I OBUJMU IMOVINE I OBVEZA (OBRAZAC P-VRIJ)

U izvještajnom razdoblju nisu zabilježene promjene u vrijednosti imovine i obveza

6. IZVJEŠTAJ O OBVEZAMA (OBRAZAC OBVEZE)

Stanje obveza za rashode poslovanja na dan 31. prosinac 2020. godine iznosi 10 792.503 kune – AOP 036, a odnosi se na obveze za rashode poslovanja i obveze za nabavu nefinancijske imovine, koje su podmirene tijekom siječnja 2021. godine

Nema zabilježenih dospjelih obveza

U Zagrebu, 29. siječnja 2021. godine

DIREKTOR

Marin Puh